

במדבר כ"ה) וַיְדַבֵּר יי אל מֹשֶׁה לֵאמֹר, פִּנְחָס בֶּן אֶלְעָזָר וְגו', רַבִּי אֶלְעָזָר פִּתַח וְאָמַר, (משלי א) שָׁמַע בְּנֵי מוֹסֵר אָבִיךָ וְאֵל תִּטּוֹשׁ תּוֹרַת אִמְךָ. (יתרו פ"ה ע"א) שָׁמַע בְּנֵי מוֹסֵר אָבִיךָ, דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְאֵל תִּטּוֹשׁ תּוֹרַת אִמְךָ, דָּא כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל. מַאי מוֹסֵר אָבִיךָ, מוֹסֵר, דָּא אֹרִייתָא, דָּאִית בָּהּ כְּמַה תּוֹכַחִין, כְּמַה עוֹנְשִׁין. כְּמַה דָּאִתָּא אָמַר, (משלי ג) מוֹסֵר יי בְּנֵי אֵל תִּמְאַס וְאֵל תִּקּוֹץ בְּתוֹכַחְתּוֹ.

וּבְגִין דְּכָל מָאן דְּאִשְׁתַּדַּל בְּאֹרִייתָא בְּהַאי עֲלָמָא, זְכִי דִּיפְתַחוּן לִיה כְּמַה תִּרְעִין לְהֵוּא עֲלָמָא, כְּמַה נְהוּרִין. בְּשַׁעְתָּא דִּינְפּוֹק מֵהַאי עֲלָמָא, הִיא אֶקְדִּימַת קַמִּיהּ, וְאִזְלָא לְכָל נְטוּרֵי תִרְעִין, מְכַרְזַת וְאוֹמְרַת, (ישעיה כו) פִּתְחוּ שַׁעְרִים וַיָּבֵא גוֹי צְדִיק. אֶתְקִינוּ כְּרִסְיִין לְפִלְגְנִיא עֲבָדָא דְּמִלְכָּא. דְּלִית חֲדוּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֵלָא מָאן דְּאִשְׁתַּדַּל בְּאֹרִייתָא, כָּל שְׁכָן בַּר נֶשׁ דְּמִתְעַר בְּלִילִיא לְאִשְׁתַּדַּלָּא בְּאֹרִייתָא, דְּהָא כָּל צְדִיקֵיָא דְּבִגְנַתָּא דְּעָדוּן, צִיִּיתִין לְקַלְיָה, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְשַׁתְּכַח בִּינֵייהוּ, כְּמַה דְּאוֹקְמוּהָ (שיר השירים ח) הַיּוֹשֵׁבֶת בִּגְגָנִים חֲבֵרִים מִקְשִׁיבִים לְקוֹלֶךָ הַשְּׁמִיעֵנִי.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר הַאי קָרָא רְזָא דְּחֻכְמַתָּא אִית בֵּיה. הַיּוֹשֵׁבֶת בִּגְגָנִים, דָּא כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל, דְּאִיהִי בְּגִלוּתָא עִם יִשְׂרָאֵל, וְאִזְלָא עִמָּהוֹן בְּעַקְתֵּיהוּ. חֲבֵרִים מִקְשִׁיבִים לְקוֹלֶךָ, מְשַׁרְיִין עֲלָיִן. כְּלָהוּ צִיִּיתִין לְקוֹלֶךָ, לְקוֹל תּוֹשְׁבַחְתָּךְ בְּגִלוּתָא. הַשְּׁמִיעֵנִי, כְּמַה דָּאִתָּא אָמַר (שיר השירים ב) הֲרֵאִינִי אֶת מְרָאִיךָ הַשְּׁמִיעֵנִי אֶת קוֹלֶךָ. הַשְּׁמִיעֵנִי, קָלָא דְּאִינוֹן חֲבֵרֵיָא דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאֹרִייתָא דְּהָא לִית תּוֹשְׁבַחְתָּא קַמֵּי, כְּאִינוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאֹרִייתָא

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כְּבִיכּוֹל, כָּל אִינוֹן דְּזַכָּאן לְאִשְׁתַּדַּלָּא בְּאֹרִייתָא, וּמְכַד פְּלִיג לִילִיא, וְאִתִּין בְּמִטְרוֹנִיתָא כַּד נְהִיר יְמָמָא, לְקַבְּלָא אֲנָפִי מִלְכָּא, אֶתְקִיף וְאֶחְסִין בְּשַׁכְנִיתָא. וְלֹא עוֹד, אֵלָא דְּשַׁרְיָא בֵּיה חוּט שֶׁל חֶסֶד, כְּמַה דְּאוֹקִימָנָא

תָּא חֲזִי, כָּל מָאן דְּזָכִי לְאִתְתַּקַּף בְּשַׁכְנִיתָא, יִסְתַּמַּר גְּרַמּוּהִי מֵאִינוֹן מְלִין דְּאֶחִידוֹן לְקַבְּלָהּ. כְּגוֹן מָאן. אִינוֹן דְּלָא מְשַׁקְרֵי בְּאִת קְדִישָׁא, כְּגוֹן בֵּית אֵל נִכְר. וְכָל מָאן דְּנִטִיר גְּרַמִּיהּ, כְּבִיכּוֹל כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל אֶחִידָא בֵּיה, וְנִטְרָא לִיה, וְהִיא אֶקְדִּימַת לִיה שְׁלָם. וְכָל שְׁכָן אִי זְכִי וְקַנִּי לְהַאי

וְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֶתְחַזְיִין יִשְׂרָאֵל לְאִשְׁתַּצָּאָה בְּהֵוּא שַׁעְתָּא, בַּר דְּאֶקְדִּים פִּנְחָס לְהַאי עוֹבְדָא, וְשַׁכִּיךְ רוּגְזָא. הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב, פִּנְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הִכֵּהוּ הַשִּׁיב וְגו'. דְּבַר אַחַר, פִּנְחָס בֶּן אֶלְעָזָר וְגו'. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בֶּן בֶּן תְּרֵי זְמַנִּי, לְאִשְׁלָמָא אוֹבְדָא (נ"א עוֹבְדָא) קָא אֶתִי

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הַאי בַּר נֶשׁ דְּנִטִיל גְּלּוּלָא דְּנִשְׁמַתָּא, וְלֹא זְכִי דִּיתְתַּקֵּן בֵּיה, כְּאִילוּ מְשַׁקֵּר בְּקוּשְׁטָא דְּמִלְכָּא. וְאִנָּא קְרִינָא עֲלֵיהּ הַאי קָרָא (ויקרא ה) אוּ מִצָּא אָבִידָהּ וְכַחַשׁ בָּהּ וְנִשְׁבַּע עַל שְׁקָר. וְכַחַשׁ בָּהּ, טַב לִיה דְּלֹא אֶבְרִי

תַּנִּינָן צְדִיק גְּמוּר, אִינוֹן נְדַחָה. וְצְדִיק שְׁאִינוֹן גְּמוּר, נְדַחָה. מָאן הוּא צְדִיק גְּמוּר, וּמָאן הוּא צְדִיק שְׁאִינוֹן גְּמוּר, וְכִי מָאן דְּלֹא שְׁלִים בְּמִלוּי, צְדִיק אֶקְרִי. אֵלָא,

צדיק גמור, ידיע, דהא לא נטיל גלגולין עקימין, ובאחסנתיה בני בניין,
ואתקין שורין, וחצב בירין, ונטע אילנין

צדיק שאינו גמור, דבני בניין באחסנתא אחרא, חפר בה בירין, ואעדד, הא
אתקין אבני יסודא כמלקדמין, ואעמל בה, ולא ידע אי אשתאר דיליה.
מסטררא דיליה, טב וצדיק אקרי. ומסטררא דההוא אחסנתא, לאו הכי

דף רי"ג ע"ב

לבר נש דבני בניין שפירן, יאן למחזי, אסתכל ביסודא, וחמי ליה שקיע
עקימא מכל סטרין. הא בניינא לא שלים, עד דסתר ליה, ואתקין ליה
כמלקדמין. מסטררא דההוא בניינא דיליה, אשתכח טב ושפיר. (דף רי"ג ע"ב)
מסטררא דיסודא, ביש ועקים. ובגין כך, לא אקרי עובדא שלים, לא אקרי
בניינא שלים. בגין כך צדיק שאינו גמור אקרי, ונדהה. ועל דא (חבוקק א)
כבלע רשע צדיק ממנו

תא חזי, מאן דמקנא לשמא קדישא דקודשא בריך הוא, דאפילו לא זכי
לגדולה, ולא אתחזי לה, (ס"א דירית לה) רווח לה ונטיל לה. ודא ירית לה
ועייל לה. פנחס לא אתחזי ליה בההוא זמנא, ובגין דקנא לשמא דמאריה,
רווח לכלא, וסליק לכלא, ואתתקן ביה כלא וזכה לאשתמשא בכהונה עלאה.
מההיא שעתא, פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן, דאשלים לתרין דרגין, בגין
דקנא לשמא דמאריה, דאתתקן מה דאתעקם

רבי יהודה פתח ואמר, (תהלים פו) שמרה נפשי כי חסיד אני הושע עבדך וגו'.
סופיה דקרא אית לאסתכלא, ולבתר קרא כלא, סופיה דקרא כתיב, הבוטח
אלך, הבוטח בך מבעי ליה, מאי הבוטח אליך. אלא כביכול דוד מבטח ליה,
דלא יעבר ליה פלגות ליליא בשנתא, כמה דכתיב, (תהלים קיט) חצות לילה
אקום להודות לך. קמתי מבעי ליה. אלא, אקום, ואתקשר בך לעלמין

שמרה נפשי, שמור מבעי ליה. והא תנינן דלית את באורייתא דלא אית בה
רזין עלאין ויקירין. שמרה. לקודשא בריך הוא קאמר, שמרה לההוא חולקא,
דאתאחד ביה נפש. דכד נפשא נפקאת מהאי עלמא, אתיא למירת עלמא
(דאתי). אי זכי, כמה חילין עלאין נפקין לקבלא, ולנטרא לה, ולאעלא לה
במדורא דדוכתהא, והאי ה' נטיל לה, לאתאחדא עמה בריש ירחי ושבת

ואי לא זכי, כמה גרדיני טהירין אזדמנן לקבלה, ודחו לה לבר. ווי לההיא
נפשא, דמתגלגלא בריקניא, כאבנא בקוספיתא. הדא הוא דכתיב, (שמואל א
כה) ואת נפש אויביך יקלענה בתוך כף הקלע. ודוד בעי בעותיה קמי קודשא
ברוך הוא ואמר, שמרה נפשי, דלא ידחון לה לבר. וכד מטי (ס"א לקבלך,
יפתחון לך) לקבלה, יפתחון לה פתחין, ותקבל לה קמך. כי חסיד אני, וכי
חסיד אקרי. אמר רבי יהודה, אין. דכתיב, (ישעיה נה) חסדי דוד הנאמנים.
בגין כך שמרה נפשי, דלא תשבוק לה למהך לבר

רבי יצחק אמר, כל בר נש דאית ליה חולקא בצדיק, ירית להאי ארץ, כמה
דכתיב, (ישעיה ס) ועמך כלם צדיקים וגו'. והאי צדיק חסיד אקרי. אמר דוד
בתר דבהאי אתר אחידנא, חסיד אני, ובגין כך שמרה נפשי, לאתקשרא בך

רבי חייא פתח, (תהלים פא) עדות ביהוסף שמו וגו'. הא אוקמוה, דאוליך
 שבועין פתקין, ולשון הקדש יתיר. הדא הוא דכתיב, (תהלים פא) שפת לא
 ידעתי אשמע. אבל מאי עדות. תא חזי, בשעתא דאתתיה דפוטפיר הות
 אחידא ביה לההיא מלה, הוה יוסף עביד גרמיה כמאן דלא ידע לישנא דילה,
 וכן בכל יומא עד ההיא שעתא בתרייתא, דכתיב (בראשית לט) ותתפשהו
 בבגדו. מאי ותתפשהו. אלא בגין דעביד גרמיה כמאן דלא ידע לישנא. ורוח
 הקדש צווח לקבליה, (משלי ז) לשמרך מאשה זרה מנכריה אמריה החליקה.
 מאי קא משמע לן. אלא כל מאן דנטיר גרמיה מהאי, אתקשר בה בשכינתא,
 ואחיד בההוא עדות. ומאי הוא. ה' דאתוסף ביה. דכתיב, עדות ביהוסף שמו.
 אוף הכא י' אתוסף בפנחס, על דקני בהאי

רבי ייסא פתח, (תהלים קלז) על נהרות בבל שם ישבנו גם בכינו בזכרנו את
 ציון. את ירושלם מבעי ליה, כמה דכתיב, (תהלים קלז) אם אשכחך ירושלם
 תשכח ימיני, מאי בזכרנו את ציון. לבר נש דהוה ליה היכלא יקירא, יאה
 ושפירא, אתו לסטין ואוקידו ליה. צערא דמאן הוא, לאו דמאריה דהיכלא.
 אוף הכא שכינתא בגלותא שריא, צערא דמאן הוא, לאו דצדיק. ואזלא הא
 כמה דאוקמוה, דכתיב (ישעיה נז) הצדיק אבד, אבד ממש. אוף הכא בזכרנו
 את ציון, בזכרנו ההוא צערא דיליה על זווגהא, צערא דיליה הוא

דף רי"ד ע"א

אמר רבי ייסא, מאן דאוקיר שמא דמאריה בהאי, ונטיר האי, זכה דיוקיר ליה
 מאריה על כלא. מנלן. מיוסף. דכתיב, (בראשית מא) וירכב אותו במרכבת
 המשנה אשר לו, וכתיב ונתן אותו על כל ארץ מצרים (דף רי"ד ע"א) ולא
 עוד, אלא כד עברו ישראל ית ימא, ארונא דיוסף עאל בגו בקדמיתא, ולא הו
 מיא קיימין על קיומיהו קמיה, הדא הוא דכתיב, (תהלים קיד) הים ראה
 ויננס. מאי ויננס. אלא ראה ההוא דכתיב ביה (בראשית לט) וינס ויצא
 החוצה.

תא חזי, זכי ליקרא בחייוי וזכי ליקרא במיתתיה. בחייו אמאי. בגין ההוא זמן
 דלא בעא לאתדבקה בה, דכתיב, (בראשית לט) וימאן ויאמר אל אשת אדניו.
 וכתיב ולא שמע אליה לשכב אצלה להיות עמה. בגין כן זכה בהאי עלמא.
 כיון דכתיב ותתפשהו בבגדו, וכתיב וינס ויצא החוצה, זכי לבתר דעאל לגו
 פרוכתא עלאה, והכי אתחזי ליה, דידיה נטל בהאי עלמא, ודידיה נטל בעלמא
 אחרא.

פנחס זכי בהאי עלמא, וזכה בעלמא דאתי, וזכה לקיימא יתיר מכל אינון
 דנפקו ממצרים, וזכה לכהנא עלאה, הוא וכל בנוי אבתריה. ואי תימא דלא
 (נ"א דהא) זכה לכהנא עד לא עבד עובדא דא. אין (ס"א לא). דהא אינון
 דאמרי (דלא) דזכה קודם. לאו הכי אלא במאי אוקימנא תחת אשר קנא
 לאלהיו, דמשמע דבגין עובדא דא ריוח פהונתא, מה דלא הוה קודם

תא חזי, כל כהן דקטיל נפש, פסיל ליה כהונתיה לעלמין. דהא ודאי פסיל
 ההוא דרגא דיליה לגביה. ופנחס מן דינא פסיל לכהנא הוה, ובגין דקנא ליה
 לקודשא בריך הוא, אצטריך ליחסא ליה כהונת עלמין, ליה, ולבנוי אבתריה,
 לדרי דרין. אמר רבי יצחק, תא חזי, רשים הוא פנחס לעילא, ורשים הוא
 לתתא, עד לא יפוק לעלמא דהא עם אינון דנפקו ממצרים אתמני

רבי אלעזר ורבי יוסי ורבי חייא, הוּו אַזְלִי בְּמִדְבָּרָא, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הָא דְכָתִיב
בְּפִנְחָס הִנְנִי נוֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם. שְׁלוֹם מִמְּלֶאךָ הַמּוֹת, דְּלֹא שְׁלִיט בֵּיה
לְעַלְמִין, וְלֹא אֶתְדֵן בְּדִינוּי. וְאִי תִימָא דְלֹא מִית. וְדַאי לֹא מִית כְּשָׂאָר בְּנֵי
עַלְמָא, וְאוּרִיךְ יוֹמִין עַל כָּל בְּנֵי דְרָא, בְּגִין דְּבַהֲאֵי בְרִית עֲלָאָה אַחִיד, וְכַד
אַסְתַּלַּק מֵעַלְמָא, בְּתִיאוּבְתָא עֲלָאָה וּבְדַבְּרֵי קוּיָתִיה שְׁפִירָא אַסְתַּלַּק מִשָּׂאָר בְּנֵי
עַלְמָא.

רבי אלעזר פתח ואמר, (זכריה ג) ויראני את יהושע הכהן הגדול עומד לפני
מלאך יי וגו'. תא חזי, ווי לאינון בני נשא, דלא מסתכלאן ביקרא דמאריהון,
וכל יומא ויומא כרוזא קארי עליהו, ולא משגיחין. אתא בר נש לאסתכלא
בפקודי אורייתא, כמה סניגורין קיימין לאדכרא עליה לטב. אתא בר נש
ואעבר על פקודי אורייתא, אינון עובדין קטיגורין עליה לביש, קמי קודשא
ברוך הוא. יהושע כהן גדול הוה, ואוקמוה, מה פתיב ביה. והשטן עומד על
ימינו לשטנו. ומה בהאי כך, בשאר בני עלמא דלא מסתכלי ביקרא דמאריהון,
על אחת כמה וכמה

חמי מה פתיב, ויהושע היה לבוש בגדים צואים, ואוקמוה. אבל בגדים
צואים, ודאי אינון לבושיין דאתלבשא ביה רוחא בההוא עלמא. זכאה חולקיה
דמאן דלבושוי מתתקנין ושלמין בההוא עלמא. והא אתמר, כל מאן דבעין
לאעלא לגיהנם, אינון לבושיין דמלבשין ליה, היך אינון. מה פתיב הכא,
ויהושע היה לבוש בגדים צואים ועומד לפני המלאך. מאן מלאך. דא מלאך
דממנא על גיהנם, וממנא על מאן דחמי באינון לבושיין. עד דאתיב קלא
ואמר, הסירו הבגדים הצואים מעלי

מהכא אית לאסתכלא, דעובדין בישין דבר נש, עבדין ליה אינון לבושים
צואים. ויאמר אליו ראה העברתי מעליך עונך והלבש אותך מחלצות.
אלבישיניה לבושיין אחרנין מתתקנו, דבהו אסתכל בר נש בזיו יקרא דמאריה

דף רי"ד ע"ב

תא חזי, כגוונא דא פנחס, דלא אסתלק מעלמא, עד דאתתקנו קמיה לבושיין
אחרנין, דרוחא אתהני בהו, לעלמא (דף רי"ד ע"ב) דאתי. בשעתא חדא
אתפשט מאלין. ואתלבש באלין, לקיימא דכתיב הנני נותן לו את בריתי
שלום. עד דהו אזלי, שמשא הוה תקיפא, ויתבו תחות צלא דחד טנרא
דמדברא. אמר רבי אלעזר, ודאי צלא חדוּתא דנפשא הוה

אמר רבי חייא לרבי אלעזר, אלין יומין, מראש השנה עד יומא בתראה דחג,
בעינא למיקם עליהו. אמר רבי אלעזר, הא אתמר וחברייא אתערו בהו. אמר
רבי חייא, ודאי הכי הוה, אבל אנא שמענא לבוצינא קדישא עלאה מלה בהו.
אמר ליה, אימא ההוא מלה. אמר ליה עד לא קאימנא ביה. אמר רבי אלעזר,
אף על גב דחברייא אוקמו מלה, ושפיר הוה, אבל סדורא דהני יומי, רזא
דחכמתא הוה, בין מחצדי חקלא

תא חזי, הא אתמר סדורא דיחודא כלא בחד היך הוי. והא אתמר. פתח
ואמר, (ישעיה נב) חשף יי את זרוע קדשו, דא דרועא חדא, דביה תליא
ישועה, דביה תליא נוקמא, דביה תליא פורקנא. ולמה, למיקם לה לכנסת
ישראל מעפרא, ולקבלא לה לגביה, לאזדווגא כחדא. וכד האי אתער לקבלה,

כִּמָּה דְחִילוֹ שְׂרִיא בְעֵלְמָא, עַד דִּינַח הֵוּא דְרוּעָא תַּחַת רִישָׁא לְאַתְחַבְרָא.
כִּמָּה דָּאֵת אָמַר, (שִׁיר הַשִּׁירִים ב) שְׂמָאלוֹ תַּחַת לְרֵאשִׁי וְגו', וְכַדִּין נִיחָא דִּינָא,
וּמְכַפֵּר חוּבִין.

לְבַתַּר אֵתִי יְמִינָא לְחַבְקָא, כְּדִין חֲדוּתָא שְׂרִיא בְעֵלְמָא, וְכַל אֲנַפִּין נְהִירִין.
לְבַתַּר אֲזִדּוּגַת בְּגוּפָא, וְכַדִּין כֹּלָא אֶקְרִי אֶחָד, בְּלָא פְרוּדָא, כְּדִין הוּא שְׁלִימוֹ
דְכֹלָא, וְחֲדוּתָא דְכֹלָא, וְאַחִידוֹ וְדָאִי, מַה דְלָא אֲשַׁתְּכַח הֵכִי בְשָׂאֵר זְמַנִּי.

כְּגוּוּנָא דְהָאִי, סְדוּרָא דְהַנִּי יוֹמִין, מֵרֵאשׁ הַשָּׁנָה עַד יוֹמָא בִּתְרָאָה דְחַג. בְּרֵאשׁ
הַשָּׁנָה, אֲתַעַר דְרוּעָא דְשְׂמָאֲלָא, לְקַבְלָא לָהּ לְמִטְרוֹנִיתָא, וְכַדִּין כֹּל עֵלְמָא
בְּדִחִילוֹ בְּדִינָא, וּבְעִי הוּא זְמַנָּא בְּתִיּוּבְתָא שְׁלִים, לְאַשְׁתְּכַח עֵלְמָא קָמִי
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְבַתַּר אֲתִיאַת מִטְרוֹנִיתָא, וּבְעִיין בְּנִי הִיכְלָא בְּתַשְׁעָה
לִירְחָא, לְמַעַבְד חֲדוּתָא, וּלְמַטְבֵּל בְּנֵהֲרָא, לְדַכָּא גְרַמִּיָּהוּ בְּזוּוּגָא
דְמִטְרוֹנִיתָא, בְּיוֹמָא אַחְרָא, הוּא זְוּוּגָא דִּילָהּ לְשׁוּוּאָה שְׂמָאֲלָא תַּחַת רִישָׁא,
(נ"א רִישָׁא דְמַלְכָא) כִּמָּה דָּאֵת אָמַר שְׂמָאלוֹ תַּחַת לְרֵאשִׁי

וְכַדִּין יִשְׂרָאֵל בְּתַעֲנִיתָא עַל חוּבִיָּהוּ, וּמְכַפְרָא לָהּ. דְהָא אִימָא עֲלָאָה אֲנֵהִירַת
אֲנַפְּהָא לְמִטְרוֹנִיתָא בְּזוּוּגָהָא, וּמִתְכַפְרִין כֹּל בְּנֵי הִיכְלָא. כִּיּוֹן דְשְׂמָאֲלָא מְקַבְּלָהּ
לָהּ בְּהָאִי יוֹמָא, דְרִישָׁא דְמִטְרוֹנִיתָא שְׂרִיא עַל שְׂמָאֲלָא

בְּיוֹמָא קְדַמָּאָה דְחַג, יְתַעַר יְמִינָא לְקַבְלָהּ, בְּגִין לְחַבְקָהּ וְכַדִּין כֹּל חֲדוּוּא וְכֹל
אֲנַפִּין נְהִירִין, וְחֲדוּוּתָא דְמִים צְלִילוֹן, לְנִסְכָּא עַל מְדַבְּחָא. וּבְעִיין בְּנֵי נָשָׁא
לְמַחְדֵי בְּכַל זִינִין דְחַדוּהָ, דְהָא יְמִינָא גְרִים. בְּכַל אֲתַר דְשָׂאֵרֵי יְמִינָא, חֲדוּוּתָא
אֲצִטְרִיךְ בְּכֹלָא, כְּדִין חֲדוּוּתָא הִיא לְאַשְׁתַּעֲשַׂעָא

דף רט"ו ע"א

לְבַתַּר בְּיוֹמָא תְּמִינָאָה, חֲדוּוּתָא דְאֹרִייתָא הוּא, דְהָא כְּדִין זְוּוּגָא דְגוּפָא, הוּא
זְוּוּגָא דְכֹלָא, לְמַהוּי כֹּלָא חַד, וְדָא הוּא שְׁלִימוֹ דְכֹלָא, וְדָא יוֹמָא דִּישְׂרָאֵל אִיהוּ
וְדָאִי, וְעַדְבָּא דִּידְהוּ בְּלַחְוִדִּיהוּ, דְלִית בֵּיה חוּלְקָא לְאַחְרָא. זְכָאִין אִינוּן יִשְׂרָאֵל
בְּעֵלְמָא דִּין, וּבְעֵלְמָא דָּאֵתִי, עֲלִיָּהוּ כְּתִיב (דְּבָרִים יד) כִּי עִם קְדוֹשׁ אֲתָה לִּי
אֱלֹהֶיךָ וְגו'. (בְּמַדְבַּר כ"ה) פְּנַחַס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֲרֹן הִכְהֵן הִשִּׁיב אֶת חֲמַתִּי
מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח, (אִיּוֹב ד) זָכַר נָא מִי הוּא נָקִי אָבֶד
וְאִיפָּה יִשְׂרִים נִכְחָדוּ, תַּמָּן תַּנִּינוּן, מֵאֵן דְחַמִּי קִשְׁתָּ בְּגוּוּנֵי (ס"א נֵהִירִין),
אֲצִטְרִיךְ לְבַרְכָּא בְּרוּךְ זֹכֵר הַבְּרִית. בְּגִין דְדָא אִיהוּ בְּרִית קִיָּמָא קְדִישָׁא, דְשׁוּי
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (דף רט"ו ע"א) בְּאַרְעָא דְלָא יִיתִי עֲלָהּ מִי טוּפְנָא. בְּגִין דְכַד
סְגִיאֵו חִיבִין בְּעֵלְמָא, בְּעִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאוּבְדָא לוֹן, וְכַדִּין דְכִיר לוֹן הָאִי
אוּמָאָה דְאוּמִי לְאַרְעָא, דְכְּתִיב תְּרִי זְמַנִּי לָא לָא. (בְּרֵאשִׁית ח) לָא אוּסִיף
לְקַלֵּל, וְלָא אוּסִיף עוֹד לְהַכּוֹת, דָּא אִיהוּ אוּמָאָה. כִּמָּה דְכְּתִיב, (ישעיה נד)
(אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי מֵעַבּוֹר מִי נַח. (קְשׁוֹר עִם הַרְעִיא מֵהִימְנָא

רַעִיא מֵהִימְנָא אָמַר לִיה רַעִיא מֵהִימְנָא, שְׁפִיר קְאֻמְרַת, אֲבַל בְּגִין דְאַלְיָהוּ
דְאִיהוּ פְּנַחַס, קְנִי עַל בְּרִית, צְרִיךְ לְחַדְתָּא מְלִין סְגִיאִין בֵּיה, דְהָא פְּרִשְׁתָּא
כְּתִיבָא בְּאֹרִייתָא עַל שְׁמִיָּה, דְעֲלִיָּה אֲתַמַּר (מַלְכִים א יט) קְנָא קְנָאֵתִי, תְּרִי
קְנָאוֹת, חַד בְּשַׁד"י דְלַעֲיָלָא, וְתַנִּינָא בְּשַׁד"י דְלַתְתָּא, וּבְגִין דָּא עֲבִיד תְּרִין
שְׁבוּעוֹת (נ"א בְּתִרִין לָא לָא) (ס"א בְּתִרִין זְמַנִּין) בְּתִרְוּיָהוּ, וְתִרִין זְמַנִּין לָא
לָא.

אבל רבי יהודה אמר, מאן דחמי קשת בגונוי נהירין, צריך לברכא ברוך זוכר הברית. ובגלותא דלאו איהו נהיר בגונוי כדקא יאות, ולא עוד אלא דלזמנין נהיר זעיר, וזמנין לא נהיר כלל, זמנין אתחזי בשלימו, וזמנין לאו. דקשת קא רמיז גונוי, לזכוון דכהנים לויים וישראלים, כד אינון שפירין, דנהיר קשת בגונוי דאינון תלת.

קום אנת רבי יוסי הגלילי, ואימא, דהא מלין שפירין קאמרת בחבורה קדמאה, דקשת לא אתיא אלא לאגנא על עלמא. למלכא, דבכל זמנא דבריה חב, ומלכא חזי למטרוניתא, סליק רוגזא דבריה, דכתיב, (בראשית ט) וראיתיה לזכור ברית עולם. ועל דא לא אתחזי קשת, אלא לאגנא על עלמא. ולא אתגליא, אלא בלבוש יקר דמלכו, ובשעתא דאית צדיק בארעא, איהו ברית. למיקם ברית.

וכי בגלותא, קודשא בריך הוא אתרחק ממטרוניתא, ואיך מטרוניתא אתלבשת לבושי מלכותא בגלותא (ס"א ל"ג לא) לא. אבל בגלותא, לבושה דקדרות, ואיהו אמרת (שיר השירים א) אל תראוני שאני שחרחרת. אלא ודאי ההוא קשת דאתגליא בגלותא, לאו איהו אלא מטרו"ן, דאתקרי שד"י ואיהו (בראשית כד) עבדו זקן ביתו, דשליט בכל דיליה (בגלותא), ובנוי, אתקריאו עבדים דקודשא בריך הוא. ובני מטרוניתא בנים, ובגין דא, אם כבנים אם כעבדים.

ובזמנא דאתחרב בי מקדשא, אוקמוה דעבדים חפו ראשם, ונתדלדלו אנשי מעשה. ודאי אנשי מעשה אתקריאו, על שם מטרוניתא, דאתמר עליה (משלי לא) רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כלנה. אבל אי אית ליה צדיק, דזכווי ועובדוי לאנהרא, בהון מטרוניתא, ולמפשט מנה לבושי קדרותא דפשטי ולקשטא לה בלבושי דגונוי נהירין דרזין דאורייתא, מה כתיב ביה, וראיתיה לזכור ברית עולם. וראיתיה, ברזין נהירין דאורייתא, דאור ר"ז אתקרי, הדא הוא דכתיב, (משלי ו) כי נר מצוה תורה אור. ובאלין רזין אתמר וראיתיה.

ובההוא זמנא סליק מניה רוגזא דבריה, (אסתר ז) וחמת המלך שככה, ויימא לה מלכא בצלותא דעמידה קמיה, (אסתר ה) מה שאלתך וינתן לך ומה בקשתך. בההוא זמנא, שאלתא על פורקנא דילה, ובנהא עמיה, הדא הוא דכתיב, (אסתר ז) תנתן לי נפשי בשאלתי ועמי בבקשתי. אבל קשת דאתחזי בעלמא בגלותא, דעבדא איהו, זמנין דנפיק בשלימו, כד בנוי מכשירין עובדוי, (ולזמנין לא אשתכח בשלימו, כד בנוי לא מכשירין עובדוי (כאן חסר

ואי לאו בגין אות יו"ד דשד"י דקני עליה פנחס דאגין ליה משבטא דשמעון הו קטלין ליה ואובדין ליה מעלמא. ובגין דא (איוב ד) זכור נא מי הוא נקי אבד דא פנחס ואיפה ישרים נכחדו, אלין דמכשירין עובדיהון קמי מלכא, ומקנין על שמיה, ומקדישין ליה ברבים. הכי מקדשין ליה לעילא, בין ממנן דשאר עמין, ואשתמודעין ליה כל ממנא בכנוייה. אבל ישראל אשתמודעין לעילא כלא בשם ידו"ד, דאיהו חיי כל כנויין.

וכל שם וכנוי סהיד עליה, א"ל סהיד עליה, דאית ליה יכולת על כל אל, הדא הוא דכתיב, (איוב ה) אני אדרוש אל אל. אל, מארי דאל. אלהים סהיד עליה, דאיהו אלהי האלהים. אדנ"י סהיד עליה, דאיהו אדוני האדונים. אוף הכי כל

שם. דכל (ספירה ומלאך) מלאך אית לכל חד שם ידיע, לאשתמודעא לכל כת
בההוא שם דמלכא דיליה. אבל ישראל, אשתמודען ליה ביהו"ה

ורזא דמלה, בר נש חד יכיל למהוי ליה כמה סוסוון, אוף הכי כל ישראל אינון
בנוי דאדם, וכל ברא צריך למהוי ליה לאבוי פסוס וכחמור למשוי, ולמהוי
כפיף תחותוי, והאי איהו רזא (תהלים לו) אדם ובהמה תושיע יי. דאיהו ברא
דאדם, ועביד גרמיה כבהמה תחותוי

ובגין דא איהו פקודא דקודשא בריך הוא באורייתא, למהוי אח מיבם
לאתתיה דאח, למעבד ברא לאחוי, בגין דלא יתאביד מההוא עלמא. והאי
איהו כגון רזא דכלאים בציצית. דאמרו, מה שאסרתי לך כאן, התרתי לך כאן.
אסרתי לך כלאים דעלמא, התרתי לך כלאים דציצית. אסרתי לך אשת אח,
התרתי לך יבמה. כגון מרכיבים תפוחים או דקלים מן במינו. ואסור לארכבא
מין בשאינו מינו. ואתמר ביה (דברים כ) כי האדם עץ השדה. וביבמה
מרכיבין מין בשאינו מינו, (תיקונים י"ט ע"א ע"ש) בגין דלא לתאביד
(להאביד) נפש המת. (דברים כה) ולא ימחה שמו מישראל

והאי איהו רזא דגלגול. גלגל לית ליה תנועה בלא אמת המים, אוף הכי, אמת
המים רזא דאת ו', ביה אתעביד גלגל גלגול. ורזא דמלה, מה גלגל אין לו
תנועה בלא אמת המים, אוף הכי, גלגל איהו י', ולית ליה תנועה בלא אמת
המים דאיהו ו'. יבמה ה'. להאי איהו בינ"ה ב"ן י"ה. באות י' ברא עלמא
דאתי, עולם ארוך, דאיהו ו'

בגין דא, מאן דלית ליה בן, לאו איהו מבגי עלמא דאתי, דימא לקבליה, ומניה
נפיק, מבינייהו (תיקונים ע"ב ע"א) ו', ומניה מתפלגין כמה נחלי, דאינון
מסבבין עלמא, עד דחזרו לימא דנפקו מתמן, ובגין דא אמר קרא, (קהלת א)
כל הנחלים הולכים אל הים והים איננו מלא אל מקום שהנחלים וגו'. עד
דאהדרו כגוונא דנפקו

אויף הכי, (קהלת יב) והרוח תשוב אל האלהים אשר נתנה. כגוונא דיהיב לה
(דף רט"ז ע"א) שלימתא. אם תשוב בתיובתא, דאיהו בינ"ה ב"ן י"ה, עלאה.
את ה' סליקת באת י' לחמשין, עשר זמנין חמש. הא איהו י"ם, י"ה. ב"ן, נחל
דנפק מן ימא, ואתפליג לכמה נחלין, כגוונא דאילנא דאתפשט לכמה ענפין

ואי לא חזר נשמתא שלימתא, כגוונא דאשתלמת. אתמר בה, שם הם שבים
ללכת, איהי וכל נשמתין אחרנין. אוף הכי לאו איהו שלים בבן, אי לית ליה
בת, דאיהו עלמא דין, למהוי שלים בהאי עלמא דאתברי בה, הדא הוא
(דכתיב, (בראשית ב) אלה תולדות השמים והארץ בהבראם. (אלא

יה"ו, (איוב לג) הן כל אלה יפעל אל פעמים שלש עם גבר. ורשיעיא דאתמר
בהון, (קהלת ח) ובכן ראיתי רשעים קבורים ובאו, גרמו אלה אלהיך ישראל,
דאתמר עליהו, (עמוס ב) על שלשה פשעי ישראל. בתר דקלקלו גרמייהו
תלת זמנין, ולא זכי ביה"ו, דאתמר ביה (קהלת יא) מקום שיפול העץ שם
יהו. על ארבעה לא אשיבנו, דהיינו ה'. ואתדנו בגיהנם, במשחית אף וחימה

ולבושין דתלת אתון אליו, אשתמודעין בקשת, דאינון חינוך סומק וירוק.
מאן דייתי בזמנא חדא, איהו חינוך. בתניינא, סומק. בתליתאה, ירוק. ובגין
דביעקב אתכלילו אתון, ואשתרש אילנא ואתנטע ואתרבא, ואתעביד איבא

טבא, (ישעיה כט) לא עתה יבוש יעקב ולא עתה פניו יחורו, למהו מרכבתיה
ביצר הרע, דאיהו נחש, וכל מיני חיה בישא. ובגין דא, (הושע יב) וישר אל
מלאך ויכל. ובגין דאתקרי אדם אילנא, איהו רזא דא, לאילנא דאתנטע
באתר דלא עביד איבא. מה עבד. עקר ליה ונטעיה באתר אחרא. ובגין דא
אוקמוה מכל מקום דלא הוי מוחזק למהו עקר, עד דאזיל לארץ ישראל,
ואתנטע תמן באתרא

אוף הכי צדיק, דאיהו מטלטל מאתר לאתר, מבית לבית, כאילו ייתי בגלגולא
זמנין סגיאין. והיינו (שמות כ) ועושה חסד לאלפים לאוהביו, עד דיזכה
לעלמא (דאתי) שלים. אבל לחייביא, לא אייתי ליה יתיר מתלת זמנין. ואי
חזר בתיובתא, אתמר ביה גלות מכפרת עון. ובגין דא אוקמוה מכל מקום,
צדיקים שוב אינן חוזרים לעפרם

אלא קא רמיז, (ויקרא יד) ועפר אחר יקח וטח את הבית. (איוב לד) ואדם על
עפר ישוב. (קהלת יב) וישוב העפר על הארץ כשהיה. בגין דהוא מנוגע, ולית
ביה אלא אשה רעה, יצר הרע, דאתמר בה אשה רעה צרעת לבעלה. מאי
תקנתיה. יגרשנה ויתרפא. דאיהי גרמת (בראשית ג) ויגרש את האדם האדם,
דא נשמתא. א"ת, בת זוגו דאדם. (משלי כז) כצפור נודדת מן קנה כן איש
נודד ממקומו

ובגין דא, (תהלים פד) גם צפור מצאה בית, היינו יבמה. ודרור קן לה, היינו
גואל, אשר שתה אפרוחיה, בן ובת. זכאה איהו מאן דעבד (לון) קינא, (ויקרא
כה) וגאל את ממכר אחיו. דאיהו מכור בעבור דלאו דיליה

ובגין דא אמר משה, (דברים ג) ויתעבר יי בי למענכם. הכא הוא סוד העבור.
רעיא מהימנא, שזיב שתין רבוא, כמה זמנין דאתי בגלגולא, ובגין דא זכות
כלהו תלייא קודשא בריך הוא ביה. ובגין דא אוקמוה רבנן, אשה אחת ולדה
במצרים ששים רבוא בכרס אחד. ואף על גב דאוקמוה רבנן במלין אחרנין,
שבעים פנים לתורה

דהכי ארח דמארי רזין, אמרין מרגלית לתלמידיהון, ולא אשתמודעון ביה
ברמיזא, אהדר לון ההוא מלה במלי שחוק, כגוונא דההוא דאמר, דביצה
אחת, אפילת שתין כרכין. ואתא ביצה ונפלת מן עופא דהוה פרח באוירא,
ומחאת אלן שתין כרכין, ומארי דליצנוותא אמרו, דלא אמר הוא אלא דבר
נש כתב ששים כרכין, ואתא ביצה דנפקת מן עופא ומחקת שתין כרכין
דכתיבה. וחס ושלום דמארי אורייתא אמרין מלין דשחוק, ודברים בטלים
באורייתא

אלא הא אוקמוה, (דברים כב) אפרוחים, אלן מארי משנה. או ביצים, אלן
מארי מקרא. וכגוונא דנפל מההוא נפול, דאיהו בר נפלי, נפילת ביצה דאיהו
אתרוג שיעורא בכביצה. ובגינה אתמר (עמוס ט) ביום ההוא אקים את סכת
דוד הנופלת. ונפלו עמה (שיר השירים ו) ששים המה מלכות, דאינון כריכין
בה, כגון כיצד כורכין את שמע. ואינון לקבל ששים מסכתות. ועלמות אין
מספר, אלן (תהלים מה) בתולות אחריה רעותיה, דאינון הלכות, דלית לון
חושבן

וְהָיָה נִפּוּל אִיהוּ בֶן יִ"ה אִיהוּ בְּתוֹךְ נ' תַּרְעִין דְּבִינָה, דְּהֵינּוּ יִ"ה חֲמֵשׁ זְמַנִּין
עָשָׂר ו' אִיהוּ נִפּוּל, דְּנִפְל בְּתַר הֵיִא דְאַתְמַר, (ישעיה יד) אִיךְ נִפְלַת מִשְׁמַיִם
הִילַל בֶּן שָׁחַר וְאַקְרִי נִפּוּל, וְלֹא נִפְל, וְלֹא נוֹפֵל. בְּגִין דְּבִיָּה נִפּוּל יִ"ו וְנַחֲת
בְּהוֹן לְגַבֵּי ה' ה', דְאַתְמַר בְּהוֹן (רות א) וְתַלְכְּנָה שְׂתִיָּהּ. הָדָא הוּא דְכְּתִיב,
(דברים כב) שְׁלַח תְּשַׁלַּח חֵד מִבֵּית רֵאשׁוֹן וְתַנְיִנָא מִבֵּית שְׁנִי, לְאַקְמָא לֹון.
הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (דף רט"ז ע"ב) (תהלים צו) י"שְׁמַחוּ הַשְּׁמַיִם וְ"תִגַּל הַ"אָרֶץ
ץ.

תָּא חֲזִי, הָאִי שְׁמַשָּׂא אֲתַגְלִיא בִּימְמָא, וְאַתְכַּסִּיא בְּלִילִיא. וְנִהִיר בְּשִׁתִּין רַבּוּא
כְּכַבֵּיא. אוֹף הָכִי רַעִיא מְהִימְנָא, בְּתַר דְאַתְכַּנְיִשׁ מַעְלָמָא, נִהִיר בְּשִׁתִּין רַבּוּא
נִשְׁמַתִּין דִּישְׂרָאֵל, אִי דְרָא כְּדָקָא יָאוּת. וְהָאִי רִזָּא דְגִלְגּוּלָא, דְאַמַר עֲלֵיהּ
קְהֵלַת, (קהלת א) דוֹר הוֹלֵךְ וְדוֹר בָּא. וְאוֹקְמוּהּ דְלִית דוֹר פְּחוּת מִשְׁשִׁים
רַבּוּא. וְהָאָרֶץ לְעוֹלָם עוֹמֶדֶת, דָּא פְּנֹסֶת יִשְׂרָאֵל. הֵיִא דְאַתְמַר בְּה, (ישעיה סו)
וְהָאָרֶץ הַדּוֹם רַגְלִי, (בראשית כח) וְהָיָה זֶרְעֶךָ כַּעֲפַר הָאָרֶץ

וְעוֹד רִזָּא אַחְרָא אוֹקְמוּהּ רַבְּנָן, הַדּוֹר שֶׁהוֹלֵךְ הוּא הַדּוֹר שְׁבָא, הֵלֶךְ חֲגַר בָּא
חֲגַר, הֵלֶךְ סוּמָא בָּא סוּמָא. וְעוֹד אוֹקְמוּהּ רַבְּנָן, דְעֵתִיד הוּא מִשָּׁה לְקַבְּלָא
אוֹרִייתָא בְּדְרָא דְטוֹפְנָא, אֶלָּא בְּגִין דְהוּוּ רְשִׁיעִיָּא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית
ו) בְּשַׁגִּ"ם הוּא בְּשָׂר. בְּשַׁגִּ"ם זֶה מִשְׁ"ה. וְאַמַּי קְרִי לִיהּ בְּשַׁגִּ"ם. אֶלָּא קְהֵלַת
חֲסַר ב' מִן בְּשַׁגִּ"ם לְכַסָּא מְלָה. אָמַר (קהלת ח) אָמַרְתִּי שְׁגִם זֶה הֶבֶל.
וְאוֹקְמוּהּ עַל יְתָרוֹ, לְמָה נִקְרָא שְׁמוֹ קִינִי, שְׁנַפְרָד מִקִּין. קָם בּוֹצִינָא קְדִישָׁא
וְאַמַר, עַל דָּא כְּתִיב, (בראשית ד) קִנִּיתִי אִישׁ אֶת יְדוֹ"ד. דְּחִזָּאת לִיהּ בְּרוּחַ
הַקֹּדֶשׁ, דְעֵתִידִין בְּנוֹי לְמִיתַב בְּלִשְׁכַּת הַגְּזִית

וְאוֹף הָכִי רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן פְּדָת, דְּהוּוּ דְחִיקָא לִיהּ שְׁעֵתָא, דְלָא הוּוּ לִיהּ אֶלָּא
קַב חֲרוּבִין מְעַרְבֵי שַׁבַּת לְעַרְבֵי שַׁבַּת, כְּמוֹ לְרַבִּי חֲנִינָא. אָמַי הָאִי, בְּתַר דְהוּוּ
בְּתַר קוֹל נִפְקַת וְאוֹמַרְת, כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ אִינוּ נִיזוֹן אֶלָּא בְּשַׁבִּיל חֲנִינָא בְּנִי

אֶלָּא אִיהוּ גְרִים קוֹדֶם, דְּחַרְבַּ ק"ב מִן י', דְאַיְהוּ יב"ק. אוֹף הָכִי לָא הוּוּ לִיהּ
אֶלָּא קַב חֲרוּבִין. דָּאת י' אִיהוּ יְחוּד, וּמְנִיָּה אֲתִיא נְבִיעוּ לְאַת ב', דְאַיְהִי בְּרַכָּה,
וְאַיְהִי קֹדֶשׁ, וּמְנִיָּה אֲתַקְדָּשׁ ק', דְאַיְהִי קְדוּשִׁיָּה. וְרַבִּי פְּדָת גְרִים לְמַהוּי חֲרוּבִין
דִּילִיָּה ק"ב, דְאַיְנוֹן ק"דוּשָׁה בְּרַכָּה, אוֹף הָכִי לָא הוּוּ לִיהּ אֶלָּא קַב חֲרוּבִין,
אוֹף הָכִי אִיּוֹב בֶּן יְבֵמָה הוּוּ, וּבְגִין דָּא אֲתַעַנְשׁ, עַל מָה דְאַירַע לוֹ כְּבָר

וְאַיְנוֹן דְלָא יַדְעִי רִזָּא דָּא, אָמַרִי בְנֵי חַיִּי וּמְזוּנֵי לָאוּ בְּזַכּוּתָא תַּלְיָא מְלַתָּא, אֶלָּא
בְּמַזְלָא תַּלְיָא מְלַתָּא. וְהָא חֲזִינָא לְאַבְרָהָם דְּחִזָּא בְּמַזְלִיָּה, דְלָא הוּוּ עֵתִיד
לְמַהוּי לִיהּ בְּרָא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶפִיק לִיהּ לְבְרָא, כְּדְכְּתִיב (בראשית טו)
וַיּוֹצֵא אוֹתוֹ הַחֻצָּה וַיֹּאמֶר הִבֵּט וְגו'. וְאַקְמוּהּ, דְאַמַר לִיהּ צָא מֵאַצְטַגְנִינּוֹת
שְׁלַךְ, וְהַעֲלֵהוּ לְמַעְלָה מִהַכְּכָבִים, וְאַמַר לוֹ הִבֵּט נָא הַשְּׁמַיִמָה וּסְפוֹר הַכְּכָבִים.
עַד הֵכָא מְלִין דְרַבְּנָן, וְצָרִיךְ לְפַרְשָׁא לֹון בְּדֶרֶךְ נִסְתָּר

תָּא חֲזִי, כָּל בְּרִיין דְעַלְמָא, קוֹדֶם דְאַתִּיְהִיבַת אוֹרִייתָא לְיִשְׂרָאֵל, הוּוּ תַלְיִין
בְּמַזְלָא, וְאַפִּילוּ בְנֵי חַיִּי וּמְזוּנֵי. אֲבָל בְּתַר דְאַתִּיְהִיבַת אוֹרִייתָא לְיִשְׂרָאֵל, אֶפִיק
לֹון מַחֲיוּבָא דְכְּכַבֵּיא וּמַזְלִי. וְדָא אוֹלִיפְנָא מֵאַבְרָהָם. בְּגִין דְהוּוּ עֵתִידִין בְּנוֹי
לְקַבְּלָא ה' מֵאַבְרָהָם, דְאַיְהִי חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה. דְאַתְמַר בְּה (בראשית ב)
אֶלָּה תוֹלְדוֹת הַשְּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְרָאָם, בְּה' בְּרָאָם. אָמַר לְאַבְרָהָם, בְּגִין הָאִי
ה' דְאַתּוֹסָף בְּשִׁמְךָ, הַשְּׁמַיִם תַּחְתְּךָ, וְכָל כְּכַבֵּיא וּמַזְלִי דְנִהִירִין בְּה'. וְלֹא עוֹד,

אֵלָא דְאִתְמַר בְּהַ (בראשית מז) ה"א לְכֶם זֶרַע, וְזִרְעֶתֶם בְּהַ"א. (בראשית כא)
כִּי בִיַצְחָק יִקְרָא לְךָ זֶרַע

וּבְגִין דָּא, כָּל הַמְשַׁתְּדֵל בְּאוֹרֵייתָא, בְּטִיל מִנִּיהּ חִיּוּבָא דְכִכְבִּיא וּמְזִלִי. אִי אוֹלִיף
לָהּ כְּדִי לְקִיַּמָּא פְּקוּדָהָ. וְאִם לָאוּ, כְּאֵלוּ לֹא אֲשַׁתְּדֵל בְּהַ, וְלֹא בְּטִיל מִנִּיהּ
חִיּוּבָא דְכִכְבִּיא וּמְזִלִי. כָּל שְׂכָן עַמֵי הָאָרֶץ דְּאִינוּן אֲתַמְתְּלֵן לְבַעֲיָרוּן. דְּאוֹקְמוּהָ
עֲלֵייהוּ (דְּבָרִים כז) אָרוּר שׁוֹכֵב עִם כָּל בְּהֵמָה, דְּלֹא אֲתַבְּטְלוּן מִנְהוּן חִיּוּבָא
דְּכִכְבִּיא וּמְזִלִי

תהלים קג) אָנוּשׁ כְּחֻצִיר יָמִיו כְּצִיץ הַשָּׂדֶה כֵּן יֵצִיץ, וְאִתְמַר בֵּיהַ, (תהלים לז)
נֶעַר הֵייתִי גַם זִקְנָתִי. לְבַתֵּר (אִיּוֹב לג) יֵשׁוּב לִימֵי עֲלוֹמִיו. דְּאִילְנָא דְּאֲתַקְצִיצוּ
עֲנַפֵּין עֲתִיקִין דִּילֵיהַ, וְצִמְחוּ כְּמִלְקָדְמִין בְּשֶׁרְשׁוּי, אֶהְדְּרוּ בְּעֵלְמָא כְּמִלְקָדְמִין.
מִיתוּ סְבִין, וְאִתְהֲדְרוּ לְהֵאִי עֲלְמָא עוֹלִימִין. וְהֵינּוּ רְזָא דְּמַחְדָּשׁ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא בְּכָל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית. דְּמִתִּין אֶלְף בְּכָל יוֹמָא וּמִתְחַדְּשִׁין אֶלְף
בְּכָל יוֹמָא

תהלים קד) וַיִּין יִשְׁמַח לְבַב אָנוּשׁ, דָּא יֵינָא דְּאוֹרֵייתָא. דְּהִכִּי סְלִיק יִין,)
כְּחוּשְׁבֵן סו"ד. וּמַה יִּי"ן צְרִיךְ לְמַהוּי סְתִים וְחֲתִים, דְּלֹא יִתְנַסֵּךְ לְעֲבוּדָה זְרָה.
אוּף הִכִּי צְרִיךְ לְמַהוּי סְתִים וְחֲתִים סוּד דְּאוֹרֵייתָא, וְכָל רְזִין דִּילָהּ, וְלֹא
אֲשַׁתְּקִיין אֵלָא לִירְאִיו. וְלֹא לְמַגְנָא עֲבָדִין כְּמַה פְּקוּדִין בֵּינָן, וּמְבָרְכִין בֵּיהַ
לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וַיִּין אֵית לֵיהַ תְּרֵי גּוּוּיָן, חִינּוּר וְסוּמְקָא, דִּינָא וְרַחֲמֵי, וְהֵינּוּ
ב' תּוֹסַפֵּת בֵּינָן. כְּגוּוּנָא דְּשׁוּשְׁנָה חִינּוּרָא וְסוּמְקָא. חִינּוּר מְסַטְרָא דִּימִנָא, סוּמְקָא
מְסַטְרָא דְּשִׁמְאָלָא

וּמַאי לְבַב אָנוּשׁ, לֵב הוּא לֵיהַ לְמִימְרָא. אֵלָא אֵית לֵב מְסוּר לְלֵב. וְאִינוּן ל"ב
אֵלֵהִים דְּעוּבְדָא דְּבְרֵאשִׁית, ב' מִן בְּרֵאשִׁית, ל' מִן לְעִינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל, אִיהוּ ל"ב
תְּנִינָא. דָּא ל"ב (ס"א אִינוּן) שְׁנַיִם סְלֵקָא דְּעֵתָךְ, חֶסֶר תְּמִנָא לְע"ב,
דְּאִיהוּ וַיְכָלוּ. אִינוּן שְׁבַעַה יְמֵי בְּרֵאשִׁית. תְּמִינָא מַאי הִיא. ז' יְמֵי בְּרֵאשִׁית,
עִם (בראשית ה) זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת אָדָם. זֶה ע"ב, בְּחוּשְׁבֵן בֵּינָן

מַאי לְהַצְהִיל פְּנִים מִשְׁמֵן. אִינוּן י"ב פְּנִים, ד' דְּאֲרִיָּה, ד' דְּשׁוּר, ד' דְּנִשְׁר, (דף
ר"ז ע"א) דְּאִינוּן מִיכָאֵל אֲרִיָּה, אֲרַבַּע אֲנַפֵּין דִּילֵיהַ יְהו"ה. אֲרַבַּע אֲנַפֵּין דְּשׁוּר,
וְאִיהוּ גְּבַרְיָאֵל, וְאִינוּן יְהו"ה. ד' אֲנַפֵּין דְּנִשְׁר, וְאִיהוּ נוּרִיאֵל, וְאִינוּן יְהו"ה.
וְאִינוּן מְמִנָן, תְּחוּת חֶס"ד פּח"ד אֲמ"ת, דְּרִגִין דְּתַלְת אֲבָהוּן. וְאוֹקְמוּהַ רַבְּנָן,
הָאֲבוֹת הֵן הֵן הַמְרַבֵּה. וְסִלְקִין (ס"א נְקוּדִין) נְהוּרִין לְחֻשְׁבֵן יב"ק. וְאִינוּן מֶלֶךְ
מֶלֶךְ יְמִלוּךְ, יְהו"ה אֶהְיִי אֲדִנִּי. סֵךְ הַכֹּל יב"ק (רַבִּי אַבָּא וְרַבִּי יוֹסִי שְׁבַע"ב
(שׁוּיךְ כֹּאן

רַבִּי שְׁמַעוֹן הוּא יְתִיב וְלַעֲי בְּפִרְשָׁתָא דָּא, אֲתָא לְקַמִּיָּה רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיָּה, אָמַר
לֵיהַ, נָדַב וְאֲבִיהוּא מַאי עֲבִידְתִּיָּהוּ בְּפִנְחָס. אִי לֹא הוּא פִּנְחָס בְּעֵלְמָא כָּד
מִיתוּ, וּבַתֵּר אֲתָא לְעֵלְמָא וְאֲשֻׁלִים דּוֹכְתִּיָּהוּ שְׁפִיר. אֲבָל פִּנְחָס בְּעֵלְמָא הוּא,
(ס"א וְסָגֵן קֵאִי) וְנִשְׁמַתִּיָּה בֵּיהַ בְּקִיּוּמָא קֵאִי

אָמַר לֵיהַ בְּרִי, רְזָא עֲלָאָה הִכָּא, וְהִכִּי הוּא. דְּבִשְׁעָתָא דְּאִסְתְּלִקוּ מִן עֲלְמָא, לֹא
הוּוּ מִתְטַמְרֵן תְּחוּת גְּדַפֵי טְנָרָא קְדִישָׁא. מַאי טְעָמָא. בְּגִין דְּכְתִיב, (במדבר ג)
וּבָנִים לֹא הָיוּ לָהֶם, דְּאִזְעִירוּ דִּיּוֹקְנָא דְּמִלְכָּא, דְּהֵא אִינוּן לֹא אֲתַחְזוּן לְשִׁמְשָׁא
בְּכַהוּנָה רַבָּה

בְּשַׁעֲתָא דְקַנְי פִּנְחָס עַל בְּרִית קְדִישָׁא, וְעָל בְּגוּ כְּמָה אוֹכְלוּסִין, וְסָלִיק לֹון,
לְגַיִפִּין עַל רוּמְחָא, לְעִינֵיהוֹן דְּכָל יִשְׂרָאֵל. כִּד חֲמָא שְׁבֻטָא דְשִׁמְעוֹן בְּכֶמָה
אֹכְלוּסִין דְּאָתוּ לְגַבִּיָּה, פֶּרְחָא נְשִׁמְתִּיה מְנִיָּה, וְתֵרִין נְשִׁמְתִּין דְּהוּ עֲרִטִירָאִין
בְּלֹא דוּכְתָא, אֲתִקְרִיבוּ בֵּה, וְאֲתִכְלִילוּ כְּחֻדָּא, וְאֲתִהְדַּרְתְּ נְשִׁמְתִּיה, כְּלִילָא
רוּחָא, דְּאֲתִכְלִיל בְּתֵרִין רוּחִין, וְאֲתִתְקִפוּ בֵּיה, כְּדִין רוּחַ דוּכְתִּיָּהוּ, לְמִיָּהוּ
כְּהֵנָּא (רְבָא) מַה דְּלָא (אֲתַחְזִי) מִן קִדְמַת דְּנָא

וְעַל דָּא כְּתִיב, (אִיּוֹב ד) זָכַר נָא מִי הוּא נָקִי אַבְד, דְּלָא אֲתִאבִּיד בְּהֵיָא שְׁעֵתָא,
וְלָא אַבִּיד רוּחִיה כִּד פֶּרְחָה מְנִיָּה. וְאִיפֵּה יִשְׂרָיִם נִכְחָדוּ. אֵלִין בְּנֵי אַהֲרֹן,
דְּאֲתִהְדְּרוּ לְעֵלְמָא, מַה דְּאַבְד בְּחִיָּהוֹן. וְעַל דָּא כְּתִיב בֵּיה בְּפִנְחָס בֶּן בִּזְנִי, תֵּרִי
זְמַנִּי. פִּנְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן

מַה כְּתִיב לְעִילָא מְפִרְשֵׁתָא דָּא. (בַּמִּדְבָּר כֶּה) וַיֹּאמֶר יי אֵל מֹשֶׁה קַח אֶת כָּל
רֵאשֵׁי הָעָם וְהוֹקֵעַ אוֹתָם לַיי נֶגֶד הַשָּׁמַשׁ. וְכִי עַל דְּקִטְלִין בְּלִילָא, אוּ עַל
דְּקִטְלִין בִּימְמָא בְּיוֹמָא דְּעִיבָא, כְּתִיב נֶגֶד הַשָּׁמַשׁ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, דְּתֵהָא
מִיִּתְתְּהוֹן בְּאֲתַגְלִיָּא, כְּמָה דְּחָבוּ בְּאֲתַגְלִיָּא

אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן, לָאוּ בְּגִין כֵּן אֲתַמַּר. אֲלֵא מֵהֲכָא אוֹלִיפְנָא, בְּדִרְגָא דְּחָב בֶּר
נֶשׁ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְהֵהוּא אֲתֵר אֲצִטְרִיךְ לְמַעַבְד תְּקִנְתָּא לְנַפְשִׁיה. אֵינּוֹן
חָבוּ בְּבְרִית קְדִישָׁא דְּאִקְרִי שִׁמְשׁ. בְּגִין כֵּן דִּינָא וְתִקּוּנָא דִּילְהוֹן אִיהוּ כְּנֶגֶד
הַשָּׁמַשׁ, וְלָאוּ בְּאֲתֵר אַחְרָא. מִכָּאֵן דְּלָא אֲצִטְרִיךְ בֶּר נֶשׁ לְתִקּוּנָא נַפְשִׁיה, אֲלֵא
בְּהֵהוּא אֲתֵר דְּחָב לְגַבִּיָּה וּמָאֵן דְּלָא יַעֲבִיד הָכִי, לִית לִיה תְּקוּנָא לְעֵלְמִין כְּדָקָא
לְאוֹת

רַבִּי חֵיָּא פִּתַּח, (תְּהֵלִים קֹד) יִשְׁבְּעוּ עֲצֵי יי אֲרִזִּי לְבַנּוֹן אֲשֶׁר נָטַע, מַה כְּתִיב
לְעִילָא, וַיִּין יִשְׁמַח לְבַב אָנוּשׁ וְגו'. וְכִי מָאִי הָאִי לְהָאִי. אֲלֵא הָכִי אוֹלִיפְנָא,
דְּכְתִיב, (תְּהֵלִים קֹד) (בְּרֵאשִׁית י"ח ע"ב) מִצְמִיחַ חֲצִיר לְבִהֶמָה וְגו'. וְכִי שְׁבַחָא
דְּבִהֶמָה דְּאִית לֵה חֲצִיר אֲתָא דוּד לְמִימֵר בְּרוּחַ קוּדְשָׁא. אֲלֵא מִצְמִיחַ חֲצִיר,
אֵלִין אֵינּוֹן שְׁתִּין אֶלְף רַבּוּא דְּמִלְאֲכִין, שְׁלִיחוֹן, דְּאֲתַבְּרִיאוּ בְּיוֹמָא תְּנִינָא
דְּבְּרֵאשִׁית, וְכִלְהוּ אֲשָׁא מְלֶהטָא. אֵלִין אֵינּוֹן חֲצִיר. אָמַי חֲצִיר. בְּגִין דְּצִמְחִין
כְּחֲצִיר דָּא בְּעֵלְמָא, דְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא אֲתִקְצִירוּ הַשְּׁתָא, וְלְבַתֵּר צִמְחִין וּמְהִדְרִין
כְּמִלְקִדְמִין

וְעַל דָּא כְּתִיב מִצְמִיחַ חֲצִיר לְבִהֶמָה, הֲדָא הוּא דְּכְתִיב (מִשְׁלֵי יב) יוֹדַע צִדִּיק
נֶפֶשׁ בְּהֵמָתוֹ, וְתִנְיָנוּ, אֶלְף טוֹרִין סִלְקִין לֵה בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא. וְכָל טוֹרָא וְטוֹרָא
שְׁתִּין רַבּוּא הוּי, וְהִיא אֲכָלָה

וְעֵשֶׁב לְעֵבוּדַת הָאָדָם, אֵלִין אֵינּוֹן נְשִׁמְתְּהוֹן דְּצִדִּיקֵיָּא, דְּהֵהוּא אָדָם דְּרָכִיב
וְשְׁלִיט עַל בְּהֵמָה דָּא אֲכִיל, וְאֶעֱלֵל לֹון בְּגוּוִיָּה, וּבְזָכוּתְהוֹן אֲתַזֵּן כָּל עֵלְמָא
מֵהֵהוּא אָדָם, דְּכְתִיב בֵּיה, (יחזקאל א) וְעַל דְּמוֹת הַפֶּסָא דְּמוֹת כְּמִרְאָה אָדָם
וְגו'. וְעַל דָּא כְּתִיב הָאָדָם, הֵהוּא דְּאֲשִׁתְּמוּדַע, בְּגִין לְהוּצִיא לְחָם מִן הָאָרֶץ,
לְאַפְקָא מְזוֹנָא לְעֵלְמָא מִן הָאָרֶץ קְדִישָׁא

וַיִּין, דָּא חֲמֵרָא עֲתִיקָא דְּנִגִיד מְלַעִילָא. יִשְׁמַח לְבַב אָנוּשׁ, אָנוּשׁ: דָּא רָזָא
דְּהֵהוּא נַעַר, (דָּף רי"ז ע"ב) דְּסָלִיק לְסִיבּוֹ, וְאֲתִהְדַּר כְּמִלְקִדְמִין. וְעַל דָּא כְּתִיב,
(תְּהֵלִים קֹג) אָנוּשׁ כְּחֲצִיר יָמִיו

להצהיל פנים: אלן אינון פנים, דאקרון אנפי רברבי, ואנפי זוטרי. משמן:
מנגידו דעלמא דאתי, משח ורבו קדישא עלאה. ולחם לבב אנוש יסעד, ההוא
לחם דאזילו שחקים, וטחנן מנא למיכלא דצדיקיא סתמא, ומתמן אתנגיד
לכמה חיילין, דאקרון לבב אנוש. וכלא אתא מנגידו עלאה

ישבעו עצי יי, אלן אינון אילנין עלאין פנימאין. ארזי לבנון אשר נטע, דהא
אתעקרו ונטע לון קודשא בריך הוא. מאי בין עצי יי, לארזי לבנון. עצי יי,
אלין עץ החיים, ועץ הדעת וטוב ורע. ארזי לבנון, אלן חמשין תרעין,
דאקרון חמש מאות שנה

אשר נטע. אשר שם צפרים יקננו, בטוליהון, (רצ"ו) מקננן נשמתהון
דצדיקיא, וכל חיילין קדישין אתזנו מתמן. חסידה, ברתיא דאברהם אבינו,
דאקרי חסיד, ועביד חסד עם כל בני עלמא, בגין כך אקרי (שמות צ"ה ע"ב)
(חסידה. ברושים ביתה. בין דרועי עלמא יתבא. (ע"כ רעיא מהימנא

רבי יוסי אמר, קשת אתא לאגנא על עלמא. למלכא, דכל זמנין דבריה חב
לקבליה, אתא מלכא לאלקאה ליה, אתגליא עליה מטרוניתא בלבושי יקר
דמלכו, מלכא חמי לה סליק רוגזא דבריה, וחדי בה, דכתביב, (בראשית ט)
וראיתיה לזכור ברית עולם. ועל דא, לא אתחזי קשת בעלמא, אלא בלבושי
יקר דמלכו. ובשעתא דאית צדיק בעלמא, איהו ברית, למיקם ברית, ואגין על
עלמא. לא הוי צדיק, הא קשת, לאתחזא דהא עלמא איהו קיימא לאובדא,
אלא בגין קשת דא

רבי אלעזר אמר, לעולם לא אתלבש קשת דא, אלא בלבושא דאבהן קדמאי.
ירוק וסומק וחיוור. ירוקא, דא לבושא דאברהם, אצטבע לבושא (ס"א גוון)
דא, כד נפק מניה ישמעאל. סומקא, דא גוון יצחק. דאתיא סומקא ואצטבע,
כד נפיק מניה עשו. ואתמשך ההוא סומקא לתתא, עד ככבא דמאדים,
דאתאחיד ביה עשו. חוורא, דא איהו לבושא טבא דייעקב, דהא לא אשתנו
אנפוהי לעלמין

דף רט"ו ע"ב

רבי אבא אמר יאות הוא, אבל הכי אמר בוצינא קדישא, חוור, דא אברהם.
דאתלבן בחוורא דנורא. סומקא, דא יצחק ודאי. ירוק, דא הוא יעקב, דקיימא
בין תרין גוונים, וכתביב ביה בייעקב, (ישעיה כט) לא עתה יבוש יעקב ולא
עתה פניו יחורו דהא כל ערסיה שלים הוה. והכי הוא לא עתה יבוש יעקב,
לאתחזא בגוון סומק, כיצחק דנפק מניה עשו. ולא עתה פניו יחורו,
כאברהם לאתחזא בגוון חוור, דנפק מניה ישמעאל. אלא נטל גוונים,
לאתעטרא בהו, על אבהן דיליה, (דף רט"ו ע"ב) ובאלין לבושיין מתלבשת
קשת, בשעתא דאתחזי קמי מלכא

תא חזי, רזא דברית קדישא, היא את יו"ד, דמתעטרא ברשימו עלאה, והא
(ס"א ודא) איהו דאתרשים בברית תדיר לעלמין, ובגין דקני פנחס על ברית,
אתרשים בשמיה הכא את דא, פנחס יו"ד זעירא, איהו יו"ד דאיהו ברית
ודאי, דנפיק מגו יו"ד עלאה קדישא. ועל דא, איהו קאים בקיימא שלים קמי
מלכא קדישא, דלא אתאביד מגו עלמא. והכי הוא נקי מההוא חובא דפעור,
ולא אתאביד תדיר מגו קדישא דעלמא. (ס"א ולא אתאביד מגו עלמא) (איוב

ד) ואיפה ישרים נכחדו, אליו נדב ואביהוא, דלא אשתציאו מן ההוא עלמא בגיניה.

רבי אבא ורבי יוסי, קמו למלעי באורייתא בפלגות ליליא, עד דהו יתבי ולעאן באורייתא. אמר רבי יוסי, הא דאמר רבי חייא אנוש כחציר ימיו שפיר קאמר. אבל במאי אוקימנא סופיה דקרא, כי רוח עברה בו ואיננו ולא יכירנו עוד מקומו. אמר ליה הכי הוא ודאי, אנוש כחציר ימיו כמה דאמר, כציץ השדה ההוא שדה דאשתמודע. פן יציץ דאתחדש ואתהדר כמלקדמין. (הכי יציץ וסליק, מאי טעמא בגין

רעיא מהימנא ובחבורא קדמא אמר רעיא מהימנא בוצינא קדישא, שפיר אמרו רבי אבא ורבי חייא ורבי יוסי, אבל (תהלים קג) כי רוח עברה בו ואיננו, הכא צריך למפתח מליון, מאי עברה בו. דא עברה וזעם וצרה. חד מאינון מלאכין רעים

דבגין דלא ישתמודעו ביה אינון מארי חובין, צריך למעבד ליה שנוי מקום, ושנוי השם, ושנוי מעשה. כגוונא דאברהם, דאתמר ביה (בראשית יב) לך מארצך וממולדתך, הרי שנוי מקום. (בראשית יז) ולא יקרא עוד שמך אברהם, והיה שמך אברהם, הרי שנוי השם. שנוי מעשה דאשתני מעובדין בישין דעבד בקדמיתא, לעובדין טבין. איהו מתלא. לרוח דההוא דמית בלא בגין. כגוונא דא עבד קודשא בריך הוא לאדם, כך תריך ליה מההוא עלמא, ואייתי ליה להאי עלמא. והא אתמר לעיל

איוב יד) משנה פניו ותשלחהו, ובגין דא כי רוח עברה בו, חד מאינון מלאכין רעים, כד חזי ליה משונה, בזמנא דאערע (ס"א ביה) עמיה, שאלין ליה שאר משחיתין עליה, דא הוא מארי חובך. איהו עני לון ואמר, ואיננו

כד אתתרך מאתריה, ואתנטע באתר אחרא, אתמר ביה ולא יכירנו עוד מקומו. בגין (ויקרא יד) דעפר אחר יקח וטח את הבית. ודא איהו רזא, ונתץ את הבית את אבניו ואת עציו, אינון גרמין וגידין ובשרא דהוה חזר עפרא. מה כתיב ביה (ישעיה סה) ונחש עפר לחמו. בגין דהוה מנוגע. ולבתר ועפר אחר יקח וטח את הבית, ובגין ליה גרמין וגידין. ואתחדש, כבית ישנה דעבדין ליה חדשה. ודאי איהו דאתחדש

ומאי דאמר ולא יכירנו עוד מקומו. על רוח, דאתכליל רוחא זעירא, ברוחא עלאה. האי איהו מתלא, לאילן דלא עביד איבין, נטלין ענפין דיליה, ומרפיבין ליה בענפא דאילנא אחרא עלאה, (דא בדא) דעביד פירין, ואתכליל דא בדא, ועביד פירין. בההוא זמנא אתמר ביה, ולא יכירנו עוד מקומו

אוף הכי בר נש דיתיב בקרתא דיתבין בה אנשין בישין, ולא יכיל לקיימא פקודין דאורייתא, ולא אצלח באורייתא, עביד שנוי מקום, ואתעקר מתמן, ואשתרש באתר דדיירין ביה גוברין טבין, מארי תורה, מארי פקודין, דאורייתא אקרי עץ. הדא הוא דכתיב, (משלי ג) עץ חיים היא למחזיקים בה. ובר נש הוא עץ, דכתיב, (דברים כ) כי האדם עץ השדה. ופקודין דבה, דמין לאיבא, ומה כתיב ביה, (דברים כ) רק עץ אשר תדע כי לא עץ מאכל הוא אותו תשחית וכרת. אותו תשחית מעלמא דין, וכרת מעלמא דאתי. ובגין דא צריך לאעקרא (ליה מההוא) מההוא אתר, ויתנטע באתר אחרא בין צדיקייא

מה בר נש בלא בנין, אתקרי עקר, ואתתיה עקרה. אוף הכי אורייתא בלא פקודין, אתקריאת עקרה, ובגין דא אוקמוה, לא המדרש הוא העיקר אלא המעשה. אתו חברייה ואשתטחו קמיה, ואמרו ודאי כען אוליפנא חדושא, איך אתכליל רוח ברוח, כמאן דחזי מלה בעינא ואתבריר ליה. בקדמיתא הוה לון קבלה, וכען ברירו דמלה

ותו אתמר בחבורא קדמאה, דהא ניחא ליה לסטרא אחרא לשלטאה על זכאה, יתיר מפלא, ולא חייש כדין לכל עלמא. אדהכי, הא טולא אזדמן לגבייהו, ואמר ליה מנלן. מאיוב. דחזא קודשא בריך הוא דדרא הוה מחויבין כלייה, ואתא שטן לקטרגא, אמר ליה קודשא בריך הוא, (איוב א) השמת לבך אל עבדי איוב כי אין כמוהו בכל הארץ, לאשתזבא ביה דרא. ואיהו מתלא לרעיא דאתא זאב למטרף עאניה, ולמיבד ליה. מה עבד ההוא רעיא דהוה חכימא, יהיב ליה אמרא תקיפא ושמנה ורברבא מפלהו, ההוא דהוה מתנהגין אבתריה כלהו. וברעו לשלטאה על ההוא אמרא טבא, שכח (נ"א שבק) לכלהו. מה עבד ההוא רעיא, בשעתא דהוה זאב אשתדל בההוא אמרא, ברח רעיא עם עאנא ושוי לון באתריהון. ולבתר תב לאמרא, ושזיב ליה מזאב

הכי עביד קודשא בריך הוא עם דרא, יהיב קודשא בריך הוא לצדיק, ברשו מקטרגא, לשזבא לדרא בגיניה. ואם הוא תקיף כיעקב, אתמר ביה (בראשית לב) ויאבק איש עמו, כל שכן וכל שכן דנצח ליה, עד דאמר שלחני. אמר טולא טולא, הכי הוא, זכאה חולקיה דההוא צדיק, דאיהו תקיף למסבל ייסורין, כל שכן מאן דנצח בהון למקטרגא דיליה. דאיהו שולטנותיה על כל דרא, ואתחטיב ליה כאילו הוא שזיב לון, וקודשא בריך הוא עביד ליה רעיא עלייהו באתריה, ובגין דא זכה רעיא מהימנא. למהוי רועה על ישראל, ולא עוד אלא דהכי אשליט ליה עלייהו בעלמא דאתי. בגין דשזיב לון דלא אתאבידו מתמן, דאנהיג לון באורייתא ובעובדין טבין

אדהכי הא רעיא מהימנא, אמר לון, ואמאי לקי דרועא ימינא. דאורח כל מארי אסוותא דאקיזין בקדמיתא דרועא ימינא, והא דרועא שמאלא איהו קריב ללבא, אמאי לא אקיזין ליה. אמר ליה בגין דקודשא בריך הוא לא בעי לאלקאה יתיר, דהא בהאי סגי, ואי אתיקר מרעא על שייפין דגופא, אקיז דרועא שמאלא

אמר ליה, אי לא הוה תרווייהו בחד זמנא, יאות אבל אית צדיק הכא, ואית צדיק הכא, לדא אית מרעין ומכתשין, ולדא אית טיבו. אמאי. אי אתיקר ביה מרעא יקיז לתרווייהו, דאינון תרין דרועין, למיהב אסוותא לכל שייפין, ואי לא אתיקר ביה מרעא על כל שייפין, אמאי אקיז לדרועא ימינא, יתיר משמאלא. אלא (נ"א אמר ליה) אימא אנת

אמר ליה, ודאי גופא ותרין דרועין, אינון לקבל אבהו. רישא, לקבל אדם קדמאה. דרועא ימינא, לקבל אברהם. דרועא שמאלא, לקבל יצחק. גופא, לקבל יעקב. ומלגו לגופא, כבד לימינא. טחול לשמאלא. עשו וישמעאל. לבא יעקב, באמצעיתא. כנפי ריאה וכוליין, לקבל אברהם ויצחק. ריאה מים. דאינון (ס"א כנפי ריאה שואבין) שואבין כל מיני משקין. כולין אשא, דבשיל זרע דנחית ממוחא

וּבְגִין דְּאַבְרָהָם אִיהוּ מִים, שׁוּי זְרַעִיהַּ בְּגִלוּתָא דְּאַדָּוָם וּבְגִין דָּא כְּבַד לִימִנָא
דְּאַבְרָהָם, וּמְרָה, דְּכַבְּד חֲרַב דִּילֵיהַּ, אִיהִי מְרָה, אֲתַמַּר בֵּה (מִשְׁלֵי ה) וְאַחֲרֵיתָהּ
מְרָה כְּלַעְנָה. וְאִי חוּבִין מִתְרַבִּין בְּבִנוּי דְּאַבְרָהָם דְּאִינוּן בְּגִלוּתָא דְּאַדָּוָם,
אֲתִיקַר בֵּיה מְרַע עֲלִייהוּ מִסְטְרָא דְּכַבְּד, דְּרֹעָא יְמִנָא צְרִיךְ לְאַלְקָאָה לְאַקְזָא
דְּמִיהַּ מְנִיהַּ, דְּמֵאן דְּנִטְלִין מְנִיהַּ מְמוּנִיהַּ, כְּאִילוּ שְׁפִיכוּ דְּמִיהַּ, וְאַשְׁתָּאֵר עָנִי,
דְּעָנִי חֲשׁוּב כְּמַת.

וְאִי חוּבִין מִתְרַבִּין מִסְטְרָא דְּבִנֵי יִצְחָק, דְּאִינוּן (ס"א בְּגִלוּתָא) בֵּין יִשְׁמַעְאֵל, בֵּין
מְרַעִיהַּ יִתִּיקַר מִסְטְרָא דְּטַחוּל לְשְׁמַאֲלָא, וְצְרִיךְ לְאַקְזָא דְּרֹעָא שְׁמַאֲלָא, וְלֹא
יִתִיר.

וְאִי חוּבִין מִתְרַבִּין בְּבִנֵי יַעֲקֹב, דְּאִינוּן אֲחִידָן לְתַרְיִן סְטְרִין, דְּאִינוּן מְפּוֹזְרִים
בְּבִנֵי עֶשׂוּ וְיִשְׁמַעְאֵל, הָא מְרַעָא אֲתִיקַר עַל גּוֹפָא, וּבְעֵי לְאַקְזָא ב' דְּרֹעִין. וְאִי
כְּלָהוּ תַלְת בְּמַרְעִין כְּחַדָּא. הָא מְרַעָא סְלִיק לְרִישָׁא, וּבְעֵי לְאַקְזָא וְרִידִין
דְּרִישָׁא, וְאֵלִין תַּלְת אֲתַעֲבִידוּ מְרַכְבָּה לְאַדָּם קְדַמָּאָה וְלְאַבְהֹן, וּבִהוּן אֲתַתְּקִפוּ
לְמַסְבַּל יִיסוּרִין, לְאַגְנָא עַל דְּרָא לְאַרְבַּע סְטְרֵי דְּעֵלְמָא.

וּוִי לִיהַּ לְדָרָא, דְּגִרְמִין דִּילְקוּן אַבְהֹן וְאַדָּם קְדַמָּאָה, וְאֵלִין צְדִיקָיָא דְּבִינֵיהוּ,
דְּלִית אַפְרָשׁוּתָא בֵּין אֵלִין צְדִיקָיָא, לְאַבְהֹן וְאַדָּם, דְּאִינוּן נִשְׁמַתִּין דְּלֵהוּן,
וְדוּחְקָא וְצַעֲרָא וּיְגוּנָא דְּלֵהוּן, מְטִי לְאַבְהֹן וְאַדָּם. כְּגוּוֹנָא דִּימָא, אֵלִין נַחֲלִין
דְּנַפְקִין מִתַּמָּן, אִי חוּזְרִין עֲכוּרִין וּמְלוּכְלִכִין לִימָא, הָא יִמָּא נְטִיל מִן עֲכִירוּ
וְלְכְלוּכָא דְּלֵהוּן. וּבְחִילָא דִּימָא דְּאִיהִי תְּקִיפָא, לֹא סְבִילַת לְכְלוּכָא דְּלֵהוּן,
וְזִרְקַת לִיהַּ לְבַר, וְאַשְׁתָּאֵרוּ נַחֲלִין צְלִילִין וְדַכְיִין מִהֵהוּא לְכְלוּךְ.

כְּגוּוֹנָא דְּאִימָא, דְּדַכִּיָּאֵת לְכְלוּכִין דְּבִנְהָא זְעִירִין, הֲכִי אַבְהֹן מְדַכְּאִין חוּבִין
וְלְכְלוּכִין דְּבִנְיֵיהוּ דִּישְׂרָאֵל, כַּד אֲשְׁתַּכְּחוּ בֵּהוּן צְדִיקָיָא בְּעוּבְדֵיהוּן, תְּקִיפִין
לְמַסְבַּל יִיסוּרִין עַל דְּרִיהוּן. בֵּהֵהוּא זְמַנָּא לִית אַפְרָשָׁא בֵּהוּן. אֲתוּ כְּלָהוּ וּבְרִיכוּ
לִיהַּ, וְאַמְרוּ לִיהַּ סִינ"י סִינ"י, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁכִינְתֵיהַּ מְלִיל בְּפּוּמוּי, מֵאן
יְכִיל לְקִימָא קְמִיהַּ בְּכֵלָא. זְכָאָה חוּלְקָנָא, דְּזַכִּינָא לְחַדְשָׁא חֲבוּרָא קְדַמָּאָה דָּא
בְּךָ, לְאַנְהָרָא שְׁכִינְתָא בְּגִלוּתָא.

אֲמַר לוּן, רַבְּנָן דְּכָל דְּרָא הוּיתוּ בְּזַמְנֵיהוּן, כָּל שְׁכָן בּוּצִינָא קְדִישָׁא, דְּנִהִיר
חֲכַמְתֵּיהַּ בְּכָל דְּרִין דְּהוּוּ אַבְתְּרִיהַּ, אַל תַּתְּנוּ דְּמִי לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
בְּאוּרֵייתָא, עַד יַעֲרָה עֲלֵינוּ רוּחַ קְדָשָׁא (לְגַבֵּי שְׁכִינְתֵיהַּ) דְּהָא לֹא אִית רְשׁוּ
לְאַשְׁתַּמְשָׁא בְּמִטְטְרוּ"ן שַׁר הַפְּנִים אֲלֵא לָךְ, דְּאַתּוּוּן דִּילֵיהַּ רְמִיזוּן בְּשִׁמְךָ.

וּכְעַן צְרִיךְ אֲסִיָּא, לְמַנְדַּע בְּכַמָּה דְּרַגְיִין אֲסַתְּלַק דְּפִיקוּ דְּהֵהוּא חוּלָה בְּגִלוּתָא
דְּאַדָּוָם, דְּאַתְמַר עֲלֵיהַּ (שִׁיר הַשִּׁירִים ה) שְׁחוּלַת אֲהַבָּה אָנִי. דְּהָא כְּמָה אֲסִיָּין
אֲתַכְּנָשׁוּ עֲלֵיהַּ, לְמַנְדַּע קַץ דְּמַרְעָא דִּילֵיהַּ, בְּאֵלִין דְּפִיקוּן, וְלֹא הוּהּ חַד מְנִיֵּיהוּ
דְּאַשְׁתַּמּוּדַע בֵּהוּן, דְּדְּפִיקוּ דְּהֵהוּא חוּלָה, לֹא כָּל אֲסִיָּא בְּקִי לְאַשְׁתַּמּוּדַע בֵּיהַּ,
דְּאִית דְּפִיקוּן דְּקִשְׁר"ק קִשְׁ"ק קִר"ק, דְּאֲמַר נְבִיא עֲלִיֵּיהוּ (יִשְׁעִיָּה כו) כְּמוֹ הֲרָה
תְּקַרִיב לְלֵדַת תַּחֲלִיל תִּזְעַק בְּחַבְלֵיהַּ.

וּכְלָהוּ עֶשֶׂר שׁוּפְרוֹת, כְּלִילָן בְּתַלְת, דְּאִינוּן סִימָן קִשְׁ"ר, דְּאִיהוּ תְּקִיעָה שְׁבָרִים
תְּרֹעָה. וְתְּקִיעָה אַחְזִי אַרְיִכוּ דְּגִלוּתָא, שְׁבָרִים קְרִיבוּ דְּגִלוּתָא. תְּרֹעָה בֵּיהַּ
יִיתִי פּוּרְקָנָא, דְּאַחְזִי דוּחְקָא בְּתַר דוּחְקָא, וְלִית רוּחָא בֵּין דָּא לְדָא, דְּוִדָּאֵי בֵּין
דְּשָׂאֵר עַמִּין מְעַכְבִּין לוּן לְיִשְׂרָאֵל בְּגִלוּתָא, דוּחְקָא דְּלֵהוּן מְקַרְב לוּן פּוּרְקָנָא.

אוף הכי מהירו דדפיקו דא בתר דא, ביה נפיק נפשא דבר נש, בתר דלית רינח
בין דא לדא.

קשר"ק קש"ק קר"ק, איהו דשוי קש"ר, תקיעה שברים תרועה. דאתערב ביה
שקר מן עלמא, (דף רי"ט ע"ב) דביה אומאה, (שמות יז) מלחמה ליי בעמלק.
יתער בעלמא. שיר פשוט, וכפול, ומשולש, ומרובע. דאיהו סליק אתון
דיליה, י', י"ה, יה"ו, יהו"ה, ע"ב. בההוא זמנא, ובכך צדיקים יראו וישמחו
וישרים יעלוזו וחסידים ברנה יגילו. ו' תוספת, אלף שתיתאה. קודם דיליה
עק"ב, חרב בי מקדשא, ולבתר דיליה, עד תשלום רעב, יהיה ערב. הדא הוא
דכתיב, (שמות טז) ערב וידעתם כי יי הוציא אתכם וגו'. (בראשית מד) כי
(עבדך ערב את הנער וגו'. (ע"כ רעיא מהימנא

כי רוח עברה בו ואיננו, דא הוא רוחא עלאה טמירא קדישא גניזא מכלא,
דכליל ליה בגויה. וכדין ואיננו. ודא הוא רזא דחנוך, דכתיב ביה (בראשית ה)
ואיננו כי לקח אותו אלהים, דא אלהים עלאה. רוח עלאה, רוח גניזא
טמירא. ולא יכירנו עוד מקומו. דהא אתכליל רוחא זעירא, ברוחא עלאה. מה
כתיב בתריה, וחסד יי מעולם ועד עולם ועאל ליה כהנא רבא לגו קדש
קדשים. ונטיל ליה, ואוליד ליה כמלקדמין, ואתחדש כנשר עולמין. ואתהדר
איהו נער

דף רי"ח ע"א

עד דהוו יתבי, חמו חד טולא דקיימא עלייהו, אזלא ואתיא, אזלא ואתיא, בגו
ביתא. תוהו. אמר רבי אבא, יוסי בני, אימא לך מה דהוה לי עם בוצינא
קדישא. יומא חד הוינן אזלינן בבקעתא דאונו, והוינן לעאן באורייתא, כל
ההוא (דף רי"ח ע"א) יומא, ומגו תוקפא דשמשא אותבנין גבי חד טינרא, בגו
נוקבא חדא.

אמינא ליה, מאי האי, דבכל שעתא דחייבין אסגיאו בעלמא, ודינא שרייא
בעלמא, זכאין דבהון לקאן עלייהו. דהכי תנינן, בחובא דדרא, קדישייא
וצדיקייא יתפסון. אמאי, אי בגין דאינון דלא מוכיחין לעלמא על עובדייהו,
כמה אינון דמוכיחין, ולא מקבלי מנייהו, וצדיקייא אתכפייין קמייהו. ואי בגין
דלא הוי מאן דיגין על עלמא, לא יהון מתין, ולא יתפסון בחובייהו, דהא
חדוה איהו לצדיקייא באבודא דלהון

אמר ליה, בחובה דדרא ודאי מתפסין צדיקייא, והא אוקימנא הני מילי. אבל
בשעתא דיתפסון צדיקייא במרעין, או במכתשין, בגין לכפרא על עלמא הוי,
כדין יתכפרון כל חובי דרא, מנלן. מכל שייפי גופא, בשעתא דכל שייפין
בעאקו, ומרע סגי שרייא עלייהו, שייפא חדא אצטריך לאלקאה, בגין דיתסון
כלהו, ומנו. דרועא. דרועא אלקי ואפיקו מיניה דמא, כדין הא אסוותא לכל
שייפי גופא

אוף הכי בני עלמא אינון שייפין דא עם דא. בשעתא דבעי קודשא בריך הוא
למיהב אסוותא לעלמא, אלקי לחד צדיקא בינייהו, במרעין ובמכתשין,
ובגיניה יהיב אסוותא לכלא. מנלן. דכתיב, (ישעיה נג) והוא מחולל מפשעינו
מדופא מעונותינו וגו'. ובחבורתו נרפא לנו. ובחבורתו, אקזותא דדמא, כמאן

דְּאָקִיז דְּרוּעָא, וּבַהֲהוּא חֲבוּרָא נִרְפָּא לָנוּ, אֲסוּוּתָא הוּא לָנָא לְכָל שְׁיִיפִין
דְּגוּפָא.

דף רי"ח ע"ב

וּלְעוֹלָם לֹא אֱלֹקֵי צְדִיקָא, אֶלָּא לְמִיָּהב אֲסוּוּתָא לְדָרָא, וּלְכַפְרָא עֲלֵייהוּ. (ורזא
דא צדיק ורע לו) דְּהָא נִיחָא לְסִטְרָא אַחֲרָא דְּדִינָא שְׁלֵטָא (לשלטאה) עַל זַכָּאָה
יְתִיר מִכְּלָא, דְּלֹא חֵיִישׁ כְּדִין לְכָל עֲלָמָא, וְלֹא אֲשַׁגַּח בְּהוּ, מִחֲדוּה דְּשְׁלִיט
עֲלֵיהּ. וְהוּא זַכָּאָה זְכִי לְשׁוֹלְטָנָא עֲלָאָה, בְּהַאי עֲלָמָא, וּבְעֲלָמָא דְּאֲתֵי. צְדִיק
(דף רי"ח ע"ב) וְטוֹב לוּ, דְּלֹא חֵיִישׁ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְכַפְרָא עַל עֲלָמָא

אֲמִינָא לִיה, אֲלוּ לֹא הוּוּ בְּחַד זְמָנָא, יְאוּת. אֲבָל אִית צְדִיק הֵכָא, וְאִית צְדִיק
הֵכָא, לְדָא אִית מְרַעִין וּמְכַתְּשִׁין, וּלְדָא אִית כָּל טִיבּוּ דְּעֲלָמָא. אֲמַר לִי, בְּחַד
מְנִיָּהּ אוּ תְרִין סְגִי, דְּלֹא בְּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאֱלֹקָאָה כְּלָא, (ס"א כל
דמה) כְּמָה דְּלֹא אֲצִטְרִיךְ אֶלָּא דְּרוּעָא חֲדָא, לְאֱלֹקָאָה וּלְאֱקָזָאָה לְמִיָּהב
אֲסוּוּתָא לְכָל שְׁיִיפִין. אוּף הֵכָא, בְּחַד צְדִיקָא סְגִי

וְאִי אֲתַקֵּף (ס"א אֲתֵיִקֵּר) בִּיָּה מְרַע, עַל כָּל שְׁיִיפִין, כְּדִין אֲצִטְרִיךְ תְּרִין דְּרוּעִין
לְאֱקָזָאָה. אוּף הֵכִי, אִי אֲסִגִּיאוּ חוּבִין יְקִירִין עַל עֲלָמָא, כְּדִין כָּל זַכָּאִין אֱלֹקוּן,
לְמִיָּהב אֲסוּוּתָא עַל כָּל דְּרָא. אֲבָל בְּזָמַן דְּלֹא אֲסִגִּיאוּ כָּל כֶּךָ, כְּדִין חַד זַכָּאָה
אֱלֹקֵי, וְשָׂאֵר צְדִיקָא בְּשֵׁלָם, דְּהָא לֹא אֲצִטְרִיךְ עֲלָמָא דִּילְקוּן כְּלָהּ. אֲתִסִּיאוּ
עֲמָא. אֲתִסִּיאוּ צְדִיקָא. וּלְזָמֵנִין דְּכָל יוֹמִיָּהוּן קִיָּמִין בְּמְרַעִין, לְאֲגָנָא עַל דְּרָא.
מִיתוּ, הָא אֲתִסִּי כְּלָא, וְאֲתַכְּפֵר. לְזָמֵנִין דְּחוּבִין אִינּוּן יְקִירִין יְתִיר

קְמָנָא וְאֲזַלְנָא. וְתוּקְפָא דְּשִׁמְשָׁא הוּוּ יְתִיר, וְדַחִיק לֵן בְּאוּרְחָא. חֲמִינֵן אֵילְנִין
בְּמַדְבְּרָא, וּמִיָּין תַּחוּתֵיהוּ. יְתִיבְנָא תַּחוּת חַד טוּלָא דְּאֵילְנָא דְּמַדְבְּרָא. שְׂאֵילְנָא
לִיה, מֵאִי הָאִי דְּכָל עֲמִין דְּעֲלָמָא לֹא עֲבָדִין נְעוּנָעָא, אֶלָּא יִשְׂרָאֵל בְּלַחוּדֵיהוּ,
דְּכַד לְעָאן בְּאוּרֵיָתָא, מִתְנַעְנְעוּן הֵכָא וְהֵכָא, בְּלֹא לְמוּדָא דְּבֵר נֶשׁ בְּעֲלָמָא, וְלֹא
יְכַלִּין לְמִיקָם בְּקִיּוּמֵיהוּ

דף רי"ט ע"א

אֲמַר לִי, אֲדַכְּרֵתֵן מְלִתָּא עֲלָאָה, וּבְנִי עֲלָמָא לֹא יִדְעִין, וְלֹא מְשַׁגְּחִין. יְתִיב
שְׁעֵתָא וּבִכְהָ, אֲמַר, וּוִי לְבַנֵּי נֶשׂא דְּאֲזַלִּין כְּבַעֲרֵי חֻקְלָא, בְּלֹא סוּכְלַתְנוּ. בְּמִלָּה
דָּא בְּלַחוּדֵי אֲשִׁתְּמוּדְעֵן נִשְׁמַתְהוּן קְדִישֵׁין דִּישְׂרָאֵל, בֵּין נִשְׁמַתְהוּן דְּעֲמִין
עוּבְדֵי עֲבוּדַת כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת. נִשְׁמַתְהוּן דִּישְׂרָאֵל אֲתַגְּזְרוּ, מְגוּ בּוּצִינָא קְדִישָׁא
דְּדְלִיק, דְּכַתִּיב, (משלי כ) גֵּר יִי נִשְׁמַת אָדָם. וְהָאִי גֵּר בְּשְׁעֵתָא דְּאֲתַאחַד (נ"א
דֵּאֲתַדְלִיק) (דף רי"ט ע"א) מְגוּ אוּרֵיָתָא דְּלַעֲיָלָא, לֹא שְׂכִיךְ נְהוּרָא עֲלֵיהּ אֲפִילוּ
רְגָעָא. וְרָזָא דָּא, (תהלים פג) אֱלֹהִים אֵל דְּמִי לָךְ. כְּגוּוֹנָא דָּא כְּתִיב, (ישעיה סב)
הַמְּזַפְּרִים אֶת יְיָ אֵל דְּמִי לָכֶם, לֹא שְׂכִיכוּ לָכוֹן. נְהוּרָא דְּשִׁרְגָא כִּיּוֹן דְּאֲתַאחַדָּא
גוּ פְתִילָה, הֵהוּא נְהוּרָא לֹא שְׂכִיךְ לְעֲלָמִין, אֶלָּא מִתְנַעְנְעָא נְהוּרָא לְכָאן וּלְכָאן,
וְלֹא מִשְׁתַּכִּיךְ לְעֲלָמִין

כְּגוּוֹנָא דָּא, יִשְׂרָאֵל, דְּנִשְׁמַתֵּיהוּ מְגוּ הֵהוּא נְהוּרָא דְּשִׁרְגָא, כִּיּוֹן דְּאֲמַר מְלָה
חֲדָא דְּאוּרֵיָתָא, הָא נְהוּרָא דְּלִיק, וְלֹא יְכַלִּין אִינּוּן לְאֲשִׁתְּכָא, וּמִתְנַעְנְעוּן לְכָאן
וּלְכָאן, וּלְכָל סִטְרִין. כְּנְהוּרָא דְּשִׁרְגָא, דְּהָא (משלי כ) גֵּר יִי נִשְׁמַת אָדָם כְּתִיב

וּכְתִיב, (יחזקאל לד) אָדָם אַתָּם, אַתָּם קְרוּיִן אָדָם, וְלֹא אוֹמֵין עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת. נִשְׁמָתִין דְּעַמִּין עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת, מַדְעִיכוּ דְקֶשׁ, בְּלֹא נְהוֹרָא דְשָׂרֵי עֲלֵייהוּ. וְעַל דָּא מִשְׁתַּכְּכִין, וְלֹא מִתְנַעֲנַעוּ, דְהָא לִית לֹון אוֹרֵייתָא, וְלֹא דְלָקִין בְּהָ, וְלֹאוּ נְהוֹרָא שְׂרִיָּא בְּהוֹן, אֵינֹון קִיִּמִין כְּעַצִּים בְּגוּ נוֹרָא דְדָלִיק, בְּלֹא נְהוֹרָא דְשָׂרִיא עֲלֵייהוּ, וְעַל דָּא מִשְׁתַּכְּכִין בְּלֹא נְהוֹרָא כְּלָל. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, דָּא אִיהוּ בְּרִירוּ דְמַלְהָ, זְכָאָה חוֹלְקֵי דְזַכִּינָא לְהָאִי, לְמִשְׁמַע דָּא.

קוּם רַבִּי אַבָּא, לְחַדְשָׁא מִלִּין דְאוֹרֵייתָא, דְאִמְרַת בְּחַבּוּרָא קְדָמָאָה. פְּתַח רַבִּי אַבָּא וְאָמַר, (ישעיה מב) שִׁירוּ לִי שִׁיר חֲדָשׁ תְּהִלְתּוֹ מִקְצֵה הָאָרֶץ וְגוֹ'. כְּמָה חֲבִיבִין יִשְׂרָאֵל קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְחֲדוּה דְלֵהוֹן וְתוֹשְׁבֵיחַתָּא דְלֵהוֹן, לָאוּ אִיהוּ אֱלֹא (ס"א לְשִׁתְּפָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכִּינְתִּיהָ בַּהוּא דַּהֲכִי וְכוּ') בִּיה. דְהֲכִי תְנִינֹון, כָּל חֲדוּה דִיִּשְׂרָאֵל דְלֹא מִשְׁתַּתְּפִי בְּהָ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (וְשִׁכִּינְתִּיהָ), לָאוּ אִיהוּ חֲדוּה. וְזַמִּין אִיהוּ סְמָאֵל וְכָל סִייעֵתָא דִּילִיהָ לְקִטְרָגָא לְהוּא חֲדוּה, (ס"א וְאִתְחַזֵּר) וְאִשְׁתָּאֵר בְּצַעֲרָא וּבְכִיָּה, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא אִשְׁתַּתְּףָּ בְּהוּא צַעֲרָא.

אַבָּל מֵאֵן דְשִׁתִּיף קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכִּינְתִּיהָ בְּחֲדוּה דִּילִיהָ, אִם יִיתִי מִקְטְרָגָא לְקִטְרָגָא בְּהִיא חֲדוּה. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכִּינְתִּיהָ מִשְׁתַּתְּףָּ בְּהוּא צַעֲרָא. מָה כְּתִיב בִּיה (ישעיה סג) בְּכָל צָרְתֶם לוֹ צָר. וּבְמֵאִי. בְּגִין (תְּהִלִּים צא) דְעַמּוֹ אֲנִכִי בְצָרָה.

וּמִנְלָן, דְאִית לֹון לְיִשְׂרָאֵל לְשִׁתְּפָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכִּינְתִּיהָ בְּחֲדוּה דְלֵהוֹן. (בְּגִין דְלָאוּ אִיהוּ חֲדוּה, אִלָּא בְּשׁוֹתְפוֹת דִּילִיהָ מֵאִלִּין) דְכְּתִיב, (שם קמט) יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל בְּעוֹשָׁיו. הַהוּא חֲדוּה דִיִּשְׂרָאֵל לָאוּ אִיהוּ, אֱלֹא בְּעוֹשָׁיו. בְּעוֹשָׁיו, בְּעוֹשׂוֹ מִבְּעֵי לִיהָ. אֱלֹא אֵלִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכִּינְתִּיהָ, וְאָבִיו וְאָמוֹ, דְאָף עַל גַּב דְּמִיתוּ, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶעְקֹר לֹון מִגֵּן עֵדֶן, וְאִיתִי לֹון עִמִּיהָ לְהוּא חֲדוּה, לְנִטְלָא חוֹלְקָא דְחֲדוּהָ עִם קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכִּינְתִּיהָ. כְּמָה דָּאֵת אָמַר (איוב מ) הַעוֹשׂוֹ יִגֵּשׁ חֲרָבוֹ.

דְּבַר אַחַר בְּעוֹשָׁיו, בְּגִין דְּבַר נֶשׁ אֲתַעְבִּיד בְּשׁוֹתְפוֹת, גְּבַרָא וְאִתְתָּא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְעַל רְזָא דָּא כְּתִיב, (בראשית א) נִעֲשָׂה אָדָם, בְּשׁוֹתְפוֹ. דְתְנִינֹון, תְּלַת אוֹמְנִין עֲבַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְאַפְקָא מְנַהוֹן עֲלֵמָא, וְאֵלִין אֵינֹון: שְׁמִיא, וְאַרְעָא, וּמִיא. וְכָל חַד שְׁמֵשׁ חַד יוֹמָא, וְאַהֲדָרוּ כְּמִלְקָדְמִין.

יוֹמָא קְדָמָאָה, אֲפִיק שְׁמִיא אוֹמְנוֹתָא דִּילִיהָ, דְכְּתִיב (בראשית א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר. יוֹמָא תְנִינָא, אֲפִיקוּ מִיא אוֹמְנוֹתָא לְעִבִּידְתָּא, דְכְּתִיב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רִקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וְגוֹ'. אֲסַתְּלָקוּ פְּלָגָא מִיָּא לְעִילָא, וּפְלָגָא מִיָּא לְתַתָּא אֲשִׁתָּאֵרוּ. וְאֵלְמָלָא כֶּךָ דְמִיא אֲתַפְּרָשׁוּ, עֲלֵמָא לָא הוּא קָאִים. יוֹמָא תְלִיתָאָה, עֲבִידַת אֲרַעָא וְאֲפִיקַת כְּמָה דְאִתְּפַקְדַת, דְכְּתִיב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תִּדְשָׂא הָאָרֶץ דְשָׂא עֵשֶׁב, וְכְתִיב וְתוֹצֵא הָאָרֶץ דְשָׂא וְגוֹ.

עַד הֲכָא כָּל אוֹמְנָא מֵאִלִּין תְּלַתָּא, אֲפִיק אוֹמְנוֹתָא דִּילִיהָ, וְעַבְדוּ מַה דְאִתְּפַקְדוּ. אֲשִׁתָּאֵרוּ תְלַת יוֹמִין אַחֲרָנִין. יוֹמָא ד', אֲתַפְּקַד אוֹמְנָא קְדָמָאָה לְמַעַבְד אוֹמְנָא דִּילִיהָ, דְכְּתִיב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֶת וְגוֹ', וְהֵינֹון שְׁמִים בְּיוֹמָא חֲמִשָּׁאָה, אֲפִיקוּ מִיָּא דְאִיהוּ אוֹמְנָא אַחֲרָא, דְכְּתִיב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרָצוּ הַמַּיִם וְגוֹ'. בְּיוֹמָא שְׁתִּיתָאָה, עֲבַדַת אֲרַעָא אוֹמְנוֹתָא דִּילִיהָ, דְכְּתִיב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְגוֹ.

רעיא מהימנא אמר קודשא בריך הוא, ושכינתא אנא שותפותא דנשמתא, ואבוי ואמיה שותפותא דגופא, דאבוי מזריע לובן, דעיינין, ודגרמין, וגידין, ומוחא. ואתתא שחור דעיינין, ושערא, ובשרא, ומשכא. ואוף הכי שמייא וארעא. וכל חיילין דלהון, אשתתפו ביצירתיה. מלאכין, מנהון יצר הטוב ויצר הרע למהוי מצוייר מתרווייהו. שמשא וסיהרא, לאנהרא ליה ביממא וליליא. חיון ובעירן ועופין ונונין, לאתפרנסא מנהון. כל אילנין וזרעין דארעא, לאתפרנסא מנהון.

מה עבד קודשא בריך הוא, אעקר לאבוי ולאמיה מגנתא דעדן, ואייתי להו עמיה, למהוי עמיה בחדוה דבנוי, ולית חדוה כחדוה דפורקנא, דכתיב בה, (דברי הימים א טז) ישמחו השמים ותגל הארץ ויאמרו בגוים יי מלך. (דברי הימים א טז) אז ירננו עצי היער מלפני יי כי בא לשפוט את הארץ. (ע"כ רעיא מהימנא)

כיון דתלת אומנין אלין אשלימו עובדייהו. אמר לון קודשא בריך הוא, אומנותא חדא אית לי למעבד, ואיהו אדם. אתחברו כחדא, ואנא עמכון, נעשה אדם, גופא דלכון, ואנא אהא שותפו עמכון, ונעשה אדם. כמה דבקדמיתא הוה בשותפו, הכי נמי לבתר. אבא, דביה עביד עבידתא דשמייא, ועבידתא דמייא. ואתתא, דאיהי אומנא תליתאה, כגוונא דארעא. וקודשא בריך הוא דאשתתף בהדייהו. ועל רזא דא כתיב בעושו

ואף על גב דאבא ואמא אתפרשו מהאי עלמא, חדוה בכל שותפותא הוי. דתנינן, בשעתא דבר נש (דף ר"כ ע"א) שתיף לקודשא בריך הוא לחדוה דיליה, קודשא בריך הוא אתי לגנתא דעדן, ואעקר מתמן (ס"א דאודע תמן) לאבוהי ואמיה, דאינון שותפין בהדיה, ואייתי לון עמיה להווא חדוה, וכלהו זמינין תמן, ובני נשא לא ידעין. אבל בעקו דבר נש, קודשא בריך הוא זמין לגביה בלחודוי, ולא אודע לאבוהי ולאמיה, הדא הוא דכתיב, (תהלים יח) 'בצר לי אקרא יי ואל אלהי אשוע וגו'.

אהדר ההוא טולא דמלקדמין, ואזלא גו ביתא, כמו דיוקנא דבר נש. נפל על אנפוי רבי אבא. אמר רבי יוסי, אדכרנא דבהאי אתרא חמינא ליה לרבי פנחס בן יאיר, יומא חד הוה קאים בהאי דוכתא, והוה אמר הכי, (במדבר כ"ב) פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן, באת י' זעירא

בגין דתרין אלפין ביתין רשימין, אלפא ביתא דאתון רברבן, ואלפא ביתא דאתון זעירן. אתון רברבן, אינון בעלמא דאתי. ואתון זעירן, אינון בעלמא תתאה. י' זעירא, ברית קיימא קדישא. כיון דקני פנחס על ברית דא, אתוסף ביה י' זעירא, רזא דברית דא

בהווא שעתא, אמר קודשא בריך הוא, מה אעביד עם משה, ברית דא ממשה הוי, וכלה דיליה הוי. גנאי הוא למיהב ליה לאחרא, בלא דעתא ורעותא דמשה, לאו יאות הוא. שארי קודשא בריך הוא ואמר למשה, משה, פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן. אמר ליה משה, רבונו של עולם מהו. אמר ליה, אנת הוא דמסרת נפשך על ישראל דלא ישתצון מן עלמא בכמה זמנין, ואיהו השיב את חמתי מעל בני ישראל וגו'. אמר משה מה את בעי מני, הא כלא דיך

אמר ליה, הא כלא דיך היא, אימא ליה דתשרי בגויה. אמר משה, הא בלבא שלים תהא לגביה. אמר ליה אימא אנת בפומך, וארים קלך, דאנת מסר ליה ברעותא, בלבא שלים. הדא הוא דכתיב, לכן אמור, את אימא ברעותא, הנני נותן לו את בריתי שלום. משה הוה אמר הנני נותן לו וגו', דאילו קודשא בריך הוא, הוה ליה למימר לכן אמור לו הנני נותן לו את בריתי שלום, אבל לא כתיב אלא לכן אמור. ואי תימא, דאתעברת מן משה. לא. אלא כבוצינא דא דאדליקו מינה, דא יהיב ואהני, ודא לא אתגרע מנה

אתא ההוא טולא, ויתבי, ונשיק ליה. שמעו חד קלא דהוה אמר, פנון אתר, פנון אתר לרבי פנחס בן יאיר, דאיהו גבייכו. דתנינו, דכל אתר דצדיקא אתחדש ביה מלי דאורייתא, כד איהו בההוא עלמא, פקיד לההוא אתר, ואתי ליה לגביה. וכל שכן כד שראן בגויה צדיקיא אחרנין. לחדתא בההוא אתר, דאמרין מלי דאורייתא. כגוונא דא דהוה אתי רבי פנחס בן יאיר למפקד לאתריה, ואשכח אליו צדיקיא מחדתין מלין דאורייתא, ואתחדש כמלקדמין, ההוא מלה דרבי פנחס בן יאיר קמיה

אמר רבי אבא, יאות מלה דרבי פנחס בן יאיר, דהא לא כתיב לכן הנני נותן, אלא לכן אמור הנני נותן לו. וכי מלה דא הוה גניזא מחסידא דא תחות יך, ולא הוית אמר. זכאה חולקנא, דזכינא למיהוי בסיעתא דטולא קדישא הכא

אוף הוא פתח ואמר, משמיה דרבי פנחס (קהלת ט) כל אשר תמצא ידך לעשות בכחך עשה וגו', כמה יאות ליה לבר נש בעוד דבוצינא דליק ושריא על רישיה, לאשתדלא ולמעבד רעותא דמאריה. בגין דההוא נהורא דבוצינא, איהי כ"ח דשריא עליה. ועל דא כתיב, (במדבר יד) יגדל נא כח יי. כח יי, דא הוא כח, דשריא על רישיהון דצדיקיא, וכל אינון דמשתדלין ברעותא דמאריהון. ועל דא תנינו, כל העונה אמן יהא שמיה רבא מברך בכל כחו. (דא איהו כחו)

דף ר"כ ע"ב

ודאי אצטריך לאתערא כל שייפוי בחילא תקיף בגין דבאתערוותא תקיף דאתקף, אתער ההוא כח קדישא עלאה, ואסתלק גו קודשא ואתבר חילא ותוקפא דסטרא אחרא. ועל דא (דף ר"כ ע"ב) בכחך, אצטריך למעבד רעותא דמאריך

כי אין מעשה וחשבון וגו', בגין דבההוא כח אית מעשה, אשתדלותא לאשתדלא בהאי עלמא דאקרי מעשה, עלמא דעובדא, למשלם סופא דמחשבה. וחשבון, דא הוא עלמא, דתליא בדבורא, דהא חשבון בדבורא תליא. ועל דא, כל גימטריאות, ותקופין, ועבורין דעלמא, בסיהרא הוו. ודעת, דא איהו רזא דשית סטרין, דתליין במחשבה, ואקרון עלמא דההוא מחשבה. וחכמה, דכלא תליא מניה

וכל אליו כלילן בההוא כח, מה דלאו הכי בסטרא דשאל, דרגא דגיהנם. דהא כל בר נש דלא אשתדל בהאי כ"ח, בהאי עלמא, לאעלאה ביה, במעשה וחשבון ודעת וחכמה, סופיה לאעלאה בשאל, דלית ביה מעשה וחשבון ודעת וחכמה. דהא סטרא אחרא, ארץ שאל איהי, דכתיב, (משלי ז) דרכי

שְׂאוֹל בֵּיתָהּ. מֵאֵן דְּאִתְרַפֵּי מֵהַאי כ"ח קדִישָׁא, אֶתְקַף בֵּיהּ סְטְרָא אַחְרָא,
דְּשְׂאוֹל בֵּיתָהּ

אֲשֶׁר אֶתָּה הוֹלֵךְ שָׁמָּה, וְכִי כָּל בְּנֵי עֲלָמָא אֲזִלֵּי לְשְׂאוֹל. אִין. אֲבָל סְלֶקִין מִיַּד,
דְּכִתִּיב, (שְׂמוּאֵל א ב) מוֹרִיד שְׂאוֹל וַיַּעַל. בַּר אֵינוֹן חִיבִין, דְּלֹא הִרְהוּרֵי תְּשׁוּבָה
לְעֲלָמִין, דְּנַחְתִּין וְלֹא סְלֶקִין. וְאִפִּילוּ צְדִיקִים גְּמוּרִים נַחְתִּין תַּמּוֹן. אֲמַאי נַחְתִּין.
בְּגִין דְּנֻטְלִין כְּמָה חִיבִין מִתַּמּוֹן, וְסְלֶקִין לֹון לְעֵילָא. (וּתַמּוֹן עֵבֶדִין לֹון לְהִרְהוּר
בְּתְּשׁוּבָה) וּמֵאֵן אֵינוֹן. אֵינוֹן דְּהִרְהוּרֵי בְּתְּשׁוּבָה בְּהַאי עֲלָמָא, וְלֹא יִכִּילוּ,
וְאִסְתַּלְקוּ מִן עֲלָמָא. וְצְדִיקֵי נַחְתִּין בְּגִינְהוֹן דְּחִיבִין גּוֹ שְׂאוֹל, וְנֻטְלִין לֹון,
וְסְלֶקִין לֹון מִן תַּמּוֹן

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כְּתִיב (קֹהֶלֶת ז) אַחַת לְאַחַת לְמִצָּא חֲשָׁבוֹן. חֲשָׁבוֹן
דְּגִימְטְרִיאוֹת דְּקִימֵן בְּסִיחָרָא, בְּאֵן דְּרָגָא דִּילָהּ אֵינוֹן. לֹא אֶתִּיב לִיהּ. אָמַר,
שְׂמַעְנָא, וְלֹא אֲדַכְרְנָא מְלָהּ. קָם הֵהוּא טוֹלָא, וּבִטְשׁ בְּעֵינוּי דְּרַבִּי אַבָּא, נָפַל עַל
אֲנָפוּי מְגוֹ דְּחִילוּ. עַד דְּהוּהוּ נָפַל עַל אֲנָפוּי, נָפַל קָרָא בְּפוּמִיָּה, דְּכִתִּיב, (שִׁיר
הַשִּׁירִים ז) עֵינַיִךְ בְּרִכּוֹת בְּחֲשָׁבוֹן עַל שַׁעַר בֵּת רַבִּים. וְאֵלִין עֵינַיִן דִּילָהּ,
פְּרַפְרָאוֹת לְגוֹ חֲכָמָה עֲלָאָה, דְּאִתְמַשְׁכָּא מְלַעֲיָלָא, וּמְגוֹ חֲשָׁבוֹן וְתִקּוּפִין וְעִבּוּרִין
אִתְמַלְיִין, וְאִתְעֵבִידוּ בְּרִיכּוֹת, דְּנִפְקוּ מִימִין, לְכָל סְטְרִין, (נ"א אֵינוֹן עֵינַיִן) עַד
דְּאִתְפַּקְדוֹן לְכָל חוֹשְׁבֵן וְעִבּוּרִין דְּסִיחָרָא בְּלִבְד (ס"א דְּלִבְר), וְכִכְבִּין וּמְזִלֵּי
לְמַעֲבַד חֲשָׁבוֹן, וְדָא אִיהוּ עַל שַׁעַר בֵּת רַבִּים, דָּא אִיהִי סִיחָרָא דְּלִבְר

אָמַר רַבִּי אַבָּא לְרַבִּי יוֹסִי, הֵהוּא מְרַגְלָא קְדִישָׁא דְּהוּהוּ תְּחוֹת יָדְךָ, מְגוֹ סִיעֲתָא
דְּחִסִּידָא קְדִישָׁא דְּאִיהוּ גְּבֹן, כְּמָה שְׁפִיר אִיהוּ, וְאֶהְדְּרְנָא בֵּיהּ. דְּהָא וְדָאֵי לֹא
אֲצִטְרִיךְ לְאַפְקָא אֶתְתָּא, לְמִשְׁרֵי בְּאִתְרָא אַחְרָא, עַד דְּבַעֲלָהּ יִפְקַד לָהּ וְיַהִיב לָהּ
רְשׁוּ לְמַהֲךָ. וְאוּדְעִין לְבַעֲלָהּ בְּקַדְמִיתָא, וּמִפִּיִּסִין לִיהּ, דְּהוּא יִפְקַד לָהּ, וְיַהִיב
לָהּ רְשׁוּ לְמִיָּהֲךָ לְהֵהוּא אֶתְרָא. כִּן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא פִּיִּס לְמַשָּׁה, וְעַד דְּיַהִיב לִיהּ
רְשׁוּ, וְאָמַר לִיהּ אִימָא אַנְתָּ, הֲנִי נוֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם, לְמִשְׁרֵי בְּגוּוִיָּהּ,
וְעַד דְּיַהִיב לָהּ רְשׁוּ לְמַהֲךָ תַּמּוֹן, לֹא אֲזַלְת

מְנַלָּן. מְצַדִּיקוּ שֶׁל עוֹלָם, דְּיַהִיב לָהּ רְשׁוּ, לְמִשְׁרֵי גּוֹ צְדִיקֵי בְּהַאי עֲלָמָא. וְיַתְבָּא
עִמְהוֹן, כְּכֹלָה גּוֹ קְשׁוּטָהָא. וְצְדִיקָא דְּעֲלָמָא חֲמִי, וְחֲדִי בְּהַאי. אֲבָל בֵּין דְּרוּעֵי
דְּבַעֲלָהּ שְׁכִיבַת, וְאִתְהַדְרַת לְמַהוּי בְּהַדִּיָּהּ, וְתַבַּת לְבַעֲלָהּ. כְּמָה דְּאִתְּ אָמַר,
(אִסְתֵּר ב) בְּעֶרְבַּי הִיא בָּאָה וּבְבֹקֶר הִיא שָׁבָה. בְּעֶרְבַּי הִיא בָּאָה, לְגַבִּי בְּעֵלָהּ.
וּבְבֹקֶר הִיא שָׁבָה, לְגַבִּי צְדִיקֵי דְּעֲלָמָא. וְכֹלָא בְּרִשׁוּתָא דְּבַעֲלָהּ. (הִדָּא הוּא
דְּכִתִּיב, (תְּהִלִּים לז) וְצַדִּיק חוֹנֵן וְנוֹתֵן

וּמַשָּׁה כִּן אָמַר, הֲנִי נוֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי, כְּמָה דְּצַדִּיק דְּלַעֲיָלָא נוֹתֵן, אוּף אָנָּא
הֲנִי נוֹתֵן, מִתְּנָה לְמַהֲדָר מִתְּנָה אִיהִי. וּבְגִין בְּרִית דָּא, רוּוח כְּהוֹנָה עֲלָאָה. וְאִי
לֹא תְּהֵא בְּהַדִּיָּהּ, לֹא אֶתְקַשֵּׁר פְּנִחַס בְּדְרָגָא דְּכְהוֹנָה עֲלָאָה, דְּהָא בְּרִית דְּבִקָּא
אִיהוּ תְּדִיר בִּימִינָא עֲלָאָה. וּיְמִינָא עֲלָאָה דָּא, זְמִין לְמַבְנֵי בֵּי מְקַדְשָׁא, דְּאִיהוּ
בְּרִית

דף רכ"א ע"א

אָמַר רַבִּי אַבָּא, אֲדַכְרְנָא מְלָהּ חֲדָא, דְּשְׂמַעְנָא מְבוּצִינָא קְדִישָׁא, דְּשְׂמַע מְשֻׁמִּיָּה
דְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר. יוּמָא חַד, אֶתָּא לְקַמִּיָּה חַד חַכִּים גּוֹי, אָמַר לִיהּ סְבָא סְבָא, תְּלַת
בְּעִיִן (דף רכ"א ע"א) בְּעִינָא לְמַתְבַּע מְנַךְ. חַד, דְּאִתּוֹן אֲמַרִין דִּיתְבְּנֵי לְכוּ בֵּי

מקדשא אחרא, והא לא הוו למבני אלא תרי זמנין, בית ראשון ובית שני,
בית שלישי (ובית רביעי) לא תשפח באורייתא, והא מה דהוה ליה למבני,
כבר אתבנון, ולעולם לית ביה יתיר, דהא תרי בתי ישראל קרא לון קרא.
וכתיב, (חגי ב) גדול יהיה כבוד הבית הזה האחרון מן הראשון

ותו, דאתון אמרין, דאתון קרבין למלכא עלאה, יתיר מפל שאר עמין, מאן
דמתקריב למלכא, איהו חדי (יתיר) תדיר, בלא צערא, בלא דחילו, ובלא
דחיקו. והא אתון בצערא ובדחיקא וביגונא תדיר, יתיר מפל בני עלמא. ואנן
לא אתקריב לן צערא ודחיקא ויגונא כלל. אנן קריבין למלכא עלאה, ואתון
רחיקין מניה, ועל דא אית לכו צערא ודחיקא אבלא ויגונא, מה דלא אית לן

ותו, דאתון לא אכלי נבלה וטרפה, בגין דתהוון בריאין, וגופא דלכון להוי
בבריאותא. אנן אכלינן כל מה דבעינן, ואנן תקיפין בחילא בבריאותא, וכל
שייפון דילן בקיומיהו. ואתון דלא אכלין, חלשין כלכו במרעין בישין,
ובתבירו יתיר מפל שאר עמין. עמא דסני לכון אלהכון בכלא. סבא סבא, לא
תימא לי מדי, דלא אשמעינך, ולא אקבל מנך. זקיף עינוי רבי אליעזר, ואשגח
ביה, ואתעביד תלא דגרמי

כיון דנח רוגזיה, אהדר רישיה ובכה, ואמר, (תהלים ח) יי אדוננו מה אדיר
שמך בכל הארץ. כמה תקיף חילא דשמא קדישא, תקיפא בכל ארעא, וכמה
חביבין מלי דאורייתא, דלית לך מלה זעירא דלא תשפח לה באורייתא, ולית
מלה זעירא דאתיא באורייתא, דלא נפקת מפומיה דקודשא בריך הוא. מלין
אלין דשאל ההוא רשע, אנא שאלנא יומא חד לאליהו, ואמר דהא במתיבתא
דרכיעא, אתסדרו קמיה דקודשא בריך הוא, והכי הוא

דכד נפקו ישראל ממצרים, בעא קודשא בריך הוא למעבד לון בארעא,
כמלאכין קדישין לעילא, ובעא למבני לון ביתא קדישא, ולנחתא ליה מגו
שמי רקיעין, ולנטעא לון לישראל, נציבא קדישא, כגוונא דדיוקנא דלעילא.
הדא הוא דכתיב, (שמות טו) תביאמו ותטעמו בהר נחלתך. באן אתר במכון
לשבתך פעלת יי. בההוא דפעלת אנת יי, ולא אחרא. מכון לשבתך פעלת יי,
דא בית ראשון. מקדש יי כווננו ידך, דא בית שני. ותרווייהו, אומנותא
דקודשא בריך הוא אינון

ומדארגיזו קמיה במדברא, מיתו, ואכנס לון קודשא בריך הוא לבנייהו
בארעא. (אוליפו עובדיהון) וביתא אתבני על ידא דבר נש, ובגין כך לא
אתקיים. ושלמה הוה ידע, דבגין דהאי עובדא דבר נש לא יתקיים, ועל דא
אמר, (תהלים קכז) אם יי לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו, דהא לית ליה
ביה קיומא. ביומוי דעזרא, גרם חטאה, ואצטרכון אינון למבני, ולא הוה ביה
קיומא. ועד כעון, בנינא קדמא דקודשא בריך הוא, לא הוה בעלמא, ולזמנא
דאתי כתיב, (תהלים קמז) בונה ירושלם יי, איהו ולא אחרא. ובנינא דא אנן
מחפאן, ולא בנינא דבר נש, דלית ביה קיומא כלל

בית ראשון, ובית שני, יחית לון קודשא בריך הוא כחדא מלעילא. בית ראשון
באתכסיא, ובית שני באתגליא. ההוא בית להוי באתגליא, דאתקרי בית שני,
דיתחזי לכל עלמא אומנותא דקודשא בריך הוא. חדוה שלים, ורעותא דלבא
בכל קיומא

ההוא בית ראשון באתכסיא, אסתלק לעילא, על גבוי דההוא דאתגליא. וכל
עלמא יחמו, ענני יקר דסחרן על גבי דההוא דאתגליא, ובגו דאינון ענני,
הוי בית ראשון, בעובדא טמירא, דסליק עד רום יקר שמייא, ובניינא דא אנו
מחכאן.

דף רכ"א ע"ב

ועד כען, לא הוה בעלמא, דאפילו קרתא דירושלם לא ליהוי אומנותא דבר
נש, דהא כתיב, (זכריה ב) ואני אהיה לה נאם יי חומת אש סביב וגו'. אי
לקרתא כתיב הכי, כל שכן ביתא, דאיהו דיורא דיליה. ועובדא דא, הוי אתחזי
למהוי ברישא, כד נפקו ישראל ממצרים, ואסתלק עד לסוף יומין, בפורקנא
(דף רכ"א ע"ב) בתראה.

שאלתא אחרא, דודאי אנו קרבין למלכא עלאה, יתיר מכל שאר עמין. ודאי
הכי הוא, דישראל עבד לון קודשא בריך הוא לבא דכל עלמא. והכי אינון
ישראל בין שאר עמין, כלבא בין שייפין, כמה דשייפין לא יכלי למיקם
בעלמא אפילו רגעא חדא בלא לבא, הכי עמין בלהו, לא יכלין למיקם
בעלמא, בלא ישראל. ואוף הכי ירושלם בגו שאר ארעאן, כלבא בגו שייפין.
ועל דא איהי באמצעיתא דכולי עלמא. כלבא גו שייפין

וישראל מתנהגן גו שאר עמין, כגוונא דלבא גו שייפין. לבא איהי רכיך וחלש,
ואיהו קיומא דכל שייפין, לא ידע מצערא ועקא ויגונא כלל אלא לבא, דביה
קיומא, דביה סוכלתנו, שאר שייפין לא אתקריב בהו כלל, דהא לית בהו
קיומא, ולא ידעין מדי. כל שאר שייפין לא קריבין למלכא, דאיהו חכמתא
וסוכלתנו, דשריא במוחא, אלא לבא. ושרא שייפין, רחיקין מניה, ולא ידעין
מניה כלל. כן ישראל, למלכא קדישא קריבין, ושרא עמין רחיקין מניה.

שאלתא אחרא, דישראל לא אכלי נבלות וטרפות, וטנופא ולכלוכא דשקצים
ורמשים כשאר עמין, הכי הוא, דהא לבא דאיהו רכיך וחלש, ומלכא וקיומא
דכל שאר שייפין, לא נטיל למזוניה, אלא ברירו וצחותא דכל דמא, ומזוניה
נקי וברירא, ואיהו רכיך וחלש מכלא, ושרא פסולת אנו לכל שייפין, וכל
שרא שייפין לא משגחין בהאי, אלא כל פסולת וביש דכלא נטלון, ואינון
בתקיפו כמה דאתחזי לון.

ועל דא בכל שאר שייפין אית אבעבועין, שאת או ספחת, סגירו דצרעת.
ללבא, לאו מכל הני כלום, אלא איהו נקי ברירא מכלא, לית ביה מומא כלל.
כן קודשא בריך הוא נטיל ליה לישראל דאיהו נקי וברירו דלית ביה מומא על
דא כתיב, (שיר השירים ד) כלך יפה רעיתי ומום אין בך. אתא רבי יוסי, נשיק
ידוי, אמר, אילו לא אתינא לעלמא, אלא למשמע דא, די. (במדבר כ"ב) ושם
איש ישראל המכה וגו'. אמר רבי יצחק, האי קרא הכי הוה ליה למכתב, ושם
איש ישראל אשר הכה פנחס, ולא המכה אשר הכה, לא נאמר אלא באר
סתים.

אלא הכי אמר רבי אלעזר (נ"א רצ"ה ע"ב) רבי שמעון, כיון דסלקיה קודשא
ברוך הוא לפנחס לכהנא רבא, לא בעא לאדכרא ליה לפנחס בקטלנותא דבר
נש. דהא לא אתחזי לכהנא רבא. עד לא סלקיה לכהנא רבא, אדכר ליה,
ואמר וירא פנחס ויקח רמח וגו', וידקור את שניהם וגו'. כיון דסלקיה לכהנא

רַבָּא לֹא אֲדַכְרַ שְׁמִיָּהּ בְּקַטְלָנוּתָא, דְּלֹא אֲתַחֲזִי לֵיהּ, וְחָס עָלֶיהָ יְקָרָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּכֹהֵנָא רַבָּא לֹא אֲתַחֲזִי לְאֲדַכְרָא בְּקַטְלָנוּתָא. וְשֵׁם הָאִשָּׁה הַמוּכָה, אוֹף הִכִּי.

רַבִּי שְׁמַעוֹן הוּוּ אֲזִיל מִקְפוּטְקֵיָא לְלוּד, וּרְבִי יְהוּדָה אֲזִיל עִמֵּיהּ, עַד דְּהוּוּ אֲזִילִי פִּגְעַ בְּהוּ רַבִּי פִּנְחָס בֶּן יֶאֱרִי, וַתְּרִין גּוּבְרִין טוֹעֲנִין אֲבַתְרִיהּ. שְׂכִיךְ חֲמַרְיָה דְרַבִּי פִּנְחָס. טְעִינוּ לֵיהּ, וְלֹא אֲזִיל. אָמַר רַבִּי פִּנְחָס, שְׂבִיקוּ לֵיהּ, דְּהָא רִיחָא דְאַנְפִּין חֲדַתִּין קָא אָרַח, אוּ נְסָא אֲתַעְבִּיד לֶן הַשְׁתָּא. עַד דְּאִינוּן תַּמָּן, נִפְק רַבִּי שְׁמַעוֹן מִבֵּתֵר חַד טַנְרָא. נָטַל חֲמַרָא וְאֲזִיל, אָמַר רַבִּי פִּנְחָס, וְלֹא אָמַרְתִּי לְכוּ, דְּהָא רִיחָא דְאַנְפִּין חֲדַתִּין קָא אָרַח.

נַחַת וְגַפִּיף לֵיהּ רַבִּי פִּנְחָס, וּבְכַה, אָמַר לֵיהּ, חֲמִינָא בְּחַלְמִי, דְּאֲתִיָּא שְׂכִינְתָּא לְגַבִּי, וְיִהְיֶה לִי נְבִזְבָּזִין רַבְרָבִין, וְחַדִּינָא בְּהּ. הַשְׁתָּא כְּמָה דְחֲמִינָא. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, מְקַל פְּרָסִי דְחַמְרִךְ, יְדַענָא דְאַנְתָּ הוּא. הַשְׁתָּא חֲדוּה שְׁלִים. אָמַר רַבִּי פִּנְחָס, נְתִיב בְּדוּךְ חַד, דְּמַלִּי דְאוּרִיָּתָא אֲצַטְרִיךְ צְחוּתָא. אֲשַׁכְּחוּ עֵינָא דְמִיָּא, וְאִילָנָא, יִתְבוּ.

דף רכ"ב ע"א

אָמַר רַבִּי פִּנְחָס, מְסַתְּכַל הוּינָא דְהָא לְתַחֲיִית הַמְּתִים, בְּאַרְחָא אַחְרָא יַעֲבִיד לֶן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּמָה דְהוּוּ הַשְׁתָּא קְדַמָּא, לִיהוּי כְּדִין בְּתַרְאָה. מְנַלֶּן. מְאִינוּן עֲצָמוֹת, הִנְהוּ גְרַמִּין דְאַחֲיָא לֶן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל יְדֵי יְחִזְקָאֵל, דְכְּתִיב, (יְחִזְקָאֵל לֹז) וַתִּקְרְבוּ עֲצָמוֹת עֲצָם אֶל עֲצָמוֹת בְּקַדְמִיתָא, וּלְבַתֵּר כְּתִיב (דף רכ"ב ע"א) וְרִאִיתִי וְהִנֵּה עֲלֵיהֶם גִּידִים וּבֶשֶׂר עֲלֵהּ וְגו'. וַיִּקְרַם עֲלֵיהֶם עוֹר מְלַמְעָלָה וְרוּחַ אֵין בָּהֶם. דְּהָא מָה דְאַפְשִׁיט בְּקַדְמִיתָא, לִיהוּי בְּתַרְאָה. בְּקַדְמִיתָא (אֲפֻשִׁיט מְרוּחָא, וּלְבַתֵּר) עוֹר, וּלְבַתֵּר בֶּשֶׂר, בְּקַדְמִיתָא אֲפֻשִׁיט. מְרוּחָא, וּלְבַתֵּר עוֹר, וּלְבַתֵּר בֶּשֶׂר, וּלְבַתֵּר עֲצָמוֹת.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּדָא אַקְשֹׁן קְדַמָּי, אֲבַל גְרַמִּין אֲלִין דְאַחֲיָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, נְסִין וְאַתִּין מְשַׁנְיִין, עֲבַד בְּהוּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. תָּא חֲזִי מָה כְּתִיב, (אִיּוֹב י) זָכַר נָא כִּי כַחוֹמֶר עֲשִׂיתָנִי וְאֶל עֶפֶר תִּשְׁבִּיבִנִי. מָה כְּתִיב בְּתַרְיָה, הֲלֹא כְּחֶלֶב תִּתִּיכֵנִי וְכַגְבִּינָה תִקְפִּיאֵנִי, עוֹר וּבֶשֶׂר תִּלְבִּישָׁנִי וּבַעֲצָמוֹת וְגִידִים תִּסּוּכְכֵנִי. זְמִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְבַתֵּר דִּיתְבַּלִּי בַר נֶשׁ בְּעַפְרָא, וּמְטִי זְמַנָּא דְתַחֲיִית הַמְּתִים, דְּהוּוּ גְרַמָּא דִּישְׁתָּאֵר. לְמַעַבְד לֵיהּ כְּעֶסֶה דָּא, וְכַגְבִּינָה דְחֶלֶב, וּנְבִיעַ כְּחֶלֶב, דְּהוּוּ נְבִיעוּ נְקִי מְצוּחָצַח בְּצְחוּתָא הוּוּ גְרַמָּא. כִּד יִתְעַרְב הוּוּ גְרַמָּא וַיִּתְמַחֵי כְּחֶלֶבָא, וּלְבַתֵּר יְקַפִּיא לֵיהּ, וַיִּתְצִיֵר בְּצִיּוּרָא כַּגְבִּינָה בְּקַפִּיאוּתָא, וּלְבַתֵּר יִתְמַשֵּׁךְ עֲלֵיהּ עוֹר וּבֶשֶׂר וְעֲצָמוֹת וְגִידִים.

הָדָא הוּוּ דְכְּתִיב הֲלֹא כְּחֶלֶב תִּתִּיכֵנִי וְכַגְבִּינָה תִקְפִּיאֵנִי. הַתְּכַתְּנִי לֹא כְּתִיב, אֲלֹא תִתִּיכֵנִי. הַקְּפִיתָנִי לֹא כְּתִיב, אֲלֹא תִקְפִּיאֵנִי. הַלְּבַשְׁתָּנִי לֹא כְּתִיב, אֲלֹא תִלְבִּישָׁנִי. סוּכְכֵנִי לֹא כְּתִיב, אֲלֹא תִסּוּכְכֵנִי. כִּלְהוּ לְבַתֵּר זְמַנָּא מְשַׁמַּע.

וּלְבַתֵּר מָה כְּתִיב, חַיִּים וְחֹסֵד עֲשִׂיתָ עִמָּדִי, דָּא רוּחָא דְחַיִּי. (ס"א וְאִי תִימָא) עֲשִׂיתָ עִמָּדִי כְּתִיב, וְלֹא כְּתִיב תַעֲשֶׂה. אֲלֹא הִכִּי אָמַר, חַיִּים וְחֹסֵד עֲשִׂיתָ עִמָּדִי. בְּהוּוּ עֲלָמָא שְׂדִית בִּי רוּחָא דְחַיִּים, אֲבַל וּפְקוּדַתְךָ, דְּמִטְרוּנִיתָא דְמַלְכָּא, שְׁמַרְהּ רוּחִי, אִיְהִי נְטֻרַת לְרוּחִי, בְּהוּוּ עֲלָמָא. מְאִי וּפְקוּדַתְךָ, דָּאֵת זְמִין לְפַקְדָּא לָהּ בְּקַדְמִיתָא. (שְׁמַרְהּ רוּחִי) וְרָזָא דְמַלְהָ דָּא, כֹּל נְפִשִׁין דְּצַדִּיקֵיָא,

גניזין וטמירין תחות כרסייא דמלכא, ואיהי נטרא לון, לאתבא לון
לדוכתייהו, הדא הוא דכתיב ופקודתך שמרה רוחי. מאי ופקודתך. כמה דאת
אמר, (תהלים קט) פקודתו יקח אחר. פקודתך, דא מטרוניתא דמלכא, דכל
רוחין אינון פקדונין בידהא, הדא הוא דכתיב, (תהלים לא) בידיך אפקיד רוחי
וגו', ואיהי נטרא לון, בגין דא שמרה רוחי, ואיהי נטרת לה.

כגוונא דא אמר דוד, (תהלים פו) שמרה נפשי כי חסיד אני. שמרה: דא
מטרוניתא דמלכא. דאיהי נטרא נפשי, בגין כי חסיד אני. ובכל אתר דכתיב
סתם, דא מטרוניתא. כמה דאת אמר, (שמות כד) ויקרא אל משה. (שמות טו)
ויאמר אם שמע תשמע בקול יי אלהיך.

בכה רבי פנחס, ואמר, ולא אמרית לך דשכינתא יהבת לי נבזבזן ומתנן,
זכאה חולקי דזכינא למחמי לך, ושמענא דא. אמר ליה, בההוא זמנא, תינח
ההוא גרמא, שאר גרמין דישתכחון מה יתעביד מנהון. אמר ליה, כלהו
יתכלילו בההוא נביעו דהאי גרמא, ויתכלילו בהדיה, ויתעביד כלא עסה חדא,
ותמן יתצייר ציורא, כמה דאתמר. הדא הוא דכתיב, (ישעיה נח) ועצמותיך
יחליץ. מאי יחליץ. כמה דאת אמר (הושע ה) חלץ מהם. כלהו יתעברון
מקיומיהו, ויתכלילו בהאי גרמא, למהוי עסה חדא. וכדין (ישעיה נח) והיית
(כגון רזה וכמוצא מים וגו'). (אמר רעיא מהימנא

רעיא מהימנא אמר רעיא מהימנא, ווי לון לבני נשא, דאינון אטימין לבא,
סתימין עיינין, דלא ידעין דכד אתי ליליא, תרעין דגיהנם אתפתחו, דאיהי
מרה. ועשנין דילה דמתפשטין, סלקין עד מוחא. וכמה חיילין דיצר הרע,
מתפשטין בכל אברין דגופא. ותרעין דגן עדן, דאיהו עיינין דלבא, מסתתמין
ולא מתפתחין. דכל נהורין דעיינין, מלבא נפקין.

ותרעין דלבא, אינון עיינין מסתתמין, בגין דלא מסתכלין באלין מזיקין,
דאינון לילית. ולא שלטין בנהורין דלבא, דאינון מלאכים דמתפשטין בכל
אברים, כענפין דאילנא לכל סטרא. בההוא זמנא אינון כלהו נהורין סתימין
בלבא, ומתכנשין לגביה, (ישעיה סא) כיונים אל ארבותיהם. כנח ואתתיה,
וכל מין ומין, דעאלו עמיה בתיבה

דף רכ"ב ע"ב

ומזיקין דמתגברין על כל אברים דגופא, כמי טופנא דגברו עליה ט"ו אמה,
בגין דחב בי"ה, ואסתלק י"ה מן גופא, ואשתאר אלם, בלא ראה ושמיעה
ורחא ודבור. ורזא דמלה, (תהלים לט) נאלמתי דומיה (החשיתי מטוב וכאבי
נעכר), דומי"ה: דו"ם י"ה. כההוא זמנא, חמש עשרה אמה, גברו מזיקין על
. (גופא. ואינון ככסלא לעוגיא. (דף רכ"ב ע"ב

וכגוונא דנח, שלח את היונה בשליחותיה. אוף הכי שלח נשמתא באדם.
רוחיה בשליחותיה. ובגין דא צריך בר נש לפקדא לה במטרוניתא. הדא הוא
דכתיב (תהלים לא) בידיך אפקיד רוחי. ואם היא אסירא בחובוי דגופא, בידי
דחיילין דיצר הרע, מה כתיב, בידיך אפקיד רוחי פדית אותי יי אל אמת

ועוד בזמנא דאיהי חייבת, מה כתיב ברוחיה, (משלי יא) יד ליד לא ינקה רע.
דאזיל מיד ליד, במשריין דיצר הרע, דשריין עליה בחובין דיליה, וזרקין ליה
מאתר לאתר. והאי איהו דאחזי גרמיה במדינה אחרת, או במלכו אחרא,

וּלְזַמְנֵינִי בְּאִשְׁפָּה, כְּפֹסֵם חוֹבוֹי. וְאִי אִיהוּ זָכָאָה, כָּל מְשָׁרְיִין דִּי צָר טוֹב כְּלָהוּ,
(יחזקאל א) וּפְנִיָהֶם וְכִנְפֵיהֶם פְּרוּדוֹת, לְקַבְּלָהּ רוּחִיהָ, וְסִלְקִין לִיהָ לְעִילָא,
לְאַתְרֵי דְחִינּוֹן דְּכִרְסֵיִיא, וְתַמְנָן חֲזִי, כְּמָה חֲזִיוֹנוֹת, דְּמִיוֹנוֹת, וּמִרְאוֹת דְּנְבוּאָה.
וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהָ רַבְּנָן, דְּחִלוֹם אֶחָד מְשָׁשִׁים בְּנְבוּאָה

וְעוֹד (תהלים פו) שְׁמֵרָה נַפְשִׁי כִּי חָסִיד אֲנִי, אֲפִי עַל גַּב דְּאוֹקְמוּהָ בְּגִמְרָא וְלֹא
חָסִיד אֲנִי שְׁכָל מַלְכֵי מְזֻרְחָ וּמְעֵרְבֵי יְשׁוּנִים עַד ד' שְׁעוֹת וְאֲנִי (תהלים קי"ט)
חֲצוֹת לַיְלָה אֶקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ. וְלֹא עוֹד אֶלֶּא שְׁכָל מַלְכֵי מְזֻרְחָ וּמְעֵרְבֵי וְכוּ'
וְאֲנִי יְדִי מְלוֹכְלוֹכוֹת בְּדָם שְׁפִיר וְשִׁלְיָא כְּדִי לְטַהֵר אִשְׁהָ לְבַעֲלָהּ. מִיַּד אֲזַדְמֵן לִיהָ
צְפָרְדַּע וְאָמַר לִיהָ לְמָה אֶתְּ מְשַׁבַּחַת גְּרַמְךָ לְמִימַר חֲצוֹת לַיְלָה אֶקוּם לְהוֹדוֹת
לָךְ וְאֲנִי כָּל לַיְלָה לֹא שְׁכִיבְנָא לְשַׁבְּחָא לִיהָ וְלִנְגָנָא קַמִּיהָ. אָמַר דּוֹד וּוִי
לְמִמְנָא דְהָהוּא צְפָרְדַּע דְּלֹא יַדַּע מַאי דְאֲנָא אֲמִינָא דְלֹא אֲמִינָא כִּי חָסִיד אֲנִי

אֶלֶּא בְּגִין דְּאוֹקְמוּהָ רַבְּנָן. וְלֹא עִם הָאֲרָץ חָסִיד. דְּאוֹרֵייתָא אֶתִּיהִיבַת מִימִנָא
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאִיהוּ חָסִיד. וּבְגִין דָּא, מֵאֵן דְּאֶתְעַסַּק בְּאוֹרֵייתָא, אֶתְקַרִי
חָסִיד. בְּגִין דָּא, אֲמִינָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, שְׁמֵרָה נַפְשִׁי, וְלֹא תִדּוֹן לָהּ כְּעוּבְדֵי
אֲלִין עַמֵי הָאֲרָצוֹת, דְּאֶתְמַר בְּהוּ וְלֹא עִם הָאֲרָץ חָסִיד. וְאִי תִימָא, כְּמָה עַמֵי
הָאֲרָצוֹת אֵינּוֹן דְּעַבְדוּ חָסִיד. אֶלֶּא הֲכִי אוֹקְמוּהָ, אִי זְהוּ חָסִיד, זֶה הַמִּתְחַסֵּד עִם
קוֹנוֹ. כְּגוֹן דּוֹד דְּהוּא מְחַבֵּר. וּמַאי הוּא מְחַבֵּר, אוֹרֵייתָא דְלְעִילָא הוּא מְחַבֵּר
עִם קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וּבְגִין דָּא, שְׁמֵרָה נַפְשִׁי כִּי חָסִיד אֲנִי

וְכֵד בַּר נֶשׁ מִית, מַה כְּתִיב בְּהָאִי נַפֵּשׁ (משלי ו) בְּהִתְהַלֵּךְ תִּנְחָה אוֹתְךָ
בְּשִׁכְבְּךָ תִּשְׁמֹר עֲלֶיךָ, וְהִקִּיצוֹת לְתַחִיית הַמֵּתִים, הִיא תִּשְׁיַחֵךְ. דָּא לְתַחִיית
הַמֵּתִים שְׁפִיר, דִּיוֹקִים לִיהָ לְבַר נֶשׁ, אֲבָל לְאֶגְרָא לְנִשְׁמַתָּא בְּעִלְמָא דְאַתִּי, מַאי
הוּי.

אֶלֶּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְלַבֵּישׁ לָהּ כְּקַדְמִיתָא בְּעַנְנֵי כְבוֹד. כְּקַדְמִיתָא תִיעוּל
בְּמִרְאָה, דְּאִיהוּ כְּגוֹוֹנָא דְּגוֹפָא, כְּלִיל בְּרַמ"ח אֵיבְרִים. אוּף הֲכִי תִיעוּל בְּמִרְאָה,
כְּלִיל בְּמַאֲתִים וְאַרְבַּעִים וּשְׁמֹנֶה פִיקוּדִין וּבְרַמ"ח. נְהִירִין דְּמִתְפָּרְשָׁן מִהָהוּא
מִרְאָה. דְּאֶתְמַר בֵּיהּ, (במדבר יב) וַיֹּאמֶר אִם יִהְיֶה נְבִיאֲכֶם יִי בְּמִרְאָה אֲלִי
אֶתוּדַע. וּבְלְבוּשֵׁין דְּעַנְנֵי כְבוֹד (בראשית ט) וּרְאִיתִיהָ לְזָכוֹר בְּרִית עוֹלָם, דָּא
אֶסְפַּקְלַרְיָאָה הַמְּאִירָה. (במדבר יב) בְּחִלוֹם אֲדַבֵּר בּוֹ, דָּא אֶסְפַּקְלַרְיָאָה דְלֹא
נְהָרָא. כְּלִיל מִשְׁס"ה נְהִירִין, כְּחֻשְׁבָּן יִשְׁנָה. וְהֵינּוּ (שיר השירים ה) אֲנִי יִשְׁנָה.
חַד בְּעִלְמָא דִּין. וְחַד בְּעִלְמָא דְאַתִּי. וְאֵינּוֹן בְּעוּבְדֵי יְדוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא

וְרָזָא דְלָהוֹן, (שמות ג) זֶה שְׁמִי לְעוֹלָם. י"ה עִם שְׁמִי, שְׁלֹשׁ מְאוֹת וְחַמְשָׁה
וּשְׁשִׁים. ו"ה עִם זְכָרִי, מְאֲתִים וּשְׁמֹנֶה וְאַרְבַּעִים. וְכְרוֹזִין נְחֲתִין וְסִלְקִין קַמִּיהָ,
הָבוּ יְקָר (ס"א לדיוקנא) לִיקְרָא דְמִלְכָּא

וְהֵינּוּ (בראשית א) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אוֹתוֹ.
וְהוּא דְעַבְדָּ לִיהָ בְּתַרְיִן דִּיוֹקְנִין, בְּתַרְיִן גְּנִים (נ"א פְּנִים) דְּאֶתְמַר עֲלֵיהּ (שיר
השירים ה) הַיּוֹשֶׁבֶת בְּגִנִּים אִיהוּ עֵילַת עַל כָּלֹא דְאֶתְמַר עֲלָהּ (דברים ד) כִּי לֹא
רְאִיתֶם כָּל תְּמוּנָה. וְעַל שְׂאֵר דִּיוֹקְנִין כְּתִיב, תְּמוּנַת כָּל וְגו'. (במדבר יב)
וְתְמוּנַת יִי יְבִיט. וְתַרְיִ"ג מְלֶאכִין סִלְקִין לָהּ לְנִשְׁמַתָּא. בְּאֲלִין דִּיוֹקְנִין, כְּלָהוּ
וּפְנִיָהֶם וְכִנְפֵיהֶם פְּרוּדוֹת, לְקַיִים קְרָא דְכְּתִיב בְּהוֹן (שמות יט) וְאִשָּׂא אֶתְכֶם
עַל כְּנָפֵי נְשָׂרִים וְאָבִיא אֶתְכֶם אֵלַי

כְּגוֹוֹנָא דְנַפְקוּ מִמְצָרִים, וְאִזְלוּ בְעַנְיָי כְּבוֹד, וּבְכָל הַהוּא יָקָר, כִּהְהוּא גְוֹוֹנָא
תְּהָא מִפְקֻוֹתָא דְנִשְׁמַתָּא, מְגוּפָא דְטִפְהָ סְרוּחָה, לְמִיזֵל לְתַרְיָן גְּנִים, דְּאִתְבְּרִי
שְׁמִיא וְאַרְעָא דְלֵהוֹן בְּשֵׁם יי. וּבְגִינִיהָ אִתְמַר, (תְּהֵלִים צו) יִשְׁמַחוּ הַשָּׁמַיִם
וְתִגְלַת הָאָרֶץ. בְּהָהוּא זְמַנָּא יִתְקִיִים בְּבַר נֶשׁ (יִשְׁעִיהָ ל) וְלֹא יִכְנֹף עוֹד מוֹרִיךְ
לְגַבִּיךְ, (יִשְׁעִיהָ ו) בְּשִׁתִּים יִכְסֶה פְּנֵיו, אֲלֵא וְהָיוּ עֵינֶיךָ רוֹאוֹת אֶת מוֹרִיךְ.
וּמִסְטָרָא דְאֵלִין מְרֹאוֹת, זָכָה מִשֶּׁה רַבִּינוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם, רַבֵּן שֶׁל נְבִיאִים
וְחַכְמַיִם. אֲמַר בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, אֲנִתְּ הוּא דְזָכִית בְּחֵיךְ, לְמַה דִּיזְכּוֹן צְדִיקָיָא
בְּתַר חַיֵּיהוֹן, זְכָאָה חוֹלְקֵן

דף רכ"ג ע"א

דְּבַר אַחַר שְׁמֵרָה נִפְשִׁי כִּי חָסִיד אָנִי, אֲמַאי. כְּדִי שְׁאִתְחַסֵּד עִם אָנִי. דְּאִתְמַר
בֵּיהּ אָנִי וְהָ"ו. וְוִי לִיָּה לְמַאן דְּאִפְרִישׁ (דף רכ"ג ע"א) אָנִי מִן הוּא. דְּאִתְמַר
(תְּהֵלִים ק) הוּא עֲשֵׂנוּ וְלֹא אֲנַחְנוּ. דְּכִלְא חַד בְּלֹא פְרוּדָא. הֵדָא הוּא דְכָתִיב,
(דְּבָרִים ל"ב) רְאוּ עֵתָה כִּי אָנִי אָנִי הוּא אָנִי אֲמִית וְאַחִיָּה מְחַצְתִּי וְאָנִי אֲרַפָּא
וְאִין מִיָּדִי מְצִיל. אָנִי יְדוּ"ד, אָנִי הוּא וְלֹא אַחַר. וְדָא אָנִי מִן אֲדוּנִי. יְדוּד
עֵמוּדָא דְאַמְצַעִיתָא

וּבְגִין דִּידוּ"ד אִיהוּ לִימִינָא דְאִיָּהִי חֶסֶד, אֲמַר, שְׁמֵרָה נִפְשִׁי דְאִתְחַסֵּד בֵּין עִם
אָנִי, וְאִיהוּ אֲדוּנִי לְגַבּוּרָה. וּבְתַפְאֲרַת, אִתְחַבְּרֵן תְּרִין שְׁמֵהֵן יֵאֱהוּדוּנָה"ל. וְרִזָּא
דְּמֵלָה בְּחֶסֶד וּבְגַבּוּרָה, (יְחִזְקֵאל א) וּפְנִיָּהֵם וּכְנִפֵּיהֶם פְּרוּדוֹת מְלַמְעָלָה
וּבְתַפְאֲרַת, דְּאִתְקָרִי (שְׁמוֹת טו) יְדוּ"ד אִישׁ מְלַחְמָה, מַה כְּתִיב (יְחִזְקֵאל א)
שְׁתִּים חוֹבְרוֹת אִישׁ, תְּרַתִּין שְׁמֵהֵן מִתְחַבְּרֵן בֵּיהּ כְּחֵדָא. וְשְׁתִּים מְכֻסוֹת אֶת
גְּוִיָּתִיהֶנָּה. תַּפְאֲרַת אִתְקָרִי גּוֹף, (דְּנִיָּאל י) וּגְוִיָּתוֹ כְּתַרְשִׁישׁ יֵאֱהוּוִיהָ"ה.
(תְּהֵלִים פו) הוֹשַׁע עֲבַדְךָ אֵתָה אֱלֹהֵי שְׁמִיחַ נִפְשׁ עֲבַדְךָ תִּנְהָ עֵזְךָ לְעַבְדְּךָ. תִּלְת
זְמַנִּין אִתְעַבִּיד דוּד עֲבַד בְּתֵהֵלָה דָּא, לְקַבֵּל ג' זְמַנִּין, דְּאִוְקְמוּהָ מֵאֲרִי מִתְנִיתִין,
דְּבַעֵי בַר נֶשׁ לְמַהוּי עֲבַדָּא בְּצִלוֹתָא. בְּבִרְכָאן קְדָמָאִין, כְּעַבְד דְּמִסְדָּר שְׁבַחוּי
קָמִי רַבִּיָּה. בְּאַמְצַעִיוֹת, כְּעַבְדָּא דְּבַעֵי פֶרֶס מְרַבִּיָּה. בְּאַחְרוֹנוֹת, כְּעַבְד דְּמוּדָה
קָדָם רַבִּיָּה, בְּפֶרֶס דְּקַבֵּיל מִינִיָּה, וְאִזְיֵל לִיָּה

וְתִלְת זְמַנִּין דְּבַעֵי לְמַעְבַּד עֲבַד, מִסְטָרָא דְעֵבוּדָה. דְּאִוְקְמוּהָ מֵאֲרִי מִתְנִיתִין,
דְּלִית עֵבוּדָה אֲלֵא תַפְלָה. וְתִלְת אַבְהוֹן, אִתְקָרִיָּאוּ עֲבָדִים מִסְטָרָהָא, עַל שֵׁם
שְׁכִינְתָּא, דְּאִיָּהִי עֲבוּדָת יי. וְאוּף הֵכִי מִשֶּׁה עֲבַד יי. וּבְגִין דָּא, (וִיקְרָא כה) כִּי לִי
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים. אֲבָל לְגַבִּי אַחְרוֹנִין, כָּל יִשְׂרָאֵל בְּנֵי מְלָכִים הֵם, מִסְטָרָא
דְּמִלְכוּת. וְאִיָּהִי אֲמַאי אִתְקָרִיָּאת עֲבוּדָה. כְּאוֹרַח דְּאִתְתָּא לְמִפְלַח לְבַעֲלָהּ,
וְאוֹרַח בְּנִין, לְמִפְלַח לְאַבוּהוֹן

וְדוּד, אִתְעַבִּיד עֵנִי, חֶסֶד, וְעַבְד. הֵדָא הוּא דְכָתִיב, (תְּהֵלִים פו) תַּפְלָה לְדוּד
הֵטָה אֲדוּנִי אֲזַנְךָ עֲנִי כִּי עֲנִי וְאַבִּיוֹן אָנִי. שְׁמֵרָה נִפְשִׁי כִּי חָסִיד אָנִי. הוֹשַׁע
עֲבַדְךָ אֵתָה אֱלֹהֵי הַבּוֹטַח אֲלֵיךְ. אִתְעַבִּיד עֲנִי לְתַרְעָא דְמִלְכָּא, דְּאִתְמַר בֵּיהּ,
(תְּהֵלִים נא) אֲדוּנִי שְׁפִתֵי תַפְתַּח. אֲדוּנִי הֵיכָ"ל, אִתְעַבִּיד עֲנִי לְתַרְעָא דְהֵיכָלָא
דְּמִלְכָּא. וּמַה כְּתִיב. הֵטָה אֲדוּנִי אֲזַנְךָ עֲנִי וְדָא שְׁכִינְתָּא תַתָּאָה. דְּאִיָּהוּ אֲזַן
לְקַבֵּלָא צִלוֹתִין וְלִמְשַׁמַּע לוֹן. כְּדְכָתִיב, (תְּהֵלִים כב) כִּי לֹא בָזָה וְלֹא שִׁקֵּץ עֲנוֹת
עֲנִי וְלֹא הִסְתִּיר פְּנֵיו מִמֶּנּוּ וּבְשׁוּעוֹ אֲלֵיו שְׁמַע

דְּאִיָּהוּ אִתְעַבִּיד עֲנִי וְדָל, מִסְטָרָא דְאִת ד' מִן אַחַד, לְמִשְׁאֵל מִן א"ח, דְּאִיָּהוּ
עֵמוּדָא דְאַמְצַעִיתָא. לְקִימָא בֵּיהּ, (תְּהֵלִים קטז) דְּלוֹתֵי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ, דְּלֹא יָמוֹת

משיח בן אפרים. ושאל מניה בהוא תרעא, בגין ישראל העניים, לקיים בהו (שמואל ב כב) ואת עם עני תושיע

ולבתר שאיל בגין פהנייא, דיחזור עבודה למקומה, ואתעביד עבד. ולבתר דיהיב לון אורייתא מסטרא דחסד, למעבד גמול עם דלי"ת מן אורייתא, ובגין דא אתעביד חסיד. כן מטא לג' ספיראן עלאין, פתח ואמר (תהלים קלא) "לא גבה לבי ולא רמו עיני ולא הלכתי בגדולות ובגפלאות ממני

שלמה אמר, הא בינה איהי דמשה, אשאל בחכמה עלאה, דאיהי לעיל מדרגיה. מה כתיב, (קהלת ז) אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני. והא כתיב (מלכים א ה) וייתן נתן חכמה לשלמה. חכמה זעירא. ובעא לסלקא מתתא לעילא, דאתרחיקת מניה. בגין דאפילו לבינה לית בר נש בעלמא דכיל לסלקא, בר ממשה, כל שכן לעילא מניה, דאיהו חכמה עלאה, מסטרא דילה חכם עדיף מנביא. ואף על גב דאוקמוה בארח דרשא, על פרה אדומה. שבעים פנים לתורה

רבי אלעזר, קום לחדשא מלין קמי שכינתא, די תהא עזר לאביך, דשמא גרים, עזר אל, אל מימינא, עזר משמאלא. הדא הוא דכתיב, (בראשית ב) אעשה לו עזר כנגדו. במאי. בזרע שפיר, דאיהו הפך עזר. ויקום רבי יוסי עמך, דאיהו פרסייא שלימתא למאריה, דהכי סליק יוסי, לחשבון הפס"א, אלהים בחושבן

ויקום עמיה רבי יהודה, דביה הו"ד, וביה י"ה, וביה ידוד ד', ד' חינון. (יחזקאל א) ופניהם וכנפיהם פרודות, בלהו, לקבלא ליה. ומניה דוד, דהודה לקודשא בריך הוא, דרגא בהודאות דאיהו מצד הוד. ויקום עמיה רבי אלעאי, בגימטריא יב"ק, בקי בהלכתא

דף רכ"ג ע"ב

ויקום עמיה רבי יודאי, דחושבניה א"ל. כגון מיכאל, מלאכין רשימין באל. כגון (בראשית לא) יש לאל ידי. ורזא דאל, א' דמות אדם. ל' תלת חינון, דאינון ד' אנפין לכל חד, דרמיזין (ס"א בה) בה' בחושבון ל' תלת יודין, (נ"א עולים ל'). ואינון בראשי תלת אזפרות, דאינון "מלך, "מלך, "מלך. "מלך, "מלך, "מלך. ויקום רבי אבא עמהון, דאיהו חושבניה ד', ד' חינון. (דף רכ"ג ע"ב)

רבי שמעון איהו כאילנא, ורבי אלעזר בריה וחברוי, דאינון חמשה דאדפרנא, כענפין דאילנא רברבין דדמיין לדוועין ושוקין

קום רבי שמעון, ויתחדשון מלין מפומך, בהאי קרא דמלקדמין. למנאח, תמן נצח, נגון צח. וביה אתקרי ידוד מארי נצחון קרבין, לגבי אומין עובדי כוכבים ומזלות דעלמא, ורחמין ודינא לישראל. ורזא דמלה, (משלי יא) ובאבוד רשעים רנה. מ"ל, שבעין שמהן אית ליה, ועם נצח והוד, ע"ב, בחושבון חס"ד, ורזא דמלה, (תהלים טז) נעימות בימינך נצח

הוד, ביה (דברי הימים א טז) הודו ליי. צדיק, ביה (תהלים לג) רננו צדיקים בידוד. וביה (ירמיה לא) רנו ליעקב שמחה. תפארת, ביה הללו אל. הללויה,

הָלָלוּ יְהוָה. דִּתְמֵן יְדוֹ"ד. בְּנִגּוֹן וּבְזִמְרָה, חֶסֶד וּגְבוּרָה. בְּשִׁיר וּבְבִרְכָה, חֲכָמָה וּבִינָה.
בְּאֲשֵׁרֵי, כְּתָר. בְּתִהְלָה, מַלְכוּת

מִזְמוֹר, בֵּיה ר"ז, וּבֵיה מו"ם. מִסְטָרָא דְזִמְרָה דְאוֹרֵייתָא וּזְמֵר דְצִלוֹתָא. זְמֵר
מִסְטָרָא אַחְרָא, אִיהִי מו"ם ז"ר. זְמֵרָא בְּבִיתָא, חֲרָבָא בְּבִיתָא. נֹדָה שְׁפָחָה בֵּת
עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת זוֹנָה. וְדָא אֶתְנוּן מִזְמוֹ"ר. נְגוּ"ן, תְּמֵן ג"ן. הִכִּי שְׁפִירו
דְּנִגּוֹנָא, בֵּיה הִלֵּל. כְּגוֹן (שְׁמוֹת יב) לִיל שְׁמוֹרִים הוּא לִי לְהוֹצִיאֵם מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם. אֲשֵׁרֵי דְבִיה שְׁרֵי עֲלָמָא מְשַׁבְּחִין, (תְּהִלִּים קמ"ד) אֲשֵׁרֵי הָעַם שְׁכָחָה לוֹ.
בְּבִרְכָה, (תְּהִלִּים לד) אֲבָרְכָה אֶת ה' בְּכָל עֵת. בְּתִהְלָה, תְּמִיד תִּהְלָתוּ בְּפִי.
(תְּהִלִּים ס) עַל שׁוֹשַׁן עֵדוּת, דָּא הוּד. דְּאִיהוּ שׁוֹשַׁן, סוּמְק שְׁלִיט עַל חוּוֹר,
דְּנִצַּח שְׁלִיט אִיהוּ חוּוֹר עַל סוּמְק. מְאִי עֵדוּת. דָּא צְדִיק. אִיהוּ בְּרִית, דְּאִיהוּ
אֲחִיד לְשִׁמְיָא וְאֶרְעָא. הִדָּא הוּא דְכְּתִיב, (דְּבָרִים ד) הָעִידוּתִי בְּכֶם הַיּוֹם אֶת
הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ. מְאִי מִכְתָּם. מ"ךְ ת"ם מְך, אִיהוּ צְדִיק. תָּם, עֲמוּדָא
דְּאֲמַצְעִיתָא, דְּרָגָא דִיעֶקֶב. אִישׁ תָּם. גּוֹף וּבְרִית חֲשְׁבִינָן חֵד. לְלַמֵּד, חֶסֶד
וּגְבוּרָה, דְּמִתְמֵן אוֹרֵייתָא אֲתִיְהִיבֵת, לְלַמּוֹד וּלְלַמֵּד

אָמַר לִיה שְׁפִיר קְאֻמְרֵת, אַבְל (תְּהִלִּים יב) לְמִנְצַח עַל הַשְּׁמִינִית, דְּלֹא תָזוּז
נִצַּח מִן הוּד, דְּאִיהִי סְפִירָה ח', אָמַר לְמִנְצַח עַל הַשְּׁמִינִית. אָמַר בּוֹצִינָא
קְדִישָׁא, אִי הִכִּי, בִּינָה דְרָגָא דִילָךְ, וְאֲמַאי אוֹקְמוּהָ וְנִתְּנָן הַהוּד לְמִשָּׁה, שְׁנֵאמַר
(בְּמִדְבָר כז) וְנִתְּתָה מִהוּדָךְ עָלַי

אָמַר לִיה, שְׁפִיר קָא שְׁאֵלְתָּ. ה' סִלְקָא בְּאֵת י', חֲמֵשׁ זְמַנִּין עֶשֶׂר, לְחֲמֵשִׁין
תְּרַעִין דְּבִינָה, וְאֲתַפְּשׁוּתָא דְלֵהוּן מִחֶסֶד עַד הוּד, הֵן חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה בְּכָל סְפִירָה,
אִינוּן חֲמֵשִׁין. וּבְגִין דָּא, מְבִינָה עַד הוּד, כִּלְאֵ אֲתַפְּשׁוּתָא חֵדָּא. לְבַתֵּר אֲתָא
צְדִיק, וְנִטִּיל כָּל חֲמֵשִׁין תְּרַעִין בְּלַחוּדוּי, לְמַהוּי שְׁקִיל לְכָל חֲמֵשׁ, וְאֲתַקְרִי כָּל,
דְּנִטִּיל כָּל חֲמֵשִׁין תְּרַעִין. וְאוֹף הִכִּי כִּלְאֵ, נְטִילֵת לְהוּ כִּלְאֵ. אָמַר, כְּעַן וְדָאִי
אֲתִיְשֵׁב מִלָּה עַל בּוֹרֵייה

וְעוֹד לְמִנְצַח, תְּמֵן מ"ל עִם נִצַּח. וְדָא מ"ל מִן חֲשַׁמ"ל. מִן ח"ש, הוּד וְנִצַּח,
אִינוּן לְקַבִּיל תְּרִין שְׁפָנוּן. וּבְגִין דָּא אֲתַקְרִיאוּ שְׁפָנוּן, חִיּוֹן אֲשָׁא מְמַלְלָא.
וּבַחְגִּיגָה עַד הִכֵּן מַעֲשֵׂה מְרַכְבָּה, וְאוֹקְמוּהָ מִן וְאֶרָא עַד חֲשַׁמ"ל. דְּמִסְטָרָא
דְּגְבוּרָה אֲתַקְרִיאוּ חִיּוֹן אֲשָׁא. וְנִהַר דְּנִפְיָק מְזִיעַן דְּלֵהוּן, יְסוּד. כִּלְאֵ תֵלֵת אִינוּן
מְרַכְבָּה לְתַפְּאֶרֶת, אָדָם

מַעֲשֵׂה מְרַכְבָּה, דָּא מַלְכוּת. וּבַתֵּלֵת אֲלִין, אִיהוּ חֲכָמָה וּבִינָה וְדַעַת. וּבְגִין דָּא
אוֹקְמוּהָ מְאִרֵי מִתְנִיתִין, דְּאִין דּוֹרְשִׁין בְּמַעֲשֵׂה מְרַכְבָּה בִּיחִיד, אֲלֵא אִם כֵּן הוּא
חֲכָם וּמְבִין מְדַעַתוֹ

וְאִית מְרַכְבָּה לְתַתָּא מְזַעִיר אֲנַפִּין, דְּאִיהוּ מְט"טְרוֹן. אָדָם הֶקְטָן. דְּבִמְרַכְבָּה
דִּילִיה דְּאִיהוּ פְּרָדָס, רְדִיפֵי מִיָּא דְּאוֹרֵייתָא, דְּנִפְיָק מְגוֹ פְּרָדָס דִּילִיה, לְתַלֵּת
מְאֲרָבַע, דְּאֲתַמַּר עֲלִייהוּ, אֲרַבְעָה נִכְנָסוּ לְפְרָדָס. וְהָא אֲתַמַּר

דְּאִיהוּ צְפָרָא דְּחִזָּא רְבָה בַר בַּר חֲנָה, לְכִיף יִמָּא דְּאוֹרֵייתָא, דִּימָא מְטִי עַד
קוֹרְסוֹלוּי. וְרִישִׁיה מְטִי עַד צִית שְׁמִיָּא, וְלֹא אֲכַשִּׁילוּ תֵלֵת בֵּיה, מְשׁוּם דְּנִפְיָשִׁי
מִיָּא דִּילִיה, אֲלֵא מְשׁוּם דְּרְדִיפֵי מִיָּא וְאוֹקְמוּהָ

אֲבַג כִּלְלִל לוֹן דְּסִלְקִין לְשִׁית, לְקַבֵּל אֶתְנוּן מְטְרוֹ"ן. רְבִיעָאָה ד', (מַלְכִים א
יט) קוֹל דְּמָמָה דְּקָה, דִּתְמֵן אֲתִי מְלָכָא. וְאִיהוּ אָדָם לְשַׁבֵּת עַל הַכְּסָא

אי"י, מים עליונים, ומים תחתונים. דלית בינייהו אלא כמלא נימא, דאיהו ו', נטוי בינייהו, ברקיע דאיהו מבדיל בין מים למים, דיהא הבדלה בין נוקבא לדכורא. בגין דא (בראשית א) ויהי מבדיל ורזא דמלה, יאהדונהי. מים עליונים זכרים י' עלאה, מים תחתונים נקבות, י' תתאה. שית אתון בינייהו, כחושבן ו', דא מטטרון, דאיהו בין א

דף רכ"ד ע"א

ועוד, יוד נקודה. ו' גלגל. ולית תנועה בגלגל בשית סטרין כחושבן ו', אלא בהיא נקודה. והוא נקודה איהו יחודא דכלא, ואסהידת על ההוא יחיד, דלית ליה שני, דאוקמוה עליה רבנן, שצריך ליחדו כדי שתמליכהו על (דף רכ"ד ע"א) השמים ועל הארץ, ועל ד' רוחות עלמא. ב', שמים וארץ. ג', עמודא סביל לון. ד', ארבע חינון. ה' פרסיא. ו', שית דרגין לכרסיא. ועוד, א ב ג ד ה ו ז ח ט: אדם. י' ייחוד דיליה, מלכות, עשיראה דאדם. תשע, איהו לקבל תשע אתון. זכאין אינון ישראל, דיידעין רזא דמאריהון

דבר אחר, צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני לחמי לאשי ריח ניחוחי. רבי יהודה אמר, בקרבנא אית עשן, ואית ריח, ואית ריח ניחוח, עשן איהו מסטרנא דדינא, הדא הוא דכתיב, (דברים כט) כי אז יעשן אף יי. (תהלים יח) עלה עשן באפו ואש מפיו תאכל. ריח ניחוחי, רחמי. (שיר השירים ג) וריח אפך כתפוחים

אמר רעיא מהימנא, והא תרווייהו עשן וריח, אינון באף, וקראין סהדין. חד, עלה עשן באפו. ותנינא, וריח אפך כתפוחים. ואמאי אתקרי חד עשן דינא ותנינא רחמי. אלא, בחוטמא אית תרין חלונין, ואתמר בשמאלא, עלה עשן באפו, מאי עלה. אלא מלבא דאיהו בשמאלא, לקבל גבור. מימינא נחית רוחא לגביה, לקררא ליה, ולשככא רוגזיה, מסטרנא דחסד, דתמן מוחא. חכמה לימינא, הרוצה להחכים ידרים. בינה בלבא, כלפי שמאלא, הרוצה להעשיר יצפין. ובגין דא עלה עשן באפו, מן בינה לגבי חכמה, דאיהי לימינא, ומקבל ליה בחדנה, בנגונא דליואי

והאי עשן לא סליק, אלא על ידי אש, דאדליק בעצים, דאינון אברים מליין פקודין, עצי עולה. מארי תורה, אורייתא דאיהי אדליקת בהון, אש בתוקפא דגבורה, ועלה עשן בהון. בבינה עשן המערכה

ומדסליקת לאף, אתקרי קטרות, הדא הוא דכתיב, (דברים לג) ישימו קטורה באפך. ולית דבטיל מותנא בעלמא, פקטרות, דאיהו קשורא דדינא ברחמי, עם ריח ניחוח באף. תרגום דקשר קטירו. אמר רבי יהודה, זכאה חולקנא דרווחנא מלין סתימין באתגלייא. עוד אמר בוצינא קדישא, דבתר דצלותא איהי פקרבנא, מאן דיימא פטום הקטרות, בתר תהלה לדוד, בטיל מותנא מביתא

אמר רעיא מהימנא, כען בעי למנדע, איך אתקיננו צלותין לקבל קרבנין. אלא תלת צלותין, לקבל את הכבש האחד תעשה בבקר, דא צלותא דשחרית, דאתמר בה, (בראשית יט) וישכם אברהם בבקר אל המקום אשר עמד שם את פני יי. ואוקמוה רבנן, דלית עמידה אלא צלותא. ואת הכבש השני תעשה בין הערבבים, לקבל צלותא דמנחה, דתקין לה יצחק. הדא הוא דכתיב,

(בראשית כד) וַיֵּצֵא יַצְחָק לְשׁוּחַ בְּשׂוּדָה לַפְּנוֹת עָרֶב. וְלִית שִׁיחָה, אֲלֵא צְלוֹתָא.
צְלוֹתָא דְעָרְבִית, לְקַבֵּל אַמּוּרִין וּפְדָרִין דְּמִתְאַפְּלִין כָּל הַלַּיְלָה. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב,
(בראשית כח) וַיִּפְגַּע בְּמָקוֹם וַיִּלֶן שָׁם כִּי בָא הַשֶּׁמֶשׁ. וְלִית פְּגִיעָה, אֲלֵא
צְלוֹתָא

אֲדַהְכִי דְאַנְן בְּאַתְרֵי דָא, אֲמַאי כְּתִיב וַיִּקַּח מֵאֲבִי הַמָּקוֹם וַיִּשָּׁם מִרְאֲשׁוֹתָיו
וַיִּשְׁכַּב בְּמָקוֹם הַהוּא, וְכִי לֹא הוּוּ לִיה פְּרִים וְכִסְתוֹת לְמִשְׁכָּב. אֲלֵא הוּאִיל
וְאַתָּא חֲתָן לְגַבֵּי כְּלָה, אָף עַל גַּב דְּלָא הוּוּ אֲרַחוּי לְמִשְׁכָּב אֲלֵא בְּכָרִים
וְכִסְתוֹת, וְאִיהִי יְהִיבֵת לִיה אֲבָנִים לְמִשְׁכָּב, יְקַבֵּל כְּלָא בְּרַעוּתָא דְלִבָּא, וְהָא
אַתְמַר. וְאוּף הֵכִי אַתְמַר בְּחִבּוּרָא קְדַמָּא. מַהוּ דְכְּתִיב, (בראשית לב) וַיֹּאמֶר
יַעֲקֹב כַּאֲשֶׁר רָאָם, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן תִּיב. וְאִימָא קָרָא, (ע"כ רַעִיא מֵהִימְנָא)
(כְּכַתּוּב דָּף רַכ"ה ע"ב אֵלֵא פְּגִיעָה בְּר"מ שָׁם

רַעִיא מֵהִימְנָא אָמַר רַעִיא מֵהִימְנָא, לִית קְרַבְנִין, אֲלֵא לְרַחֲקָא סְטָרִין מְסֻאָבִין,
וְלְקַרְבָּא דְרַגִּין קְדִישִׁין. וְאַתְמַר בְּחִבּוּרָא קְדַמָּא, דְּלַהוֹן, (עֲרֻקִין דְּכַבְדָּא, אֵלִין
אִישִׁים וְכַל אֵינוֹן חִיילִין וְאַתְמַר) עֲרֻקִין דְּכַבְדָּא אֵית מְנַהוֹן רַבְרַבִּין, אֵית מְנַהוֹן
רַבְרַבִּין וְזַעֲרִין, וּמִתְפַּשְׁטִין מְנַהוֹן לְכַמָּה סְטָרִין. וְאַלִין נְטִילִין אֲבָרִין וְאַמּוּרִין
וּפְדָרִין דְּמִתְאַפְּלִין כָּל הַלַּיְלָה, דְּהָא קְרַבֵּן כְּלָא לִי

אָמַר בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, רַעִיא מֵהִימְנָא, וְהֵלֵא אֲמַרְתָּ לְעִיל דְּקַרְבְּנִין דְּקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא לָאו אֵינוֹן אֲלֵא לְקַרְבָּא 'י' בְּה' ו' בְּה'. אֲלֵא, אָף עַל גַּב דְּכָל קְרַבְנִין
צְרִיכִין לְקַרְבֵּי קַמִּיָּה, אִיהוּ פְּלִיג לְכָל מְשַׁרְיִין, מְאַכְלִין דְּקַרְבְּנִין, לְכָל חַד כְּדָקָא
חֲזִי לִיה, לְשַׁכְּלִיִּים, מְזוּנֵי דְאִוְרִיתָא, וּמִשְׁתַּיָּיא דִּינָא וּמִיָּא דְאִוְרִיתָא.
לְטַבְעִיִּים, דְּאֵינוֹן שְׂדִים דְּאֵינוֹן כְּבָנֵי אָדָם, יְהִיב לֹון אֵלִין מְאַכְלִין טַבְעִיִּים,
דְּנַחֲתֵי אֲשָׁא דְלַהוֹן, לְמִיכָל לֹון

כְּמָה דְאִוְקְמוּהֵי רַבְנִין, אִי זְכוּ, הוּוּ נַחֲתֵי כְּמוֹ אַרְיָה דְאֲשָׁא לְמִיכָל קְרַבְנִין. וְאִי
לֹא, הוּוּ נַחֲתֵי תַמְן כְּמִין כְּלָבָא דְאֲשָׁא. וְאוּף הֵכִי כַּד מִית בַּר נֶשׁ, אִי זְכִי, נַחֲתֵי
בְּדַמּוּת אַרְיָה, לְקַבְּלָא נַפְשִׁיה. וְאִי לָאו בְּדַמּוּת כְּלָב, דְּאָמַר דּוֹד עֲלִיה, (תְּהִלִּים
כב) הַצִּילָה מִחֶרֶב נַפְשִׁי מִיַּד כְּלָב יַחֲדַתִּי

וּבְגִין לְשִׁיזְבָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא גּוֹפִיָּהוֹן דִּישְׂרָאֵל מְנַהוֹן וּנְפִשְׁהוֹן. מְנִי, לְקַרְבֵּי
קְרַבְנִין דְּבַעֲרִין וְגוֹפִין בְּאַתְרֵיהוּ, לְקַיִים (מְשַׁלִּי כַה) אִם רַעֲב שׁוֹנֵאֲךָ הֶאֱכִילָהוּ
לֶחֶם וְאִם צָמָא הִשְׁקָהוּ מֵיִם. אֲבָל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לֹא נְטִיל אֲלֵא רַעוּתָא
דְּלִבָּא, וְתַבִּירוּ דִּילִיה (דְּאִיהוּ יִשְׂרָאֵל). הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (תְּהִלִּים נא) זְבַחִי
אֱלֹהִים רוּחַ נְשֻׁבָּה לֵב נְשֻׁבָּה וְנִדְכָּה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה. כְּגוֹוֵנָא דְכְּלִי חֶרֶס,
דְּאַתְמַר בְּהוֹן נְשֻׁבְרוּ נְטִהְרוּ

כְּהוּא מוּחָא. לֹוי לִבָּא. גּוֹפָא יִשְׂרָאֵל. וְאַתְמַר בְּהוֹן, כְּהַנִּים בְּעַבּוּדְתֵם, וְלֹוִים
בְּדוּכְנֵם, וְיִשְׂרָאֵל בְּמַעַמְדֵם. וְאִי כְּבִד בְּעִי לְקַרְבָּא לְגַבֵּי דְלִבָּא, חֲלַבִּיה דְּאֵינוֹן
מְסֻאָבִין, אִיהוּ לֹא נְטִיל. אֲלֵא שְׁמַנּוֹנוּ דְחֲלָב טְהוֹר. כְּגוֹוֵנָא דְאֵית בְּגוֹפָא, חֲלָב
טְהוֹר וְחֲלָב טָמֵא, דֵם צְלִיל בְּלֵא פְּסוּלָת, וְדֵם עֲכוּר בְּפְּסוּלָת. וְעֲרֻקִין דְּלִבָּא,
חִיילִין קְדִישִׁין. וְעֲרֻקִין דְּכַבְדָּא, חִיילִין מְסֻאָבִין. אוּף הֵכִי אֵינוֹן מְשַׁרְיִין דִּיצַר
הֲרַע, וּמְשַׁרְיִין דִּיצַר הַטּוֹב, אֵלִין מְמַנֵּן עַל עֲרֻקִין דְּלִבָּא, וְאַלִין מְמַנֵּן עַל עֲרֻקִין
דְּכַבְדָּא. אוּף הֵכִי תְרִי אוּמִי, יִשְׂרָאֵל, וְאוּמִין דְּעֲלָמָא עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת

אמר ליה רעיא מהימנא, שפיר קא אמרת בכלא, אבל אפילו ישראל לא
כלהו שוין, דאית בהון בני מלכות, מסטרא דמלכות קדישא, כלילא מעשר
ספיראן, ומפל הוויין וכנויין. ואית מנהון עבדין, מסטרא דעבד, דאיהו
(בראשית כד) עבדו זקן ביתו. ואית מנהון כבעירן, ואתמר בהון, (יחזקאל לד)
ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם. ואינון דדמיין לענא, קודשא בריך הוא
מני לקרבא בעירן באתרייהו, לכפרא עלייהו. ואינון דדמיין למלאכין, קרבנין
דלהון אינון עובדין טבין, דממנון עלייהו מלאכים, דמקריבין לקודשא בריך
הוא באתרייהו.

ואינון דהוון בנין לידוד, הדא הוא דכתיב, (דברים יד) בנים אתם ליי אלהיכם.
בחובין דלהון מתפרדי אתוון, ותקונא (ס"א דלהון הוא אורייתא), הוא דלהו
אורייתא דאיהו שם ידוד, לקרבא אתוון, 'י' בה', 'ו' בה', בקרבנא דלהון

הרי בכל קרבנין, בין דבעירי, בין דמלאכין דממנון על פקודין, בין במלכותא,
בין בשמיה. כלא צריך לקרבא לקודשא בריך הוא (דאורייתא דיליה) באתוון
קדישין. ואיהו רכיב בארבע חיון דמלאכים. ואיהו רכיב בארבע יסודין,
דמנהון אתבריאו ארבע חיון טבעיים. ואיהו הוא דמקרב מיא באשא, ורוחא
בעפרא. הדא הוא דכתיב, (איוב כה) עושה שלום במרומי. ואוף הכי הוא
מקרב מיכאל דאיהו מים שכליים, עם גבריאל. דהוא אש שכלי. ואיהו מקרב
אוריאל, דאיהו אור. דהיינו רוח שכלי. עם רפאל, דאיהו אפר, דהיינו עפר
שכלית. דמיד דאסתלק קודשא בריך הוא מבינייהו, לית בהון חילא

ואי תימא, הא כתיב בכל קרבנין לידוד, ואיך אמרנא דאית פרודא באתוון.
אלא האי אתמר, בדרגין דאתבריאו ואתקריאו בשמיה. ולא דאינון איהו
ממש. הדא הוא דכתיב, (ישעיה מג) כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו
אף עשיתיו. דאית אתוון דידוד באצילות, דלית בהון פרודא והפסקה,
דאינון כמבועין לגבייהו, דאשקין לאילנין. ובגין אלן דאתבריאו, אדמיין 'י'
לרישא, 'ו' לגופא, ה' ה' לעשר אצבען

אבל עלות העלות על כלא, דאתקרי ידוד, אתמר ביה, (ישעיה מ) ואל מי
תדמיוני ואשוה ואמר קדוש. (ישעיה מ) ואל מי תדמיון אל ומה דמות תערכו
לו. (מלאכי ג) אני יי לא שנית. לא מטי ביה חובין לאפרשא אתווי, 'י' מה', 'ו'
מה', דלית ביה פרודא. ועליה אתמר, (תהלים ה) לא יגורך רע. איהו שליט על
כלא, ולית מאן דשליט ביה. איהו תפיס בכלא, ולית מאן דתפיס ביה. ואיהו
לא אתקרי ידוד, ובכל שמהו, אלא באתפשטות נהוריה עלייהו. וכד אסתליק
מנייהו, לית ליה מגרמיה שם כלל מנהון. (קהלת ז) עמוק עמוק מי ימצאנו

לית נהורא יכיל לאסתכלא ביה, דלא אתחשכת. אפילו כתר עליון, דאיהו
נהוריה תקיף על כל דרגין, ועל כל חילי שמיה, עלאין ותתאין, אתמר עליה,
(תהלים יח) ישת חשך סתרו. ועל חכמה ובינה, (תהלים צז) ענן וערפל
סביביו. כל שכן שאר ספיראן. כל שכן חיון. כל שכן יסודין, דאינון מתים.
איהו סובב על כל עלמין, ולית סובב לון לכל סטרא, עילא ותתא, ולא רבע
סטרין, בר מגיה. ולית מאן דנפיק מרשותיה לבר. איהו ממלא כל עלמין. ולית
(ס"א אלהא וכו' לון בר מיניה) אוחרא ממלא לון

איהו מחיה לון ולית עליה אלהא אחרא, למיהב ליה חיון. הדא הוא דכתיב,
(נחמיה ט) ואתה מחיה את כולם. ובגיניה אמר דניאל, (דניאל ד) וכל דארי

אָרעא כּלא חשיבין וכּמציבייה עביד בחיל שמיא. איהו מקשר ומיחד זינא לזיניה, עילא ותתא. ולית קורבא להו בד' יסודין, אלא קודשא בריך הוא פד איהו בינייהו.

מיד דחבו, אלן דאתקריאו בנים אתם לידוד אלקיכם, אסתלק מן אתון, אשתארו בפרודא. ומאי תקוניה, לקרבא אתון בקודשא בריך הוא, 'בה', ו' בה'. אוף הכי אינון עבדין דיליה, מסטרא דחיון. בחובין דלהון גרמו ליה, לאסתלקא מנהון. מאי תקנתא דלהון. לנחתא קודשא בריך הוא עלייהו, לקרבא לון. אוף הכי אינון דהו מארבע יסודין, דאינון עאנא דקודשא בריך הוא, דגרמו לסלקא קודשא בריך הוא מינייהו. מאי תקנה. לקרבא לון לקודשא בריך הוא.

ובגין דא בכלהו מני, קרבן לידוד, את קרבני לחמי לאשי. אוף את הכפש אחד תעשה בבקר ואת הכפש השני תעשה בין הערבים. וכתוב (ולקחת) (ויקרא ה) שתי תורים או שני בני יונה, כל זינא אזיל לזיניה. וקודשא בריך הוא מקרב כלא באתר דא, איהו עלת על כלא, דלית אלהא בר מניה. ולית מאן דיכיל לקרבא חילין, בר מניה.

דף רכ"ד ע"ב

אבל חילין דאומין עובדי עבודת כוכבים ומזלות, אינון מסטרא דפרודא. ווי למאן דגרים בחובין, לאעלא אתון וחיון ויסודין. דמיד אסתלק קודשא בריך הוא מישראל. וייעלון אומין עובדי עבודת כוכבים ומזלות בינייהו. לית לון קריבות בקודשא בריך הוא, דלית קורבנין בחוצה לארץ. ובגין דא אוקמוה רבנן, הדר בחוצה לארץ דומה כמי שאין לו אלוה. בההוא זמנא דאמר מלן אלן, נחתו כל אתון קדישין, וחיון קדישין, וד' יסודין, לגביה, וברכו ליה ואמרו, על ידך רעיא מהימנא, נחית עלן קודשא בריך הוא, ומתקרבין זינא (דף רכ"ה ע"ב) לזיניה, בריך אנת לקודשא בריך הוא, בארבע יסודין. פען אתבריר כלא על בוריה. (ע"כ רעיא מהימנא) (ובחבורא קדמאה קיבה רל"ד ע"ב)

אמר רבי פנחס, מסתכל הוינא, שמירה בלב איהו ודאי, (דחמא בלב) (ס"א ולב דוגמא דלב עילאה) ועל דא שמור בלב, ולא באתר אחרא. זכירה בזכר, במוחא, דרכיב ושלטי על הלב. ולית זכירה אלא במוחא. ועל דא זכור לזכר ושמור לנקה. מוחא דאיהו דכורא, רכיב ושלטי על הלב. לב שלטי ורכיב על הכבד. כבד סמאל ונחש דא בדא, ואיהו חד. (ס"א ואינון דכר ונוקבא) (דף רכ"ד ע"ב) יותרת הכבד וכבד. ועל דא בקורבנא, יותרת הכבד, דא נחש. כבד מיכלא דכורא, רזא דסמאל

אמר רבי שמעון, ודאי כן הוא, ויאות הוא. וברירא דמלה, ורזא וסתרין דקרבן, הכי הוא. כבד נטיל בקדמיתא, הוא ויותרת דיליה, (ס"א ולבתר יותרת דיליה) סמאל ובת זוגו. (ס"א ולבתר כל וכו' דאינון חיילין) וכל אינון ערקין דכבדא. חיילין ומשריין דלהון. ונטילו דלהון, דאכלין חלבין שמנינו דקרבנא. הדא הוא דכתיב, (שמות כט) ואת החלב אשר עליהם. וכדין קריב כלא לגבי לב

וְלֵב לֹא נָטִיל מִכֹּלָא. אֲלֵא וְדוּי דְאֲתַעְבִּיד בֵּיה, וְסָלִיק בְּהֵוּא תַנְנָא וְצִלּוּתָא דְאֲתַעְבִּיד עֲלֵיה דְקִרְבָּנָא. לֵב קָרִיב לְגַבֵּי מוּחָא, רְעוּתָא דִּיחּוּדָא דְכִהְנָא בֵּיה, וְחֻדּוּתָא דְלִיּוּאֵי. מוּחָא דָא, נְהוּרָא דְאֲתִיָא מִמוּחָא עֲלָאָה. מוּחָא קָרִיב לְגַבֵּיה טְמִיר מִכֹּלָא, דְלֹא אֲתִידַע כָּלֵל. (ס"א לגביה, מכלל דלא אתפרע כלל) וְכֹלָא אֲתַקְשֵׁר דָא בְּדָא. וּמוּחָא קָרִיב נַחַת רוּח דְכֹלָא

עֲרָקִין דְכַבְדָא, אֲלִין אִישִׁים, וְכֹל אֵינוֹן חֵיילֵיהוֹן. כְּבֵד, כְּמָה דְאֲתַמַּר. יוֹתֵרֵת נִקְבָה, נוֹקְבָא דִילֵיה. אֲמַאי יוֹתֵרֵת. דְלֹא אֲתַחְבַּרְת בְּדְכוּרָא אֲלֵא כֵד אֲשַׁאֲרֵת לָה שְׁעֵתָא, לְבַתֵר דְעַבְדַת נְאוּפָהָא, וְשִׁבְקָא לֵיה. תוּ, יוֹתֵרֵת נִקְבָה, דְכֵד בְּעִיָא לְאֲתַחְבַּרָא בְּבֵר נֵשׁ, אֲתַעְבִּידַת לְגַבֵּיה שְׁיורִין, דְלֹא אֲתַחְשַׁבֵת כָּלֵל. לְבַתֵר אִיהֵי אֲתַקְרַבֵת זְעִיר זְעִיר לְגַבֵּיה, עַד דְאֲתַעְבִּידָא לֵיה חֲבוּרָא חֲדָא. וּמֵאֲלִין עֲרָקִין דְכַבְדָא, מִתְפַּשְׁטֵן אַחֲרֵן זְעִירִין, לְכַמָּה זַיְיָנוּן, וְכֹלָא נְטִלִין אֲמוּרִין וּפְדָרִין. וְכִלְהוּ כְּלִילֵן בְּכַבְד

דף רכ"ה ע"א

לֵב דְאִיהוּ עֲקָרָא בְּקִדּוּשָׁה, נְטִיל וּמִקְרִיב לְמוּחָא כְּמָה דְאֲתַמַּר. לֵב שְׂרִיא עַל תְּרִין כּוּלִיָין, וְאֵינוֹן תְּרִין כְּרוּבִין. יְהִיבִין עֵיטָא. וְאֵינוֹן רְחִיקִין קָרִיבִין, יְמִינָא וְשְׂמֵאלָא. וְכִלְהוּ נְטִלִין וְאֲכִלִין כָּל חַד כְּדָקָא יָאוּת, עַד דְאֲתַקְשֵׁר כֹּלָא כְּחֲדָא. (תהלים נא) זְבַחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נְשִׁבְרָה, דָא מִתְקָרִיב לְלֵב, רוּחַ נְשִׁבְרָה, וְדוּי וְצִלּוּתָא. דְהָא וְדָאי (קהלת יב) וְהָרוּחַ תִּשׁוּב אֵל (דף רכ"ה ע"א) הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נִתְנָה. וְכַבְד מִקְרִיב לֵיה לְגַבֵּיה לֵב, דְאִיהוּ סְנִיגוּרָא עֲלֵיה, וְכֹלָא קְשׁוּרָא כְּחֲדָא בְּקוּרְבָנָא

מִן כְּבֵד, נְפָקִין כָּל מְרַעִין, וְכֹל מִכְתָּשִׁין, לְכָל שְׁיִיפֵי גּוּפָא, וּבִיה שְׁרִיָין. לֵב, אִיהוּ זְכִיךְ מִכֹּלָא. מְנִיָה נְפָקִין כָּל טֵב, וְכֹל בְּרִיאוּתָא דְשְׁיִיפִין כְּלָהוּ, וְכֹל תּוּקְפָא, וְכֹל חֻדּוּתָא, וְכֹל שְׁלִימוּ דְאֲצִטְרִיךְ לְכָל שְׁיִיפִין

פְּתַח וְאָמַר, (תהלים לא) בְּטַח בִּי וְעֵשָׂה טוֹב שְׁכֵן אֶרֶץ וְרַעַה אֲמוּנָה. בְּטַח בִּי, כְּדָקָא יָאוּת. וְעֵשָׂה טוֹב, תְּקוּנָא דְבְרִית קְדִישָׁא. דְתַהָא מִתְקַן לֵיה, וְנִטִיר לֵיה כְּדָקָא יָאוּת. וְאִי תַעְבִּיד דָא, אַנְתָּ תַהָא הֲכָא בְּאַרְעָא, וְיִתְזַן מִנְךָ, וְיִתְפָּרְנִס מִנְךָ, הֵהִיא אֲמוּנָה דְלַעִילָא

ותו, (ס"א מתקן ליה ונטיר ליה. שכן ארץ ארץ קדישא עילאה ארץ החיים דההיא ארץ תשרי בההוא טוב. ורעה אמונה ההיא אמונה דלעילא יתזן ויתפרנס מניה על ידך. ואי תעביד דא) תַתְעַנְג עַל יֵי וְיִתְזַן לְךָ מִשְׁאֲלוֹת לְבַנְךָ. כָּל דָא אֲתַתְקַנַת בְּתַקוּנָא דְבְרִית. כִּיּוֹן דְאֲתַתְקַנַת בְּרִית, אֲתַקַן כֹּלָא. פְּנַחֵס בְּגִין דְקִנֵי עַל בְּרִית דָא, זְכָה לְכֹלָא. וְלֹא עוֹד אֲלֵא דְאֲגִין עַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וּבִיה אֲתַקִיִים וְהַתְעַנְג עַל יֵי. דְהָא סָלִיק וְאֲתַקְשֵׁר לְעִילָא, (ואנהיר) בְּאוּר קְדָמָה דְבְרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְגִנִיז לֵיה. בְּהֵוּא אוּר דְאֲתַהֲנִי אֲבִרְהֵם מְנִיָה, וְאֲהֲרֵן כְּהֵנָא אֲתַקְשֵׁר בֵּיה

לְבַתֵר דְאֲסַתְלַק לְכִהְנָא רַבָּא, לֹא אֲדַכֵּר לֵיה קְטִלְנוּתָא דְזַמְרִי, וְלֹא יָאוּת בְּגִין דְלֹא יִתְאַחַד כָּלֵל בְּעַנְפוּי דְסִטְרָא אַחֲרָא, וְלֹא אֲתַחֲזִי לְאֲדַכְרָא עֲלֵיה. דְכָל מֵאֵן דְקִטִיל, עַנְפִין דְסִטְרָא אַחֲרָא אִית בֵּיה. וּפְנַחֵס הָא מִתְאַחִיד בִּימִינָא, וְלִית לֵיה חוּלְק בְּסִטְרָא אַחֲרָא כָּלֵל, וְעַל דָא לֹא אֲדַכֵּר הֲכָא. מֵה דְאֲתַחֲזִי שְׁבַחָא, אִיהוּ

גנאי ליה, ונחיתו מדרגא עלאה דאתאחיד ביה. ועל דא כתיב המוכה אשר
הוכה סתם, ושם האשה המוכה, ולא אדכר על ידא דמאן

אמר רבי פנחס, זכאה דרא דשמעין מילך באורייתא, וזכאה חולקי דזכינא
לכך. אמר רבי שמעון, זכאה דרא, דאנת וחסידותך אשתכח בגווייה. עד דהו
יתבין ומפייסין דא לדא, אתא רבי אלעזר בריה דרבי שמעון, ואשכח לון תמן.
אמר רבי פנחס, ודאי דכתיב, (בראשית לב) ויאמר יעקב כאשר ראם מחנה
אלהים זה. אמר ליה רבי שמעון, אלעזר ברי, תיב ברי, ואימא קרא. יתיב רבי
אלעזר

פתח ואמר, (בראשית לב) ויעקב הלך לדרך ויפגעו בו מלאכי אלהים. מאי
ויפגעו בו. אלא אית פגיעה לטב. ואית פגיעה לביש. ואית פגיעה לצלותא.
אלא בשעתא דהוה אזיל לחרון, מה כתיב. (בראשית כח) ויפגע במקום,
צלותא דערבית הוה דצלי בההוא מקום. כמה דאת אמר, (שמות לג) הנה
מקום אתי. וצלותא דערבית בההוא אתר אתחזי

תו ויפגע במקום, מלי פיוסין איהו. דאתא שמשא קדישא לגבי סיהרא, בעלה
לגבי אתתא. מכאן דלא יאות לבעל למיתי לגבי אתתא, אי לא הו במלי
פיוסין לפייסא לה. דכתיב ויפגע במקום, ולבתר וילן שם. כד הוה אתי יעקב
מחרון, מה כתיב, ויפגעו בו, שדרת היא לפייסא ליה, למיתי לגבה

דף רכ"ו ע"א

ויאמר יעקב כאשר ראם. מאי כאשר ראם. אלן מלאכין דיום, ומלאכין
דלילה הון, ואתכסיאו מניה, ולבתר אתגליין ליה. ועל דא כאשר ראם, כתיב
מחנה אלהים זה. מהכא דהו אלן דיממא, ואלן דלילא. אינון דלילא כתיב
בהו, (דף רכ"ו ע"א) מחנה אלהים, ואינון דיממא, כתיב בהו, זה. ועל דא
ויקרא שם המקום ההוא מחנים. תרין משריין. והשתא משריין קדישין
(חמינא הכא. זכאה ארחי דאתינא הכא. (דף רכ"ו ע"א

אמר רבי שמעון, מאן דפתח פתחא יימא. אמר רבי אלעזר, תנינן, כל מאן
דאמר תהלה לדוד בכל יום תלת זמנין, איהו בר עלמא דאתי. והא אתמר
טעמא. אי בגין פרנסה ומזונא דכל עלמין, תרין זמנין אינון בכל יומא בצפרא
ובפנייא, דכתיב, (שמות טו) בתת יי לכם בערב בשר וגו', אמאי תלת זמנין
בכל יומא. אלא תרין למזונא דבני אינשי ודכל עלמא. וחד למיהב תוקפא
לההוא אתר דפתיחו ידוי

ותרין מזונין אלן משניין דא מן דא, וכלהו תלת מזוני כתיבי הכא, (תהלים
קמה) ואתה נותן להם את אכלם בעתו, דא מזונא דעתירי, דיהיב מיכלא סגי
בעתו, הא חד. תרין, דכתיב ומשביע לכל חי רצון, דא מזונא דמסכני, דאינון
שביעין מרצון, ולא מגו מיכלא סגי. תלת דכתיב פותח את ידך, דא תוקפא
לההוא אתר, ובפתיחו דידי, נפקא רצון ושבעא לכלא

תו הכי אוליפנא, דלא איהו אלא תרי זמני, בגין מזונא ופרנסה בכל יומא.
דאלין חיובא על בר נש. ואי אמר יתיר, לאו בגין חובה איהו, אלא בגין
שבחא גו תושבחן דזמירות דדוד מלכא. (ס"א דנפיק ידוי דקודשא בריך הוא
ובריך לשבעה מרצון ועל דא לאו חיובא הוא אלא תרי זמני ביומא ושבחא
איהו לקודשא בריך הוא לתת לו זמירות דדוד מלכא) מאי טעמא. בגין

דְּפָרְנָסָה לֹא חָזִי לְמִשְׁאֵל אֶלָּא בְּתֵר צְלוֹתָא וּפְרָנְסָה דְּמֵאֲרִיָּה. מְלֻכָּא יִיכּוּל
בְּקִדְמִיתָא וּלְבִתֵּר יִיכּוּלֵּן עֲבָדוּי

דף רכ"ו ע"ב

הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (שיר השירים ה) בְּאֵתִי לִגְנֵי אַחוּתֵי כְּלָה אֶכְלְתִּי יַעֲרִי עִם
דְּבִשֵׁי שְׁתִּיתִי יִינִי עִם חֲלָבִי, לְבִתֵּר אֶכְלוּ רְעִים. אֶכְלְתִּי יַעֲרִי, דָּא צְלוֹתָא
דְּמִיּוּשֵׁב. עִם דְּבִשֵׁי דָּא קְרִיאַת שְׁמַע. אֶכְלְתִּי יַעֲרִי דָּא צְלוֹתָא דְּמִיּוּשֵׁב, הֵהוּא
יַעֲרִי (דף רכ"ו ע"ב) לְבָנוֹן, יוֹצֵר אֹר (ס"א משרתים) וְהָאוּפָנִים וְחֵיּוֹת הַקֹּדֶשׁ,
(כולם קדושים) כָּל הַגֵּי אֶקְרוּן יַעֲרִי אֵילָנִין וְנִצְיָבִין דְּבִיָּה. עִם דְּבִשֵׁי דָּא קְרִיאַת
שְׁמַע, דְּאִיהוּ מְתִיקוּ דְּכֻלָּא, בְּכֻמָּה צוּפִין וּמְתִיקִין

שְׁתִּיתִי יִינִי, דָּא צְלוֹתָא, דְּמַעוּמָד, מְטִיבוּ (ס"א משיכו) דְּיִינָא עֲלָאָה דְּאֶתְנָטֵר.
וְדָא בְּשֵׁלֶשׁ בְּרֻכּוֹת רֵאשׁוֹנוֹת. עִם חֲלָבִי, אֵלִין אֵינּוֹן שְׁלֹשׁ בְּרֻכּוֹת אַחֲרוֹנוֹת,
וְאֶתְכְּלִילֵן אֵלִין בְּאֵלִין. עַד כְּעַן מִיכְלָא דְּמֻלְכָּא. לְבִתֵּר דְּאֶכְלֵ מְלֻכָּא, אֶכְלוּ רְעִים
לְעִילָא, שְׁתוּ וְשִׁכְרוּ דוּדִים לְתַתָּא

וְעַל דָּא לִית חֵיּוּבָא דְּמִזּוּנָא אֶלָּא לְבִתֵּר צְלוֹתָא. בְּצְלוֹתָא דְּמִנְחָה (בערב) קוּדְם
צְלוֹתָא מְאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּעַד לֹא אֶשְׁתַּכַּח דִּינָא קְשִׁיא, בְּעוּד דְּאֶנְפִּין דְּמֻלְכָּא
נְהִירִין, יִימָא תְּהֵלָה לְדוּד, בְּהֵאִי סְדוּרָא דְּמִזּוּנָא. דְּלְבִתֵּר דְּדִינָא שְׂרִיא וְתִלִּי עַל
עֲלָמָא, לָאוּ שְׁעֵתָא אִיהוּ. אֶתָּא רַבִּי פְּנַחֶס וּנְשָׁקִיָּה

רַעִיא מְהִימְנָא אֶלָּא פְּגִיעָה אִיהִי פִּיּוּסָא, דְּכַד יִיְתִי חֲתָן לִגְבֵי כְּלָה, לִית אֲרַח
לְחֲתָן לִיִּיחָדָא בְּכָלָה, אֶלָּא בְּפִיּוּסָא. וּלְבִתֵּר יַעֲבֵד עֲמָה לִינָה. וְהֵינּוּ (ד"א וילן
שם) כִּי בָּא הַשָּׁמֶשׁ

אָמַר רַעִיא מְהִימְנָא, אִי הֲכִי מְאִי נִיהוּ כִּי בָּא הַשָּׁמֶשׁ דְּהָא אֲרַח דְּרִשָּׁא
אוּקְמוּהָ, לְשׁוֹן כְּבִיָּה, וְהֵינּוּ כִּי בָּא הַשָּׁמֶשׁ. אֶלָּא מְהֻכָּא אוּלִּיפְנָא, מֵאֵן דְּמִיִּיחָד
בְּאֶתְתִּיָּה, צְרִיךְ בְּלִילִיא לְמַכְבֵּי שְׂרָגָא, וּבִימָמָא לָאוּ אֲרַח דְּרַבְּנָן לְשִׁמְשׁ מִסְתָּן,
אֶלָּא בְּלִילָה, אֲרַח צְנֻעָא. וּבְגִין דָּא, מְתִי אֶתְעַבִּיד לִינָה. כִּי בָּא הַשָּׁמֶשׁ, דְּאֶתְפְּנִי
שְׁמֵשׁא מְעֻלָּמָא

וּבְגִין דָּא, אוּף הֲכִי דְּצְרִיךְ לְאֶתְכְּסִיָּא מִן שְׁמֵשׁא, וְהֲכִי צְרִיךְ לְאֶתְכְּסִיָּא מֵאֵלִין
מְלֻאכִין, דְּאֵינּוֹן מִיִּצְרֵר הַטּוֹב מִימִינָא, בְּכֻמָּה מְשֻׁרְיִין. וּמִיִּצְרֵר הַרַע, דְּאֶזִּיל
לְשִׁמְאָלָא בְּכֻמָּה מְשֻׁרְיִין. וּבְגִין דָּא, בְּתֵר דְּאֶתָּא צְפָרָא, אָמַר כְּאֶשֶׁר רָאָם.
וּמִסְטֵרָא דִּיעֶקֶב דְּהוּא אִישׁ תָּם, לֹא הוּוּ עֲמִיָּה אֶלָּא חֲזִילִין דְּמֻלְכָּא
וּמְטֻרוֹנִיתָא. וּבְגִין דָּא וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא מְחֻנִּים. אֵינּוֹן מְלֻאכִין דִּימָמָא
כְּתִיב. כְּאֶשֶׁר רָאָם מְחֻנָּה אֱלֹהִים זֶה. וְכַד אֲתוּ מְלֻאכִים דְּלִילִיא, דְּאֶתְכְּנָשׁוּ
בְּהִדְיָה, לְנִטְרָא לִיָּה אָמַר וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא מְחֻנִּים

בְּגִין דְּצְלוֹתָא אִיהִי כְּלָה, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (שיר השירים ד) אֶתִּי מְלַבְּנוֹן כְּלָה
אֶתִּי וְגו'. אֶתְקֵרִי הֲכָא אֶתִּי. וּבְאוּרִייתָא דְּבְכְתָב אֶתְמַר עֲלָה, (שמות לג) הִנֵּה
מְקוֹם אֶתִּי. וּבְגִין דְּאִיהִי אֶתְקֵרִיאַת מְקוֹם בְּעֲלָמָא דִּין, אֶתְמַר בְּהַ וַיִּפְגַע
בְּמְקוֹם וַיִּלֵּן שֵׁם

וּבְגִין דָּא אִיהִי אֶמְרַת, (ירמיה ט) מִי יִתְנַנֵּי בְּמִדְבַר מְלוֹן אוּרְחִים. דְּהוּוֹת רְשׁוּ
בְּפִגֵי עֲצָמָה, וְלָאוּ עִם אֵינּוֹן דְּקִבְעִין לָהּ חוּבָה עֲמַהוֹן, בְּלֹא חֲתָן דִּילָהּ. וּבְכָל
שְׁעֵתָא דְּבֵר נֶשׁ מְצֻלִי, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶקְדִים וְנִטְר לִיָּה. וְרָזָא דְּמֻלָּה,

(בראשית כד) והאיש משתאה לה. ולית איש, אלא קודשא בריך הוא. הדא הוא דכתיב, (שמות טו) יי איש מלחמה. (בראשית כד) ויהי הוא טרם כלה לדבר והנה רבקה יוצאת, כגון (זכריה ט) ויצא כפרק חצו.

ואי תימרין, דהא אוקמוה רבנן, לעשרה קדמא שכינתא ואתיא, לאחד עד דיתבי. לעשרה דהיא י' קדמה ה'. לאחד דאיהו ו', עד דיתבי, לא אתיא לגביה ה' תניינא. ורזא דמלה, דבאתר דלית תמן י"ה, לא אתיא תמן ה'. ומאן דבעי ליחדא אתוון, צריך בתחנה ובתחנוני. ובגין דא, (דברים ג) ואתחנן אל יי, באדנ"י לשכ ינתא בתחנונים. ולקודשא בריך הוא ברחמי, עד הכא

את הכבש האחד תעשה בבקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים. דאיהו רזא דכבשי דרחמנא, דאוקמוה עלייהו רבנן, גבי כבשי דרחמנא למה לך. אלא מלין דיהון תחות כבשוני דעלמא, יהון מכוסין תחות לבושך. מה לבוש איהו מכסה על גופא, אוף הכי צריך לכסאה רזין דאורייתא. כל שפן רזין דקרבינו, דאינון כגוונא דקריבו דאתתא לגבי בעלה

ומה קריבו דתרווייהו צריך באתפסא. אוף הכי צריך קרבן לכסאה לון, מבגי עריין רשיעיאי חצופין, דלית לון בשת פנים ולא ענוה. וכמה מיני ממזרין אינון, בני עריות, בני נדה, דנד ה' מנה, ואשתכח באתרה. שפחה בת אל נכר זונה. והאי איהו רזא, (משלי ל) תחת שלש רגזה ארץ וגו', תחת עבד כי ימלוך ונבל כי ישבע לחם ושפחה כי תירש גבירתה. דנד ה' מאתראה, דאיהי מטרוניתא, יצר הטוב. ועאלא באתרהא שפחה יצר הרע

ורזא דמלה, (ויקרא יד) כנגע נראה לי בבית, היינו דם טמא דנדה. ומה התם והסגירו הכהן שבעת ימים. אוף הכי (ויקרא טו) שבעת ימים תהיה בנדתה. (ולית מצורע וכו' עד לה' אלהיכם נדפס בפרשת צו דף ל"ג ע"ב) זכאין אינון אברים דמתקדשי בשעת תשמיש, דאינון עצי העולה, דאחידן בהון אשין קדישין, שם ידוד דאחיד באשין דלהון. ובגין דא (ישעיה כד) באורים כבדו יי על פן כבשי דרחמנא, היינו את הכבש האחד תעשה בבקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים

שלימו דקרא, ועשירית האיפה סלת. זכאה איהו מאן דאנגיד ממוחיה, טפה סלת נקיה בלא פסולת. ואיהי רמיזא באת י' מן אדנ"י, כלילא בעשר ספיראן. דאיהי בלולה בשמן כתית רביעית ההין. ואיהי בלולה, במקרא, במשנה, בתלמוד, בקבלה. (כאן שייך מה שכתוב בדף רמ"ד ע"א אמר רעיא מהימנא (ועשירית האיפה

יחזקאל כד חמא שכינתא מגו קליפין, חזא עמה עשר ספיראן. בלא פרודא כלל. ואלין אינון מוחא, מלגו, כלהו חזא לון מגו נהר כפר דלתתא, איהי (תהלים סח) רכב אלהים רבותים, כל רבוא עשר אלפין, רבותים כ' אלף, אפיק תרי שאינון, אשתארו תמני סר, בחושבן ח"י עלמין. דכליל עשר ספיראן, דאתלבש בט"ט מן מטטרוון. ט"ט מן טטפת, ואתמר ביה (דברים ו) והיו לטטפת בין עיניך. מאן עיניך. אלין לעילא, דאתמר בהו (יחזקאל א) נפתחו השמים ואראה מראות אלהים. מאן מראות. אלין אינון עשרה מראות דמטטרוון, דחזא כשרגא בגו עשישיתא. תשע באתגלייא, וחד סתים

מראה חדא דאיהו חזו קדמאה מאלו עשרה, דא איהו דאתמר ביה, (יחזקאל א) וממעל לרקיע אשר על ראשם כמראה אבן ספיר דמות כסא. ואף על גב דאתפרש לעילא, צריך לחדתא עליה מלין דחדושין

אמר קודשא בריך הוא, למשריין דלעילא, מאן דמצלי, בין יהא גבור, בין יהא חכם, בין יהא עשיר. בזכוון גבור. חכם בתורה. ועשיר במצות. לא ייעול בהיכלא דא צלותיה, עד דתחזון ביה סימנין אלין, דיהב גרמיה ביה תקונין דילי. ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין, אם הרב דומה למלאך יי צבאות תורה יבקשו מפיהו. למאן דיהא רשים באלין סימנין בלבושיה, תקבלון צלותיה. סימנא חדא דיהא רשים בצלותיה, בתכלת, בכנפי מצוה ציצית. דאיהו דמי לרקיע, דאיהו מטטרון. דיוקנא דיליה, תכלת שבציצית

ובגין דא, שיעור הציצית אוקמוה רבנן, טלית שהקטן מתכסה בה ראשו ורובו. והאי איהו דאתמר ביה, (ישעיה יא) ונער קטן נוהג בם. והאי איהו נוהג בד' חיון, דאינון ד', ואיהו כליל (מלכים א י) שש מעלות לכסא, דאינון ו'. ובגין דאיהו כליל עשר, מתלבשין ביה עשר ספיראן, י'. וביה הנה אתחזי קודשא בריך הוא בשכינתיה, דאיהי כלילא מעשר ספיראן, לנביאי. ומסטר א דשכינתא דאיהי עשיראה, תכלת שבציצית, איהו תכלת דכל גוויין

דאיהי תכלית די' ספיראן. וביה (שמות לט) ותכל כל עבודת אהל מועד. ואיהי לשון פלה. הדא הוא דכתיב, (במדבר ז) ויהי ביום פלת משה להקים את המשכן. ואוקמוה רבנן, פלת כתיב, ואיהו תכלת דשרגא, דאכיל תרבין ועלוון

ועליה אמר יחזקאל (יחזקאל א) דמות כמראה אבן ספיר דמות כסא. סגולה דהאי אבן, מאן דירית לה, לא שלטא נורא דגיהנם עליה. לית נורא בעלמא מקלקל לה, ולא כל מיני מתכות. כל שפן מיא, דלא מזיקו לה. מאן דירית לה, אתקיים ביה (ישעיה מג) כי תעבור במים אתך אני וגו'. וכל עלאין ותתאין דסטר א אחרא דחלין מניה. תכלת דימא בגיניה אתמר, כי תעבור במים אתך אני. דבסגולה דא, (שמות טו) סוס ורוכבו רמה בים, דא ממנא דמצרים

מגוון דא, דחלין עלאין ותתאין. משריין דימא דחלין מניה. ומשריין דרקייעא דאיהו תכלת, מניה דחלין. משריין דתכלת (ס"א ומשריין דרקייעין ומשריין) דנורא דגיהנם דחלין מניה. והאי תכלת (דף רכ"ז ע"א) איהו דין. דינא אדנ"י. דינא דמלכותא דינא ותרין גוויין רשימיין בטלית, חד חוור, וחד תכלת. ועל תרין גוויין אלין אתמר, (שמות כד) ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר. לבנת, לובן דספיר. דאיהו כליל בתרין גוויין, רחמי ודינא, חוור ואוכם. אוכמו דתכלת. ועל תרין גוויין, רמיזו רבנן, מאימתי קורין את שמע בשחרית, משיכיר בין תכלת ללבן. למהוי בריתא דמלכא, קריאת שמע, יחודא דקודשא בריך הוא, כליל מתרין גוויין אלין, דאינון ידו"ד אדנ"י, רחמי ודינא. כגוונא דקודשא בריך הוא כליל ב' גוויין, יהו"ה אדנ"י למהוי רחמי ודינא, כסא דין (וכסא רחמים. מטטרון)

יחזקאל א) כמראה אבן ספיר דמות כסא. מאי דמות כסא. אלא לקבל פרסיא, דאית ליה ע"ב גשרים. דיהא בר נש רשים בע"ב קשרים, וחולין דציצית, לקבל ע"ב גשרים דכרסייא. דאינון ח"י קשרים, וחולין לכל סטר א דכרסייא דאיהו ה', לכל סטר א בד' חיון דכרסייא, דאינון ד

וְשִׁית דְּרָגִין דְּכַרְסֵיִיא, דְּאִינוּן ו', וְדָא מְטַטְרוּן, אִיהוּ כְּלִיל ד' חִינוּן. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (ישעיה יא) וְנָעַר קֶטֶן נוֹהֵג בָּם. וְאִינוּן מִיכָאֵל גְּבִרְיָאֵל נוֹרִיָּאֵל רַפְאֵל מְטַטְרוּן (מלכים א י) שֶׁשׁ מַעְלוֹת לְכֶסֶא, דְּסַלְקִין שִׁית מָאָה, צִיצִית בְּתָרִין יוֹדִי"ן. וְאִי חֶסֶר יוֹד, הָא חִירְק בְּאַתְרֵיהּ, הֲכִי סַלְקָא. בְּכַל סַטְרָא בְּד' כְּנָפֵי, צִיצִית וְתַלְת עֶשֶׂר חַלְיִין דְּצִיצִית, אִינוּן תְּרִי"ג

וְעוּד. שֶׁשׁ מַעְלוֹת לְכֶסֶא, בְּרָזָא דָא וְא"ו, סַלְיָא לְחֻשְׁבָּן י"ג, דְּאַתְרַמִּיז בְּתַלְת תִּיבִין, וְיִסַּע וְיָבֵא וִיט. דְּאִינוּן וְהוּ אֲנִי וְהוּ. חֲמֵשׁ קְשָׁרִין, ה' לְכַל סַטְרָא. א' טְלִית חַד לְכַלְהוּ. וּבַאֲת ה' אֲשַׁתְּלִים ח"י. דְּאִינוּן ט"ט. לְמַהוּי חִיָּה לְכַל סַטְרָא. כְּלִיל ד' חִיּוֹת. וְלְכַל חִיָּה, אַרְבַּע אַנְפִּין, וְאַרְבַּע גְּדַפִּין, אִינוּן ל"ב אַנְפִּין וְגְדַפִּין. וְאִינוּן תְּלִיין מַחֲיָה דְּאִיהוּ אָדָם

וְאִינוּן ל"ב, כְּחוּשְׁבָּן יו"ד ה"א ה"א. שְׁלִימוּ דְלֵהוּן, וְא"ו. תְּלִיסַר חוּלְיִין בְּכַל ד' כְּנָפֵי, וְהוּא"ו מְתִיחַד עִם כָּל אַרְבַּע חִיּוֹת, וְאֲשֵׁלִים לְעִילָא, אֲשֵׁלִים לְתַתָּא. עֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא אִיהוּ מְטַטְרוּן, לְאַשְׁלָמָא לְעִילָא, כְּגוּוּנָא דְתַפְאָרְתָּא, שְׁמִיהּ כְּשֵׁם רַבִּיָּה. בְּצַלְמוּ כְּדָמוּתוֹ אַתְבָּרִי. דְּאִיהוּ כְּלִיל כָּל דְּרָגִין, מְעִילָא לְתַתָּא, וּמְתַתָּא לְעִילָא. וְאִיהוּ אַחִיד בְּאַמְצְעִיתָא. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (שמות כו) וְהִבְרִיחַ הַתִּיכוֹן בְּתוֹךְ הַקְּרָשִׁים מִבְּרִיחַ מִן הַקְּצָה אֶל הַקְּצָה

וְאִיהוּ כְּלִיל ד' אַנְפִּין, וְאַרְבַּע גְּדַפִּין דְּכָל חִיָּה וְחִיָּה דְלְעִילָא, דְּאִינוּן, יְאֻדְדוּנְהִי. אַז יִשִּׁיר מְשֵׁה. בְּכַל חִיָּה אַרְבַּע אַנְפִּין, וְאַרְבַּע גְּדַפִּין, כְּגוּוּנָא דָא. א"ז בְּאַרְיָה. א"ז בְּשׁוּר. א"ז בְּנֶשֶׁר. א"ז בְּאָדָם. דְּאִינוּן ל"ב אַנְפִּין וְגְדַפִּין, בְּחוּשְׁבָּן א"ז ד' זְמַנִּין

וְאִינוּן ד' אַנְפִּין: יו"ד. אַרְבַּע גְּדַפִּין: אַדְנִי. לְקַבֵּל ד' בְּגֵדֵי זָהָב, וְאַרְבַּע בְּגֵדֵי לְבָן, דְּלְבִישׁ כְּהֵנָּא לְכַפְרָא עַל יִשְׂרָאֵל. לְקַבֵּל, (תהלים נא) אַדְנִי שְׁפַתִּי תִפְתָּח. וְצִלּוֹתָא. דְתַפְלָה יו"ד, בְּחַתִּימָה ח"י בְּרַכָּאן דְּצִלּוֹתָא. וְתַמְנִי סְרִי זְמַנִּין יו"ד, אִית בְּהוּן ע"ב אַתְוּוּן, בְּחוּשְׁבָּן וְיַכְלוּ, דְּכְלִילוֹן בְּצַדִּיק ח"י עֲלָמִין

וּבְאַרְבַּע חִינוּן, יו"ד אַדְנִי. תַּמְנִי לְכַל סַטְרָא, אִינוּן ל"ב אַתְוּוּן, וִי"ג אַתְוּוּן, דְּאַשְׁתַּכְּחוּ מִן וְה"ו אֲנִי וְה"ו, הָא תַלְת עֶשֶׂר, דְּכְלִילוֹן עִילָא וְתַתָּא. בְּהוּן אֲשַׁתְּלִים אָדָם, דְּאִיהוּ מ"ה, עֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא

לְעִילָא בְּאִילָנָא דְחִיִּי, לִית, קְלִיפִין. (אסתר ד) כִּי אִין לְבָא אֶל שַׁעַר הַמְּלָךְ בְּלְבוּשׁ שֶׁק. לְתַתָּא אִית קְלִיפִין בְּמְטַטְרוּן, דְּאִיהוּ בְּדִיוקְנָא דְעֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא. דְּבַזְמָנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְבַר מַמְלְכוּתֵיהּ, אַתְפְּסִי בְּגְדַפִּין. וְאַנְפִּין דְעֶבֶד דִּילֵיהּ, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (שמואל ב כב) וַיִּרְכַּב עַל כְּרוֹב וַיַּעַף

וְאִינוּן קְלִיפִין דְּסַחְרִין לְד' חִינוּן דְּמְטַטְרוּן, אִינוּן: ת'הו, (מלכים א יט) וְהִנֵּה רוּחַ גְּדוּלָּה וְחִזְק מְפָרַק הָרִים וּמְשַׁבֵּר סַלְעִים לֹא בְרוּחַ יי. ב'ה"ו, וְאַחַר הָרוּחַ רַעַשׁ לֹא בְרַעַשׁ יי, הָא תְּרִין קְלִיפִין, יְרוּק וְחוּוֹר, דְּקְלִיפִין דְּאַגּוּזָא, חַד ת'הו, קו יְרוּק, תַּנְיִנָּא בְּהוּ, אַבְנִין מְפוּלְמִין, קְלִיפָא תְּקִיפָא, כְּאַבְנָא מְפוּלְמָא. לְקַבֵּל תְּרִין קְלִיפִין אֵלִין, מוּץ וְתַבֵּן דְּחֻטָּה

קְלִיפָא תְּלִיתָאָה, דְּקִיקָא. לְקַבֵּל סוּבִין דְּחֻטָּה, דְּהֲכָא אִיהוּ מִתְדַבֵּק בְּחֻטָּה, וְלֹא יָכִיל לְאַתְפָּרְשָׁא מִתַּמּוֹן, עַד דְּטַחְנִין לֵיהּ בְּרִיחֵיִיא, דְּאִינוּן לְקַבֵּל טוּחְנוֹת דְּפוּמָא דְּבַר נֶשׁ, דְּצָרִיךְ לְמַטְחֵן בְּהוּן מְלִין דְּאוּרִייתָא, עַד דִּיהוּן כְּקַמַּח סַלְת נְקִיָּה, וּבְנִפְהָ דְּאִיהִי שְׁפָה, אַתְבָּרִיר פְּסוּלַת דְּאִיהִי סוּבִין (דאורייתא) עַד דִּישְׁתַּכַּח

הלכה סלת נקיה. בההוא זמנא, נטיל לה לבא ומוחא, "וכל אברין דגופא דאתפשט בהון נשמתא, ואתפרנסת בה נשמתא, כגוונא דגופא אתפרנסת במלין דעלמא, (קהלת ז) דזה לעומת זה עשה אלהים, נהמא דגופא, ונהמא דאורייתא. הדא הוא דכתיב, (משלי ט) לכו לחמו בלחמי

והאי קליפא, איהו כקליפא דמתדבקא במוחא דאגוזא, ובזמנא דאגוזא איהו רכיכא, אתפרש ההיא קליפא ממוחא דאגוזא, בלא קושיא. ובזמנא דאגוזא איהו (דף רכ"ז ע"ב) יבשה, קשה לבר נש לאעברא ליה מתמן, כי עדיין הקושיא במקומה עומדת. ובגין דא מני קודשא בריך הוא לבר נש, לאהדרא בתיובתא בבחוריתה, קודם דיזקין ביה יצר הרע. הדא הוא דכתיב, (ויקרא יט) מפני שיבה תקום, קודם שיבה דילך. והאי קליפה איהו אש, ואתמר בה ואחר הרעש אש לא באש יי. רביעאה, תהום. חלל דאגוזא, ביה קול דממה דקה, תמן קא אתי מלכא, (יחזקאל א) ומתוכה פעין החשמל מתוך האש

ואינון קליפין, אינון רשימין בד' אברים דגופא. בריאה, תמן ליחא, דמינה אשתכחו סרכות דריאה, (משלי ה) רגליה יורדות מות שאול צעדיה יתמוכו. ותמן ריח חזק מפרק, דדפיק בכנפי ריאה דבר נש, והאי איהו ריחא דאסעיר גופיה דבר נש, מה דכפף ליה אליהו תחותוי, וסליק לעילא ביה. הדא הוא דכתיב, (מלכים ב ב) ויעל אליהו בסערה השמימה. והאי דפיק על ריאה, דשותה כל משקין. ובהון, (בראשית א) וריח אלהים מרחפת על פני המים, האי איהו קליפה לרוחא דקודשא. לשמאלא, ריח סערה, עליהו אתמר, (קהלת י) לב חכם לימינו ולב כסיל לשמאלו

דוד אעבר ליה מלבוי, וקטיל ליה. הדא הוא דכתיב, (תהלים קט) ולבי חלל בקרבי ובגין דא זכה, לנשבא ריח צפונית, בכנור דיליה. ואתמר ביה, (יחזקאל לז) כה אמר יי מארבע רוחות באי הרוח, והוה מנגן ביה בכנור, בד' מיני נגונין, בשיר פשוט, דאיהו י'. ובשיר כפול, דאיהו י"ד. ובשיר משולש, דאיהו יד"ו. ובשיר מרובע, דאיהו ידו"ד. הא אינון עשר אתוון. דעבד דוד לקבליהו, י' מיני תלים. וסלקין לע"ב אנפין, כחושבן י' אתוון אלין

ומתי סליקו בע"ב מיני נגונא. כד אתעבר שולטנותא דעון משחית אף וחימה. דבהון דפיק ריח סערה. בארבע סטרין, דסלקין לי' כתרין לע"ב אומין, הדא הוא דכתיב, (משלי יא) ובאבוד רשעים רנה

דמיכאל גבריאל נוריא"ל רפאל"ל, שלטין על ד' סטרין (ס"א יסודין) טבין דבר נש, דאינון מיא ואשא ורוחא ועפרא, וכל חד אית ליה ד' אנפין. עון משחית אף וחימה, תליין (ס"א שלטין) על מרה לבנה, דריאה דעביד סרכא. ובמרה סומקא דכבד, דאתאדם במאדים. ובמרה ירוקא דאחידא בכבדא, דאיהו חרבא דמלאך המות, דאתמר בה (משלי ה) ואחריתה מרה כלענה חדה כחרב פיות. ובמרה שחורה, לילית, שבת, שולטנותא בטחול, דאיהו עציבו, שאול תחתית, עניותא וחשוכא בכיה והספדא ורעבון

מיד דמתעברין אלין קליפין מבר נש, שלטא עליה אילנא דחיי, בע"ב אנפין, דאינון י' י"ד ידו"ד, דאשתכחו עשרה תליין מארבע רוחות, דאינון ידו"ד, דאתמר בהון, כה אמר ידו"ד מארבע רוחות באי הרוח, דא הוא רוחו דמשית. דאתמר ביה, (ישעיה יא) ונחה עליו ריח יי, כד איהו מנשב באזן ימינא דלבא, דתמן חכמה מסטרא דחסד, דביה הרוצה להחכים ידרים בחכמה. וחס"ד נשב

בְּבִינָה, דְּבַחְכְּמָה י'. בְּבִינָה ה'. בְּתַפְאֶרֶת ו'. בְּמַלְכוּת ה'. יְדוּד דְּפִיק בְּכֻלָּהוּ
אַרְבַּע. דְּסֻלְקִין לְעֶשֶׂר. וְלע"ב מַחֲשָׁבָה דְּלִבָּא

דָּא יו"ד ה"א וַא"ו ה"א, יְמִינָא אִיהוּ מִיָּם. וְאִיהוּ יַד הַגְּדוּלָּה. מִשְׁמָאלָא אֵשׁ.
וְאִיהוּ יַד הַחֲזָקָה. בְּעֵמוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא, י"ד רְמָה. דְּאִיהוּ רוּחָא דְּקַדְשָׁא. וְכֻלָּא
בְּן י"ד. (יַחְזַקְאֵל א) כִּי רוּחַ הַחַיָּה בְּאֹפְנִים אֵל אֲשֶׁר יִהְיֶה שְׁמָה הַרוּחַ לְלֶכֶת
יִלְכוּ. בֵּיה מִתְנַהֲגִים מִיָּא וְאֲשָׁא. דְּאֶחִיד בְּתַרְוִיָּהוּ, וְדְפִיק בְּעַרְקִין דְּמוּחָא,
דְּאִיהוּ מִיָּם. וּבְעַרְקִין דְּלִבָּא, דְּאִיהוּ אֵשׁ. וְרוּחַ בְּכַנְפֵי רִיָּאָה

בְּכַל אֲבַר וְאֲבַר דְּגוּפָא, אֲשֶׁתְּכַח גְּלַגְלֵי יָמָא דְּאֹרִייתָא, וְגְלַגְלֵי רְקִיעָא, דְּאִינוּן
אֲשָׁא. כְּלָהוּ סֻלְקִין וְנַחְתִּין בֵּיה. וְאִיהוּ אֶתְרִיָּה בֵּין רְקִיעָא וְיָמָא, מְאֲנָא דִּילֵיה
אַרְעָא, דְּאִיהוּ שְׂכִינְתָא

וּכְגוּוּנָא דְּעוּפִין, פְּתִיחוּ גְּדַפְיָהוּ, לְקַבְּלָא רוּחָא לְפִרְחָא בֵּיה. הֲכִי כָּל אֲבָרִים
דְּגוּפָא, פְּתִיחוּן בְּכַמְה מְקוּרִין, בְּכַמְה פְּרָקִין, בְּכַמְה עַרְקִין, בְּכַמְה אֲדָרִין דְּלִבָּא,
אֲדָרִין דְּמוּחָא, לְקַבְּלָא לֵיה. דְּאִי לָאו דְּנָשִׁיב בְּבִתִּין דְּלִבָּא, הוּא נוֹרָא דְּלִבָּא,
אוֹקִיד כָּל גּוּפָא. וְכַמְה סוּלְמִין, וְאֲדָרִין, דְּעַרְקִין דְּקִנְה דְּלִבָּא, וְקִנְה דְּרִיָּאָה,
כְּלָהוּ מִתְתַקְנִין לְגַבִּיה

כַּד סֻלְקֵי דְּבוּרָא, עַל כְּנָפֵי דְּרִיָּאָה, אֲתַעְבִּיד קוּל. בְּהוּא זְמַנָּא (קַהֲלַת י) כִּי עוּף
הַשָּׁמַיִם יוֹלֵךְ אֶת הַקוּל. (תְּהֵלִים כט) קוּל יי עַל הַמַּיִם. מִסְטָרָא דְּמִיָּא, דְּאִיהוּ
מוּחָא, דְּתַמֵּן סֻלְקֵי בְּכַנְפֵי רִיָּאָה. קוּל יי חוֹצֵב לְהַבּוֹת אֵשׁ, מִסְטָרָא דְּלִבָּא, כַּד
נָפִיק מִפּוּמָא, אֲתַקְרִי דְּבוּר

וְלִקְבֹּל תַּרְוִין כְּנָפֵי רִיָּאָה, דְּפִתְחִין גְּדַפִּין לְקַבְּלָא לֵיה, הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב, (יַחְזַקְאֵל
א) וּפְנִיָּהֶם וְכַנְפֵיהֶם פְּרוּדוֹת מִלְמַעְלָה. הֲכִי שְׁפוּן נְטִלִין לֵיה לְדִיבוּר, וּפְרַחִין
לֵיה לְעִילָא

וּכְגוּוּנָא דְּאִינוּן חֲמֵשָׁה כְּנָפֵי (ס"א עֲנַפִּי) רִיָּאָה, כְּלָהוּ פְּתִיחוּן בְּלָא סְרְכָא,
לְקַבְּלָא הָאִי קוּל, הֲכִי נְמִי צְרִיכִין לְמַהוּי חֲמֵשָׁא תְּקוּנִין דְּפּוּמָא, כְּלָהוּ פְּתִיחוּן
בְּלָא סְרְכָא, בְּחֲמֵשׁ תְּקוּנִין דְּאִינוּן: (דף רכ"ח ע"א) אַחַהֲע בְּגָרוּן. בּוּמָף
בְּשְׁפוּן. גִּיכַק בְּחִיךְ. דְּטִלְנַת בְּלִישְׁנָא. זִסְשָׁרַע בְּשִׁינִים

וְדְבוּר דִּיהָא בְּהוּן, בְּלָא סְרְכָא וְעַכּוּבָא כְּלָל. הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב, (בְּרַאשִׁית כד)
וַיְהִי הוּא טָרֶם כְּלָה לְדַבֵּר וְהָנָה רְבָקָה יוֹצֵאת. דָּא צְלוּתָא, דְּאִיהוּ דְּבוּר.
וּבְגִינְיָה אֲתַמַּר, אִם שְׁגוּרָה תְּפִלְתִּי בְּפִי יוֹדַע אֲנִי שְׁמְקוּבָל. וְאִי אִית סְרְכָא
וְנַפְקָא בְּעַכּוּבָא, יוֹדַע אֲנִי שְׁמְטוּרָף. בְּגִין (ס"א כָּגוּן) סְרְכָא בְּרִיָּאָה דְּאִיהוּ
טְרַפָּה

וְקוּל דָּא שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, דְּבִיה (יַחְזַקְאֵל א) וְאֲשַׁמַּע אֶת קוּל כְּנָפֵיהֶם. וְדָא יְדוּד
דְּאִיהוּ קוּל, כַּד נָפִיק לְקַבְּלָא שְׂכִינְתָא בְּצֻלוּתָא בְּחֲשָׁאִי, דְּאִיהוּ דְּבוּר, דְּבִיה
אֲדוּנִי שְׁפִתֵי תַפְתַּח, כָּל אֲבָרִין פְּתִיחוּן כְּלָהוּ גְּדַפְיָהוּ, בְּרַמ"ח תִּיבִין, דְּאִינוּן בְּד'
פְּרִשְׁיִין דְּקִרְיַת שְׁמַע, דְּבַהוּן נַחֲתֵי קֵלָא

וְכַד נַחֲתֵי, כְּמָה צְפָרִין מְצַפְצְפִין לְגַבִּיה, בְּכַמְה מִינֵי נְגוּן, כְּלָהוּ עַל אֲבָרִין
דְּגוּפָא, דְּאִינוּן עֲנַפִּי אֵילָנָא. וּבְכָל גְּדַפִּין דְּכָל אֲבַר, דְּתַמֵּן דִּינּוּרָא דְּצַפּוּרָא, דְּאִיהוּ
אֲדוּנִי, בְּכָל עֲנַפָּא וְעֲנַפָּא, אֲשֶׁתְּכַח פְּתִיחָא לְגַבִּי דְּבַעֲלָה. אֲדוּנִי שְׁפִתֵי תַפְתַּח,
אִיהוּ פְּתַח לְגַבִּיה, בְּצֻלוּתָא דְּעַמִּידָה. לִית אֲבַר מִרַמ"ח אֲבָרִים דְּשְׂכִינְתָא,

דְּלֹאוּ אִי־הִי פְתִיחָא לְקַבְּלָא לִיה. וּבְגִין דָּא אֲתַקְרִיאת שְׂיַחַת מְלֹאכֵי הַשְּׂרַת.
אִיהוּ צְפָצוּף עוֹפוֹת, דְּאִינוּן נְשַׁמְתִּין דְּשְׂרִיין בְּאַבְרִים. אִי־הִי שְׂיַחַת דְּקָלִים,
דְּאִינוּן עֲנַפִּין דְּאִילָנָא

וּבְהִהוּא זְמַנָּא, דְּנַחֲתִית יְדוּ"ד לְגַבֵּי אֲדֹנָי בְּכָל אַבְר, אֲתַמַּר בְּהוּ, (יַחְזַקְאֵל א) בְּעַמְדָם תִּרְפִּינָה כְּנַפֵּיהֶם. וְהָאִי רָזָא דְחֻשְׁמַל. חִיּוֹת אֵשׁ, עֵתִים חֲשׂוֹת, וְעֵתִים מְמַלְלוֹת. וְאָמְרוּ מְאִרֵי מִתְנִיתִין, בְּמִתְנִיתָא תְנָא, כְּשֶׁהַדְּבוּר יוֹצֵא מִפִּי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, חֲשׂוֹת, וְכִשְׂאִין הַדְּבוּר יוֹצֵא מִפִּי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מְמַלְלוֹת. בְּהִהוּא זְמַנָּא דְמִתְיַחֲדִין קוֹל וְדְבוּר כְּחֻדָּא, דְּאִינוּן יְאֹהֲדוּנְהִי, חֲשׂוֹת. אָבֵל בְּזְמַנָּא דְפְנִיָּהֶם וְכְנַפֵּיהֶם פְּרוּדוֹת, יְדוּ"ד מִן אֲדֹנָי בְּפְרוּדָא, אִי־הוּ אֲשַׁתְּכַח בְּאַרְבַּע אֲנָפֵי חִיּוֹן, כְּלֵהוּ פְתִיחוֹן, לְקַבְּלֵיהּ מְמַלְלוֹת, לְמַשְׁאֵל מְזוֹנָא, בְּגִין (דְּנִיֵּאל ד) דְּמְזוֹן לְכֹלָא בֵּיה. אֲדֹנָי אֲשַׁתְּכַח בְּכְנַפֵּי הַחִיּוֹת, כְּלֵהוּ פְתִיחוֹן לְגַבֵּי חִיּוֹן

שְׂאִיִן בְּקוֹל דְּאִי־הוּ יְדוּ"ד, כְּלֵהוּ בִּימִינָא. אוֹפְנִים מְצַפְצָפִין בְּדְבוּר, דְּאִי־הוּ אֲדֹנָי בְּשַׁמְאֵלָא. בְּשַׁרְפִים מִתְחַבְּרִים קוֹל וְדְבוּר בְּאַמְצְעִיתָא. יְאֹהֲדוּנְהִי. בְּהוֹן (בְּרֵאשִׁית א) וְעוֹף יְעוֹפֵף. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (ישעיה ו) וַיַּעַף אֵלַי אֶחָד מִן הַשַּׁרְפִים. וְאֲתַמַּר בְּהוֹן, (קהלת י) וְעוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל וּבַעַל כְּנַפִּים יִגִּיד דְבָר. וְשַׁרְפִים שֵׁשׁ כְּנַפִּים לְאַחַד. מְסַטְרָא דָּאֵת ו', דְּאִי־הוּ עֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא, כְּלִיל יְמִינָא וְשַׁמְאֵלָא. וְאִי־הוּ כְּלִיל שִׁית תִּיבִין, (ישעיה ו) בְּשֵׁתִים יְכַסֶּה פָּנָיו וּבְשֵׁתִים יְכַסֶּה רַגְלָיו וּבְשֵׁתִים יְעוֹפֵף סִימָן

תְּקוּנָא תְּנַיִנָא, (יַחְזַקְאֵל א) וְעַל דְּמוֹת הַפְּסָא דְּמוֹת כְּמַרְאָה אָדָם עָלָיו מְלַמְעָלָה. רְשִׁימוּ דְסִפְר תּוֹרָה, וְאִי־הוּ (ישעיה מד) כְּתַפְּאֶרֶת אָדָם לְשֶׁבֶת בֵּית וְאוֹקְמוּהָ רַבָּנָן, כָּל הַקּוֹרָא קְרִיאת שְׁמַע עֲרַבִית וְשַׁחֲרִית, כְּאִילוּ מְקַיִים (יהושע א) וְהִגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה. דְּטִלִית לְבָנָה, אִי־הוּ לִימִנָא מְסַטְרָא דְחֻסְדָּא. וְאֲתַמַּר, אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כְּסֵא רַחֲמִים וּמִתְנַהֵג בְּחֻסְדוֹת. (ישעיה טז) וְהוֹכֵן בְּחֻסְדָּא. חֻסְדָּא סְלִיק ע"ב חוֹלִיִין וְקִשְׁרִין דְּטִלִית

וְאִית טִלִית מְסַטְרָא דְמִטְטְרוּ"ן, דְּאִי־הוּ ט"ט, כְּלִיל ח"י, בֵּין קִשְׁרִין וְחוֹלִיִין לְכָל סְטְרָא. ה' קִשְׁרִין לְקַבְּלָא ה' חוֹמְשֵׁי תּוֹרָה. וְתִלְסֵר חוֹלִיִין, לְקַבְּלָא תִלְסֵר מְכִילָן דְּרַחֲמֵי דְאוֹרִיִיתָא. דְּאֲתַמַּר בְּהוֹן, בִּי"ג מִדּוֹת הַתּוֹרָה נִדְרָשֶׁת

וּבְגִינָה אֲתַמַּר, כְּמַרְאָה אָדָם עָלָיו מְלַמְעָלָה. בְּדִיּוֹקְנָא דְתַפְּאֶרֶת, דְּאִי־הוּ תַפְּאֶרֶת אָדָם עָלָיו מְלַמְעָלָה. וְאֲתַקְרִי בְּשִׁמְיָה, יו"ד ה"א וְא"ו ה"א. (ישעיה מג) כָּל הַנִּקְרָא בְּשִׁמְיָה וְלְכַבּוּדֵי בְּרֵאשִׁיתוֹ יִצְרָתוֹ אֶף עֲשִׂיתוֹ. וְלַעִילָא כְּמַרְאָה אָדָם, דָּא שְׂכִינְתָא, דְּאִי־הוּ כְּחִיזוֹ דְעֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא, בְּד' אֲנָפִין, וּבְעֶשֶׂר סְפִירָאן, דְּאִינוּן אָדָם. וְאַרְבַּע אֲנָפִין דְּאָדָם, אַרְבַּע אֲתוּוֹן. וְאִינוּן י"ד אֲתוּוֹן, וּבְהוֹן (הושע יב) וּבִיד הַנְּבִיאִים אֲדָמָה

וְעוֹד אֲתַקְרִי ח"י, מְסַטְרָא דְצַדִּיק, וּבִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתֵיהּ אֲתַקְרִי אַז אָדָם, דְּאִי־הוּ עֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא, ט"ל, וְשְׂכִינְתֵיהּ ה'. וּבְה' אִי־הוּ אָדָם. בְּגִין דְּט"ל הַכִּי סְלִיק בְּחוֹשְׁבֵין יו"ד ה"א וְא"ו. וְהָאִי אִי־הוּ מוֹרִיד הַט"ל, לְגַבֵּי ה"א. קִשְׁרָא דְטִלִית, ח"י עֲלָמִין, דְּקִשְׁרֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתֵיהּ בְּכָל סְטְרִין, בְּאַרְבַּע כְּנַפּוֹת דְּטִלִית

תְּפִלִין מְשַׁמְאֵלָא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (ישעיה סב) נִשְׁבַּע יי בִּימִינוֹ וּבִזְרוּעַ עֲזוֹ. בִּימִינוֹ, זוֹ תּוֹרָה. וּבִזְרוּעַ עֲזוֹ, אֵלּוּ תְּפִלִין. יְהוּ"ה בְּד' פְּרָשִׁיין. אֲדֹנָי הִכְלָא לְד'

אתוון, בד' בתי תפלין. קשר של תפלין דיד, דא צדיק ח"י עלמין, דאיהו קשורא דתרווייהו. בזרוע שמאלא. קשר דרישא, דא עמודא דאמצעיתא, דאחיד ביה ידו"ד אהי"ה לעילא, דאינון (כת"ר) חכמ"ה ובינ"ה

קריאת שמע דאיהו יחודא באמצעיתא, ואיהו אחיד בין ציצית ותפלין, דכלהו פרשיין דציצית ותפלין, אינון כלילן ביחודא דקריאת שמע. ומסטררא דעמודא דאמצעיתא, דאיהו טלית ותפלין, דאתמר בהו, (שמות יג) והיה לאות על ידכה ולטוטפות בין עיניך. (במדבר טו) ועשו להם ציצית

דף רכ"ח ע"ב) ש' של תפלין, הלכה למשה מסיני. (דברים כח) וראו כל עמי הארץ כי שם יי נקרא עליך ויראו ממך. ואוקמוה מאי שם ידו"ד. אלו תפלין שבראש. ש' של תפלין. תרין שינין שית מאה. שית דרגין. ושבע ענפין דתרין שינין, הא תלת עשר, וכלא תרי"ג. ולית פקודא דלאו איהי שקילא לכל אורייתא

כגוונא דא, כל מצוה איהי יהו"ה. י"ה עם שמ"י שס"ה. ו"ה עם זכרי רמ"ח. ובגין דא כל מצוה איהי שקילא לתרי"ג. והא אוקמוה, שמע ישראל כליל תרי"ג, מסטררא דציצית. ותרי"ג מסטררא דתפלין איהו בכל אתר

והיו לטוטפות, טטפות: טט, ח"י עלמין, צדיק, לקבליה מטטרון. פת, תפארת. מטטרון סוס דתפארת, דביה כל ספיראן מתלבשין. והכי איהו כגופא לנשמתא. וכד קודשא בריך הוא אסתלק מניה, אשתאר אלם, לית ליה קול ולא דבור. אשתכח, דקודשא בריך הוא ושכינתיה איהו קול ודבור. דכל מלאך ומלאך. ובכל קלא ודבור דאורייתא, ובכל קלא דצלותא. ובכל פקודא ופקודא. בכל אתר שולטנותיה בעלאין ותתאין, איהו חיים דכלא, איהו סביל כלא

ולית אדני בלא ידוד, כגוונא דלית דבור בלא קול. ולית קול בלא דבור. והאי איהו קשוט, בעלמא דאצילות. אבל בעלמא דפרודא, אית קול בלא דבור. קשר של תפלין שדי, אחיד ביה עילא ותתא. ודא צדיק חי עלמין, אחיד (ס"א ביה) בין קול ודבור

אדהכי, הא רעיא מהימנא אזדמן לגבי סבא, ואמר סבא סבא, תפלין וציצית ופרשת מזוזה, אינון ג' פקודין, כלילן בקריאת שמע. וקריאת שמע פקודא רביעאה. וציצית אדכר ג' זמנין. ובתפלין אדכר בהו תרין זמנין אות. ובציצית ז' של תזכרו דצריך להתיז בה. ובמזוזה, שדי מלבר, ידו"ד מלגו

ופרשיין סתימין ופתיחן אמאי. ושיעור ארפה דציצית ורוחבה, דתקינו ארך כל הציצית תרין עשר אצבען בגודל. מצות תכלת, שליש גדיל, ושני שלישי ענף. ובין קשר לקשר כמלא גודל. וכל חוליא וחוליא תהיה משולשת. והכי תפלין אמאי במוחא. ולקבל לבא. ושיעור רצועתהון אמאי אינון עד לבא לשמאלא. ועד טבורא לימינא. ורצועא דיד עד דיקרוך וישלש תלת זמנין באצבע צרדא

אלא, ודאי בגד חשוב לאו איהו, אלא שלש על שלש לכל סטררא. אינון תריסר, לקבל ד' בגדי לבן, וד' בגדי זהב, וד' בגדי דכהן הדיוט. ומסטררא דברכת כהן הדיוט קא רמיז, אל תהי ברכת הדיוט קלה בעיניך. שליש גדיל, ושני שלישי ענף, דאיהו תכלת

וכל חוליא משולשת, כל משולש מסטרא דקדושה. הדא הוא דכתיב קדושה
לך ישלשו. וישראל שלישיה, בגין (שמות יד) דושלישים על כלו. דציצית
מסטרא דעמודא דאמצעיתא, דאיהו תליתאה לאבהן, וכל דבר משולש, וה"ו
יל"י, כל תיבה משולשת מסטרוי. חוליא כלילא מתלת כריכות משלשין, דא
שכינתא. קדושה לך ישלשו. ואיהי משולשת בעמודא דאמצעיתא, כליל תלת
ענפי אבהן, דאינון ש' מן שבת, שכינתא בת יחידה. (ס"א מליא מן) חליא,
תכלת שבציצית

זכאה גופא, דהכי איהו רשים, בשכינתא וקודשא בריך הוא, על כנפי דמצוה.
רשים ברצועא דאיהו תפלה דיד, בתלת כריכות באצבע צרדא. דאיהי כגוונא
דחוליא, כריכא בתלת כריכות באצבעא. רשים בקשר דתפלין, כליל בתרין
קשרין, סלקין חמשה עשר משולשין, תרין בקשרא חד

שלשה עשר חולין, אית בהון תשעה ושלשים כריכין, כחושבן ט"ל. ושלשה
עשר חליין, כחושבן אחד. סלקין ב"ן. והאי איהו בן י"ה. עמודא דאמצעיתא

כל קשר בדיוקנא דכף ימינא, כל חוליא בדיוקנא דאצבע, דאית ביה תלת
פרקין, לקבל תלת כריכות. והכי בכל אצבע תלת פרקין, לבר מגודל. דאיהו
שיעור בין קשר לקשר דציצית, כמלא גודל. איהי מדה דחוטמא. ומדה דעין
ימינא ושמאלא. ואיהו מדה בין עין לעין. ומדה דאזן ימינא ושמאלא. ומדה
דכל שפה ושפה. ומדה דלישנא. (שמות כו) מדה אחת לכל היריעות

אמה שיעור דגופא, לארבע סטרין ועילא ותתא. דאינון שית אמות. ובכל
אמה ואמה שלשה פרקין, ח"י פרקין בשית אמין. ואינון רזא דח"י נענועין
דלולב. לשית סטרין. תלת נענועין לכל סטרא. ועלייהו אתמר, (שיר השירים
ז) זאת קומתך דמתה לתמר. ודא שיעור קומה, מקוה ישראל בשכינתא, איהו
ח"י ארבע זמנין, דאינון ארבע סלקין שבעים ושנים

ורזא דחיון, קומה דלהון (דף רכ"ט ע"א) (יחזקאל א) וגביהם וגובה להם
ויראה להם וגבותם וגו', וגביהם, ארבע חיון דמרכבתא תתאה. וגובה להם,
ד' חיון דמרכבתא מציעתא. וגבותם, ארבע חיון דמרכבתא תליתאה. וכלהו
י"ב. ואינון מלאות עינים, כגוונא דא סביב לארבעתון, ידוד ידוד ידוד

ומארי דקומה רשימין בהון בצלותא, באן אתר. אלא כל הפורע פורע בברוך.
וכל הזוקף זוקף בשם. זקיפות ארבעה. וכריעות ד'. הא הכא קא רמיז באלין
זקיפות וכריעות, מוליד ומביא למי שד' רוחות העולם שלו, מעלה ומוריד
למי שהשמים והארץ שלו. ואינון שית סטרין, שמים וארץ וד' רוחות. לקבל
תלת ברכאן קדמאין, ותלת בתראין, בעושה שלום במרומו ד', כריעה וזקיפא
לשמאלא, וכריעה וזקיפא לימינא. והאי איהו נותן שלום לשמאלו וימינו,
לשמאל רבו, ולימין רבו

הא אינון תריסר, בין (כריכות) (כריעות) וכריעות וזקיפות. ובהון ע"ב עינין.
ו' כריעות בהון ח"י נענועין, ג' בכל פעם, ראש וגוף וזנב, דצריך למכרע. בח"י
חולין סלקין ע"ב. באלין ע"ב עינין דקודשא בריך הוא, נהרין ע"ב גדיפין
דשכינתא, וקמת עלייהו, ואתקריאת עמידה. דבקדמיתא נפילה איהו, וצריך
לאקמא לה בשם ידוד, בח"י עלמין, ובארבע זקיפות בשית ברכאן, דאיהו
תפארת, כליל תלת ברכאן קדמאין, ותלת ברכאן בתראין

וּלְמַכְרַע בַּח"י עֲלָמִין, וְהָאֵי אִיהוּ ו"ו ו'. כָּל הַפּוֹרַע כּוֹרַע בְּבֵרוּךְ, וְכָל הַזּוֹקֵף
זוֹקֵף בְּשֵׁם יְהוָה. עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא וְצַדִּיק ו"ו ו'. עֲלָאָה בִּינָה בֵּן י"ה וְאִינוּן
רְמִיזוּן בּוֹיָסַע וַיְבֵא וִיט ו' עֲלָאָה. בֵּן י"ה אֶחִיד בְּזַקִּיפָה וְכַרְיַעָה, וְכִלְהוּ סִלְקִין
ח"י בְּרַכָּאן דְּצִלוּתָא

ד' פְּרִיעוֹת בְּאֲדָנִי, ד' זְקִיפּוֹת בְּיָדוֹד, עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא. וְשְׂכִינְתָא חֵי עֲלָמִין,
קְשִׁיר לֹון, וְדָא יְאֵהְדוּנָה", אָמֵן, בְּכָל בְּרַכְתָּא מַח"י בְּרַכָּאן, ח"י זְמַנִּין יָדוֹד
אִינוּן ע"ב עֵינִין, דְּנִהְרִין בַּע"ב גְּדַפִּין, דְּאִינוּן ח"י זְמַנִּין אֲדָנִי

וְרָזָא דְמַלְאָה, וְגַבִּיָהוּ, וְגוֹבָה לְהֵם, וְגַבּוּתֵם. וְגַבִּיָהוּ: גְּדַפִּין. וְגוֹבָה לְהֵם: אֲנַפִּין.
וְגַבּוּתֵם: דְּאִינוּן עֲלִיָהוּ. מְלֵאוֹת עֵינִים סָבִיב לְאַרְבַּעַתָּן, כְּלֵהוּ מְרוּבַעוֹת. וְכִלְא
קְשׁוּט, ע' עֲנַפִּין (נ"א אֲנַפִּין) לְאוּרִיָתָא. גְּדַפִּין, אֲדָנִי. אֲנַפִּין, יְהוָה. עֵינִין,
אָהִיָה. וְסִלְקִין יב"ק בְּחֻשְׁבּוֹן, אֲדָנִי, בְּמַעֲשֵׂה. יָדוֹד, בְּדַבּוּר. אָהִיָה, בְּמַחְשְׁבָה

בְּכָל עֵין וְעֵין, שִׁיעוֹר גּוֹדֵל. וְדָא ו' בִּינוּנִי. וְב' פְּרַקִּין בְּגוֹדֵל, אִינוּן י' י'. לְקַבֵּל
חֻטְמָא ו'. לְקַבֵּל ב' נְקֻבֵי חוּטְמָא, י' י'. וְסִלְקִין יוֹד הָא. וְדָא וִיַצֵּר. שִׁיעוֹר דְּכָל
מְדָה וּמְדָה, יוֹד הָא, בְּכָל אֶתֶר שְׁלֹטְנוּתִיָה, בְּכָל אֲבַר וְאֲבַר. כָּל אֲבַר, כְּגוֹן
(דְּבָרִים לַב) יְפָרוֹשׁ כְּנַפִּיו יִקְחָהוּ יִשְׂאָהוּ עַל אֲבָרְתוֹ

לִית אֲבַר בְּכָל מְרַכְבָּתוֹ, דְּלָאוּ אִיהוּ כָל אֲבַר בְּדִיוֹקְנִיָה. וּבְכָל אֶתֶר אֲשֶׁתְּכַח,
(יְחַזְקָאֵל א) וּפְנִיָהֵם וְכַנְפֵיהֶם פְּרוּדוֹת מְלַמְעָלָה. לְקַבֵּל פְּרִשְׁיִין פְּתִיחֹן דְּתַפְלִין.
לְקַבֵּל תּוֹרָה. וְכֹד לְתַתָּא, אִינוּן סְתִימִין פְּרִשְׁיִין, לְקַבֵּל יְאֻדְדוּנָדִי עֲלִיָהוּ.
בְּאֲנַפּוֹי וְגַדְפוֹי

וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא רְשִׁים בְּיִשְׂרָאֵל לְקַבֵּלִיָהוּ, בְּצִלוּתָא לְמַהוּי חֲבָרִים בְּהַדִּיָהוּ,
לְמַכְרַע בְּכָל גּוֹפִיָהוּ, בְּתַמְנִי סְרִי בְּרַכָּאן דְּצִלוּתָא, לְאֲמַלְכָא עֲלִיָהוּ אָמֵן, וְאִיהוּ
יְאֵהְדוּנָהי, בְּכָל אֲבַר וְאֲבַר דְּלֵהוּן, וְאָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מֵאֵן דְּלָא הוּי
רְשִׁים קְדַמִּיָכוּ, לְמַהוּי כּוֹרַע בְּבֵרוּךְ, וְזוֹקֵף בְּיְהוָה, בְּקוּמָה דְּגוּפָא, לֹא יִיעוֹל
צְלוּתִיָה בְּהִיכְלָא דִּילִי, דְּאִיהוּ אֲדָנִי. לֹא תִקְבְּלוּן מִלִּין דִּילִיָה, עַל גְּדַפִּיָכוּ
וְאֲנַפִּיָכוּ, דְּכָל מֵאֵן דְּמַצְלִי בְּאֲדָנִי, וּמַצְרַף לִידוֹד אֲנַפִּין (ס"א עֲנַפִּין) דְּמַלְאָכִין,
וּפְנִיָהֵם וְכַנְפֵיהֶם פְּרוּדוֹת לְעִילָא, (ס"א לְנִטְלָא) יְאֵהְדוּנָהי", בְּמִלִּין דְּצִלוּתָא
דְּנַפְקִין מִפּוּמוֹי דְּבַר נֶשׁ

וְגוֹדוֹל הָעוֹנָה אָמֵן יוֹתֵר מִן הַמְּבָרַךְ. דְּלַגְבֵי אֲדָנִי יְהוָה בְּצִלוּתָא, וּפְנִיָהֵם
וְכַנְפֵיהֶם פְּרוּדוֹת. לְקַבֵּל יְהוָה בְּאֲנַפִּין, אֲדָנִי בְּגְדַפִּין, (שְׁמוֹת כַּה) כְּרוֹב אֶחָד
מְקַצָּה מְזָה וְכְרוֹב אֶחָד מְקַצָּה מְזָה. אֲבָל כֹּד חֲזַר שְׁלִיחַ צְבוּר צְלוּתָא, וְעוֹנָה
אָמֵן, אִיהוּ בְּמַחְבְּרַת הַשְּׁנִית, מִתְחַבְּרִין תְּרִין שְׁמַהֵן בְּמַחְבְּרַת הַשְּׁנִית.
בְּקְדַמִּיתָא, (שְׁמוֹת כו) מְקַבִּילוֹת הַלּוּלָאוֹת אֶחָת אֶל אֶחָת בְּקַרְשֵׁים, דְּאִינוּן
קְשֵׁר אֲצַבְעָאן. אֲבָל בְּאָמֵן, (שְׁמוֹת כו) וְהִיָה הַמְשָׁכָן אֶחָד, דְּבִיָה חוּבְרוֹת אֲשֶׁה
אֶל אַחֻתָהּ

תְּקוּנָא תְּלִיתָאָה סְדֵר דְּבוּרָא (ס"א חֲדַר דְּדַבּוּרָא) דְּצִלוּתָא, דְּבִיָה חִיּוֹן אֲשָׁא
מְמַלְלָן. וְהָאֵי הִיא (יְחַזְקָאֵל א) וְאָרָא כְּעֵין חֲשַׁמֵּל כְּמַרְאָה אֵשׁ בֵּית לֵה סָבִיב.
הָאֵי אִיהוּ רָזָא דְּחֲשַׁמֵּל. דְּאִינוּן חִיּוֹן אֲשָׁא, עֲתִים חֲשׁוֹת עֲתִים מְמַלְלוֹת. וְאִינוּן
דְּחֲשׁוֹת לְסַפֵּר תּוֹרָה, בְּזַמְנָא דְּדַבּוּר נִפִיק מִפִּי הַקּוּרָא, אִיהוּ חֲשִׁיב לְגַבִּיָהוּ,
כְּאֵלוּ מְקַבְּלִים אוּרִיָתָא בְּטוּרָא דְּסִינִי. וּבְזַמְנָא דְּאָמַר אִיהוּ אֲנִכִי, לֹא אֲשַׁתְּמַע
קְלָא, וְלֹא דְּבוּרָא אַחְרָא דְּחִיּוֹן, אֶלָּא דִּילִיָה

כְּגוֹנוֹא דָא, כַּד דְּבוֹרָא דָא נִפְיָק מִפּוּמִיָּה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, חֵיוֹת אֵשׁ חֲשׂוֹת.
וּבְזִמְנָא דְּשִׁתִּיק חֵיוֹת אֵשׁ מִמְּלָלוֹת. הֵדָא הוּא דְּכָתִיב, (שְׁמוֹת כ) וְכָל הָעַם
רוֹאִים (דָּף רכ"ט ע"ב) אֶת הַקּוֹלוֹת, קִלְיֵן דְּחֵיוֹן, דְּהוּ שְׁאֲגִין. וְאֵת הַלְּפִידִים,
דְּהוּ נִפְקִין בְּדְבוֹר דְּחֵיוֹן, בְּכַמָּה מִיָּנִי נִגּוֹן קִדְּם מְלָכָא. וְאֵלִין דְּאִינוּן דְּחֲשׂוֹת
לְסַפֵּר תּוֹרָה, אִינוּן בְּדִיוֹקְנֵיהוּ דְּחֵיוֹן. וּמְנִי לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְאֶעְלָא לֹון,
בְּחֻדְר דְּמִרְאָה אֵשׁ בֵּית לֵה

וְעוֹד אִינוּן דְּחֲשׂוֹת (ס"א) וְעוֹד אִינוּן דְּנִפְיָק מִנֵּיהוּ דְּבוֹרָא בְּצִלוֹתָא דְּבֵיהּ חֵיוֹן
אֵשׁא מִמְּלָלֹון וְאִינוּן דְּחֲשׂוֹת) בְּצִלוֹתָא בַח"י בְּרַכָּאן, יִיעֲלוּן בְּחֻדְר דְּמִרְאָה דָא.
וְעוֹד אִינוּן דְּחֲשׂוֹת לְהִלְכָה, דְּאִתְמַר בְּהַ, אֲגֵרָא דְּשִׁמְעִתָּא סְבָרָא, יִיעֲלוּן בְּחֻדְר
דְּאִיהוּ הִיכְל דְּמִרְאָה דָא, דְּאִוְרִייתָא, עֲלָה אִתְמַר (יִרְמִיָּה כג) הֲלֵא כֵה דְּבָרִי
כְּאֵשׁ נֹאם יי וְכִפְטִישׁ יְפוּצֵץ סִלְע. וְדָא סִלְע דְּאִתְמַר בֵּיהּ (בְּמִדְבָר כ) וְדְּבַרְתֶּם
אֶל הַסִּלְע לְעִינֵיהֶם וְנָתַן מִיָּמָיו. אֵלִין דְּמִשְׁתַּדְּלִין בְּהַ לְשִׁמָּה, נִפְיָק לֹון מִיָּא
דְּאִוְרִייתָא מְתִיקוֹן, וְאִתְמַר בְּהוֹן, (בְּמִדְבָר כ) וְתִשֶׁתְּ הָעֵדָה וּבְעִירָם. וְאֵלִין דְּלֵא
מִשְׁתַּדְּלִין בְּהַ לְשִׁמָּה, נִפְיָק לֹון מִים מְרִירִין, דְּאִתְמַר בְּהוֹן (שְׁמוֹת א) וַיִּמְכְּרוּ
אֶת חַיֵּיהֶם בְּעִבּוּדָה קֶשֶׁה: דָא קוּשִׁיא. בְּחוּמְרָ: דָא קַל וְחוּמְרָ. וּבְלִבְנִים: בְּלִבּוֹן
הִלְכָה

תְּקוּנָא רְבִיעָאָה וְחִמְשָׁאָה, (יְחֻזְקָאֵל א) מִמְּרָאָה מְתַנְיָו וּלְמַעְלָה וּמִמְּרָאָה
מְתַנְיָו וּלְמַטָּה. דְּבְהוֹן שׁוֹקֵי חֵיוֹת כְּנִגְד כְּלָן, וּבְסִפְיָרֹן נִצְח וְהוּד. מְטַטְרוֹן אוֹת
בְּצַבָּא דִּילֵיהּ, וְאִיהוּ דִּיוֹקְנָא דְּצַדִּיק. דְּצַדִּיק אוֹת בְּצַבָּא דְּלַעִילָא, וּמְטַטְרוֹן אִיהוּ
אוֹת בְּצַבָּא דְּלַתְתָּא. מְטַטְרוֹן שְׂדֵי בֵיהּ, (יְחֻזְקָאֵל א) וְהַחֵיוֹת רְצוּא וְשׁוּב
כְּמִרְאָה הַבְּזָק

וּרְגִלֵיהֶם רְגַל יִשְׂרָה, דְּרַגְלִין דְּמִזִּיקִין כְּלָהוּ עֲקֻלְתוֹן. וּרְגִלֵיהוֹן, וּרְגִלִין דְּחֵיוֹן,
קְדִישִׁין, אִתְמַר בְּהוֹן וּרְגִלֵיהֶם רְגַל יִשְׂרָה, מִצַּד חֵיהּ דְּאִיהוּ יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל
כְּלִיל תְּלַת חֵיוֹן, דְּאִתְמַר בְּהוֹן הָאֲבוֹת הֵן הֵן הַמְּרַכְבָּה

(יְחֻזְקָאֵל א) וְכַף רְגִלֵיהֶם כְּכַף רְגַל עֵגֶל, מְסַטְרָא דְּחֵיהּ דְּאִיהוּ שׁוֹר. וְנוֹצְצִים)
כְּעִין נְחוּשֶׁת קֶלֶל, מְסַטְרָא דְּנַחֵשׁ בְּרִיח דִּימָא. דְּאִיהוּ סִלְיָק לְגַבִּיהּ בִּיבְשָׁתָא.
רְצוּא, מְסַטְרָא דְּנוֹרִיאֵל, דְּסִלְיָק רְצוּא. וְשׁוּב, מְסַטְרָא דְּשְׂדֵי. דְּהִכִּי סִלְיָק
בְּחוּשְׁבוֹן. וְאִיהוּ סִלְיָק מְטַטְרוֹן

וְכַד הוּוּ יִשְׂרָאֵל שְׁמַעִין קֶלָא מִמְּזַרְח, הוּוּ רְצִין תְּמָן. וְלְמַעְרַב הִכִּי, וְכֵן לְדָרוֹם
וְלְצַפּוֹן. אִמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמִלְאֲכֵי הַשְּׂרָת, אֵלִין דְּרַהֲטִין לְצִלוֹתָא דְּמַצּוֹה,
וְרַהֲטִין לְפִרְקָא בְּשִׁבְתָּא, וְרַהֲטִין לְמַעְבַּד רְעוּתָא דִּילִי, וְתִיבִין בְּתִיבָתָא.
קְבִילוּ לֹון בְּהִיכְלָא דְּהֵאִי מִרְאָה, דְּבֵאֵלִין סִימְנִין, אִינוּן חֲבֵרִים בְּהִדְיִיכוֹ, אִינוּן
דְּרַצִּין וְשִׁבִין בְּאִוְרִייתָא, בְּדְבוֹרָא דְּהִלְכָה, אִינוּן רְשִׁימִין בְּהִדְיִיכוֹ, וְאֶעִילוּ לֹון
בְּהֵאִי הִיכְלָא

הִכִּי כַּד מְצִלִין יִשְׂרָאֵל, מִיכָא"ל טָאס עֲלָמָא בְּטִיסָא חֲדָא. וּגְבִרִיא"ל טָאס
בְּתִרִין טָאסִין. וְכַד נִפְיָק דְּבוֹרָא מִיִּשְׂרָאֵל, בְּהִלְכָה, בְּצִלוֹתָא, וּבְכָל פְּקוּדָא
דְּשְׁכִינְתָּא תְּמָן. אִינוּן רְצִין לְגַבִּיהּ, וְשִׁבִין בְּהַ בְּשִׁלְיחוֹת מְאִרִיהוֹן. וּבְכָל אִתְר
דְּשְׁמַעִין קֶלָא דְּאִוְרִייתָא, דְּתְמָן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אִינוּן רְצִין לְגַבִּי הוּוּא קֶלָא,
וְתִיבִין בְּהַ בְּשִׁלְיחוֹתָא דְּמְאִרִיהוֹן. דְּבְכָל קֶלָא דְּשֵׁם יְדוּ"ד לִית תְּמָן, בְּדְבוֹרָא
דְּלִית תְּמָן אֲדָנִי, לֵא רְצִין וְשִׁבִין תְּמָן. וּבְגִין דָּא, וּרְגִלֵיהֶם רְגַל יִשְׂרָה, (הוּשַׁע

יד) כִּי יִשְׂרָיִם דְּרָכֵי יְדוֹ"ד, בְּאֶתֶר דִּידוֹ"ד תִּפְּנֹן, אִיהוּ דְּרַךְ יִשְׂרָה. וְאִי לִית תִּפְּנֹן יְדוֹ"ד, לָאוּ אִיהוּ דְּרַךְ יִשְׂרָה.

וְעוֹד רְגְלֵיהֶם רְגַל יִשְׂרָה, אָמְרוּ מֵאֵרִי מִתְּנִיתִין, דְּמֵאֵן דְּמִצְלִי, בְּעֵי לְתַקְנָא רְגְלוֹי בְּצִלּוֹתֶיהָ, כְּמִלְאֲכֵי הַשְּׂרֵת. כְּכַף רְגַל עֵגֶל, לְמַהוּי רְשִׁים בְּהַדְיָהּ. וּבְגִין דָּא, אוֹקְמוּהָ רַבְּנֵן, הַמִּתְפַּלֵּל צְרִיךְ לְכוּן אֶת רְגְלוֹ, שְׁנֵאֲמַר וְכַף רְגְלֵיהֶם כְּכַף רְגַל עֵגֶל. וְאָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֲלִין דְּאִינוּן רְשִׁימִין בְּצִלּוֹתֶיהָ הֲכִי, לְכוּן רְגְלוֹי כְּוֹתִיכּוֹ, אֲפִתְחוּ לוֹן תְּרַעֵי הִיכְלָא, לְאַעְלָא בְּמִרְאָה דָּא.

תְּקוּנָא שְׁתִּיתָאָה, (יחזקאל א) רְאִיתִי כְּמִרְאָה אֲשֶׁר, הֲכֵא רְאִיָּה מִמֶּשׁ. אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מֵאֵן דְּיִיעוּל בְּחִיזוּ דָּא, וְיֵהָא בְּצִלּוֹתֶיהָ לְבִיָּה לְעִילָא, לְשֵׁם יְדוֹ"ד, וְעִינוֹי לְתַתָּא בְּשֵׁמָא דְּאֲדָנִי, תִּיעֲלוּן בְּהִיכְלָא דָּא, כְּגוּוּנָא דְּמִלְאֲכִין, וּגְבִיָּהּ לְעִילָא, וְיִרְאָה לְהֶם לְתַתָּא, לְקַבֵּל שְׁכִינְתָּא דְּאִיהִי יִרְאֵת יְדוֹ"ד.

וּבְרִיאָיָה וְשְׁמִיעָה וְרִיחָא וְדְבוּר, שְׂרִיא יְדוֹ"ד. בְּעִשְׂיָה, בְּמִשׁוּשׁ, שְׁמוּשׁ, הַלּוֹךְ, שְׂרִיא אֲדָנִי. וְדָא רְאִיָּה, דְּאוּר וְנֵר (ס"א דְּאוּרִיתָא), דְּאֲתַמַּר בָּהּ (מְשִׁלִּי ו) וְתוֹרָה אוּר. רִיחָא דְּקֶרְבָּנִין, דְּאִינוּן צִלּוֹתִין, דְּבוּר בְּאוּרִיתָא, דְּבוּר בְּצִלּוֹתָא. וְעִשְׂיָה דְּמִצְוָה, וְשְׁמוּשׁ דִּילָהּ, וּמִשׁוּשׁ דִּילָהּ, וְהַלּוֹךְ דִּילָהּ. וְרִיאָיָה וְשְׁמִיעָה, דְּלִית תִּפְּנֹן אוּרִיתָא וּמִצְוָה, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁכִינְתָּיהָ לֹא שְׂרִיא תִּפְּנֹן. דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׂרִיא בְּרִיאָיָה, וְכֵן שְׁכִינְתָּיהָ, דְּאוּרִיתָא וְתוֹרָה אוּר, שְׁכִינְתָּיהָ רְאִיָּה דִּילָהּ יְדוֹד (בְּמִדְבָר יב) בְּמִרְאָה אֲלִיו אֲתוּדַע, (קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא) בְּמִרְאָה אֲלִיו אֲתוּדַע שְׁכִינְתָּיהָ.

בְּמַחְשְׁבָה מְלָגוּ בִּינָה, בְּנֵי יָהּ. יִשְׂרָאֵל עָלָה בְּמַחְשְׁבָה. הִרְהוּר חֲכָמָה, לְחַפְיָמָא בְּרִמְיָא. חֲכָמָה עָלָה בְּמַחְשְׁבָה דְּאִיהוּ בִּינָה, מַחְשְׁבָה וְהִרְהוּר כְּלָא חַד. חֲכָמָה לֹא אֲשַׁתְּמוּדַע אֲלָא בְּבִינָה, וּבִינָה בְּלָב. וּבְגִין דָּא, מַחְשְׁבָה בְּלָב, הִרְהוּר בְּלָב. וְכֵן אוּרִיתָא סִפְר תוֹרָה. מִצְוָה (דף ר"ל ע"א) לְשִׁמוּעַ. וְכֵן בְּחוּטְמָא, רִיחַ נִיחַח לִיהוֹ"ה. שְׁכִינְתָּא אִיהִי קֶרְבֵּן דִּילָהּ, עוֹלָה דִּילָהּ, וְצִלּוֹתָא אִיהִי כְּקֶרְבֵּן, וְכִרְיַח נִיחַח סְלִיקַת לְגַבִּיָּה, וְאֲתַקְרִיבַת לְגַבִּיָּה בְּצִלּוֹתָא, וְהֲכִי בְּדְבוּר, (ירמיה כג) הֲלֹא כֹה דְּבַרִי כָּאֵשׁ נָאִם יְדוֹ"ד. ה' שְׁכִינְתָּא, דְּבוּר דִּילָהּ.

כְּגוּוּנָא דְּשְׁכִינְתָּא, אִיהִי מִרְאָה דִּילָהּ, שְׁמִיעָה דִּילָהּ, רִיחַ נִיחַח דִּילָהּ, דְּבוּר דִּילָהּ, בְּרִישָׁא. הֲכִי אִיהוּ בִּידִין, עִשְׂיָת מִצְוָה דִּילָהּ, בְּגוּפָא כְּרִיעָא דִּילָהּ. בְּצִלּוֹתָא זְקִיפָא דִּילָהּ, בְּצִלּוֹתָא עֲמִידָה דִּילָהּ, (דֹּאִיָּה מְזִלְיָה) דְּאִיהוּ דְּקִימָא קְמִיָּה בְּכָל אֲתֵר, וְכִרְעַת לְגַבִּיָּה, וְאֲתַנְפַּלַת לְרְגְלוֹי בְּנִפְּלִת אֲפִים, לְמִשְׁאֵל מְנִיָּה רַחֲמִים עַל בְּנֵהָ, אִיהִי עֲנוּה לְגַבִּיָּה, וְאִית לָהּ בְּשַׁת פְּנִים מְנִיָּה.

וְלֹא כְּשִׁפְחָה בִישָׁא, לִילִית, חֲצוּפָה בְּלֹא עֲנוּה, לִית לָהּ בְּשַׁת פְּנִים, אִימָא דְּעֶרֶב רַב, וּבְגִין דָּא אָמַר שְׁלֵמָה, (מְשִׁלִּי יב) אֲשֶׁת חֵיל עֲטַרְתָּ בְּעִלָּה וְכֶרֶב בְּעֲצָמוֹתָיו מְבִישָׁה. דְּשְׁכִינְתָּא אִיהִי מְטְרוּנִיתָא, שְׁפַחָה דִּילָהּ לִילִית, לִית לָהּ עֲנוּה, וְלֹא בְּשַׁת אֲנָפִין מְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְהֲכִי בְּנֵהָ עֶרֶב רַב, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲתִיד לְאַעְבְּרָא לָהּ וּלְבַנְהָא מְעֻלְמָא, דְּמִמְזִרִים אִינוּן מְבַיִי ט' מְדוֹת, אֲסוּנָת מְשַׁגַּח"ת, (ר"ת אֲנוּס"ה, שְׁנוּא"ה, נִידוּי, תְּמוּרָה, מוֹרְדַת, שְׁכוּרָה, גְּרוּשַׁת הַלֵּב, חֲצוּפָה, תְּעֵרוּבַת) מְמִזְרֵי דְּרַבְּנֵן.

וְכֵן שְׁכִינָה אִיהִי שְׁמוּשׁ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, יְחוּד דִּילָהּ בְּצַדִּיק חַי עֲלָמִין. וְאִיהִי הִלִּיכָה דִּילָהּ, (תְּהִלִּים פה) צַדִּיק לְפָנָיו יִהְלַךְ, לְמַעַבְד רְעוּתֶיהָ. (בְּרֵאשִׁית

כד) ויהי הוא טרם כלה לדבר והנה רבקה יוצאת, רהיטת לגביה, למעבד רעותיה. בראיה, בשמיעה, בריחא, בדבור, בעשיה, בגופא, בשמוש, בהלוק, בכל אבר, איהי מצוה לשמשא ליה, ולמעבד רעותיה

ובנהא, הכי אינון בדיוקנהא, בני ענוה, בני בשת אנפין, כלהו כמדות דילה. ובגין דא מני קודשא בריך הוא למשה, (שמות יח) ואתה תחזה מכל העם אנשי חיל יראי אלהים אנשי אמת שונאי בצע. אנשי חיל, מסטרא דימינא דאברהם, דתמן ראייה דאורייתא, (דברים לג) מימינו אש דת למו. יראי אלהים, מסטרא דיצחק, דתמן שמיעה, דאמר חבקוק נביאה (חבקוק ג) יי שמעתי שמעך יראתי. אנשי אמת, מסטרא דייעקב, דתמן ריח ניחח לידוד, בחוטמא. שונאי בצע, מסטרא דדבור, סמכא רביעאה, דאדם הראשון, דאתחבר באבהן. תלת חינון אינון, אריה שור נשר, בראייה שמיעה ריחא, אדם בדבור

ושמת עליהם שרי אלפים, מסטרא דאת א'. ושרי מאות, מסטרא דאת ד', ד' מאות שנה דאשתעבידו ישראל במצרים. (בדלות דאורייתא) שרי חמשים נ'. 'ושרי עשרות י'

ישראל באינון מדות אשתמודעון, דאינון בנוי דקודשא בריך הוא ושכינתיה. למהוי בהון אנשי חיל, כגון אשת חיל עטרת בעלה, מארי דחסד. יראי אלהים. אנשי אמת, ולא אנשי שקר, דבני (צפניה ג) ישראל לא יעשו עולה ולא ידברו כזב ולא ימצא בפייהם לשון תרמית. ושונאי בצע, כבר נש שמח בחלקו. ולא כערב רב בנוי דשפחה בישא, דאינון כחויא דכל ארעא קדמיה. הדא הוא דכתיב, (ישעיה סה) ונחש עפר לחמו, ודחיל למשבוע מעפרא, דדחיל דתחסר ליה. והכי מארי בצע. דלא שבעין מכל ממון דעלמא

ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין, לא המדרש הוא העיקר אלא המעשה. בגין דקודשא בריך הוא איהו סתים בסתרי התורה, במאי אשתמודע. במצות, דאיהי שכינתיה, דאיהי דיוקניה. כגוונא דאיהו ענו, שכינתיה ענוה. איהו חסיד, ואיהי חסידה. איהו גבור, ואיהי גברת על כל אומין דעלמא. איהו אמת, ואיהי אמונה. איהו נביא, ואיהי נביאה. איהו צדיק ואיהי צדקת. איהו מלך, ואיהי מלכות. איהו חכם, ואיהי חכמתא. איהו מבין, ואיהי תבונה דיליה. איהו כתר, ואיהי עטרה דיליה, עטרת תפארת. ובגין דא אוקמוה רבנן, כל מי שאין תוכו כפרו אל יכנס לבית המדרש. כדיוקנא דקודשא בריך הוא, דאיהו תוכו ושכינתא ברו, איהו תוכו מלגו, ואיהי ברו מלבר. ולא אשתניאת איהי דלבר, מההוא דלגו, לאשתמודעא דהיא אצילותיה, ולית אפרשותא תמן כלל, (שמות כה) דמבית ומחוץ תצפנו

ובגין דאיהו ידוד, סתים מלגיו, לא אתקרי אלא בשכינתיה, אדני. ובגין דא אמרו רבנן, לא כשאני נכתב אני נקרא, בעולם הזה, נכתב אני בידו"ד, ונקרא אני באדני"י. אבל בעולם הבא, נכתב בידו"ד, ונקרא בידו"ד. למהוי רחמי מכל סטרא ובגין דא מני קודשא בריך הוא למלאכי השרת, מאן דלא יהא תוכו כפרו, בכל אברין פנימאין וחצונין, לא ייעול בהיכלא דא. ובגין דא אמר קרא, (דברים לב) הצור תמים פעלו. (דברים יח) תמים תהיה עם יי אלהיך

תקוונא שביעאה, (יחזקאל א) כמראה הקשת אשר יהיה בענן ביום הגשם. אמרו רבנן, מן (יחזקאל א) וארא עד כמראה הקשת הן הן מעשה המרפבה.

ואמרו חכמים, כשהיה רבי עקיבא דורש במעשה מרכבה, ירדה אש מן השמים, וסבבה האילנות. והיו מתקבצין מלאכי השרת כבמזמוטי (דף ר"ל ע"ב) חתן וכלה. בגין דלית יחודא וקשורא ומרכבה, לשם ידו"ד באדנ"י, אלא בצדיק. דאיהו קשת, דאיהי (ד"א דביה) מרכבתא שלימתא דלעילא, יאהדונה"י. שכינתא איהי מעשה בראשית, ואוקמוה, אין דורשין במעשה בראשית בשנים. בגין דענפין דאילנא, אינון פרודות מלמעלה בכנפי חינו, ידו"ד לימינא, אדנ"י לשמאלא. חתן לימינא, כלה לשמאלא. כד אתיין לה לחופה, בכמה מיני נגונא, צריכין ישראל לאתערך לון לתתא, בשירות ותשבחות, בכל מיני נגונא בצלותא, הא קא אתיין לחופה

וצריכין ישראל למהיב קדושין לבלה. מחתנא, בקשורא דתפלה דיד, למהוי קשירא ליה, ולעטרך לון בתפילין דרישא, דאיהו פאר, הדא הוא דכתיב, (יחזקאל כד) פארך חבוש עליך. ותלת כריכין דרצועה, לקבל ג' קדושות, דאינון קדוש קדוש קדוש, (רצועה) קדושה לך ישלשו. וצריך לברכא לון בשבע ברכאן, דאינון שבע ברכות דקריאת שמע, בשחר שתיים לפניה ואחת לאחריה. ובערב שתיים לפניה ושתיים לאחריה

וכלה בחופה, דאיהי בדיוקנא דכנפי מצוה, בציציות מוזהבות, ותכלת ולבן, כסא דין וכסא רחמים, כליל דא בדא. וכמה קשרים וחליין, סחרניה. בכמה מרגלאן ואבנין יקירין, מליין סגולות, סחרין לגביה, כדיוקנא דזגין ורמונין, דלבושי מלכא ומטרוניתא, דאינון ד' בגדי לבן, וד' בגדי זהב, מסטרך דתרין שמהן, ידו"ד אדנ"י, כשמו כן כסאו, כן חופתו, כן לבושו. רשים שמה בכלא, כד בעי לאעלא בהיכליה, למהוי תמן חתן בכלתיה, בח"י ברכאן דצלותא, דאיהי (נ"א בהיכלא ליחדא תמן בצלותא בח"י ברכאן דצדיק דאיהו) כמראה הקשת

אין דורשין במרכבה ביחיד, בגין דהדורש ליחיד, עמיה הא אינון שנים בדרשא. ולא צריך תמן למשמע קלא בצלותיה. אלא (שמואל א א) רק שפתיה נעות וקולה לא ישמע, ובהאי רזא (במדבר ג) והזר הקרב יומת. והכי באצילות (ד"א בצלותא) כל חד מצלי בחשאי, דלא אשתמע צלותיה לגבי חבריה. כגון מאן דדריש לחבריה, וישתיק דבור לגביה, לא צריך למעבד אלא דבור בחשאי, דלא ישמע חבריה. ובגין דא אוקמוה רבנן, כל המשמיע קולו בתפלתו, ה"ז מקטני אמנה

ובגין כך חיוון אשא לעילא, ממללן כענפין דאילנא, דהוו מתקבצין תמן, במזמוטי חתן וכלה. באן אתר. בקריאת שמע, דתמן ואשמע את קול כנפיהם. דאינון ס"ד לד' גדפין, ד' זמנין ס"ד, סלקין רנ"ו. והאי איהו, (ירמיה לא) רנו ליעקב שמחה. אימת. לבתר דנטיל נוקמא משנאו, ויוקיד טעוון דלהון, הדא הוא דכתיב, (משלי יא) ובאבוד רשעים רנה. איהו הנר (ס"א מ' שנין) לאשלמא ע"ב ע"ב, ע"ב. ותליין ס"ד

ותליין ס"ד, מן תמניא א"ז. והכי ס"ד מתמניא א"ז לד' סטרין, רנ"ו. וכד מטי לל"ב, דאינון א"ז א"ז א"ז, דאינון ח' ח' ח' ח', אתחבר י' לכל סטר, למהוי ח"י יהו"ה, בח"י ברכאן דצלותא, דאית בהון ח"י זמנין ידו"ד, דסלקין ע"ב. בההוא זמנא דמתחברא יהו"ה באדנ"י בח"י עלמין יאהדונהי, מיד חינו דאש חשות. מה כתיב בהון. (יחזקאל א) בעמדם תרפינה כנפיהם, בעמדם

ישראל בגלותא (נ"א בצלותא), תרפינה כנפיהם, דלא ישתמודעון עד ההיא שעתא.

והאי איהו רק שפתייה נעות. דאינון כנפי החיות, וקולה לא ישמע. מה דהוי חשמל, חיון אשא ממללן, אינון חשות. ובגין דא תקינו צלותא בחשאי, והכי מעשה מרכבה בחשאי, למללא תמן בחשאי, בינו לבין עצמו. ג' צלותין תקינו, ובכלהו ח"י יהו"ה, דאינון ע"ב אתוון, בכל צלותא, בתמני סרי ברכאן, דאינון רי"ו, וכלילן בחסד, בע"ב, עם ל"ב נתיבות, והיינו ר"ן חסרין ב'. דכלילן בעמודא דאמצעייתא

דמקרבנא אשתמע צלותא, צלותא מקרבנא. כגוונא דאתמר בהון, (יחזקאל א) ואשמע את קול כנפיהם. הכי בכרובים, (במדבר ז) וישמע את הקול מדבר אליו. כגוונא דכבש סלקין ונחתין ביה קרבנין ועלוון. הכי בצלותא, מלאכין סלקין תרי ונחתין תרי. וכגוונא דסיני, דביה משה ואהרן סלקין ונחתין, סלקין תרין ונחתין ב'. ובפקודא דא, אתרמיזו כל פקודין דאורייתא

והכי כד הנה פתח רבי עקיבא במעשה מרכבה, פומיה הנה סיני, וקליה הנה סלם, דביה מלאכין סלקין ונחתין. בכל דבור ודבור דיליה, הנה רכיב עליה מלאך מטטרו"ן. איהו רכב לשכינתא, דכלילא ביה ספירן עמודא דאמצעייתא, דאיהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א מלגו. דשכינתא כלילא מי' ספירן, דלבר. וקודשא בריך הוא ושכינתיה, רכב ומרכבה. (עלות העלות) עמודא דאמצעייתא, רכב לעלת העלות. ושכינתיה, רכב לעמודא דאמצעייתא. ועלת העלות איהו דמיחד לכלא, ומסדר לכלא, ונהיר בכלא. נהוריה אעבר בנשמתא וגופא ולבושא. ולית ביה שנוי ושותפו וחושבן ותמונה ודמיון מכל מרכבתא, ומראה ודמיון דאתחזיאי בעין השכל. דרגין עלאין ותתאין, אינון רכב ומרכבתא לגביה, ועליה לית מאן דרכיב

קשת, סימן תקיעה שברים תרועה. ואינון סימן מרכבה דאבהן. תקיעה, דאברהם. שברים, דיצחק. תרועה, דיעקב. דאתמר ביה (במדבר כג) ותרועת מלך בו. וג' גוונין אתחזיין ביה, חוור סומק וירוק. ומסטררא דגבורה, אתקרי (דף רל"א ע"א) (שמואל א ב) קשת גבורים חתים. ומסטררא דימינא, (יחזקאל א) כמראה הקשת אשר יהיה בענן ביום הגשם. כד אתחזי ביום הגשם, אחזי רחמי. וכד אתחזי בלא מטרא, אחזי דינא. מעורב בין מטרא ושמשא, אחזי דינא ורחמי כליל. והאי איהו ש' מן שדי, תלת ענפי אבהן, דאינון ידו"ד אלהי"נו ידו"ד, תלת שמהן לקבל תלת ענפי אבהן. ובהון י"ד אתוון, בחושבן ד"י מן שדי. ולבוש דשדי, מטטרוון, דהכי סליק בחושבן שדי. (ע"כ רעיא מהימנא) (ובחבורא קדמאה תמן תנינן דחזי קשת רי"ד ע"ב אמר רעיא (מהימנא שפיר קאמר שם רט"ו ע"א

אמר רבי יהודה, לימא לן מר, (ס"א מאלין) מלין מעלייתא דראש השנה. פתח רבי שמעון ואמר (מלכים ב ד) ויהי היום. בכל אתר דכתיב ויהי, איהו צער, ויהי בימי צער. ודאי, ויהי היום, יומא דאית ביה צער, ודא הוא ראש השנה, יומא דאית ביה דינא קשיא על עלמא. ויהי היום ויעבר אלישע אל שונם, יומא דראש השנה הנה. ובכל אתר ויהי היום, דא ראש השנה. (איוב א) ויהי היום ויבאו בני האלהים, יום ראש השנה הנה

בְּכֹל זְמַנָּא תְּרִין יוֹמִין אֵינּוּן, מֵאֵי טַעְמָא. בְּגִין, דְּלֵהוּי יִצְחָק כְּלִיל דִּינָא וְרַחֲמֵי, תְּרִין יוֹמִין וְלֹא חֵד. דְּאֶלְמָלָא יִשְׁתַּכַּח יְחִידָאֵי, יַחְרִיב עֲלֵמָא. וְעַל דָּא כְּתִיב תְּרִין זְמַנִּין, וַיְהִי הַיּוֹם וַיְהִי הַיּוֹם.

וַיְבֹאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים, אֲלֵינּוּ בֵּית דִּין רַבְרַבָּא. בְּנֵי הָאֱלֹהִים וְדָאֵי, בְּנוֹי דְּמִלְכָּא קְרִיבִין לְגַבְיָה. וְאֵינּוּן שְׁבַעִין מְמַנָּן, דְּסַחְרִין תְּדִירָא לְמִלְכָּא. וְאֵינּוּן חֲתָכִין דִּינָא עַל עֲלֵמָא. לְהַתִּיצַב עַל יֵי, וְכִי עַל יֵי קִיִּימֵי. אֲלָא, בְּשַׁעְתָּא דְּאֲלֵין קִיִּימֵי עַל דִּינָא, דִּינָא קְדַמָּא דְּכֹלָא בֵּיה, מֵאֵן הוּא. דְּלֹא יוֹקִיר לְשַׁמָּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְדְלֹא יוֹקִיר לְאוֹרֵייתָא וְלַעֲבֻדוּי. אוּף הֵכִי, מֵאֵן הוּא דְּלֹא חֵיִישׁ עַל יְקָרָא דְּשַׁמָּא קְדִישָׁא, דְּלֹא יִתְחַלֵּל בְּאַרְעָא. מֵאֵן הוּא דְּלֹא חֵיִישׁ לִיקְרִיָּה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מֵאֵן הוּא דְּלֹא שׁוּי יְקָר לְשַׁמָּא דָּא. וַיְבֹאוּ גַם הַשְּׁטָן בְּתוֹכֵם, גַּם, לְרַבּוֹת הַהִיא נֹקְבָא דִּילֵיהּ. אוּף הֵכִי לְהַתִּיצַב עַל יֵי, דְּאִיהוּ חֵיִישׁ נְמִי לִיקְרָא דְּשַׁמָּא דָּא.

הֵכָא אֲפֻלְיָגוּ עֲמוּדֵין קְדַמָּאִין דְּעֲלֵמָא. חֵד אָמַר, אֵיבּוּב מַחְסִידֵי אוֹמוֹת הָעוֹלָם הוּוּ. וְחֵד אָמַר, מַחְסִידֵי יִשְׂרָאֵל הוּוּ. וְאֲלֵקִי, לְכַפְרָא עַל עֲלֵמָא. דְּהָא יוֹמָא חֵד אֲשַׁכְחִיה רַב הַמְנוּנָא לְאֵלֵיהּ. אָמַר לֵיהּ, וְדָאֵי תְּנִינָן דְּאִית צְדִיק וְרַע לוֹ, רְשַׁע וְטוֹב לוֹ. אָמַר, צְדִיק, כֹּל שְׁמַמוּעֵטִין לוֹ חוֹבוֹתָיו נוֹתְנִין לוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה חוֹבוֹ, וְעַל כֵּן צְדִיק וְרַע לוֹ. וְכֹל שְׁמַרוּבִין עוֹנוֹתָיו, וּמְמוּעֵטִין זְכוּתָיו, נוֹתְנִין לוֹ שְׁכָרוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה, רְשַׁע וְטוֹב לוֹ. אָמַר לֵיהּ, דִּינוּי דְּמֵאֵרֵי עֲלֵמָא עֲתִיקִין (ס"א עֲמִיקִין) אֲבַל בְּשַׁעְתָּא דְּבַעֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְכַפְרָא חוֹבִין דְּעֲלֵמָא, אֲלֵקִי בְּדְרוּעָא דְּלֵהוּן, וְאֲסִי לְכוּלְהוּ. מִתַּל לְאַסְיָא, דְּאֲלֵקִי לְדְרוּעָא, לְשִׁיזְבָּא לְכֹל (שִׁיִּיפִין. כְּמָה דְּכְתִיב, (ישעיה נג) וְהוּא מְחוֹלֵל מִפְּשָׁעֵינוּ וְגו'.) (רי"ח

כְּמָה דְּאֲתַמַּר, בְּהַהוּא יוֹמָא שֶׁל רֵאשׁ הַשָּׁנָה, דְּקִיִּימִין שְׁבַעִין קַתְּדָרְאִין לְמִידָן דִּינָא לְעֲלֵמָא, כְּמָה אֵינּוּן מֵאֵרֵי תְּרִיסִין, קְטִיגוֹרִין, דְּקִיִּימֵי לְעִילָא. אֲלֵין מֵיִימִינִין לְזָכוּ וְאֲלֵין מִשְׁמָאֲלִין לְחוּבָא, לְאֲדַפְרָא חוֹבִין דְּעֲלֵמָא, חוֹבִין דְּכֹל חֵד וְחֵד. וְעַל דָּא אֲצַטְרִיךְ לְבַר נֶשׁ, לְפַרְשָׁא חוֹבוֹי, כֹּל חֵד וְחֵד כְּמָה דְּאִיהוּ, בְּגִין דְּמֵאֵן דְּמַפְרֵשׁ חֲטָאוֹי, לֹא אֲתַמְסַר דִּינָהּ, אֲלָא בִּידָא דְּמִלְכָּא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּלַחוּדוּי. וּמֵאֵן דְּדָאִין לֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אִיהוּ לְטַב. וְעַל דָּא בְּעָא דְּוֹד מִלְכָּא, (וְאֵמַר) (תהלים מג) שְׁפִטְנֵי אֱלֹקִים, אֲנִתְּ, וְלֹא אַחֲרָא. וְכֵן שְׁלֵמָה אָמַר, (מלכים א ח) לַעֲשׂוֹת מִשְׁפַּט עֲבָדוֹ, הוּא, וְלֹא אַחֲרָא, וְכֹל בֵּית דִּין בְּדִילִין מִמְּנוּ.

וְעַל דָּא אֲצַטְרִיךְ לוֹן לְפַרְשָׁא חוֹבִין דְּכֹל שִׁיִּיפָא וְשִׁיִּיפָא, וְכֹל מַה דְּעֵבִיד בְּפִרְט. הֵדָּא הוּא דְּכְתִיב, (תהלים לב) חֲטָאֵתִי אֹדִיעֵךְ וְגו'. לְבַתֵּר וְאֲתָה נִשְׂאֵת עוֹן חֲטָאֵתִי סִלָּה. מְנַלְן. מִמְּשָׁה, דְּכְתִיב (שמות לב) אֲנָא חֲטָא הָעַם הַזֶּה וְגו'. בִּישְׂרָאֵל כְּתִיב, (שמואל א יב) חֲטָאנוּ כִּי עֲזַבְנוּ אֶת יְיָ, דָּאֵי תִימָא הָאֵי בִּיחִיד, אֲבַל בְּצַבּוּר לֹא. הָא כְּתִיב קָרָא דָּא. וְאֵי תִימָא הָא בְּצַבּוּר, אֲבַל שְׁלִיחָא דְּלֵהוּן לָא, הָא כְּתִיב (שמות לב) וַיֹּשֶׁב מֹשֶׁה אֶל יְיָ וְגו'. וְכְתִיב (שמות לב) וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם וְגו'. מֵאֵי טַעְמָא. מֵאֵן דְּמַפְרֵשׁ חוּבֵיהּ, בִּי דִּינָא בְּדִילִין מִיְנֵיהּ, בְּגִין דְּבַר נֶשׁ קְרִיב לְגַרְמִיָּה, וְלֹא אֲתַדָּן עַל פּוֹמִיָּה

דף רל"א ע"ב

ותו, לא שביק למקטרגא לאולפא עליה חובא מומא. דבר נש יקדים (דף רל"א ע"ב) ויימא, ולא יהיב דוכתא לאחרא למימר. כדן קודשא בריך הוא מחיל ליה, הדא הוא דכתיב, (משלי כח) ומודה ועוזב ירוחם.

ביומי דראש השנה, מתקנין בי דינא פורסייא למלכא, למידן כל עלמא. וישראל עאלין בקדמיתא בדינא קמיה, דליפוש רחמי. (ס"א קמיה דליפוש רוגזא) תנן ומשפט עמו ישראל דבר יום ביומו, יום ביומו מאי הוא. אלא הני תרי יומין דראש השנה. אמאי תרי יומין. בגין דאינון תרי בי דינא, דמתחברין כחדא. דינא עלאה, דאיהו קשיא, בדינא תתאה, דאיהו רפיא, ותרווייהו משתכחי.

ועל דא לא ידעי הני בבלאי, רזא דיבבא ויללותא, ולא ידעי דתרווייהו אצטריכו, יללותא דאיהו דינא תקיפא. תלת תבירין דאיהו דינא רפיא, גנוחי גנח רפיא. אינון לא ידעי, ועבדין תרווייהו. ואנן ידעינו, ועבדין תרווייהו. (ס"א ועל דא רזא דיבבא ויללה ותרווייהו אצטריכו, הני בבלאי, אינון לא ידעי, ועבדין תרווייהו.) וכלא נפקין לארח קשוט

פתח ואמר, (תהלים פא) תקעו בחדש שופר בפסה ליום חגנו. תקעו בחדש שופר, מאי בחדש. דא בי דינא רפיא, דאקרי חדש. בפסה: (כס דעלמא עילאה, כ"ס ה' דא פחד יצחק דאיהו כס למלכא עילאה, תו בכסה) דא דינא קשיא, פחד יצחק. דינא דאתפסייא תדיר, דלאו איהו דינא באתגלייא. כי חק, דא דינא רפיא. ומשפט, (דא דינא קשיא) דא דינא ברחמי. ותרווייהו אינון כחדא. בגין כך תרין יומין, ותרווייהו ברזא חדא. (תהלים פט) אשרי העם יודעי תרועה וגו', לא כתיב שמעי, או תוקעי תרועה, אלא יודעי תרועה. בגין (ס"א כגון) חפמין דדיירין באוירא דארעא קדישא, אינון ידעי תרועה. רזא דתרועה, כמה דכתיב, (תהלים ב) תרועם בשבט ברזל. מאן עמא כישראל, דידיעין רזין עלאין דמאריהון, למיעל קמיה, ולא תקשרא ביה. וכל אינון דידיעין רזא דתרועה, יתקרבו למהך באור פניו דקודשא בריך הוא. ודא אור קדמאה דגניז קודשא בריך הוא לצדיקיא. ועל דא אצטריך למנדע לה.

כתיב (ויקרא ט) היותרת מן הכבד. וכתיב (ויקרא ג) ואת היותרת על הכבד. (בתר דעבידת ניאופא, אסתליק עליה.) יותרת מן הכבד, דא אשת זנונים, דאזלא ונפקא מן הכבד, לאסטאנה בני עלמא, ולאסטנא עליהו. ושבת לדכורא, למעבד זנונים. ובגין דא היותרת מן הכבד, יותרת על הכבד. בתר דעבדת ניאופא, אסתלקת עליה. מצח אשה זונה. אתגברת על בעלה דאיהו כבד, בכעס דמרה, אשת מדנים, וכעס, דשלטא איהי על דכורא דילה. מצח אשה זונה שלטא על הכבד, אשת מדנים וכעס.

יותרת מן הכבד, מן הכבד נפקא לאבאשא לכל עלמא, ולמעבד ניאופין עם כלא. לבתר איהי סלקא לגבי דכורא, מצח אשה זונה, בעזותא דאנפין, וכדין איהי על הכבד. ועוד, יותרת מן הכבד אתקריאת מסטרא אחרא, בתר דנפקת לנאפא עם כלא, יהיבת שיורין לבעלה, והאי איהי יותרת מן הכבד.

מגו כבד, ויותרת דילה, נפקת מרה, ואיהי חרבא דמלאך המות, דנפקו מנה טפין מרין לקטלא בני נשא. הדא הוא דכתיב, (משלי ה) ואחריתה מרה כלענה. ואיהי תליא בכבד, כל מרעין ומותא ביה תליין. וההוא יומא דראש השנה (משטנא) משטטא בעלמא, למכנש כל חובי עלמא וכדין כל אברין

דַּאִינוֹן יִשְׂרָאֵל, אִינוֹן בְּעֶאֱקוֹ, דַּאִינוֹן אַבְרֵי דְמִטְרוֹנִיתָא, (משלי כ) נַר יִי נִשְׁמַת אָדָם, שְׂכִינְתָא קְדִישָׁא. וְכַדִּין כָּל יִשְׂרָאֵל בְּעֶאֱקוֹ, וְנִטְלֵי שׁוֹפֵר לְאַתְעָרָא בֵּיהּ. הֵהוּא תְקִיעָה וְשִׁבְרִים וְתְרוּעָה

דף רל"ב ע"א

רַעִיא מְהִימְנָא אָמַר רַעִיא מְהִימְנָא, וְדַאי בְּתַר דְאַבְרֵים וְעֶרְקִין דְלִבָּא, דְדַמְיִין לְיִשְׂרָאֵל, אִינוֹן בְּעֶאֱקוֹ. צְרִיכִין לְאַתְעָרָא בְּקִנְהָ, דַּאִיהוּ שׁוֹפֵר. וְדַא קִנְהָ דְרִיאָה. בְּתַר דְכִנְפֵי רִיאָה לֹא יְכַלִּין לְשַׁכְּכָא (דף רל"ב ע"א) רוּגְזָא דְמֶרְהָ דַּאֲתַגְבַּרְתָּ עַל עֶרְקִין דְלִבָּא, וְעַל כָּל עֶרְקִין דְאַבְרֵים דְגוּפָא. הֵהוּא רוּחָא דְנָשִׁיב בְּהוֹן, סְלִיק בְּקִנְהָ, דַּאִיהוּ שׁוֹפֵר, עֲלָמָא דַּאֲתִי. דְהִכִּי אוּקְמוּהָ, וְשֵׁט, דוּמָה לְעֲלָמָא דִּין, דְבִיָּה אֲכִילָה וְשִׁתְיָה. קִנְהָ, דוּמָה לְעֲלָמָא דַּאֲתִי, דְלִית בֵּיהּ אֲכִילָה וְשִׁתְיָה

וּלְבַתֵּר דְשֵׁט ו' מִן וְשֵׁט, בְּרַבּוּי אֲכִילָה דְגִזְלָא אֲתַאֲרֵךְ וְאַתְעֵבִיד שְׁטֵן. וּמֵאֵן גְּרִים דַּא. (במדבר יא) שְׁטוֹ הָעַם וְלִקְטוֹ, שְׁטוּתָא דְלֵהוֹן דַּאֲתַעְרְבוּ בְּעֶרְבֵי רַב שְׁטִיִין, דְתַאֲוָה דְלֵהוֹן אֲכִילָה וְשִׁתְיָה דְגִזְלָא וְחִמְסָא, (תהלים יב) דְשׁוֹד עֲנִיִים וְאַנְקַת אֲבִיוֹנִים. בְּנוֹן כְּפוּפָה שְׁטִיִין, דַּאֲכַלִּין בְּלֹא טְחִינָה. מַה כְּתִיב בְּהוֹ, (במדבר יא) הַבָּשָׂר עוֹדְנוּ בֵּין שִׁינֵיהֶם טָרֵם יִכְרַת וְאִף יִי חֲרָה בְּעַם. אֲתַפְּשֵׁט ו' דְשֵׁטוֹ, אִיהוּ דְרוּחִיהָ כְּפוּף, וְאִיהוּ נ'. וְדַא גְרַם דַּאֲתַפְּשֵׁט שְׁטֵן בְּאֲכִילָה וְשִׁתְיָה, וְאַתְגַּבֵּר עַל כָּל אַבְרֵין וְעֶרְקִין בְּשֵׁט"ה לֹא תַעֲשֶׂה. כְּחוּשְׁבֵן הַשְּׁטִ"ן חֲסֵר חֵד, דַּא יוֹם הַכְּפּוּרִים, דְלִית בֵּיהּ אֲכִילָה וְשִׁתְיָה

וְאִיהוּ כְּגוּוֹנָא דְקִנְהָ, וְאִיהוּ ו' בֵּן י"ה, מִן בִּינָה. וּבְגִינְיָה אוּקְמוּהָ מְאֲרֵי מִתְנִיתִין, הַרוּאָה קִנְהָ בְּחִלּוּם, זוֹכָה לְחֻכְמָה. הַדָּא הוּא דְכְּתִיב, (משלי ד) קִנְהָ חֻכְמָה קִנְהָ בִינָה. דְלִית קִנְהָ דַּאִיהוּ פְּחוּת מִתְרוּוִיָּהוּ, דַּאִינוֹן י' חֻכְמָה, ה' בִּינָה. וּבְגִין דַּא, צְרִיךְ לְאַתְעָרָא בְּשׁוֹפֵר, דַּאִיהוּ קִנְהָ, עֲלָמָא דַּאֲתִי, עוֹלָם אַרוּךְ, אַרְךְ אֲפִים, דְמִשְׁתַּכְּחֵי מִינִיהּ י"ג מְכִילִין דְרַחֲמֵי, כְּחוּשְׁבֵן וַא"ו, א' אַרְךְ, ו' ו' אֲפִים

וְאִימָא עֲלָאָה אִיהִי תְקִיעָה, מְסַטְרָא דְאַבְרָהָם. שְׁבָרִים, מְסַטְרָא דִיצְחָק. תְרוּעָה, מְסַטְרָא דִיעֶקֶב. שְׂכִינְתָא תַתָּאָה, קֶשֶׁר דְכֻלְהוּ. דְהֵינּוּ: ק' תְקִיעָה. ש' שְׁבָרִים. ר' תְרוּעָה. וְכֻלְהוּ מְשַׁלְשִׁין לְגַבֵּי שְׂכִינְתָא, הַדָּא הוּא דְכְּתִיב, קְדוּשָׁה לְךָ יִשְׂרָאֵל. דְלִית קְלָא יְכִיל לְנַפְקָא לְבַר, אֶלָּא מִן הַפָּה. אוּף הִכִּי, לִית לְאַפְרָשָׁא שְׂכִינְתָא מִן קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲתַמַּר בֵּיהּ, (תהלים כט) קוֹל יִי חוֹצֵב לְהַבּוֹת אֵשׁ. וְשְׂכִינְתָא תַפְּלַת כָּל פֶּה. וְאִינוֹן סִימְנִין, קֶשֶׁר"ק (קש"ק קר"ק. (עד כאן

נִטְלִין שׁוֹפֵר, לְאַתְעָרָא בֵּיהּ, תְרוּעָה וְתְקִיעָה, דִּינָא קֶשֶׁא בְּרַחֲמֵי, וְשִׁבְרִים דִּינָא קֶשֶׁא בְּלֹא רַחֲמֵי (ס"א דִּינָא רַפִּיא בְּרַחֲמֵי) וְכַדִּין הִכִּי יִתְעַרוּ לְעִילָא לְאַתְעָרְבָא דַּא בְּדַא

רַעִיא מְהִימְנָא וּבְחַבּוּרָא קְדַמָּאָה, אָמַר רַעִיא מְהִימְנָא, בְּהֵאֵי אֲתַבְּסָם שְׁטֵן, וְקַמִּיט נו"ן מִן וְשֵׁט, מַה דְהוּא שְׁטֵן לְפָנִים, תַּב לְאַחוּרָא, וְאַתְהֵדֵר וְשֵׁט, כְּדַבְּקְדַמִּיתָא. בְּגִין דְהַקּוֹל קוֹל יַעֲקֹב. יִשְׂרָאֵל לִית חִילִיהוֹן בְּאֲכִילָה וְשִׁתְיָה, כְּשֶׁאֵר עַמִּין, דִּירְתִין עֲלָמָא דִּין, דְחִילִיהוֹן בְּאֲכִילָה וְשִׁתְיָה. אֶלָּא חִילִיהוֹן בְּקוֹל דַּא, דַּאִיהוּ עֲלָמָא דַּאֲתִי, עוֹלָם אַרוּךְ, דַּאֲתַבְרֵי בְּאֵת יו"ד, וּבְגִין דְקוֹל שׁוֹפֵר מִנִּיהּ נְפִיק, אָמְרוּ רַבָּנֵן אִין פּוּחַתִין מַעֲשֶׂרָה שׁוֹפְרוֹת. וּבְאוֹת י' וְדַאי, אֲתַעֲבִיד

עולם ארוך, דאיהו ו' עלמא דאיתי ובאת ה', ברא עלמא דין, דאיהי ה' זעירא,
דבה אכילה ושתיה דאורייתא

ועוד רזא אחרא, בתר דאתגזר גזרה בתרין אתוון, דאינון ה' ה', תרין בתי
דינון, מאן יכיל לבטלא גזרה דתרווייהו. י"ו. דאת ה"א אימא עלאה. י' אב.
ומה כתיב, (במדבר ל) כל נדר וכל שבועת אסר לענות נפש, דאיהי ה', אישה
יקימו ואישה יפרנו. ובגין דא, צריך לאתערא קלא דאיהו ו', בעשרה
שופרות, דאינון י'. ועקרא דלהון בנשימה אחת, כל סימן וסימן, בפה, דאיהי
י' מעשרה

מיד דשמעו מלין רבי שמעון וכל חברייא, אמרו, בריך אלהא דזכינא למשמע
מלין, מההוא דאתקרי רבן של נביאים, רבן דחכמים, רבן דמלאכי השרת,
דקודשא בריך הוא ושכינתיה מדבר על פומי, וכתב על ידו רזין אליו, דלא
אשתמעו פוותייהו ממתן תורה, ועד כעון

דף רל"ב ע"ב

אמר ליה, בוצינא קדישא, אשלים מלולי דרזין דחבורא קדמאה, לפרשא לון,
דהא כל מארי מתיבתאן דלעילא, ומארי מתיבתאן דלתתא, כלהו מזומנין
למשמע מלין אליו מפומך, ופירושין דילך. דהא חדוה ופירקנא, יתער בהון
(לעילא ותתא. אל תתנו דמי, לא אנת, וכל סיעתא דילך. (ע"כ רעיא מהימנא

בתרועה ותקיעה ושברים, אתבסס כלא דא בדא. וכל מה דההוא כבד נקיט,
אקריב לגבי לב, דאיהו מלכא, לזיינא (לדינא). וההוא לב, לאו אורחיה, ולא
תיאובתיה, בעכירו דעובדין דעמיה. אלא נקיט כל ברירו, וכל צחותא, (דף
רל"ב ע"ב) וכל זכיון, וכל עובדין טבין. וכל ההוא עכירו וטנופין ולכלוכא
דאינון עובדין בישין, (ס"א ליתא) (זריק לון לשאר עמין עובדי כוכבים
ומזלות ההוא כבד) אנוח לכבד. דאתמר ביה, (בראשית כז) עשו איש שעיר.
וכל ערקין דיליה, דאינון שאר עמין עובדי כוכבים ומזלות. הדא הוא דכתיב,
(ויקרא טז) ונשא השעיר עליו את כל עונותם. מאי עונותם. עונות תם.
דאתמר ביה, (בראשית כה) ויעקב איש תם. וחובין דעמודא (ס"א דעמיה)
דאינון ערקין ודפקין דלבא

ובגין דא, שחין וצרעת וספחת, לכל אינון אברין, מכבד אשתכחו, מאילין
לכלוכין דאשתארו ביה. מלבא אתי כל בריאותא, לכל אברין. דהכי הוא, כיון
דלבא נטיל כל זכיו וברירא וצחותא. כבד נטיל כל מה דאשתכח ואשתאר
מן לכלוכא וטנופא. וזריק לכל שאר שייפין, דאינון שאר עמין עובדי כוכבים
ומזלות אחרנין, בעל כרחייהו. ומפסולות דפסולת דכבד, נטל טחול, דאתמר
ביה (בראשית א) יהי מארת. (משלי ג) מארת יי בבית רשע

רעיא מהימנא עוד אמר בחבורא קדמאה, אמר רעיא מהימנא, והא אוקמוה
רבנן עליה, טחול שוחק. ואיהו (קהלת ז) שחוק הכסיל. ובגין דא, אוקמוה
רבנן דמתניתין, אוי לו למי שהשעה משחקת לו. וקהלת אמר (קהלת ז) טוב
כעס משחוק. טוב כעס דכבד, דאיהי מרה, רצועה דקודשא בריך הוא, רצועה
לאלקאה בה צדיקיא בעלמא דין במרעין בישין, במכתשין, משחוק דשחיק
לון בטחול, בלכלוכא דהאי עלמא, דשוחק לון שעתא בעותרא. ועוד, ארס
דטחול איהו זחיל עפר, ואיהו תקיף יתיר מארס דמרה

ובגין דערב רב אינון שאור שבעיסה, ואינון אומין דעלמא דמיין למוץ, יתיר מעכבין בגלותא ערב רב לישראל, מאומין עובדי כוכבים ומזלות. כמה דאוקמוה רבנו, מי מעכב. שאור שבעיסה מעכב. דאינון דבקיין בישראל, כשאור בעיסה. אבל אומין עובדי כוכבים ומזלות, לאו אינון אלא (תהלים א) כמוץ אשר תדפנו רוח.

ועוד (ויקרא טז) ונשא השעיר עליו, כד רעותיה למעבד קורצא לקודשא בריך הוא עם ישראל, דאיהו נשא כל חובין דיכיל למסבל לון, עד דאתעביד כבד, (תהלים לח) כמשא כבד יכבדו ממנו, חובין על גדפוי. מה עביד, סליק לטורא עלאה, כחמרא כד איהו בעי לסלקא לטור גבוה, כמשא כבד יכבד עליה. כד איהו לעילא, ובעי לסלקא לפי מעוט דאשתאר ליה, אתיקר עליה מטולא, ונפיל, ואפיל גרמיה לתתא, ובכבד משא דאתתקף עליה, אתעבידו כל אברין דיליה פסקות, דלא אשתאר אבר שלים. אוף הכא אירע לסמאל ונחש, כבד ויותרת הכבד, יצר הרע ובת זוגיה זונה. מתמן כל בת אל נכר זונה. (ע"כ רעיא מהימנא) (ובחבורא קדמאה אמר ר' פנחס רכ"ד ע"א שייך (רל"א ע"ב

אמר רבי פנחס, אורחא דא הוה מתקנא לי, למשמע מלין אלין מעתיק יומין, זכאה עלמא דאנת שארי בגויה. ווי לעלמא, דישתארוון יתמין, ולא ידעין מלי דאורייתא כדקא יאות. ודאי הכי הוא, דכבד נטיל כללא טב וביש. ואף על גב דמשטטא ולקיט כל חוביהון דישראל, הכי נמי זכייין דלהון לקיט, בגין לקיימא קורציה. וכלא האי והאי מקריב לגבי לב. ואורחוי דלב, לא נטיל אלא זכיכו וברירו וצחותא דכלא, כמה דאמרת. ושאר טנופא ולכלוכא, אהדר לכבד, ונטיל כללא בעל כרחיה, דכתיב ונשא השעיר עליו וגו'. מלה דא אהדרנא, בגין דיתבסם לפומי כמתקא דדובשא, זכאה חולקי דזכינא להאי, למחמי דא בעיני

אוף הוא פתח ואמר, (תהלים קלא) יי לא גבה לבי ולא רמו עיני וגו', האי קרא אמר דוד, בשעתא דהוה אזיל על פיך נהרא, (והוה אמר) רבוננו של עולם, כלום הוה בר נש בעלמא, דאודי ומשבח למאריה כנותי. אזדמנת ליה צפרדע, אמר ליה, דוד, לא תתגאה, דאנא עבדית יתיר מנך, דמסרית גופאי על מימרא דמארי, דכתיב (שמות ז) ושרץ היאור צפרדעים, והא אוקמוה. ותו דאנא משבח ומזמר ליליא ויומא, בלא שכיכו. בההיא שעתא אמר דוד, יי לא גבה לבי ולא רמו עיני. יי לא גבה לבי. (כאן חסר

דף רל"ג ע"א

דא הוא קרבנא, דבכל יומא, ובכל זמן וזמן, לגבי קודשא בריך הוא. דאתכלילת כנסת ישראל ביה, בין כל שאר אכלוסין, וכל אילין פולחנין, אפיקו לה מבין גובין, ומבין (דף רל"ג ע"א) שאר עמין. כן ישראל, כל זמן דאינון אטימי לבא, ולא פתחין בתיובתא, לא סלקין ריחא, ולא אפיק לון מגו גובין. אבל כד פתחין בתיובתא, מיד סלקין ריחא, ויפיק לון מבין גובין, ויתהגי בהו כנסת ישראל. דכתיב, (שיר השירים ה) פתחי לי אחותי רעיתי. דכל זמן דשושנה אטימא, לית לה ריחא, ולא סליקא מבין גובין, ודיורהא בינייהו, כמה דאתמר. וקודשא בריך הוא לא שדר לן למהך אורחא דא, אלא לאולף מלין אלין

עד דהוּ יתְבִי, אַתָּא נִשְׂרָא, וּמְאִיךְ, וְנָטִיל חַד שׁוֹשְׁנָה מִבִּינֵיהוּ, וְאֲזַלְתָּ. אָמְרוּ,
מִכָּאן וְלַהֲלָאָה, נִהְךְ לְאוֹרְחִין. קָמוּ וְאֲזַלוּ. עַד הֲכָא אוֹרְחָא דְרַבִּי פְּנַחֶס, וְרַבִּי
שְׁמַעוֹן אֲזַל לִיה, אִיהוּ וְרַבִּי אֶלְעָזָר, וְשָׂאֵר חֲבַרְיָא, וְרַבִּי פְּנַחֶס וְשָׂאֵר חֲבַרְיָא

פְּתַח וְאָמַר רַבִּי פְּנַחֶס עַל זֶה, (תְּהִלִּים ס) לְמַנְצַח עַל שׁוֹשֵׁן עֵדוּת מִכְתָּם לְדוֹד
לְלַמֵּד, מֵאִי לְלַמֵּד. לְאוֹלְפָא לְבָנֵי עֲלָמָא חֲכָמָתָא. וְהָא אוֹקְמוּהָ, שׁוֹשֵׁן עֵדוּת,
אֲלִין סְנֵהֲדָרֵי גְדוּלָּה. דְּכַתִּיב בְּהָ, (שִׁיר הַשִּׁירִים ז) סוּגָה בְּשׁוֹשְׁנִים. מִכְתָּם לְדוֹד
סִימְנָא דְאַחֲזִיאוּ לִיה לְדוֹד, כַּד שָׂדַר לְיוֹאֵב לְאַרְם נְהָרִים וְלְאַרְם צוּבָא, לְאַגְחָא
בְּהוּ. אָמַר רַבִּי פְּנַחֶס, דָּא אִיהוּ שׁוֹשֵׁן עֵדוּת דְקִימָא הֲכָא, הָא כְּכַבִּיא בְּשִׁמְיָא,
שְׁכִינְתָא עָלוּ, וְדַרְגִין עֲלֵאִין בְּהֲדָה, וְסִייעֲתָא קְדִישָׁא לְתוֹשְׁבַתְתָּא, דָּא אִיהוּ
שׁוֹשֵׁן בְּשִׁלְמוֹ כְּדָקָא יְאוּת. קָמוּ וְאֲזַלוּ. אֲלִין הֲכָא וְאֲלִין הֲכָא. אֲזַל לִיה רַבִּי
פְּנַחֶס, וּבֵת בְּכַפֵּר עֲקִימִין, וְרַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי חִיָּא בְּהֲדִיה

עַד דְּאַקְדִּימוּ לְמִיזֵל, יִתְבוּ וּמְחַכּוּ לְנְהוּרָא דְצִפְרָא, זְקִיף עֵינוּי רַבִּי חִיָּא, וְחַמָּא
אֲלִין כּוֹכְבֵיא דְשְׂרַבִּיטָא, דְקָא מְרַהֲטֵן וְאֲזַלְן. אָמַר, וְדָאֵי בְּכַמָּה זְמַנִּין שְׂאֲלָנָא
עַל אֲלִין כּוֹכְבֵיא

אָמַר רַבִּי פְּנַחֶס, אֲלִין כּוֹכְבֵיא דְשְׂרַבִּיטָא יִדְיעֵן בְּסוּכְלַתְנוּ דְחֲבַרְיָא, דְהָא
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרָא כָּל אֵינוֹן כּוֹכְבֵי רְקִיעָא, רַבְרַבִּין וְזַעֲרִין. וְכֻלְהוּ אוּדָן
וּמְשַׁבְּחֵן לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. (דְּכַתִּיב, (תְּהִלִּים קמ"ז) מוֹנֵה מַסְפֵּר לַכְּכַבִּים) וְכַד
מְטָא זְמַנֵּיהוּ לְשַׁבְּחָא, קָרָא לוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּשִׁמְיָא, דְּכַתִּיב, (ישעיה מ)
לְכוּלָם בְּשֵׁם יְקָרָא. וְכַדִּין רַהֲטִי, וְאוֹשִׁיטוּ שְׂרַבִּיטָא דְנְהוּרָא, לְמַהֲךְ לְשַׁבְּחָא
לְמֵאֲרִיהוֹן, בְּהֵוָה אֲתֵר דְאַתְפָּקְדֵן. הֲדָא הוּא דְכַתִּיב, (ישעיה מ) שְׂאוּ מְרוֹם
עֵינֵיכֶם וּרְאוּ מִי בְּרָא אֵלֶּה. וְגו'. אֲדַהֲכִי אַתָּא נְהוּרָא, קָמוּ וְאֲזַלוּ

עַד דְּהוּוּ אֲזַלִּי, אַתָּא נִשְׂרָא רַבְרַבָּא, אֶסְחָר עַל רִישֵׁיהוּ, וְקִימָא עֲלֵיהוּ. אָמַר
רַבִּי פְּנַחֶס, וְדָאֵי עֵידֵן רַעוּתָא הוּא הַשְׁתָּא, בְּהָ שְׁעָתָא, אַתְפַּתְחוּ תְרַעֵי דְרַחֲמֵי,
לְכָל אֵינוֹן בֵּי מְרַעֵי, וְהוּא זְמַנָּא לְאַסּוּוּתָא לוֹן. וְאַף עַל גַּב דְּאֵינוֹן אֶסִירִין
לְמַלְכָא (ס"א דְמַלְכָא). דְהָא נִשְׂרָא דָא סִימְנָא דְרַחֲמֵי אִיהוּ

פְּתַח וְאָמַר, (דְּבָרִים לב) כְּנֶשֶׁר יַעִיר קִנּוּ עַל גּוֹזְלֵיו יִרְחֹף וְגו'. לִיכָא בְּעֲלָמָא
מֵאֵן דְּאִיהוּ בְּרַחֲמֵי עַל בְּנוֹי כְּנֶשֶׁרָא, וְהָא אוֹקְמוּהָ דְכַתִּיב, (משלי ל) וְיֵאכְלוּהָ
בְּנֵי נֶשֶׁר, דְּאִיהוּ רַחֲמָנָא עַל בְּנוֹי. וּמִגּוֹ דְהַשְׁתָּא עֵידֵן דְרַחֲמֵי, אַתָּא נִשְׂרָא דָא
וְאַסְחָר עֲלָנָא. בְּשַׁעֲתָא דָא אִיהוּ רַחֲמֵי, לְכָל אֵינוֹן בֵּי מְרַעֵי. וְדָא אִיהוּ דְכַתִּיב,
(תְּהִלִּים ה) יי בְּקֵר תִּשְׁמַע קוֹלִי. וְדָא בְּקֵר דְאַבְרָהָם, וְאַתְעֲרוּתָא דִּילֵיהָ

אֲדַהֲכִי, אֶסְחָר נִשְׂרָא וְאַעֲבַר לְקַמֵּייהוּ. אָמַר רַבִּי פְּנַחֶס, נִשְׂרָא נִשְׂרָא, מָה אַנְתָּ
לְגַבְנָן, אִי בְּשִׁלְחוּתָא דְמֶרְךְ אַתִּית, הָא אָנּוּן הֲכָא. אִי בְּגִין מְלָה (ס"א סִימְנָא)
אַחֲרָא אַתִּיתָא, הָא אָנּוּן הֲכָא זְמַנִּין. אַתְרָם נִשְׂרָא לְעִילָא, וְאַתְפָּסִי מִנֵּיהוּ,
וְאֵינוֹן יִתְבוּ

אָמַר רַבִּי חִיָּא, הָא דְשִׁלְמָה מְלָכָא זּוּטְרַתִּי (ס"א תִּוְהָא) הוּא, דְתַנִּינּוּ, נִשְׂרָא
רַבְרַבָּא הוּא אַתִּי לְגַבִּיָּה שְׁלֵמָה מְלָכָא בְּכָל יוּמָא וְיוּמָא, וְהוּא שְׁלֵמָה מְלָכָא
רְכִיב עַל גְּדַפְהָא, וְאוּבִיל לִיה ד' מָאָה פְּרָסִי בְּשַׁעֲתָא חֲדָא. לְאֵן אוּבִיל לִיה
לְתַרְמוּ"ד בְּמַדְבַּר בְּהָרִים. אַתְרָ כַּד אִיהוּ, לְגַבִּי טוּרֵי דְחִשׁוּכָא, דְאַקְרִי (מַלְכִים
א ט) תַּרְמוּד בְּמַדְבַּר וְלֹאוּ אִיהוּ אַתְרָ דְתַרְמוּדָאֵי, אֶלָּא תַּרְמוּד דְאִיהוּ בְּמַדְבַּר

בְּהַרִים, וְתָמַן מִתְכַנְשֵׁי כָּל רוּחִין וְסִטְרִין אַחֲרָנִין. וְהָהוּא נִשְׂרָא הָוָה טָאס
לְתָמַן, בְּשַׁעֲתָא חָדָא

דף רל"ג ע"ב

כִּיּוֹן דְקָאִים עַל הָהוּא דִּיכְתָא, אַגְבֵּה נִשְׂרָא, וְשְׁלֵמָה כְּתַב פְּתָקָא, וְאַרְמֵי תָמַן,
וְאַשְׁתַּזִּיב מְאִינוֹן רוּחִין. וְנִשְׂרָא הָוָה מִסְתַּכַּל גּוֹ חֲשׂוּכָא דְטוֹרִין, לְאַתְר דְתָמַן
עֲזָא וְעֲזָאֵל, דְאִינוֹן תָּמַן אֲסִירִין בְּשִׁלְשָׁלָי דְפְרִזְלָא, נְעִיצָן גּוֹ תְהוּמֵי. וְלִית
יְכִילוּ (ס"א רשו) לְבַר נֶשׁ בְּעֵלְמָא (דף רל"ג ע"ב) לְמִיעַל תָּמַן, וְאַפִּילוּ עוֹפִי
שְׁמֵיָא, בַּר בְּלַעַם

וְכִיּוֹן דְנִשְׂרָא מִסְתַּכַּל גּוֹ חֲשׂוּכָא רַבְרָבָא, מְאִיךְ לְתַתָּא, וְנָטִיל לִיה לְשֵׁלְמָה
מְלַכָּא תַּחוּת גְּדַפְהָא שְׁמַאֲלָא, וּמְכַסְיָא לִיה. וְקִיִּמָּא עַל אֲלִין שִׁלְשָׁלָי, וְאַזְלָא
וּמְקַרְבָּא לְגַבֵּייהוּ, וְשְׁלֵמָה כְּדִין אֲפִיק עֲזָקָא, (שורטיגא) דְחָקִיק עֲלֵיהָ שְׁמָא
קְדִישָׁא, וְשׁוּי בְּפּוּמָא דְנִשְׂרָא. וּמִיד, אִינוֹן הוּוּ אֲמָרִי, כָּל מָה דְבַעֵי שְׁלֵמָה
מְלַכָּא, וּמִתָּמַן הָוָה יָדַע שְׁלֵמָה חֲכַמְתָּא (עילאה). הָדָא הוּא דְכְתִיב, (מלכים א
ט) וַיְבִן וְגו' אֶת תְּרֵמוֹד בַּמִּדְבָּר בְּאַרְץ. וְכִי בְנִינָא הָוָה עֲבִיד בְּאַרְץ. אֲלָא מָהוּ
וַיְבִן. אֲסַתְּכַל בְּסַכְלָתָנוּ, וַיָּדַע לְהָהוּא דִּיכְתָא, לְמַנְדַּע בֵּיה חֲכַמְתָּא. (עילאה
כמה דאת אמר (נחמיה ח) ויבינו במקרא

עַד דְהוּוּ יַתְבִּי, הָא נִשְׂרָא אֲתֵיָא לְגַבֵּייהוּ, וְשׁוֹשְׁנָה חָדָא בְּפּוּמָה, וְשְׁדֵי קַמֵּייהוּ,
וְאַזְלַת לָהּ, חָמוּ וְחָדוּ. אֲמַר רַבִּי פְּנַחֶס, וְלָאוּ אֲמִינָא לְכוּ, דְנִשְׂרָא דָא
בְּשִׁלְחוּתָא דְמֵאֲרָה, אֲזָלָא וְאַתֵּיָא. שׁוֹשְׁנָה דָא, אִיהִי שׁוֹשֵׁן עֵדוּת דְקַאֲמִינָא,
וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁדַר לִיה לְגַבֵּן

פְּתַח כְּמִלְקַדְמִין וְאַמְר, (תהלים ס) לְמַנְצַח עַל שׁוֹשֵׁן עֵדוּת מְכַתֵּם לְדוּד לְלַמֵּד.
וְכִי שׁוֹשֵׁן עֵדוּת מְאִי סְהַדוּתָא סְהִיד. אֲלָא שׁוֹשֵׁן דָּא אִיהִי סְהַדוּתָא לְמַעֲשֵׂה
בְּרַאשִׁית, וְאִיהִי סְהַדוּתָא לְכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל. סְהַדוּתָא לְיַחְוּדָא עֲלָאָה, וְדָא אִיהוּ.
בְּגִין דְשׁוֹשְׁנָה דָּא אִית בָּהּ תְּלִיסַר עֲלִין, וְכִלְהוּ קִיִּימִין בְּעַקְרָא חָדָא, וְאִית בָּהּ
חֲמֵשׁ עֲלִין לְבַר תְּקִיפִין, דְחַפִּיין לְדָא שׁוֹשְׁנָה וְאַגִּינוּ עֲלָהּ

וְכִלְהוּ בְּרָזָא דְחֲכַמְתָּא הוּא, תְּלִיסַר עֲלִין, אֲלִין תְּלִיסַר מְכִילִין דְרַחֲמֵי, דִּירְתָא
כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל מְלַעֲלָא, וְכִלְהוּ אַחֲדוֹן בְּעַקְרָא חָדָא, (ד"א דאינון י"ג תיקונין
דדיקנא תתאה דאריך אנפין, דאינון י"ג תיקונין עלאין דזעיר אנפין) וְאִיהוּ
בְּרִית חָדָא וְדוּגְמָא דְבְּרִית (ס"א יחודא) יְסוּדָא דְכִלְהוּ. חֲמֵשׁ תְּקִיפִין דְסַחְרִין
עֲלֵיהּ, אֲלִין חֲמֵשִׁין תְּרַעִין, חֲמֵשׁ מָאָה שְׁנִין (דיסודא, יסודא (נ"א בבי מקדשא)
ברית קדישא) דְאִילְנָא דְחַיִּי, אֲזָלָא בְּהוּ

סְהַדוּתָא לְעוּבְדָא דְבְּרַאשִׁית. כָּל עוּבְדָא דְבְּרַאשִׁית, כְּלָהוּ (ס"א חמש מאה
שנין דיסודא ברית קדישא כלהו עובדא דבראשית תייבין וכו') תִּיבִין יָדִיעֵן
בְּסוּכְלָתָנוּ, וְקִיִּמָּא בְּחוּשְׁבָנָא אֱלֹהִים דְמַעֲשֵׂה בְּרַאשִׁית. אַחְזִי לְעִילָא, וְאַחְזִי
לְתַתָּא. אַחְזִי לְעִילָא, בְּרָזָא דְעֵלְמָא דְאַתֵּי. וְאַחְזִי לְתַתָּא, בְּרָזָא דְכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל

שׁוֹשְׁנָה סְהַדוּתָא לְעוּבְדָא דְבְּרַאשִׁית, דְקִיִּמָּא בְּכָל הַגִּי סִימְנִין, דְכְתִיב (ס"א
דא) בְּרַאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, דָּא שׁוֹשְׁנָה. תְּלִיסַר עֲלִין, (נ"א אינון) תְּלִיסַר תִּיבִין
עַד אֱלֹהִים תְּנַיִנָא. וְאַיְנוֹן: אֶת, הַשְּׁמַיִם, וְאֶת, הָאָרֶץ, וְהָאָרֶץ, הִיְתָה, תְהוּ,
וְבָהּ, וְחֲשֶׁךְ, עַל, פְּנֵי, תְהוֹם, וְרוּחַ. הָא תְּלִיסַר עֲלִין דְשׁוֹשְׁנָה. חֲמֵשׁ תְּקִיפִין

דְּסַחְרָן לְאֵלִין, אֵינוֹן: מְרַחֶפֶת, עַל, פְּנֵי, הַמַּיִם, וַיֹּאמֶר. הֲאֵם חֲמֵשׁ אַחֲרָנִין. לְבַתֵּר
יְהִי אֹר, הָא עֵיקְרָא וְשִׁרְשָׁא דְשׁוֹשְׁנָה דְכָלְא וְאַחֲדָן בְּה

סְהוּדוּתָא לְיַחּוּדָא. חֲמֵשׁ עַלִין תְּקִיפִין, שְׁרָשָׁא וַיַּחּוּדָא, דְאַחֲדָן בֵּיה תְּלִיסֵר עַלִין
אֵלִין. (דְּבָרִים ו) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ, הֲאֵם חֲמֵשׁ עַלִין דְשׁוֹשְׁנָה. אַחַד, דָּא
הִיא עֵיקְרָא וְשִׁרְשָׁא דְכָלְהוּ אַחֲדָן בֵּיה. רְזָא (ס"א סְהוּדוּתָא לְיַחּוּדָא. חֲמֵשׁ
תִּיבִין שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ, אֵינוֹן חֲמֵשׁ עַלִין תְּקִיפִין דְשׁוֹשְׁנָה. שְׁרָשָׁא
וַיַּסּוּדָא אַחֲדָן בֵּיה דָּא הוּא אַחַד, וְאִיהוּ עֵיקְרָא וְשִׁרְשָׁא דְכָלְהוּ אַחֲדָן בֵּיה.
תְּלִיסֵר עַלִין אֵלִין רְזָא) דְתְּלִיסֵר בְּחוּשְׁבָנָא, גּוּשְׁפִּנְקָא דְמִלְכָּא

תָּא חֲזִי, כְּגוֹנוּא (שִׁיר הַשִּׁירִים ב) דְשׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים, הֲכִי אֵינוֹן יִשְׂרָאֵל בֵּין
עַמִּין עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת. וְהֲכִי כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, בֵּין שְׂאֵר אַכְלוּסִין רַבְרָבָן
מִמֶּנּוּ. כָּל זְמַן דְשׁוֹשְׁנָה קִימָא אֶטִּימָא, דְלָא פְּתִיחָא, לִית בְּה רִיחָא, וְלָא סְלִקִין
לָהּ, וְלָא מִפְּקִין לָהּ מִגּוּ גּוּבִין, בְּשַׁעֲתָא דְשׁוֹשְׁנָה פְּתִיחָא, סְלִקָא רִיחָא, כְּדִין
אֶפִּיקוּ לָהּ מִגּוּ גּוּבִין. וַיִּתְּהַנֵּי בְּהוּ כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, שְׁנַאֲמַר (שִׁיר הַשִּׁירִים ה)
פְּתַחִי לִי אַחוּתִי רַעִיתִי, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא שְׁדָרָה לֹן אֶלָּא לְמִיחָךְ לְאוֹרְחֹן

דף רל"ד ע"א

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר לְאַבוּהִי, הֲאֵם שְׁמַעְנָא אֵלִין שְׁיִיפִין אֶטִּימִין, בְּרְזָא דְקַרְבָּנִין.
שְׁיִיפִין אַחֲרָנִין, רְזָא דְלַהוֹן מֵאִי. אָמַר לִיה רַבִּי (דף רל"ד ע"א) שְׁמַעוֹן לְרַבִּי
אֶלְעָזָר, אֶלְעָזָר בְּרִי, כָּל שְׂאֵר שְׁיִיפִין דְלָגוּ, רְזָא עֲלָאָה אִיהוּ

תָּא חֲזִי, לְבָא הֲאֵם אֶתְמַר, אֶבֶל לֵב דָּא אִיהוּ נוֹרָא דְדָלִיק, וְאַלְמָלָא דְזַמִּין לְגַבִּיה
מִלְכָּא עֲלָאָה כְּנַפֵּי רִיחָא, דְאַתִּינִין לְקַמִּיה רִיחָא, מִרוּחָא דְנָשִׁיב מִגּוּ בּוֹסְמִין
עֲלָאִין, הוּא אוֹקִיד לְעֲלָמָא בְּרַגְעָא חֲדָא

רַעִיא מֵהִימְנָא וּבְחַבּוּרָא קְדַמָּאָה, אָמַר רַעִיא מְהִימְנָא, בּוּצִינָא קְדִישָׁא, כָּל מַה
דְאַמְרַת שְׁפִיר, אֶבֶל מוּחָא אִיהוּ מַיִם, לֵב אִיהוּ אֵשׁ, וְתַרְוּוּיָהוּ אִיהוּ רַחֲמֵי
וְדִינָא, דָּא כְּסָא רַחֲמֵי, וְדָא כְּסָא דִינָא. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְלַךְ, עוֹמֵד מִכְּסָא
דִין, דְאִיהוּ לֵב. וַיּוֹשֵׁב עַל כְּסָא רַחֲמִים, דְאִיהוּ מוּחָא

וְכַד חוּבִין מִתְרַבִּין עַל אֲבָרִים, וְעַל עֲרֻקִין דְלָבָא, דְאִיהוּ כְּרִסְיָא דְדִינָא. אֶתְמַר
בְּלָבָא, (אֶסְתֵּר ז) וְהַמֶּלֶךְ קָם בְּחֻמְתּוֹ מִמִּשְׁתֵּה הַיּוֹן, דְאִיהוּ יִינָא דְאוֹרֵייתָא.
וּבְזַמְנָא דְכַנְפֵי רִיחָא נִשְׁבִּין עַל לְבָא, (יַחְזַקָּאֵל א) וְאַשְׁמַע אֶת קוֹל כְּנַפֵּיהֶם
(אֶסְתֵּר ז) וְחֻמַּת הַמֶּלֶךְ שָׁכְכָה. דְתַרִין כְּנַפֵּי רִיחָא, (שְׁמוֹת כח) וְהִיוּ הַכְּרוּבִים
פּוֹרְשֵׁי כְּנַפֵּים לְמַעַלָּה סוֹכְכִים בְּכַנְפֵיהֶם עַל הַפְּפֶרֶת, דָּא כְּפּוֹרְתָא דְלָבָא

וּבְמֵאִי וְחֻמַּת הַמֶּלֶךְ שָׁכְכָה. בְּגִין דְּוָאֲשְׁמַע אֶת קוֹל כְּנַפֵּיהֶם (בַּמִּדְבָּר ז) וַיִּשְׁמַע
אֶת הַקּוֹל, דָּא קוֹל תּוֹרָה, קוֹל דְקַרִיאת שְׁמַע. וַיִּדְבֵּר אֵלָיו, בְּצִלוֹתָא דְפּוּמָא,
דְאִיהוּ (תְּהִלִּים נא) אֲדִנִי שְׁפַתִי תִפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ

וְהָיוּ רִיחָא דְנָשִׁיב בְּכַנְפֵי רִיחָא, אִיהוּ אֶפִּיק קְלָא בְּקִנְהָ, דְאִיהוּ קִנְהָ חֲכָמָה
קִנְהָ בִינְהָ. וְאַתְמַר בְּהָ, (יַחְזַקָּאֵל לז) כֹּה אָמַר יְיָ מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בָּאִי הָרוּחַ.
דְאֵינוֹן אַרְבַּע אֲתוּוֹן יְדוּ"ד, וְהֵאִי אִיהוּ רוּחַ דְדִפִּיק בְּכָל עֲרֻקִין דְלָבָא, דְאַתְמַר
בְּהוֹן, (יַחְזַקָּאֵל א) אֶל אֲשֶׁר יִהְיֶה שְׁמָה הָרוּחַ לְלַכְתָּ לְכוּ

אָמַר בּוּצִינָא קְדִישָׁא, וְדָאִי רַעִיא מְהִימְנָא, דְרַגָּא דִילָךְ אִיהִי, דְבִיהָ וְחֻמַּת הַמֶּלֶךְ
שָׁכְכָה. (תְּהִלִּים קמד) אֲשֶׁרֵי הָעַם שָׁכְכָה, בְּגִימְטְרִיא מְשָׁה. אָמַר לִיה, בְּרִיךְ

אֶת בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, בּוֹצִינָא דְדָלִיק קָמֵי מַלְכָּא וּמִטְרוּנִיתָא. גַּר יֵי, אִיהִי נִשְׁמָה
דִּילָךְ.

אָמַר לֵיהּ, הָא אִמְרַת מוּחָא וּלְבָא וּכְנָפֵי רִיאָה, תְּרִי כּוּלִין מְאִי נִיהוּ. אָמַר
רַעִיא מְהִימָנָא, הָא אוּקִימָנָא בְּכְנָפֵי רִיאָה, עוֹשָׂה מְלֹאכְיוּ רוחות, כּוּלִין
מְשֻׁרְתֵי אֵשׁ לוֹהֵט. וְאִינוּן תְּרִין כְּנָפֵי רִיאָה, וְתִרִין כּוּלִין, לְקַבֵּל ד' חִינוּן
דְּכִרְסִיָּא. כִּרְסִיָּא, אִיהוּ לְבָא בְּאִמְצָעִיתָא

וְכֵן מוּחָא, אֵית לֵיהּ אַרְבַּע חִינוּן, דְּאִיהוּ כִּרְסִיָּא דְרַחֲמֵי. וּמְאִי נִיהוּ. רִאֲיָה
שְׂמִיעָה רִיחָא דְבוּר. רִאֲיָה: אֲרִיָּה. שְׂמִיעָה: שׁוּר. רִיחָא: נִשְׂרָא. וּד' אֲנָפִין וּד'
כְּנָפִין לְכָל חַד. דְּבוּר: אָדָם אִיהוּ. אַחִיד עֵילָא וְתַתָּא, דְרוֹעִין דְּבַהוּן וְיַדִּינוּ
פְּרוּשׁוֹת כְּנִשְׂרֵי שְׁמַיִם. גּוּף אֲרִיָּה, וְשׁוּקִים, (יחזקאל א) וְכַף רְגְלֵיהֶם כְּכַף רְגַל
עֵגֶל. וְעַל גּוּפָא אֲתַמַּר, (בראשית מא) מְרַכְבֵּת הַמִּשְׁנָה. מִשְׁנָה כְּתִיב, לִישָׁנָא
(דְּמַתְנִיתִין. ע"כ רעיא מהימנא

פְּתַח וְאָמַר, (בראשית יט) וַיִּי הַמָּטִיר עַל סְדוֹם וְעַל עַמּוֹרָה גִּפְרִית וְאֵשׁ, אָמַי
אוּקִיד לוֹן. בְּגִין דְּכְנָפֵי רִיאָה לֹא נִשְׁיבוּ בְּהֵיא שְׁעַתָּא. וְסַתְרָא דְכְּנָפֵי רִיאָה,
דָּא (תהלים סח) כְּנָפֵי יוֹנָה נַחְפָּה בְּכַסֵּף וְאִינוּן רַפְאֵל, וְצַדִּיקָאֵל. וְעַלֵּיהוּ
אֲתַמַּר, (תהלים קד) עוֹשֶׂה מְלֹאכְיוּ רוחות, לְנִשְׁבָּא תְּדִיר קָמֵי מַלְכָּא (ס"א
(לְבָא

טְחוּל, פְּתַח בּוֹצִינָא קְדִישָׁא וְאָמַר, (קהלת ד) וְאֶרְאָה אֶת כָּל הָעֲשׂוּקִים שְׂנַעְשׂוּ
תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וְהִנֵּה דְמַעַת הָעֲשׂוּקִים. מֵאֵן אִינוּן עֲשׂוּקִים. אֵלִין יְנוּקִין דְּאִינוּן
בְּתוּקָפָא דְאִמְהוּן. דְּסַלְקִין מְעַלְמָא, עַל יְדֵי מְלֹאךְ הַמּוֹת. וְכִי מְלֹאךְ הַמּוֹת קִטִּיל
לוֹן, דְּאִיהוּ עוֹשֶׂק. אֵלָא הֵדֵר וְאָמַר, וּמִיֵּד עוֹשְׂקֵיהֶם כַּח וְאִין לְהֶם מְנַחֵם. מֵאֵן
הֵהוּא כַּח. דָּא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית א) יְהִי מְאֵרֶת בְּרַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם. וְדָא הוּא
מְאֵרֶת חֲסֵר וְאוּ, וְדָא לִילִית, דְּאִיהִי מְמָנָא דְהֵהוּא עוֹשֶׂק

וְאִיהִי אֶקְרִי טְחוּל, וְאִיהִי אֲזַלַת (משפטים קי"ד) וְחִיִּיכָא בִּינוּקֵי, וּבְתַר עֲבַדַת
בְּהוּ רִיגְזָא וְדַמְעָה, לְמַבְכֵי עַלֵּיהוּ. טְחוּל לְזִינָא דְכְּבַד אֲזַלָּא. דָּא אֲבָרֵי בִשְׁנֵי,
וְדָא בְּרַבִּיעֵי בְּעוּבְדָא דְבְּרָאשִׁית. וּבְגִין דָּא, לִית סִימָנָא טְבָא בִּשְׁנֵי וּבְרַבִּיעֵי.
כְּבַד מוֹתָא דְרַבְרָבִי, טְחוּל מוֹתָא דְזוּטְרִי

רַעִיא מְהִימָנָא וּבְחַבּוּרָא קְדַמָּא, אָמַר רַעִיא מְהִימָנָא, וְדָאֵי הֵכִי הוּא, דְכְּבַד
אִיהוּ דְרָגָא דְעָשׂוּ. עָשׂוּ הוּא אָדָם. הוּא כְּנִישׁ כָּל דְמִין, בִּין צְלוּלִין, בִּין עֲכוּרִין.
וְלֹא אֲבַחִין בִּין טַב לְבִישׁ. לֹא עֲבִיד אֲפֻרְשׁוּתָא בִּינֵיהוּ. לְבָא אִיהוּ יִשְׂרָאֵל,
דְּאֲבַחִין בִּין טַב לְבִישׁ, בִּין דָּם טְמָא לְדָם טְהוֹר, וְלֹא נְטִיל אֵלָא בְּרִירוּ וְנָקִיו
דְּהֵהוּא דְמָא, כְּבוֹרֵר אוּכַל מְגוּ פְסוּלַת

דף רל"ד ע"ב

וּלְבַתֵּר דְנְטִיל לְבָא, דְאִיהוּ יַעֲקֹב, בְּרִירוּתָא דְדָמִים, דְאִיהוּ לְעֵילָא. וְאֲשַׁתָּאָר
כְּבַד דְאִיהוּ (דף רל"ד ע"ב) עָשׂוּ בְּפְסוּלַת. אִיהוּ כְּעֵיס עֲלֵיהּ בְּמֵרָה, דְאִיהִי
גִּיהֶנֶם, דְאֲתַבְרִיאַת בְּיוֹמָא תְּנִינָא, מוֹתָא דְרַבְרָבִי, וְאִיהִי נוֹקְבָא בִישָׁא, אֵשׁ
זָרָה, עֲבוּדָה קְשָׁה, עֲבוּדָה זָרָה קְרִינוּן לָהּ

וּבְגִין דְמִינָה אֲתַעֵר כְּעַס לְכְּבַד, אוּקְמוּהָ רַבְּנֵן בְּמַתְנִיתִין, כָּל הַכּוֹעֵס כְּאִילוּ
עוּבַד עֲבוּדָה זָרָה. וְלֹא עוֹד, אֵלָא דְלִית שְׂרִיפָה וְחֲמִימוֹת בְּכָל מְרַעִין דְאֲבָרִין

דגופא, אלא ממרה. דאיהי אדליקת בשלהובין על ערקין דכבד, ובעי לאוקדא כל גופא. ואיהו כגוונא דימא, כד איהו כעיס, דגלי ימא סלקין עד רקיעא, ובעו לנפקא מגבוליהו, לתברא (ס"א לחרבא) עלמא. אי לאו שכונתא, דאיהי לחולה כחול דאסחר לימא, דלא נפקת מפומהא, אוף הכי שכונתא אסחרת לגופא, וסמיך ליה, כמה דאת אמר, (תהלים מא) יי יסעדנו על ערש דוי.

ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין, המבקר את החולה, לא ליתב למראשותיו, משום דשכונתא על רישיה. ולא לרגלוי דמלאך המות לרגלוי. האי לאו לכל בר נש, אלא לבינוני. אבל לצדיק גמור, יי יסעדנו על ערש דוי, על רישיה. ושכונתא אסחר גופיה, עד רגלוי. ובגין דא אתמר בייעקב, (בראשית מט) ויאסף רגליו אל המטה, ודא שכונתא דאתמר בה, (ישעיה סו) והארץ הדום רגלי. לרשע גמור, מלאך המות אסחר ליה בכל סטרא. ודא יצר הרע, דמלאך המות אסחר ליה בכל סטרא, חרבא דיליה, דפניו מוריקות, בטפה חדא מאינון ג' טפות, דזריק ביה. הדא הוא דכתיב, (משלי ה) ואחריתה מרה (כלענה). כבד דא דכורא. יותרת הכבד נוקבא. (עד כאן

קיבה, איהו דרגא חד משתי דמותא. ודא אתקרי תרדמה. עסטיראה (נ"א עסירטא), דרגא שתיתאה דמלאך המות. ומגו דאתי מרחיק, איהו מסטרא דמותא. ולא מותא. רמזא, חד משתי דמותא

רעיא מהימנא אמר רעיא מהימנא, בתר דגופא איהו מאילנא דטוב ורע, לית אבר בגופא, דלא אית ביה יצר הרע ויצר טוב, לבינוניים. ולצדיקים גמורים, תרין יצירות, דדכר ונוקבא, תרווייהו טובים. כגוונא דחתן וכלה. לרשעים גמורים, תרין יצירות בישין, דכר ונוקבא, בכל אבר ואבר, מסטרא דסמאל ונחש.

ובגין דא מסטרא דאילנא דטוב ורע, קיבה אית בה תרין דרגין. דהכי אוקמוה רבנן, קיבה ישן. ואית שינה, אחת משתי דמותא. ושינה, אחת משתי דמותא. ובגין דא אוקמוה רבנן מארי מתיבתא, (זכריה י) החלומות שוא ידברו, והכתיב (במדבר יב) בחלום אדבר בו. לא קשיא, כאן על ידי שד. כאן על ידי מלאך. חלום על ידי מלאך, חד משתי דמותא. חלום על ידי שד, איהו שוא, מסטרא דמותא. ואיהו תבן, דהכי אוקמוה, כשם שאי אפשר לבר בלא תבן, כך אי אפשר לחלום בלא דברים בטלים

אצטומכא דא קרקבן נקלף. ואוקמוה רבנן, קורקבן טוחן, דאיהו נטיל כלא, ושוחק, ומשדר לכל אברין. אי אברין בלא חובין, כגוונא דאוקמוה רבנן, דאית מלין דמעכבין ית קרבנא, דלא נחית לקבלא ליה, ההוא דשדר קודשא בריך הוא לקבלא דורונא דיליה. דאית דמקבל ליה קודשא בריך הוא על ידי אריה, דאתמר ביה (יחזקאל א) ופני אריה אל הימין לארבעתן. וקודשא בריך הוא רכיב עליה, ונחית ביה, לקבלא ההוא דורונא

ואית דורונא דמקבל ליה על ידי שור, דאתמר ביה (יחזקאל א) ופני שור מהשמאל לארבעתן. ואית דורונא, דמקבל על ידי דנשר, דאתמר ביה (יחזקאל א) ופני נשר לארבעתן. דאינון שתי תורים, או שני בני יונה. ואית דורונא, דמקבל ליה על ידי דאדם דכתיב ביה, (ויקרא א) אדם כי יקריב מכם קרבן ליי. בדיוקנא דההוא דאתמר ביה. (יחזקאל א) ודמות פניהם פני אדם. ידן"ד נחית עליהו, לקבלא דורונא

ואית חיון טבעיות, ממנן על גופין, דאינון מארבע יסודין, ואינון דכין. ולקבלייהו ארבע חיון דורסין, מסאבין, (נ"א מלאכין ממנו) על ד' מרינן, דאינון: מרה חוורא, מרה סומקא, מרה ירוקא, מרה אוכמא. ואית חיון שכליות, דסחרין לכרסייא. ואית לעילא מנייהו, וגבוהים עליהם, ואינון חיון אלהיות, מסטרא דקדושה. ואית חיון דסטרא אחרא. ואתקריאו אלהים אחרים. ואלהיות דקודשא, אלהים חיים. ואלין אלהיות דקדושה, אתקריאו אלהי האלהיות, ועלת על כלא, אל אדון על כל המעשים. וכל זינא אזיל לזיניה. ובגין דאית אלהים אחרים, אמר עלייהו, (שמות כב) זובח לאלהים יחרם בלתי לידן"ד לבדו. בגין דלא יתערב אלהים חיים עם אלהים אחרים. (ס"א ובחבורא קדמאה) (עד כאן)

דף רל"ה ע"א) אצטומכא דא, נטיל ושחיק, ומשדר לכל סטרין דלתתא, ומניה אתזנו תתאי. מאינון שתין שמרים לתתא, כל אינון רוחין וסטרין אחרנין דאיתזנו בליליא, מאינון אברים ופדרים. ושאר נטלין כל שייפין, ונטיל כלא כבד, וקריב ללב, כמה דאתמר. ודא איהו דכתיב, (יחזקאל א) ופני אריה אל הימין. ועל דא אתחזי על מדבחא, כגוונא דאריה אכיל קרבנין. מכאן ולהלאה כל שאר שייפין, ברזא דגופא כגוונא דלעילא

רעיא מהימנא אמר רעיא מהימנא, בוצינא קדישא, ודאי אצטומכא בקדמיתא נטיל כלא, עד שית שעתינן, ואופה. קרקבון, איהו אופה. וריאה, איהי משקה. לבא מלכא. ואינון תרין, אינון ודאי אופה ומשקה, למיהב למלכא, משפירו דכל מאכלין ומשקין, רישא דכלהו, מבחר לכלהו. והיינו דכתיב, (שיר השירים ה) אריתי מורי עם בשמי אכלתי יערי עם דבשי שתיתי ייני עם חלבי. לבתר, אכלו רעים, שאר אברים, דאינון חילין ומשריין דמלכא, דפליג לון מזונא, על ידי שר האופים. שתו ושכרו דודים, על ידי שר המשקים

וכבד איהו לימינא דבר נש. ובגין דא, ופני אריה אל הימין לארבעתן לימינא דמלכא, דאיהו לבא. טחול, לשמאלא. אלין אינון מסטרא אחרא, ופני שור מהשמאל. משקה חמרא מזוג במיא למלכא. ואריה אכיל, דא כבד, כניש מזונא קמי מלכא, דאיהו לבא

ואית לאקשוויי על האי. אי כבד איהו עשו, איך הוא מתקן מזונא ללבא. אלא ודאי לבא איהו כגוונא דיצחק. כבד עשו, דאיהו הצד ציד. ויימא ליה, (בראשית יז) יקום אבי ויאכל מציד בנו. אלין אינון צלותין, דאזלין ומתתרכין מעניינים, ויצחק בצערא וביגונא, דלא יכלין לכונא לצלותא. ובגין דא לא אמר ויאכל מציד, אלא ויאכל מציד בנו. (שמות ד) בני בכורי ישראל. כגוונא דא, לית לון לישראל מזונא בגלותא, אלא על ידי אומין דעלמא

אבל כד אינון בארעא דישראל, מזונייהו על ידי שכינתא. ויהו תרין כנפי ריאה משקין אומה, שר המשקים. ותרין כולין האופים, דמבשלין הזרע דנחית מן מוחא, ומבשלין מיא דמקבלין מכנפי ריאה. ולבתר דייכול מלכא, דאיהו לבא, אתמר בתרין כליין דיליה, אכלו רעים. ולתרין כנפי ריאה, שתו ושכרו דודים

דְּלָבָא אִיהוּ כְּסָא דִּין, אַרְבַּע חִיּוֹן שְׁלִיחֵן דִּילֵיהּ. תְּרִין כְּנַפֵּי רִיאָה, וּתְרִין כְּלִיִּין,
דְּכְנַפֵּי רִיאָה וּפְנֵיהֶם וּכְנַפֵּיהֶם פְּרוּדוֹת מְלַמְעָלָה, לְקַבְּלָא עֲלֵיהּ מְלָכָא, דְּאִיהוּ
(ישעיה יא) רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה רוּחַ דַּעַת וְיִרְאַת יי' דִּיתִיב עַל
כְּרִסְיָא, דְּאִיהוּ לְבָא, דְּכָל אֵינּוֹן דְּפִיקִין מִתְנַהֲגִין אֲבַתְרֵיהּ, כְּחֵילִין בְּתַר
מְלַכְהוֹן.

וְרוּחָא דְנִשְׁיב מְכַנְפֵי רִיאָה, נִשְׁיב עַל תְּרֵי נּוֹקְבֵי חוּטְמָא. וְאִיהוּ קְרִיר וְצַנִּינָא
מְשֻׁמָּאֵלָא. וְחָם מִימִינָא. וּמְסֻטְרָא דְמוּחָא דְאִיהוּ כְּרִסְיָא דְרַחֲמֵי, אִיהוּ רוּחַ
קַר לִימִינָא, דְחֻסְדָּא. וְחָם מְשֻׁמָּאֵלָא דְגְבוּרָה, דְתַמְן לְבָא. וּמוּחָא מְזִיג בֵּיהּ,
בְּאַמְצְעִיתָא דְתְרוּוּיָהּ. אוּף הֵכִי לְבָא מְזִיג, מְקוּר וְחוּם. וּמוּחָא אוּף הֵכִי,
דְמַקְבְּלִין דִּין מִדִּין.

וּשְׁמַרִים דְכְלָא, נְטִיל טְחוּל, וּמְשַׁרְיִין דִּילֵיהּ, דְאֵינּוֹן עֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת, דְאָמַר
עֲלֵיהּ שְׁלֵמָה, (קהלת ב) קְנִיתִי לִי עֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת. תְּרִין כּוֹלִיִּין אֲתַקְרִיאוּ
אֲשִׁים, עַל שֵׁם אֲשִׁים דְלַעֲלָא, דְאֲתַמַּר בְּהוּ (דְבָרִים יח) אֲשִׁי יי' וּנְחַלְתּוּ
יֵאֲכֻלוּ.

וּבְקִנְיָה שִׁית עֲזָקָאן, דְעֲלֵייהּ אֲתַמַּר, (תהלים כט) הָבוּ לִי בְנֵי אֱלִים. דְבַהוֹן
סְלִיק קְלָא, דְאֲתַפְּלִיג לִו' קְלִין דְשְׁכִינְתָּא. וּשְׁבִיעָא סְלִיק לְפּוּמָא, דְאִיהוּ
כְּרִסְיָא. וּשִׁית עֲזָקָאן דְקִנְיָה, אֵינּוֹן כְּגוּוֹנָא דְשִׁית דְרַגִּין דְכְּרִסְיָא דְמְלָכָא. וְקִנְיָה
אִיהוּ סְלָם, דְבֵיהּ (בראשית כח) מְלֶאכִי אֱלֹהִים עוֹלָם וְיִוֹרְדִים בּוּ, דְאֵינּוֹן
הַבְּלִים סְלִקִין בֵּיהּ מְלָכָא (נ"א מְלָבָא), וְרוּחִין דְאִוִּירָא (חורין נפקין) נְחַתִּין בֵּיהּ
בְּלָבָא, לְקַרְרָא חֲמִימוּתָא, דְלָא לּוֹקִיד גּוּפָא.

וְכַד רוּחָא נְחִית, נְחִית בְּכַמָּה רוּחִין, כְּמְלָכָא עִם חֵילֵיהּ. וּכְנַפֵּי רִיאָה מְקַבְּלִין
לְרוּחָא, דְאִיהוּ מְלָכָא עֲלֵיהּ, כְּמָה דְאֵמִינָא. (יחזקאל א) וּפְנֵיהֶם וּכְנַפֵּיהֶם
פְּרוּדוֹת, (שמות כה) וְהָיוּ הַכְּרוּבִים פּוֹרְשֵׁי כְנָפִים לְמַעַלָּה.

דף רל"ה ע"ב

אִי זְכָאן אֲבָרִין דְבַר נֶשׁ בְּפִקוּדִין דַּעֲשֵׂה דְמְלָכָא עֲלָא דְאִיהוּ רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, נְחִית
בְּסְלָם, דְאִיהוּ גְרוֹן, בְּכַמָּה רוּחִין קְדִישִׁין, דְאֲתַמַּר עֲלֵיהּ, (תהלים קד) עוֹשֶׂה
מְלֶאכִי רוּחוֹת וְסִלְקִין לְקַבְּלֵי אֵלִין הַבְּלִים דְלָבָא, דְאֲתַמַּר עֲלֵיהּ, מְשַׁרְתִּיו אֵשׁ
לוֹהֵט. וְעֲלֵייהּ אֲתַמַּר (תהלים כט) קוֹל יְדוֹן דְ חוּצֵב (דף רל"ה ע"ב) לְהַבּוֹת
אֵשׁ. בְּגִין דְלִיבָא אֲדַנִּי, דְמַנִּיה סְלִקִין לְהַבּוֹת אֵשׁ בְּפּוּמָא דְאִיהוּ יְדוֹן דְ, דְנְחַתִּין
עֲמִיה כְּמָה רוּחִין דְקְדוּשָׁה, מְאַרְבַּע אֲתוּוֹן יְהוָה. דְאֲתַמַּר עֲלֵיהּ, (יחזקאל לז)
כֹּה אָמַר יְדוֹן דְ מְאַרְבַּע רוּחוֹת בְּאֵי הַרוּחַ

קְנִיָּה, אִיהוּ קִנְיָה חֲכָמָה קִנְיָה בִּינָה, דְאֵינּוֹן לִימִינָא דְחֻסְדָּא, וְלְשֻׁמָּאֵלָא דְגְבוּרָה.
תְּפִאֲרַת, סְלָם בְּאַמְצְעִיתָא, בְּגוּפָא כְּלִיל תְּרִין דְרוּעִין, וְגוּף וּבְרִית, וּתְרִין
(סטרין) שׁוֹקִין. לְקַבְּלֵי שִׁית עֲזָקָאן דְקִנְיָה

וְכַד נְחִית יְדוֹן דְ לְלָבָא, לְגַבֵּי אֲדַנִּי, מִתְחַבְּרִין דִּינָא בְּרַחֲמֵי בְּלָבָא. דְאִיהוּ
יְאֵהדוּנָהי. וְכַד סְלִיק אֲדַנִּי לְפּוּמָא, דְאֲדַנִּי שְׁפָתֵי תְּפִתַּח, לְקַבְּלָא יְהוָה בְּפּוּמָא,
לְאֲתַחְבְּרָא תַמְן תְּרִין שְׁמֵהן בְּחַבְּוִירָא חֲדָא, יְאֵדדוּנָדי, כְּגוּוֹנָא דְמִתְחַבְּרָאן
בְּלָבָא. וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהָ מְאִרֵי מִתְנִיתִין, מִי שְׁאִין תּוֹכּוּ כְּבָרוּ אֵל יְכַנְס לְבַיִת
(הַמְדַרְשׁ, אִי לִית לּוֹן פּוּמָא וְלָבָא שׁוּין). (עד כאן)

קנה שית עזקאן בקנה, מתחבראן כחדא, ואינון אקרון בני אלים, מפקי רוחא לנשבא על עלמא. ואתיין מסטרא דגבורה. וכד אינון מתחברן כחדא, אינון כגוונא דשופר. ואלין אקרו שופר, שופר של איל של יצחק. אלים בני בשן, הבו ליי בני אלים. אלים דיצחק, ומפקין רוחא וקלא. וההוא קלא נפיק, ואערע בעבי מטרא, ואשתמע לברייתא לבר. ועל דא כתיב, (איוב כו) ורעם גבורותיו מי יתבונן. דודאי מסטרא דגבורה קא אתיין. ובגין דא (ס"א ומה אמר ההוא קלא, קול יי על המים אל הכבוד וגו') אל הכבוד הרעים יי על מים רבים. אל הכבוד רועם לא כתיב, אלא אל הכבוד הרעים, על ידא דבני אלים. ולית מאן דיידע בשבחא דהאי קלא, הדא הוא דכתיב מי יתבונן

רעיא מהימנא ובחבורא קדמאה, פתח רעיא מהימנא ואמר, ווי לון לבני נשא, דאינון אטימין לבא, סתימין עיינין, דלא ידעין אברים דגופיהון על מה אינון מתתקנין, דהא קודשא בריך הוא (נ"א קנ"ה) תלת חילין כלילן ביה, חד הבל, דאיהו להב אש, דנפיק מן לבא ואתפלג לז' הבלים, דאמר קהלת. תניינא, אויר דעאל לגביה מלבר. תליתאה, מים דכנפי ריאה, דאינון דבוקים בקנה. ומתלת אלין אתעביד קול, מים ורוח ואש, ומתפלג כל חד לז', ואינון ז' להבים, ז' אוירות, ז' נחלים.

וכד אערעו להבים דלבא, בעבי מטרא, דאינון כנפי ריאה, ארח קנה דריאה. האי איהו ורעם גבורותיו מי יתבונן. דביה לב מבין בבניה, דאיהי בלבא לשמאלא, גבורה. וחסד לימינא, מים דכנפי ריאה. ותמן חכמה מוחא, ומניה, (שיר השירים ד) מעין גנים באר מים חיים ונוזלים מן לבנון. דאיהו לבונא דמוחא, נוזלים על קנה דריאה. בתר דאסתלקו עננים דבינה לגבי מוחא

ורזא דמלה (שיר השירים ג) מי זאת עולה מן המדבר כתימרות עשן. ודא עשן המערכה, דסליק מן לבא למוחא. דכל רוחין דעלמא, לא זזין ליה מאתריה. חכמה: כח מ"ה. כח: בלבא. מה: במוחא. קנה: תפארת, כליל ו' ספיראן. ו' דרגין אינון לכרסייא, דאיהי אימא. לנחתא חכמה לגבה, מן מוחא ללבא, דבה לב מבין. ובגין דא, (משלי ד) קנה חכמה קנה בינה. ביה אבא נחית. ביה אבא סליק. והאי איהו סלם דביה (ס"א עולים ויורדים בו) עולים (תרי, ויורדים תרי. ע"כ רעיא מהימנא

ושט דבלע מיכלא, ומתמן עאל לכלהו שייפין, דאיהי (ס"א דא איהו רזא) בדרגא דאשים. אשים אינון קרבין מיד, ובלעי ונטלי כליל (ס"א כלא) מגו אשא עלאה, דכליל לאשים. ורזא דא, (דברים יח) אשי יי ונחלתו יאכלון. אלין אכלין ובלעין, ושאר לא אכלין הכי

וכל בני עלמא (ס"א לבר) לבד, לא ידעין איך אכלין, ולא רזא דלהון, אלא דרגין דלגו אינון ידעין, ונטלין מנייהו. ושט לית ליה בדיקה מבחוץ, דלא ידעי, אלא מבפנים ידעי ונטלי עד דעאל לבי טוחנא, ואשתחיק ואתבשל. ונטיל כלא כבד כמה דאתמר. מאלין אשים נפקי דרגין, דאקדמי ונטלי מכבד בקדמיתא, (ומאן אינון, אליו) הטוחנות, אכלי קרבנין וטחני. ועל דא מדאתחרב בי מקדשא כתיב, (קהלת יב) ובטלו הטוחנות פי מעטו. אלין טחנין בקדמיתא

דף רל"ו ע"א

כִּיּוֹן דְּאַתְּחַנֵּן, אֵינּוֹן דְּשִׁלְטֵי עֲלֵיהּוּ, בְּלַעֲי וְנִטְלֵי, וְאַקְרוּן וְשׁ"ט. אַמַּאי. אֶלְא
וְשִׁט, דְּיוֹקְנָא דְּוַ"ו, (דף רל"ו ע"א) אֵיהּוּ וְשִׁט כְּפּוּף. וּלְבַתֵּר, שִׁט לְמִיכַל
מְשִׁתָּיָא, חֲמַרָא וּמַיָּא. דְּכְתִיב, (במדבר יא) שִׁטּוֹ הָעַם וְלִקְטוּ. מִיכְלָא לְמִיכַל,
מְשִׁתָּיָא חֲמַרָא וּמַיָּא, נְסוּכָא דִּיּוֹן, וְנְסוּכָא דְּמִים

בְּהַאי וְשִׁט עָאֵל וְאַשְׁתַּאֲבֵי בְּרִיאָה, אֶלִין שְׂרָפִים, (ס"א שייפין) בְּשִׁלְהוּבִיתָא
דְּלַהוֹן נְטְלֵי מְשִׁתָּיָא, וְאַקְרוּן רִיאָה, בְּחַבּוּרָא חֲדָא, וְאַשְׁתַּאֲבֵי כְּלָא בְּהוֹן. וְכֹל
אֶלִין, נְטְלִין כָּל חַד וְחַד, כְּדַקָּא חֲזִי לִיהּ. וּמְדַחַרְבֵי בֵי מְקַדְשָׁא, (קהלת יב)
וּבְטִלוּ הַטּוֹחֲנוֹת כִּי מַעֲטוּ כְּלָהוּ. דְּאַזְעִירוּ דְּיוֹקְנֵיהּוּ וּמְזוֹנֵיהּוּ, וְלִית יוּמָא
דְּלִית בֵּיהּ מְאָרָה, אֲרִים קְלִיָּה רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, וּוִי יְרוּשָׁלַם קְרַתָּא קְדִישָׁא,
וּוִי לְעַמָּא, דְּכָל טְבָאן אֶלִין אַבְדִּין, רַבְרַבֵּן גִּיבְרִין מְמַנֵּן אַזְעִירוּ דְּיוֹקְנֵיהּוּ, עַל
דָּא בְּכוּ חַבְרִיאָא. אָמְרוּ, וּוִי רַבִּי, כַּד תְּסַתְּלַק מִן עֲלַמָּא, מֵאן יִגְלַה רְזִין סְתִימִין
עֲמִיקִין כְּאֶלִין, דְּלָא אֲשַׁתְּמַעוּ מִן יוּמָא דְּשִׁלְמָה מְלַכָּא, וְעַד הַשְׁתָּא. זְכָאָה דְּרָא
דְּשַׁמְעִין מִלִּין אֶלִין, וְזְכָאָה דְּרָא דָּאֲנַת בְּגוּוִיָּהּ, וּוִי לְדָרָא דִּישְׁתַּאֲרוּן יְתִמִין מִנֵּךְ.

רַעִיא מְהִימְנָא וּבְחַבּוּרָא קְדַמָּאָה פְּתַח רַעִיא מְהִימְנָא וְאָמַר, וְהָא כְּתִיב,
וְשִׁפְתוֹתֵינוּ שִׁבַּח כְּמִרְחַבֵי רְקִיעַ. וְשִׁבַּע רְקִיעֵין אֵינּוֹן: וִילוּן. רְקִיעַ. שְׁחָקִים.
זְבוּל. מְעוֹן. מְכוּן. עֲרֻבוֹת. שְׁחָקִים. דְּבַהוֹן רִיחִים דְּטוֹחֲנִים מִן לְצַדִּיקִים לְעַתִּיד
לְבָא. וְאֵינּוֹן אֶקְרוּן שְׁחָקִים, עַל שֵׁם (שמות ל) וְשִׁחֲקַת מִמֶּנָּה הִדַּק, וְאֵינּוֹן נֶצַח
וְהוּד, עֲלֵיהּוּ אֲתַמַּר (ישעיה מה) וְשְׁחָקִים יִזְלוּ צַדִּיק, דְּאֵיהִי שְׁכִינְתָּא תַתָּאָה

וִילוּן, דְּבִיָּה מְכַנֵּיס עֲרֻבִית וּמוֹצִיא שְׁחָרִית. רְקִיעַ, אֵיהּוּ יְסוּד. דְּבִיָּה נְהָרִין
שְׁמַשָּׁא וְסַהֲרָא, דְּאֵיהּוּ עֲמוּדָא דְּאַמְצַעִיתָא וְשְׁכִינְתָּא תַתָּאָה. הִדָּא הוּא דְּכְתִיב,
(בראשית א) וַיִּתֵּן אוֹתָם אֱלֹהִים בְּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל הָאָרֶץ. וְצַדִּיק אוֹת,
בֵּין נֶצַח וְהוּד. וְעַדוֹת, בֵּין תַּפְאָרַת וּמַלְכוּת

נֶצַח וְהוּד תְּרִין פְּלָגֵי גּוּפָא אֵינּוֹן, כְּגוֹוְנָא דְּתְרִין תְּאוּמִים. וּבְגִין דָּא אֲתַקְרִיאוּ
שְׁחָקִים. תְּרוּוִיָּהּוּ כְּחֲדָא ו"ו אֵינּוֹן, מִן וְשִׁט, מְסַטְרָא דְּשְׁמַאֲלָא. וְאֵינּוֹן תְּרִין
טוֹחֲנוֹת, מְסַטְרָא דִּימִינָא. (שמות יג) וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת עֲצָמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ.
עֲצָמוֹת צַדִּיק יְסוּד עֲלִמִין, דְּרָגָא דְּיוֹסֵף הַצַּדִּיק. וְעֲלֵיהּוּ אֲתַמַּר, אֶת קַרְבְּנֵי
לְחַמֵי לְאִשִּׁי. וְלִית לְחֵם, אֶלְא אוֹרִיָּתָא, (משלי ט) לְכוּ לְחַמוּ בְּלַחְמֵי. וְאֵינּוֹן:
אַשְׁכְּלוֹת דְּצַדִּיק. וְצַדִּיק, עֵץ פְּרִי. וּבְגִינֵיהּ אֲתַמַּר, (במדבר יג) וַיִּשְׂאוּהוּ בְּמוֹט
בְּשָׁנִים. וְאַמַּאי בְּמוֹט. בְּגִין דְּלָא הוּא תַמֵּן צַדִּיק

וּבְגִינֵיהּוּ אֲתַמַּר בֵּיהּ, (תהלים נה) לֹא יִתֵּן לְעוֹלָם מוֹט לְצַדִּיק, דְּאֵיהּוּ עֵץ,
דְּאַתְמַר בֵּיהּ, (במדבר יג) הִישׁ בַּה עֵץ אִם אֵין. אַעֲקְרוּ עֵץ דְּאֵיהּוּ צַדִּיק, אֶלִין
'דְּאַפִּיקוּ שׁוּם בֵּישׁ עַל אֲרַעָא, וְגִרְמוּ, וַיִּשְׂאוּהוּ בְּמוֹט בְּשָׁנִים, ו' ו

עֲלֵיהּוּ אֲתַמַּר, סַחֲטָה עֲנָבִים. צַדִּיק יְסוּד, בֵּיהּ סוּד, דְּאֵיהּוּ יִין הַמְשׁוּמֵר בְּעֲנָבֵי
מְשִׁשֵׁת יְמֵי בְּרַאשִׁית. דְּאֵינּוֹן ו' דְּרָגִין דָּאֲתַ ו'. וְאֵינּוֹן שְׂרָפִים, ו' ו', (ישעיה ו)
שֵׁשׁ כְּנָפִים לְאַחַד. מְשַׁמְאֲלָא. וְאֵינּוֹן אֲפִיקוּ מִים מִימִינָא. וְצַחִין בְּשִׁלְהוּבִיתָא
דְּלַהוֹן מְסַטְרָא דְּגְבוּרָה, וְשׁוּאֲבִין מְסַטְרָא דְּחֲסִד

וְעֲלֵיהּוּ אֲתַמַּר, (תהלים קד) עוֹשֶׂה מְלֶאכֶי רֻחוֹת, מְסַטְרָא דְּעֲמוּדָא
דְּאַמְצַעִיתָא, דְּנִשְׁבִּין עַל לְבָא, דְּאֵיהּוּ דְּרָגָא עֲשִׂירָאָה בְּרוּחָא דְּקוּדְשָׁא, דְּאֵיהּוּ
בִּינֵיהּוּ. וְאֵיהּוּ ו', אוֹת בְּצַבָּא דִּילֵיהּ, כְּלִיל ו' פְּרָקִין דְּתְרִין שׁוּקִין, דְּכְתִיב בְּהוּ
(שיר השירים ה) שׁוּקִיו עֲמוּדֵי שֵׁשׁ, וְדָא צַדִּיק אוֹת בְּרִית

ו' עלאה, תפארת. בין שית פרקין דתרין דרועין. ובגין דא, ו' ו', גוף וברית חשבינן חד. ואינון (שמות כה) פורשי כנפים למעלה, לקבל ו' עלאה עליהו. ומסטרין, אתקריאו נביאי האמת. סוככים בכנפיהם על ברית, דאיהו ו' תניינא, (משלי י) וצדיק יסוד עולם. ובגין דא, נצח והוד, טוחנים מן לצדיקיא, דאינון מסטרא צדיק יסוד עולם, דאיהו בינייהו. ובגין דא אתקריאו טוחנות

ומסטרא דושט, (במדבר יא) שטו העם ולקטו, אינון לקוטות דפסקות דמתניתא. וטחנו בריחים, מהכא, מאן דאפיק מלין דאורייתא, צריך למטחן לון בשניי, ולאפקא מלין שלימין, ואינון מלין אתקריאו שלמים. ואחרנין, דאינון שטיין, דאכלין מלין בהלעטה, ולא טוחנין לון בטוחנות דלהון ובשינהון, מה כתיב בהו, (במדבר יא) הבשר עודנו בין שניהם ואף יי חרה בעם, דאינון, מגזעא דמאן דאמר (בראשית כה) הלעיטני נא. ונצח והוד אתקריאו כרובים

דף רל"ו ע"ב

ותמניא אינון: חכמה, בינה, גדולה, גבורה, תפארת, מלכות, נצח, הוד, צדיק, עטרה על רישיה. דאיהו לית ליה זוג. ומאי עטרה דיליה. פתר עליין. ובגיניה (דף רל"ו ע"ב) אוקמוה מארי מתניתין, העולם הבא אין בו לא אכילה ולא שתייה אלא צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם. והיינו דאוקמוה, אמרה שבת קמי קודשא בריך הוא, לכלהו יומי נתת בן זוג ולי לא נתת בן זוג. (ע"כ (רעיא מהימנא) (רעיא מהימנא רי"ג ע"א

פתח רבי שמעון ואמר, (דברים ו) שמע ישראל יי אלהינו יי אחד. ע' רברבא, ד' אוף הכי. וסימנא דא עד. היינו דכתיב, (שמואל א יב) עד יי בכם. אשתארון אתון ש"מ, מ' פתוחה. מאי טעמא לא סתימא, בגין דם' סתימא, מלכא (ס"א עלמא) עלאה. מ' פתיחא, מלכא (ס"א עלמא) תתאה. אתון אחרנין, אשתארו א"ח, (משלי כה) כבוד אלהים הסתר דבר כתיב

אשכחנא בספרא דרב המנונא סבא, כל מאן דמייחד יחודא דא בכל יומא, חדוה זמינא ליה מלעילא, מרזא דאתון אליו, ש"מ מהאי סטרא. א"ח, מהאי סטרא. ומצרף אתון, למפרע (שדי) שרי, ובמישר (חיים) סיים. וסימן אשמח. דכתיב, (תהלים קד) אנכי אשמח ביי. ממש. דא יחודא קדישא. ושפיר איהו. והכי הוא בספרא דחנוך, דאמר כי האי גוונא, דמאן דמייחד יחודא דא בכל יומא, חדוה זמינא ליה מלעילא

תו אית ביה ש"מ, דאתכליל מן ע' רברבא. אליו שבעין שמהן ברזא דאבהו קדישין, ודא הוא שמע: שם ע'. ישראל, יי, אלהינו, יי, אליו ארבע בתי דתפלין, דאחיד לון א"ח. ההוא דאמר (שיר השירים ה) פתחי לי אחותי רעיתי. ד': דא קשר של תפלין, דהיא אחידת בהו. רזא לחכימין אתמסר, דלא לגלאה. שתיק רבי שמעון. בכה וחיין, אמר, אימא, דהא ודאי רעוא אשתכח, ולית כדרא דא עד דיייתי מלכא משיחא, דיהא רשו לון לגלאה

תרין רצועין נפקין, מסטרא דא ומסטרא דא, רזא דתרין ירכין דלתתא דהאי א"ח, דנביאי קשוט אחידן בהו. דהא מלעילא נפקין תרין רצועין, רזא דתרין דרועין, מימינא ומשמאלא, ודל"ת אתאחידת בהו. לבתר נחתא, ואתפשטו

יִרְכֵּן לַתֵּתָא. כִּיּוֹן דְּהִיא אַתְּאַחֲדִית לְעֵילָא כְּדָקָא יָאוּת, נַחְתָּא לַתֵּתָא,
לְאַתְּאַחְדָּא בְּאַכְלוּסָהָא. וְכַד אִיהִי אַתְּאַחְדָּת, אַחֲדָא בְּשְׂפוּלֵי יִרְכֵּן, וּרְשִׁימוּ
דִּיּוּד בְּרִית קְדִישָׁא עֲלֵהּ מְלַעֲיָלָא, כְּדִין אִיהִי אַתְּאַחְדָּת בִּיחּוּדָא חַד

יּו"ד דָּא אִיהִי רְזָא דְבְּרִית, (ועל דא) כָּל מָאן דְּנָטַר בְּרִית דָּא, אִיהוּ אֲשַׁתְּזִיב
לְעֵילָא, וְאֲשַׁתְּזִיב לַתֵּתָא. (מנא לן) פְּנַחֶס, בְּגִין דְּאִיהוּ קְנִי עַל בְּרִית דָּא,
אֲשַׁתְּזִיב מִן דִּינָא עֲלָאָה, וּמִן דִּינָא דְלַתֵּתָא, וּבְגִין כְּךָ אַתְּרַשֵׁם יּו"ד דָּא בְּגוּוִיָּה,
'הָדָא הוּא דְכְּתִיב, פִּינַחֶס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הִכְהֵן וְגו'

יּו"ד דָּא, אֲצִטְרִיךְ דְּלָא יִתְעַדִּי כְּלָל מְגוּ תַּפְלָה דִּיד, דְּלָא יַעֲבִיד פְּרוּדָא. וְכָל
חֻדְוָה דִּילָהּ, בְּהָאֵי י'. אִיהוּ יּו"ד דָּא בְּדְכוּרָא אִיהִי, וְלֹא בְּנוֹקְבָא, אִיהוּ צְדִיק,
וְאִיהִי צְדָק. וּבְגִין כְּךָ, אַתְּקָרִיבַת בְּהֶדְהָ, וּמָאן דְּרַחֲקִיק לִיהּ מְאַתָּר דָּא, רַחֲקִיק
הוּא מְעַדּוּנָא דְעֲלֵמָא דְאַתִּי

בְּדְכוּרָא אִיהוּ צְדִיק, וְאִיהִי צְדָק בְּלֹא יּו"ד. אִיהוּ אִישׁ. וְאִיהִי אִשָּׁה, בְּלֹא יּו"ד.
וּבְגִין כְּךָ חֻדְוָה (נ"א תִּיּוּבַתָּא) דִּילָהּ, לְאַתְּקָרְבָא בְּהָ, וְלֹא תַעֲדָנָא בְּהֶדְהָ. מָאן
דְּרַחֲקִיק עַדּוּנָא דָּא, יִרְחַקוֹן לִיהּ מְעַדּוּנָא דְלַעֲיָלָא. וְעַל דָּא כְּתִיב, (שמואל א ב)
'כִּי מְכַבְּדֵי אֶכְבֵּד וְגו'

תָּא חֲזִי, פְּנַחֶס קָאִים קָמֵי דִּינָא תַּקִּיפָא דִּיצַחֲק, וְסַתִּים פְּרַצָּה, בְּגִין כְּךָ אֲשֵׁלִים
לְגַבֵּי פְּנַחֶס רְזָא דִּיצַחֲק. קָם קָמֵי פְּרַצָּה דְכְּתִיב, (תהלים קו) וַיַּעֲמֹד פְּנַחֶס
וַיִּפְּלַל. קָם בְּפְרַצָּה קָמֵי דִּינָא דִּיצַחֲק, בְּגִין לְאַגְנָא עֲלִיָּהּ דִּישְׂרָאֵל. (ס"א פנחס
קָאִים קָמֵי דִּינָא תַּקִּיפָא דִּיצַחֲק לְאַגְנָא עֲלִיָּהּ דִּישְׂרָאֵל. דְכְּתִיב, (תהלים קו)
וַיַּעֲמֹד פְּנַחֶס וַיִּפְּלַל. מָאִי וַיַּעֲמֹד, דְקָם בְּפְרַצָּה קָמֵי דִּינָא דִּיצַחֲק, בְּגִין כְּךָ
אֲשֵׁלִים לְגַבֵּי פְּנַחֶס רְזָא דִּיצַחֲק.) וְעַל דָּא כְּלִיל דָּא בְּדָא בְּחוּשְׁבָנָא

וְאִי תִימָא, הָא חוּשְׁבָנָא לָא תִלְיָא אֶלָּא בְּעֵינֵין דִּילָהּ, וְהָכָא חוּשְׁבָנָא לְעֵילָא
בִּיצַחֲק. אֶלָּא וְדָאִי הָכִי הוּא, בְּגִין דִּיצַחֲק תִלְיָא וְאֲשַׁתְּמַשָּׂא (ס"א ואתמשך)
בְּהוּא אַתְּר דְּאִינוֹן עֵינֵין, דְתַמֵּן דֵּינֵין דִּינֵין דְכָל עֲלֵמָא, דְהָא עֵינֵין דִּילָהּ,
אִינוֹן שְׁבַעִין קַתְדְּרָאִין, אַתְּר דְּדִינֵין דְעֲלֵמָא, וְאַקְרוּן סְנֵהֲדְרִין. וְעַל דָּא כְּלָא
חַד, בְּגִין דִּיצַחֲק וְאִינוֹן כְּחַדָּא אֲזֵלִין, וְכֹלָא שְׁפִיר

דף רל"ז ע"א

פְּנַחֶס דָּא יִצְחָק, וְקָם פְּנַחֶס וְדָאִין דִּינָא, וּמִתְלַבֵּשׁ בְּגַבּוּרָה תַּקִּיפָא דְאִיהוּ
שְׂמָאֵלָא. וּבְגִין כְּךָ זְכָה לִימִינָא. הָכָא אַתְּכְלִיל שְׂמָאֵלָא בִימִינָא. הַשִּׁיב אֶת
חֲמַתִּי, מָאִי הַשִּׁיב אֶת חֲמַתִּי. אֶלָּא אֵלִין אִינוֹן ג' מְמוּנִים דְּגִיְהֵם: מְשַׁחִית, אָף,
וְחִימָה. (ד"א חד על שפיכות דמים, חד על גילוי עריות, וחד על עבודה זרה.)
בְּגִין דְּחֲמָא הוּא חֲמָה, דְהוּהוּ פְּשִׁיט וְאַתְּמַשְׁךְ מִסְטְרָא דִּיצַחֲק, מֵה עֲבַד,
אַתְּלַבֵּשׁ אִיהוּ בִיצַחֲק, וְאַחֲדִיד בְּהוּא חִימָה, כְּמָאן (דף רל"ז ע"א) דְאַחֲדִיד
בְּחַבְרִיָּה, וְאַתִּיב לִיהּ לְאַחוּרָא

וְכַדִּין דִּין דִּינָא, וְעֵבִיד דִּינָא. דִּין דִּינָא, דְכָל בּוּעַל אֲרַמִית קְנָאִין פּוֹגְעִין בּוּ. וְעֵבִיד
דִּינָא, דְכְּתִיב וַיִּדְקוּר אֶת שׁוֹנֵיהֶם. וְעַל דָּא כְּתִיב הָכָא, הַשִּׁיב אֶת חֲמַתִּי. וְכְּתִיב
הַתָּם, (איכה ב) הַשִּׁיב אַחוּר יְמִינוֹ מִפְּנֵי אוֹיֵב, מֵה לְהֵלֶן לְאַחוּרָא, הָכִי נָמִי
לְאַחוּרָא. וְעַל דָּא יּו"ד דְּפִינַחֶס הָכָא, יּו"ד דִּיצַחֲק. וְכֹלָא הוּא מְעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל,
דְּכַד חֲמָא הוּא חֲמָה, חֲמָא לִיהּ דְהוּהוּ נְחִית עַל רִישִׁיהוֹן דִּישְׂרָאֵל

מאי חמא. חמא מ', את דא דהוה טאס ברקיעא, ודא הוא סימנא דמלאך המות, דבעיא לאתבנאה באת וא"ו ואת ת'. מה עבד פנחס. דהוה מתלבש ביצחק, כדין נטיל ההוא את מ', וחטף ליה, וחבר ליה בהדיה. כיון דחמא מלאך המות, דפנחס חטף ליה להווא מ' בהדיה, מיד תב לאחורא

מאי טעמא. בגין דכד קני בלביה פינחס, אתלבש ביצחק, ואסתלק למהוי בחושבנא ר"ח, והכי סליק שמייה ר"ח, והכי סליק יצחק. כיון דחמא לאת מ' טאס ברקיעא, חטף ליה, וחבר ליה בהדיה ואתעביד מיד רמ"ח, הדא הוא דכתיב ויקח רמח בידו

בגין דאות מ' הוה סימנא קדמאה לאדם הראשון, למבני מות על עלמא, בגין דאת דא הוה טאס על רישיה דאדם, בשעתא דכתיב, (בראשית ג) ותקח מפריו, מ' פריו. והוה מחכא ו"ת, בזמנא דכתיב, (הקדמת בראשית י"ב ע"ב) ותאכל, ותתן, ותפקחנה. כדין אתבני מות על עלמא

פנחס הוה חמי ליה השתא ההוא את מ', טאס על רישיהון דישראל. והיאך חמא ליה. חמא דיוקנא דמ' פתוחה, מליא דמא. כיון דחמא ליה, אמר הא ודאי סימנא דמלאך המות, מיד חטף לה, אדכר עלה שמא מפרש, ונחית להאי את לגביה. ומה דהוה ר"ח, אתצריף רמ"ח. כדין ויקח רמח בידו. ועל דא כתיב מעל בני ישראל בקנאו את קנאתי, דקני לשמא קדישא, דהוה מחברין ליה ברשו אחרא. בתוכם, מאי בתוכם. בגין דהוה אזל ועאל בגו כמה אוכלוסין, כמה רברבון, ומסר גרמיה למותא בינייהו. אבל בתוכם, בתוך מ', בתוך מ' הוה ההוא קנאה דקני

מאי טעמא מ'. בגין דאיהי סימנא דמות, איהי סימנא דמ' מלקיות. איהי סימנא דד' מיתות בית דין. ומתמן סליק ונחית, נחית וסליק, סליק למ', ונחית לד'. נחית מד', אינון ד' רוחין, דמתפרשן מגו דכר ונוקבא ממסאבותא, ובגינייהו ד' מיתות בית דין. ומתמן סלקין למ'. והיינו מ' סימנא ומאנין דמלאך המות. ודא נטיל פנחס, וקם בתוך מ', ועל דא ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי

וכי האיך השיב פנחס חמתיה דקודשא בריך הוא, והכתיב ויהיו המתים במגפה וגו', אי לא מית חד מנייהו, הוה אמינא השיב את חמתי, אבל כיון דכל הגני מיתו, מאי טעמא השיב את חמתי ולא כליתי את בני ישראל. אלא ודאי ברירא דמלה, ווי ליה לבר נש דפגים זרעיה, ווי ליה למאן דלא נטיר זרעיה כדקא יאות, חס ושלום דאפילו חד מישראל מית, אלא שבטא דשמעון, כד אתי אינון ערב רב, אתערבו בנשין דשבטא דשמעון, בתר דאתגירו, ואולידו בנין, מנהון מיתו בעגל, ומנהון מיתו במוותנא, ואחרנין מיתו הכא, אינון דאשתארו. הדא הוא דכתיב, ויהיו המתים במגפה, אשר מתו לא כתיב, אלא המתים, מתים דמעיקרא הו

אמר רעיא מהימנא, השיב את חמתי, מאי השיב את חמתי. אלא ג' ממונים דגיהנם, חד על שפיכות דמים, וחד על גלוי עריות, וחד על עבודה זרה. ואינון: משחית, אף, וחיקמה. הוא (חמא דהוה) (ס"א חימה דהוה) טאס בעלמא. אמר השיב את חמתי מעל בני ישראל, ולא אמר מעל העם, דאינון ערב רב, דאתמר ויפול מן העם ביום ההוא כשילשת אלפי איש, דהכי (אוקימנא ושאלו לבוצינא קדישא. ע"כ)

ובגין דאסתמרו ישראל, וכל אינון זרעא קדישא, אתמנון פלהו, בגין דלא חסר אפילו חד מנייהו. ועל דא כתיב, ולא כליתי את בני ישראל, מכלל דאחרנין פלו. וכן השיב את חמתי מעל בני ישראל, מעל בני ישראל השיב, אבל מעל אחרנין דהוו ערב רב, לא השיב. ועל דא רשים קרא ואמר, מעל בני ישראל. ובגין דא אתמנון בני ישראל כמלקדמין, וחבר לון קודשא בריך הוא בהדיה. כגוונא דא בעובדא דעגל, דכתיב, (שמות לב) ויפול מן העם וגו'. כל אינון מערב רב הוו. ולאחזאה דלא הוו מבני ישראל, מה כתיב לבתר, (שמות לה) ויקהל משה את כל עדת בני ישראל

דף רל"ז ע"ב

אמר רעיא מהימנא, השיב את חמתי, מאי השיב את חמתי. אלא ג' ממונים דגיהנם, חד על שפיכות דמים, וחד על גלוי עריות, וחד על עבודה זרה. ואינון: משחית, אף, וחיתה. הוא (חמא דהוה) (ס"א חימה דהוה) טאס בעלמא. אמר השיב את חמתי מעל בני ישראל, ולא אמר מעל העם, דאינון ערב רב, דאתמר ויפול מן העם ביום ההוא כשלת אלפי איש, דהכי (אוקימנא ושאלו לבוצינא קדישא. ע"כ

דף רל"ז ע"ב) (שמות לה) קחו מאתכם תרומה. תא חזי, בקדמיתא כתיב, (שמות כה) מאת כל איש אשר ידבנו לבו. כלא בכלל. כיון דאינון ערב רב עבדו דא, ומיתו מנייהו אינון דמיתו, בעא קודשא בריך הוא לאתפיסא בהדיהו דישראל, אמר לון, אתחברו כלכו לסטר חד, הדא הוא דכתיב, (שמות לה) ויקהל משה את כל עדת בני ישראל בלחודיהו, אמר לון, בני, בכון אנא בעי למשרי, עמכון תהא דיורא דילי

ועל דא, (שמות כה) קחו מאתכם תרומה, מאתכם, ולא מאחרא, לא בעינא דתהא שתופא לאחרנין בהדי, ולא בהדיכו, ובגין כך פלהו אשתציאו. אוף הכא הא אינון מאינון גזעא בישא הוו, ויהיו המתים. המתים, ודאי מתים, ולא מישראל. ובגין כך מנה לון, דכתיב שאו את ראש בני ישראל, ארימו רישיהו

אמר רבי אלעזר, אבא, כמה יאות הוא, אי לא אשכחנא פלוגתא על דא. אמר ליה ברי אימא. אמר ליה והא כתיב (במדבר כה) ויצמד ישראל לבעל פעור, ותנינן דאתחברו ישראל בהדיה, כצמידא דא דאתחבר בבר נש בקשוטוי, הכי אתחברו ישראל לבעל פעור. אמר ליה אלעזר, הכי הוא, ויצמד ישראל לבעל פעור, אלא אנא לא אמרית דאתדכו ישראל מההוא חובה, אלא דאתדכו ממותא, דלא שריא עליהו מותא

דף רל"ח ע"א

אמר ליה והא כתיב, (במדבר כה) קח את כל ראשי העם והוקע אותם. אמר ליה ראשי העם ודאי, ולא ראשי בני ישראל. ומן העם אית לן למילף, כתיב הכא העם, וכתיב התם (שמות לב) וירא העם. (שמות לב) ויקהל העם. (שמות לב) ויפול מן העם. אבל תא חזי, ויצמד ישראל לבעל פעור, ולא פלחו ליה, אבל מן סיפיה דקרא אוכח, דכתיב ויאכל העם וישתחו, ולא כתיב ויאכל וישתחו ישראל. אלא העם, כיון דכתיב ויצמד ישראל, מאי ויאכל העם. אלא ההוא זרעא בישא, הוו חובה דישראל. (דף רל"ח ע"א

מהו דְּכָתִיב, (במדבר כה) וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל לְבַעַל פְּעוֹר. תָּא חֲזִי, וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל
בְּבַעַל פְּעוֹר לֹא כְּתִיב, אֲלָא לְבַעַל פְּעוֹר. קְשׁוּטִין וְתוֹקְפָא יְהָבוּ לְבַעַל פְּעוֹר,
בְּלֹא דַעְתָּא, בְּגִין דְּפּוֹלְחָנָא דְּפְעוֹר הוּא, לְמַפְרַע גְּרָמִיָּה, וְלֹא־פְקֵא קָמִיָּה צוּאָה
רוֹתַחַת. וְהָיָא עֵיבִידְתָּא אֲהֵנִי לִיָּה, וְאֲתַתְּקֵף מִנִּיָּה. וַיִּשְׂרָאֵל כִּיּוֹן דְּחָמוּ דָּא,
חֲשִׁיבָא דְזִלְזוּלָא דִּילִיָּה אִיָּהוּ, וְקִלְקוּלָא דִּילִיָּה, דְּהָא בְּעִבּוּדָה זָרָה כְּתִיב,
(ישעיה ל) צֵא תֹאמַר לוֹ. וְאִינוּן בְּגִין זִלְזוּלָא דְעִבּוּדָה זָרָה, פְּרַעוּ גְרָמִיָּהוּ בְּלֹא
יְדִיעָה, וְעַל הֵנִי כְּפַר פְּנַחֶס, וּבִטְל מוֹתְנָא, דְּכְתִיב וַיִּכְפֹּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. (ומה
כתיב

רעיא מהימנא ומה כתיב, קחו מאתכם תרומה ליי, ולא מערב רב, דלא
אתקריאו קהלה וחבור, עד דאתעבר מנהון ערב רב, כפיכול בזמנא דמתערבין
ביניהו, כאילו לא הו גוי אחד. ובגין דא קחו מאתכם תרומה, ולא משותפיו
אחרא, דלא בעינא לשתפא אחרין ביני ובינייכו

ולא עוד, אלא כד ערב רב מעורבין אינון בישראל, מה כתיב (איכה א) הִיו
צָרִיָּה לְרֹאשׁ. וַיִּשְׂרָאֵל בְּתַר דְּמַתְעַבְרִי מִנִּיָּהוּ אֲלִין מַה כְּתִיב, שָׂאוּ אֶת רֹאשׁ כָּל
עַדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְלֹא עוֹד, אֲלָא דְאָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אָנָּא בְּעִי לְדִירָא
עִמְכוּן. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (שמות כה) וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנֹתַי בְּתוֹכְכֶם

ולא עוד, אלא כד בני ישראל בגלותא, עלייהו אתמר מי מעכב שאור
שבפסה, והא אוקמוה מארי מתניתין, בזמנא דערב רב אינון ראשים על
ישראל, כפיכול כאילו (ס"א עברין שולטני דקודשא בריך הוא), עבדין שולטנו
בקודשא בריך הוא, וייעלון במשפטי ככביא ומזלי. ובגין דא צווחין ואמרין,
(ישעיה כו) יי אלהינו בעלוננו אדונים זולתך

דבר אחר, פנחס וכו'. קום בוצינא קדישא, ואפתח מלי קמי שכנתא. קם
בוצינא קדישא, ואמר, בחבורה קדמאה אתמר הכי. תא חזי, פינחס קאים
קמי דינא תקיפא דיצחק, וקם קמי פרצה, דכתיב, (תהלים קו) ויעמוד פינחס
ויפלל ותעצר המגפה, בגין לאגנא עלייהו דישראל, ובגין דא כליל דא ודא
בחושבנא, פינחס כמנין יצחק, והכא צריך לחדתא מלין

פתח ואמר, אליהו רחימא דמלכא עלאה, חזא מ"ם מן מות טאס באוירא,
חטף לה, ושתף לה עם ר"ח, דאיהו יצחק, ואיהו בחושבן פינחס, ואשתלים
בה רמ"ח. לבתר חזא ו' מן מו"ת טס ברקיעא, וחטף ליה, ושוי ליה ברמ"ח,
ואשתלים רומ"ח. הָדָא הוּא דְכְתִיב, וַיִּקַּח רוּמַח בְּיָדוֹ

ואיהו, במה יכיל לחטוף תרין אתוון אלין. בתרין רוחין דאשתמרו (ס"א
דאתמרין) לעילא, דאשתתפו בפנחס. פנ"י ח"ס. בתרין פנים אלין, חס על
ישראל דלא אתאבידו, בחילא דתרווייהו, וידקור את שניהם, בתרין אתוון
מ"ו. וְהֵינּוּ בְּקִנְאוֹ אֶת קִנְאֹתַי בְּתוֹכְכֶם

ואמאי אשתתף ביצחק. בגין דיצחק מסר גרמיה למיתה. ובגין דא אשתתף
ליה ליצחק, למהוי ליה עזר. דמסטרָא דתרין עיזלי דאיילתא, אשתתפי ביה
אברהם ויעקב, דאברהם דרגיה חסד אשתתף בח"ס דפנח"ס. יעקב איהו
פנ"י א"ל (ס"א יעקב איהו פנ"י דפנחס) דפנחס בגין דאתמר ביה, (בראשית
לב) כַּאֲשֶׁר עָבַר אֶת פְּנִיאֵל, (ס"א שם המקום פנ"י) פנ"י א"ל. בגין דכד עלמא
איהו בדוחקא, ואית צדיק בעלמא מקני על ברית, אבהן אשתתפו ביה,

וּבְגִינֵיהוּ אָמַר מֹשֶׁה בְּדוֹחֲקָא דִּישְׂרָאֵל, (שמות לב) זְכוֹר לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ. וּבִתְלַת אֲתוּוֹן יְהוָה מִן אֱלֹהֵינוּ, זְכָה לָהּ מִן הַנְּבִיא, וְדָא אִיהוּ אֱלֹהֵינוּ, ה' נְבִיא, (ס"א ודא רזא אל יהו נביא) וְאַשְׁתָּלִים בֵּיהּ יְדוֹ"ד

י' דְּזָכָה פְּנַחֵס בֵּיהּ, בְּגִין דְּקִנֵּי עַל בְּרִית, זְכָה לְבְרִית. וּתְרִין יוֹדִין אֵינוֹן, יוֹד עֲלָאָה מִן יְדוֹ"ד, דְּכָרְת בָּהּ לְאַבְרָהָם, בֵּין י' אֲצַבְעוֹת דִּיְדִין. יוֹ"ד זְעִירָא אִיהוּ מִן אֲדֹנֵי, דְּכָרְת בָּהּ בֵּין י' אֲצַבְעָאן דְּרַגְלִין וְאִיהוּ אֶת קְדִישָׁא, דְּמִתְעַטְרָא בְּרִשְׁמֵי עֲלָאָה

וְדָא אֲתֵרְשִׁים תְּמִיד לְעֵלְמִין, אִיהוּ אוֹת דְּשֶׁבֶת, אוֹת דְּתַפְלִין, אוֹת דִּיּוֹמִין טְבִין, אוֹת דְּשְׂדֵי דְרִשִׁים (דְּבָרִים ו) עַל מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ. לְמַהוּ בָּהּ רִשְׁמִין יִשְׂרָאֵל בְּרַצוּעֵיהוּ, בְּבְרִית דְּלֵהוֹן, דְּאֵינוֹן בְּנוֹי דְּמִטְרוֹנִיתָא, בְּנוֹי דְּהִיכְלָא דְּמִלְכָא קְדִישָׁא, וּבְאוֹרֵייתָא, אֵינוֹן רִשְׁמִין בְּאֶת י' עֲלָאָה, דְּאֵינוֹן בְּנוֹי מִלְכָא עֲלָאָה, כְּמָה דְּאוֹקְמוֹהּ. וְהָא אֲתֵמַר (דְּבָרִים יד) בְּנִים אֲתֵם לִי אֱלֹהֵיכֶם

וְאוֹת יוֹד דְּשְׂדֵי, אִיהוּ חוּלְיָא דְּשִׁלְשֶׁלֶת, עַל קוּדְלָא דְּשֵׁד יִצְרַר הָרַע, דְּלֵא לְנִזְיִק לִיהּ לְבַר נֶשׁ. דְּעֲלִיהּ אָמַר דּוֹד, (תהלים כב) הִצִּילָה מִיַּד נַפְשִׁי מִיַּד כָּלֵב יַחֲדַתִּי. אִיהוּ נַחֲשׁ, אִיהוּ כָּלֵב, אִיהוּ אַרְיָה. דְּעֲלִיהּ אָמַר דּוֹד, יְאֵרוֹב בְּמִסְתָּר כְּאַרְיָה בְּסִכְהָ. וְהַנְּבִיא קָרָא לִיהּ דּוֹב, הֵדָא הוּא דְּכַתִּיב, (איכה ג) דּוֹב אוֹרֵב הוּא לִי אַרְי בְּמִסְתָּרִים. (תהלים מט) נִמְשַׁל כְּבַהֲמוֹת, נִמְשַׁל לְכָל חַיּוֹן מִסְאָבּוֹן, דְּאֵינוֹן דּוֹרְסִין, אֲתֵמַתִּיל לְכָל בַּר נֶשׁ, כְּפּוֹם חוּבוֹי, וְהָא אֲתֵמַר

וְהָאִי אִיהוּ כָּלֵב וְנַחֲשׁ וְחַמּוֹר נוֹעַר, דְּמִרְכִּיבִין עֲלֵיהּ נַפְשָׁא. וּמִיַּד דְּאֲשַׁתְּמוּדַע הֵהוּא דְּרַכִּיב עֲלֵיהּ דְּאִיהוּ חַיִּיבָא, עֲלֵיהּ כְּתִיב, (בראשית מט) וַיְפֹל רוֹכְבוֹ אַחֲוֹר. וְרִזָּא דְּמִלְהָ, (דְּבָרִים כב) כִּי יְפֹל הַנוֹפֵל מִמֶּנּוּ. וּבְגִין דָּא אָמַר אֵיּוֹב, (איוב יב) לֹא נוֹפֵל אֲנִכִי מִכֶּם. וְצַדִּיק דְּרַכִּיב עֲלֵיהּ, קִשְׁיִר לִיהּ בְּקִשְׁרֵי דְּרַצוּעִין דְּתַפְלִין. אוֹת תַּפְלִין דְּאִיהוּ אוֹת יוֹד. דְּשְׂדֵי, חוּלְיָא עַל קְדָלִיהּ. ש דְּתַפְלִין, שִׁלְשֶׁלֶת עַל קְדָלִיהּ

וּבִיהּ רְכִיב אֱלֹהֵינוּ, וְסִלִּיק לְשִׁמְיָא. הֵדָא הוּא דְּכַתִּיב, (מלכים ב ב) וַיַּעַל אֱלֹהֵינוּ בְּסַעְרָה הַשָּׁמַיִם. וּבִיהּ (איוב לח) וַיַּעַן יְדוֹ"ד אֶת אֵיּוֹב מִן הַסַּעְרָה. וּבְגִין דָּא, אוֹקְמוֹהּ רַבְּנָן דְּמִתְנִיתָא עֲלֵיהּ, אֵיזְהוּ גְבוּר הַכּוֹבֵשׁ אֶת יִצְרוֹ. וְאִית לְמָאן דְּמִתְהַדָּר לִיהּ חַמּוֹר, דְּלָאוּ אִיהוּ מְצַטְעַר רוֹכְבוֹ. וְאֵלִין אֵינוֹן דְּמִשְׁתַּדְלִין בְּקַל וְחוֹמֵר. וּבְגִין דָּא אֲתֵמַר בְּאַבְרָהָם, (בראשית כב) וַיַּחֲבֹשׁ אֶת חַמּוֹרוֹ. וּבְגִינֵיהּ אֲתֵמַר עַל מְשִׁיחַ, (זכריה ט) עֲנִי וְרוֹכֵב עַל חַמּוֹר

וּבְגִין דָּא י' מִן שְׂדֵי, דְּאִיהוּ חוּלְיָא דְּשִׁלְשֶׁלֶת, מִינָהּ (ס"א מִפְּחַדִּין) מְפוֹזְרִים כָּל שְׂדֵין וּמְזִיקִין, וּמִיַּד דְּחַזְיִין לִיהּ בְּמְזוּזוֹת דְּתַרְעִין, בְּרַחֲיוֹן, דְּבָהּ אֲתֵמַר, (תהלים קמט) לְאַסּוֹר מַלְכֵיהֶם בְּזִיקִים וּנְכַבְּדֵיהֶם בְּכַבְּלֵי בְּרִזֵּל. כָּל שָׁפָן כַּד חַזְיִין לָהּ בְּאוֹת תַּפְלִין עַל דְּרוּעִין, וּרִשְׁמִין בָּהּ בְּאוֹת בְּרִית בְּבִשְׂרִיהוֹן, (במדבר א) וְהָזַר הִקְרַב יוֹמֵת, לִית זֶר, אֶלָּא יִצְרַר הָרַע, דְּדַמְיָא לְכָל חַיּוֹן וְעוֹפִין דּוֹרְסִין

וּבְגִין דָּא, (איוב ד) זְכוֹר נָא מִי הוּא נְקִי אַבְד, דָּא פְּנַחֵס, דְּקִנֵּי עַל בְּרִית, וְאַתְרִשִׁים בֵּיהּ, דְּאִיהוּ בְּרָא דְּמִלְכָא וּמִטְרוֹנִיתָא. קִנֵּי בְּמַחְשְׁבָהּ, וְזָכִי לְאֶת י' מִן יְהוָה. וְקִנֵּי בְּעוֹבְדוּי, וְזָכָה לְאוֹת י' מִן אֲדֹנֵי. וְהָאִי אִיהוּ חֲכָמָה בְּרִאשׁ. וְחֲכָמָה בְּסוּף. וּבְגִין דְּאָדָם קְדַמָּא הוּא רְשׁוּם בְּתַרוּוֹיָהּ, אוֹקְמוֹהּ עֲלֵיהּ רַבְּנָן, דְּאִיהוּ רִאשׁוֹן לְמַחְשְׁבָהּ, אַחֲרוֹן לְמַעֲשָׂהּ. אֲדַהֲכִי דְּאָמַר מִלִּין אֵלִין אֲתַכְּסִי מִנֵּיהוּ.

אמר (דף רל"ח ע"ב) רבי אלעזר, (לחברוי) זכאה חולקנא, דזכינא למשמע
מלין מבני עלמא דאתי

ובחבורא קדמאה. לכן אמר, באומאה עלך, אם הוא ברעותך, ואי לא, אימא.
רבי פנחס בן יאיר. ההוא טולא בטש בעינוי דרבי אבא, וכי לא הוה ידע
קודשא בריך הוא, אי הוה ברעותיה, אם לאו. אמר ליה, אם ליה גלוי, מי גלוי
לאחריני, ובגין דא לכן אמור

ותו אתמר בחבורא קדמאה, (תהלים ס) מכתם לדוד, סימנא דאחזיאו ליה
לדוד, כד שדר ליואב לארם נהרים ולארם צובה לאגחא בהו קרבא. אמר
רעיא מהימנא, שושן עדות: דא סהדותא דשכינתא, דאיהו שושן עדות.
דאיהי סהדותא דקיימא עלן, וסהידת עלן קמי מלכא, ודרגין עלאין קדישין
בהדה, וסייעתא קדישא לתושבחתא

אמר רעיא מהימנא, שושן עדות דאינון סהדין על ישראל, דאינון אברים,
ואיהי נשמתא עליהו. איהו סייעתא דשמאי. דאתמר בה, (מלכים א ח) ואתה
תשמע השמים. איהי סייעתא קדישתא, (ומנה תלייא) דאתמר עלה תניא
דמסייע לך

במדבר כד) איתן מושבך ושים בסלע קנך. אית"ן: תני"א. תמן קנא דנשרא)
עלאה, ואיהי שכינתא. ועלה אתמר, (דברים לב) כנשר יעיר קנו על גוזליו
ירחף, דאינון שוני הלכות ומשניות. וכל דבור ודבור דנפיק מפומוי דההוא
תני"א, דאפיק בין לשמא דידוד, בין באורייתא, בין בצלותא, בין בברכה, בין
בכל פקודא ופקודא, מה כתיב ביה. יפרוש כנפיו, ההוא נשרא דהוא דבור,
דביה יהו"ה

יקחהו ישאהו על אברתו, מאי על אברתו. על ההוא אבר דבר נש, (ס"א על
ההוא נשרא) דביה מצוה ידו"ד, אתקרי אבר דשכינתא. ובגין דא ישאהו על
אברתו. ישאהו: כגון (במדבר ו) ישא ידו"ד פניו אליך

ומאי ושים בסלע קנך. אלא אמר דוד עליה, (שמואל ב כב) יי סלעי ומצודתי.
אוף הכי תנא, דאיהו ביה הלכה תקיפא פסלע, דלית פטיש יכיל לפצצא יתה
בכל קושטין דעלמא. בהאי איהו מקננא נשרא, וכל תנאים אתקריאו קנים
דילה. ובגין דא, (דברים כב) כי יקרא קן צפור לפניך, בארח מקרה, זמנא חדא
כאושפיזא ואכסנאי, דאזדמן לפום שעתא בבי אושפיזיה

ואית דאינון במתניתא דלהון דירה לשכינתא, הדא הוא דכתיב, (שמות לא)
ושמרו בני ישראל את השבת וגו', לדורותם, לדירתם חסר, לשון דירה. ואית
מארי משנה דתורתם אומנותם, דלא זזת שכינתא מנהון כל יומיהון. אבל
אלין, כי יקרא קן צפור לפניך, בהון שכינתא בארח מקרה, זמנין שרייא
עליהו ואשתכחת עמהון, וזמנין לא אשתכחת עמהון

ורזא דמלה, זמנין דאשתכחת עמהון, לא תקח האם. וזמנין דלא אשתכחת
עמהון, שלח תשלח את האם. אפרוחים אלין מארי משנה. או ביצים, מארי
מקרא באלין דלא קבעין למודייהו, שלח תשלח את האם. אבל באלין דקבעין
למודייהו, לא תקח האם על הבנים. ואית מארי הלכות, דדמין לכבביא, הדא
הוא דכתיב, (דניאל יב) ומצדיקי הרבים ככבים לעולם ועד. לאו ככבים,

דַּאֲתַמַּר בְּהוֹן (נחמיה ט) וְכָל צַבָּאָם יָבוּל. אֲלֵא כְּאִינוֹן כְּכַבֵּיָא דְעֵלְמָא דְאֲתִי,
דְּאִינוֹן לְעוֹלָם וְעַד קִימִי תְדִיר.

בראשית א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֵׂה אָדָם, בְּתַר דְּאֲשְׁלִימוּ לְעִבְדֵי־תִיִּהוּ כָּל אוֹמָן
וְאוֹמָן, אָמַר לוֹן קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אוֹמְנוּתָא חֲדָא אִית לִי לְמַעְבַּד, דִּיהָ
שׁוּתְפָא דְכָלְנָא. אֲתַחְבְּרוּ כְּלָכוּ כְּחֲדָא, לְמַעְבַּד בֵּיה כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִחוּלְקָא
דִּילֵיה, וְאֲנָא אֲשַׁתְּתַף עִמְכוֹן, לְמִיָּהֵב לִיה מִחוּלְקָא דִּילִי. וְהִיִּינוּ נַעֲשֵׂה אָדָם
בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ. וְאוֹקְמוּהָ רַבְּנָן, דְּלִית אָדָם אֲלֵא יִשְׂרָאֵל, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב,
(יחזקאל לד) וְאַתָּן צִאֲנִי צִאֲן מִרְעִיתִי אָדָם אֲתָם. אֲתָם אָדָם, וְלֹא עוֹבְדֵי
כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת. וּבְגִין דָּא (תהלים קמט) יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל בְּעוֹשָׁיו.

אָמַר בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, וְדָאִי הָהוּא תְנָא דְאֲתַטְמַר בְּסַלְע דְּחוּיָא אָמַר דָּא, דְּכְּתִיב
בֵּיה אִיתָן מוֹשְׁבֵךְ וְשִׁים בְּסַלְע קִנְךְ. דְּתַלְת אַבְהוֹן נִקְרָאוּ אִיתְנִים, וּרְבִיעָא
אִיתָן מוֹשְׁבֵךְ. דְּבִיה מְתִישְׁבָא הֲלָכָה, דְּאֲתַמַּר בֵּיה הֲלָכָה לְמִשָּׁה מְסִינִי. דְּאִיהוּ
אֲתַפְשֵׁט עַל שְׁתֵּין רַבּוּא דִּישְׂרָאֵל, וְנִהִיר לוֹן בְּאוֹרֵי־תָא, כְּשִׁמְשָׁא (לסיהרא)
דְּאֲתַכְסִי בְּלִילֵיא, וְנִהִיר לְכָל כְּכַבֵּיָא וּמְזֻלִי. וְלִית לִילֵיא אֲלֵא גְלוּתָא, וְאִיהִי
(ישעיה כא) שׁוֹמֵר מַה מְלִילָה שׁוֹמֵר מַה מְלִיל. וְאַתְגְּלִיא בִּימְמָא, דְּאֲתַמַּר
(בראשית מד) הַבְּקָר אֹר, בְּקָר דְּאַבְרָהָם, דְּאֲתַמַּר בֵּיה (שמות טז) וּבְקָר
וּרְאִיתֶם אֶת כְּבוֹד יְיָ. (רות ג) חֵי יְיָ שְׁכַבֵּי עַד הַבְּקָר.

אֲדַהְכִי, הָא רַעִיא מְהִימְנָא נְפִיק מֵהוּא סַלְע, וְאָמַר, בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, מַה
מוֹעִיל לִי לְאֲתַטְמַרָא מְקַמְךְ, דְּהָא לֹא שְׁבַקְנָא אֲתָר דְּלֹא עֲאֲלִית לְאֲתַטְמַרָא
מִנְךְ, וְלֹא אֲשַׁכְחָנָא, אִי הֲכִי לִית לִי לְאֲתַכְסִיָּא מִנְךְ.

אָמַר לִיה בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, בְּתַר דְּאָמַר נַעֲשֵׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ, מֵאִי נִיהוּ
דְּאָמַר לְבְּתַר וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ. אָמַר לִיה, מַה דְּאוֹקְמוּהָ עַל דָּא
מְאִרִי מְתַנִּיתִין, דְּמִנְהוֹן הוּוּ אֲמַרִין יִבְרָא, וּמִנְהוֹן אֲמַרִין לֹא יִבְרָא, קוֹדֶשָׁא
בְּרִיךְ הוּא בְּרָא לִיה, דְּכְּתִיב וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ. אָמַר לִיה, אִי
הֲכִי (דף רל"ט ע"א) אִיהוּ, לֹא יְהִיב חוּלְקָא בֵּיה חַד מְנִיִּיהוּ, וְלֹא אֲתַעְבִּיד
בְּדִיוֹקְנָא דְּלֵהוֹן, אֲלֵא בְּאִיקוּנִין דְּמִלְכָּא בְּצַלְמוֹ כְּדְמוּתוֹ, דְּאִיהוּ צַלְמֵ דְּמוֹת
תְּבַנִּיתוּ. אָמַר הֲכִי אֲשַׁתְּמוּדַע. אָמַר חַס וְשְׁלוֹם. אֲלֵא אֲנָא אֲמִינָא לְךְ, דְּאֲתַבְּרִי
בְּכֹלָא, וְאֲשַׁלְטִיהָ עַל כְּלָא. וְאִי הוּוּ יְהִיב כָּל חַד בֵּיה חוּלְקִיהָ, בְּזַמְנִיה דְּהוּוּ
כְּעִסְיָה עֲלֵיהָ, כָּל חַד, הוּוּ נְטִיל חוּלְקִיהָ מִנִּיהָ, (ישעיה ב) כִּי בִמָּה נַחֲשָׁב הוּא

אֲלֵא קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרָא לִיה (כָּל חַד וְחַד) בְּדִיוֹקְנִיהָ, דָּא מְלָכוֹת קְדִישָׁא,
דְּאִיהִי תְמוֹנַת כָּל. דְּבָה אֲסַתְּכָל קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וַיִּבְרָא עֲלֵמָא, וְכָל בְּרִיִין
דְּבְרָא בְּעֲלֵמָא, וְכָלל בֵּיה עֲלָאִין וְתַתְּאִין, בְּלֹא פְרוּדָא כְּלָל, וְכָלל בֵּיה עֲשָׂר
סְפִירוֹן, וְכָל שְׁמֵהוֹן וְכְנוּיִין וְהוּיִין. וְעַלְת עַל כְּלָא, דְּאִיהוּ אֲדוֹן עַל כְּלָא, וְלִית
אֲלֵהָא בַר מְנִיהָ, וְלֹא יִשְׁתַּכַּח בְּעֲלָאִין וְתַתְּאִין פְּחוּת מִנֶּהָ. בְּגִין דְּאִיהִי קֶשֶׁר
דְּכֵלְהוּ, שְׁלִימוּ דְּכֵלְהוּ, לְקִימָא בֵּיה (תהלים קג) וּמְלָכוֹתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה. וּבְגִין
דְּלֹא אֲשַׁתַּכַּח עַלְת עַל כְּלָא בְּעֲלָאִין וְתַתְּאִין פְּחוּת מִנֶּהָ, אֲפִילוּ בְּחַד מְנִיִּיהוּ,
אֲתַקְרִיאַת אֲמוֹנַת יִשְׂרָאֵל. וּמְסַטְרָא דְּעַלְת עַל כְּלָא, אֲתַמַּר בֵּיה, (דברים ד) כִּי
לֹא רְאִיתֶם כָּל תְּמוֹנָה, אֲבָל מְסַטְרָא דְּשָׂאֵר בְּרִיִין. אֲתַמַּר בֵּיה, (במדבר יב)
וְתַמוֹנַת יְיָ יִבִּיט.

אֲתָא בּוֹצִינָא קְדִישָׁא וְשָׂאֵר חַבְרֵיָא, וְאֲשַׁתְּטַחוּ קַמֵּיהָ, וְאָמְרוּ, וְדָאִי כְּעַן לִית
מֵאֵן דִּיכִיל לְמִיטַל מְנִיהָ חוּלְקִיהָ, דְּלֹא יְהִיב בֵּיה חוּלְקָא חַד בְּעֲלֵמָא, אֲלֵא

בּוֹרָא עֲלֵמִין, עֲלֵת עַל כֹּלָא, וּבִיה תִּלְיָא עֲנֻשִׁיה, אוֹ אַגְרִיה, וְלֹא בְּמִלְאָךְ וְשָׂרְף,
וְלֹא בְּשׁוּם בְּרִיָּה דְעֲלָמָא. וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּה רַבָּנָן דְּמִתְנִיתִין, הַמְּשַׁתֵּף שָׁם
שְׁמַיִם וְדָבָר אַחֵר, נְעַקֵּר מִן הָעוֹלָם. מִיַּד דְּשָׁמַע מַלְיָן אֱלִין דְּאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן
בוֹצִינָא קְדִישָׁא חֲדָא רַעִיא מְהִימָנָא. (ס"א דאמר רעיא מהימנא בוצינא
קדישא חדא) וְכֹל חֲבַרְיָא בְּרִיכוּ לֵיה, וְאָמְרוּ, רַעִיא מְהִימָנָא, אִי לֹא הוּוּ אֶתִּי
בַּר נֶשׁ בְּעֲלָמָא אֱלָא לְמִשְׁמַע דָּא דִּי

זַכָּאָה אִיהוּ, מֵאֵן דְּאֶשְׁתַּדַּל בְּגִלוּתָא בְּתַרְיָא, לְמַנְדַּע לְשַׁכְּנִיתָא, לְאוֹקִיר לָהּ
בְּכֹל פְּקוּדִין, וְלְמַסְבַּל בְּגִינָה כְּמָה דּוֹחֵקִין. כְּמָה דְּאֶתְמַר, אַגְרָא דְכֹלָה דּוֹחֵקָא.
(בראשית כח) וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא, אִם יֵשׁ כ"ב אוֹתוֹת דְּאוֹרִייתָא, אִיהִי
שְׁכִיבַת עַמִּיה.

מֵאֵן י"ש. חֲכָמָה מֵאֵין. דְּבִאֲתָר דְּשַׁכְּנִיתָא עֲלָאָה תַּמָּן, חֲכָמָה תַּמָּן. וּבְגִינָה
אֶתְמַר, (משלי ח) לִהְנַחִיל אוֹהֲבֵי יֵשׁ. וְהֵינּוּ (שמות כ) וַעֲשֵׂה חֶסֶד לְאֱלֹפִים
לְאוֹהֲבֵי. מְסֻטְרָא דְּאֶהֱבַת חֶסֶד. וַיֵּשׁ דְּאִיהִי חֲכָמָה לִימִינָא, דְּהִכִּי אוֹקְמוּהָ
הַרוּצָה לְהַחֲפִים יְדָרִים. וּבְגִין דָּא, לִהְנַחִיל אוֹהֲבֵי יֵשׁ

תָּא חֲזִי בְּרַזִּין סְתִימִין, בְּמִדּוֹת דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הֵהִיא מְדָה דְּמִשְׁתַּדְּלִין בָּהּ,
וְדַכְרִין בָּהּ, עֲלָה אֶתְמַר, בְּמִדָּה שְׁאָדָם מוֹדֵד בָּהּ מוֹדֵדִין לוֹ. וְשַׁבְעִין אֲנָפִין
לְאוֹרִייתָא, וְהֵאִי אִיהוּ (שמות כ) בְּכֹל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֶזְכִּיר אֶת שְׁמִי, תִּזְכֹּר אֶת
שְׁמִי מִבְּעֵי לֵיה. אֱלָא בְּהֵהִיא מְדָה דְּאֶזְכִּיר אֶת שְׁמִי, בְּהֵהִיא מְדָה אָבָא אֱלִין
(וּבִרְכָתֶיךָ. ע"כ רע"מ)

בְּמִדְבַר כ"ו) עַל פִּי הַגּוֹרָל תַּחֲלַק נִחְלָתוֹ בֵּין רַב לְמַעֵט. רַבִּי יְהוּדָה פִּתַּח וְאָמַר,
(קהלת ג) יִדְעָתִי כִּי כָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים הוּא יִהְיֶה לְעוֹלָם עֲלִיו אֵין
לְהוֹסִיף וּמִמָּנוּ אֵין לְגְרוּעַ וְגו'. שְׁלֵמָה מְלָכָא, דְּחֲכַמְתִּיה יִתִּיר עַל כָּל בְּנֵי
עֲלָמָא, לֹא יִדְעָנָא כִּי כָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים הוּא יִהְיֶה לְעוֹלָם, וְאִיהוּ אָמַר
יִדְעָתִי, מַה דְּלֹא יִדַּע בַּר נֶשׁ אַחֲרָא

אֱלָא וְדָאִי שְׁלֵמָה מְלָכָא חֲכַמְתִּיה סִלְקָא עַל כָּל בְּנֵי עֲלָמָא, וּמָה דְּאִיהוּ יִדַּע לֹא
יִדְעִי כָּל שְׂאָר בְּנֵי עֲלָמָא. תָּא חֲזִי, שְׂאָר אוֹמְנֵי דְעֲלָמָא, כַּד אִיהוּ עֵבִיד
עֵבִידָתָא, אֲשַׁגַּח בֵּיה, וְאֶסְתַּכַּל זְמָנָא וְתַרְיָן זְמָנִין וְעֵבִיד לֵיה, וְלִבְתַּר אוֹסִיף
עֲלֵיה, אוֹ גֵרַע מִנִּיה. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹאוּ הִכִּי, אֲפִיק עֵבִידָתָא לְאִמְתוֹ
מִתְהוּ, דְּלִית בָּהּ מִמְּשׁוֹת כְּלָל, וְאִיהוּ מִמְּשׁ אֶתְתַּקֵּן כְּדָקָא יְאוּת, וְלֹא אֶצְטְרִיךְ
לְאוֹסְפָא וְלְאֶגְרָעָא מִנִּיה. בְּגִין כֵּךְ כְּתִיב, (בראשית א) וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת כָּל
אֲשֶׁר עָשָׂה וְהָנָה טוֹב מְאֹד

תּוֹ כָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים, לְתַקּוּנָא דְעֲלָמָא, וְדָאִי הוּא יִהְיֶה לְעוֹלָם. רַבִּי
יִצְחָק אָמַר, אִי הִכִּי מְהוּ וְהָאֱלֹהִים עָשָׂה שְׁיִירָאוּ מִלְּפָנָיו. אֱלָא הֵאִי קָרָא הִכִּי
אוֹלִיפְנָא, וְהוּא רָזָא עֲלָאָה בֵּין חֲבַרְנָא, הֵאִי קָרָא הִכִּי מִבְּעֵי לֵיה, כִּי כָּל אֲשֶׁר
עָשָׂה הָאֱלֹהִים הוּא יִהְיֶה לְעוֹלָם, מְהוּ כָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה, וְהָא כְּתִיב מַה שְׁהִיָּה
כְּבָר הוּא וְאֲשֶׁר לְהִיּוֹת כְּבָר הִיָּה, וְאֵת אִמְרַת כָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה

דף רל"ט ע"ב

אֱלָא מְקָרָא אַחֲרָא אֲשַׁתְּמַע, כְּתִיב (ישעיה סד) עֵין לֹא רָאָתָה אֱלֹהִים זּוֹלָתְךָ
יַעֲשֶׂה לְמַחֲכָה לוֹ. יַעֲשֶׂה, עֲשִׂית מִבְּעֵי לֵיה. לְמַחֲכָה לוֹ, לֵךְ מִבְּעֵי לֵיה. אֱלָא
אֶתְרַ עֲלָאָה הוּא, דְּנִגִּיד וְנִפְיָק וְאֲדִלִיק בּוֹצִינִין כְּלָהוּ לְכָל עֵיבָר, וְאֶקְרִי עוֹלָם

הבא. ומנייה נפיק חד אילנא, (דף רל"ט ע"ב) לאתשקיא ולאנתקנא. והאי אילנא עלאה ויקירא הוא על כל שאר אילנין, והא אוקמוה. וההוא עולם הבא דנגיד ונפיק, אתקין ליה להאי אילנא תדיר, אשקי ליה, ומתקן ליה בעבידתיה, מעטר ליה בעטרין, לא פסיק מבועי מניה לעלם לעלמי עלמין.

בההוא אילנא תליא מהימנותא, ביה שריא מפל שאר אילנין, קיומא דכלא ביה. ועל דא כתיב, כל אשר יעשה האלהים הוא יהיה לעולם. ודאי הוא היה הוא הוה והוא יהא. עליו אין להוסיף, וממנו אין לגרוע. ועל דא באורייתא כתיב, (דברים יג) לא תוסף עליו ולא תגרע ממנו. דאילנא דא, דאורייתא הוא. ואתר דא אתקין האלהים תדיר. האלהים סתם, דא גבורה מאין סוף ומאין חקר. כמה דאת אמר, (ישעיה מ) אין חקר לתבונתו, האלהים, ולא אלהים. ועל דא עשה, יעשה תדיר, כמבוע דלא פסקן מימיו לדרי דרין בגין כך כתיב, והאלהים עשה שייראו מלפניו. אתקין ליה להאי אילנא, בתקונא שלים, דאחיד לכל סטר עילא ותתא, בגין דייראו מלפניו. ולא יחלפון ליה בחלופא אחרא לדרי דרין.

אמר רבי אבא, ודאי שפיר קא אמרת, אבל תו אית לאסתכלא, בקדמיתא יעשה, ולבתר והאלהים עשה, מה בין האי להאי. אלא (תדיר) ודאי יעשה ואתקין להאי אילנא, דלא פסקין מימיו לדרי דרין. ולבתר עשה, מהו עשה. אלא עשה האלהים אילנא אחרא לתתא מניה. ולא יעשה כהאי. דהאי אילנא תתאה, עביד ליה ואתקין ליה, בגין דמאן דיעול לאילנא עלאה, ייעול ברשו, וישכח לאילנא תתאה, וידחל למיעאל, אלא כדקא חזי

תא חזי, דהאי, נטיר פתחא הוא. ועל דא אקרי (תהלים קכא) שומר ישראל ודא אילנא תתאה עשה, אתשקיא ומתזן מאילנא דלעילא. ועל דא לא כתיב יעשה, אלא עשה. מאי טעמא. שייראו מלפניו בני עלמא, ולא יקרבו ליה, אלא אינון דיתחזון לקרבא, ולא אחרא, ויסתמרון בני נשא ארחי דאורייתא, ולא יסטון לימינא ולשמאלא

תא חזי, על האי אילנא דכל חילוי ביה שריא, אמר דוד, (תהלים טז) אתה תומיך גורלי. מהו גורלי. דא עדבא דאחיד ביה דוד מלכא. ועל דא, על פי הגורל (ס"א כן ביה על פי) כתיב. וכן הוא על פי יי. וימת שם על פי יי. הגורל כתיב. זכאה חולקיהון דאינון דמשפתדלין באורייתא יממא ולילי, וידעי ארחוי. ואינון אכלי בכל יומא מזונא עלאה. כמה דאת אמר, (קהלת ז) החכמה תחיה בעליה. דהא אורייתא דלעילא מאתר דא אתזן, והא אתמר עלייהו, (ישעיה סה) הנה עבדי יאכלו

רבי אבא פתח ואמר, (יחזקאל א) ויהי קול מעל לרקיע. דא קול דאחיד להאי רקיע, ואשתתף בהדיה. ודא הוא (תהלים קיא) זכר עשה לנפלאותיו. וההוא רקיעא קאים עלייהו, על אינון חיוון. ודא הוא דאברי בשני, (בראשית א) להבדיל בין מים למים

והא אוקמוה, דשבעה רקיעין לעילא לעילא. ודאי וילון אינו משמש, דהא לית ליה מדיליה, אלא מה דיהבין ליה. ומסכני ביה אתאחדו, דא הוא רזא דכתיב, (דברי הימים ב כב) ובעניי הכינותי לבית אלהי. ודא מכניס שחרית ומוציא ערבית. דהא בליליא, אפיק חילוי לכל סטרין, ושלטא על אינון חילין

ואכלוסין. ובשחרית פניש לכלהו, ואעיל לנקבייהו, ולא שלטין. דהא בקר כליל כלהו. כמה דאת אמר (תהלים צב) להגיד בבקר חסדך ואמונתך בלילות. והא אוקמוה

וקול אית על האי רקיע, מניה אתזן האי רקיע, בשעתא דהאי קול אתער, כלהו אכלוסין לא נטלין, ולית בהו רשו, אלא למיקם בדוכתייהו, ואקרבי חיליהון ומחפאן, לההוא טיבו דנגיד לההוא רקיע, ויתברכן בגיניה, ועל דא איהו מעל לרקיע אשר על ראשם

דף ר"מ ע"א

תא חזי וממעל לרקיע אשר על ראשם כמראה אבן ספיר דמות כסא, כמראה אבן ספיר, דא אבן ישראל. ודא הוא רזא דכתיב, (בראשית כט) וגללו את האבן וגו'. חד אבן נחתא מלעילא, כד בעו ישראל למירת ארעא, וכתיב ביה גורל. ואיהו אמר, דא לפלגיא, ודא לפלגיא. ודא אבן הוא מתחות (דף ר"מ ע"א) כרסייא דמלכא נחתא. ודאי (בראשית מט) משם רועה אבן ישראל כתיב. ובגיני כך על פי הגורל ודאי תחלק נחלתו

רבי יצחק ורבי יהודה הוו אזלי מאושא ללוד, פגע בהו רבי אלעזר, רהטו אבתריה. אמרו, ודאי נרהיט אבתריה דשכינתא. עד דמטו לגביה, אמרו ודאי נשתתף בהדך, ונשמע מלה חדתא

פתח ואמר, (ישעיה נא) שמעו אלי רודפי צדק מבקשי וגו'. שמעו אלי רודפי צדק, אינון דאזלין בתר מהימנותא, רודפי צדק, ודאי אינון מבקשי ה'. אי בעיתו למנדע מהימנותא, ולאחדא להאי צדק, לא תסתכלון בה בלחודהא כשאר בני עלמא, דגרמו מיתה לגרמייהו על דא. אבל (ישעיה נא) הביטו אל צור חוצבתם ואל מקבת בור נוקרתם

רבי חייא הוה אזיל למחמי לר' אלעזר וכו' עד אשרי אדם עוז לו בך. תוספתא היא וכבר נדפסה בפרשת לך לך דף פ"ט ע"א שורה ל"ה. ואלו החילופים מצאתי בין הכתוב בהעתק אשר לפני לבין הכתוב שם. ע"ב שורה כ"ה צ"ל ואמר אמאי אחסין דוד מלכא מלכותא דאיהו. שם שורה כ"ט במקום בדוד צ"ל שלמה, דף צ' שורה י"א צ"ל קלא דהוה אמר אי קדישא הביאני המלך חדריו בכל אינון אידרין דסבא דאנפין עולימא קדישא אתמסרו בידיה כל מפתחון דבגינך ובחייך קדישא כל חילי שמיא נגילה ונשמחה בך, (ודחילו שורה ט"ז במקום אזלו צ"ל יתבו תמן

במדבר כ"ח) צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני לחמי וגו'. כתיב) (שמואל א טו) החפץ ליי בעולות וזבחים כשמוע בקול יי וגו'. לית רעותא דקודשא בריך הוא, דיחוב בר נש, ועל חוביה יקריב קרבן. אלא קרבן דאיהו בלי חובה, דא איהו קרבן שלים, ואקרי שלמים, וקרבן תמיד אוף הכי, ואף על גב דמכפר על חובין

רבי אבא פתח, (תהלים נא) זבחי אלהים רוח נשברה וגו'. האי קרא אוקמוה, דרעותא דקודשא בריך הוא, לא אתרעי בקרבן דבר נש על חובוי, אלא רוח נשברה. ובגי נשא לא ידעי מאי קאמרי, והכי שמענא מבוצינא קדישא, דכד אתי בר נש לאסתאבא בחובוי, אמשיך עליה רוח, מסטרא דמסאבא, ואתגאי על בר נש, ושליט עליה לכל רעותא. וההוא סטרא מסאבא, אתגבר בחיליה

וְאֶת־תַּקְוָה, וְשָׁלִיט עָלֶיהָ לְרַעוּתֶיהָ. אֶתִּי בַר נֶשׁ וְשָׁלִיט עָלֶיהָ לְאֶת־דַּכָּאָה, מִדְּכָאִין לִיה.

בְּזִמְנָא דְהוּהוּ בֵּי מְקַדְשָׁא קַיִים, אֶקְרִיב קַרְבְּנִיה, כָּל כַּפְרָה דִּילִיה תְּלִיִיא עָלֶיהָ, עַד דְּאֶתְחַרֵּט, וְתִבְרַר לְהוּוּ רֹחַ מְגוּ גְאוּתָא דִּילִיה, וּמְאִיךְ לִיה. וְדָא הוּוּ תִבְרִיר, דְּהוּוּ דְרָגָא דְמִסְאָבָא. וְכַד אֶתְבְּרַר הוּוּ רֹחַ מִסְאָבָא, וְקַרִיב קַרְבְּנִיה, דָּא אִיהוּ דְאֶתְקַבַּל בְּרַעוּא כְּדָקָא יָאוּת.

וְאִי לֹא אֶתְבְּרַר הוּוּ רֹחַ, לֹא קַרְבְּנִיה כְּלוּם, וְלִכְלָבֵי אֶתְמַסֵּר, דְּהָא קַרְבְּנָא דָּא לֹא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּוּ, אֶלָּא מְכַלְבֵּי. וּבְגִין כֵּן זְבַחֵי אֱלֹהִים כְּדָקָא יָאוּת, הוּוּ רֹחַ נְשֻׁבָּה, דִּיתְבְּרַר הוּוּ רֹחַ מִסְאָבָא, וְלֹא יִשְׁלוּט. וְעַל דָּא מֵאֵן דִּיתְבְּרַר לִיה כְּדָקָא יָאוּת, עָלֶיהָ כְּתִיב, (תהלים עח) רֹחַ הוֹלֵךְ וְלֹא יִשׁוּב. לִיהוּי הוּוּ גְבַרָא בְּאִבְטָחוּתָא, דְּלֹא יִתּוּב לְגַבִּיהָ לְעֵלְמִין. הָדָא הוּוּ דְכְּתִיב, וְלֹא יִשׁוּב. לֵב נְשֻׁבָּר וְנִדְכָּה, הוּוּ גְבַרָא דְלֹא אֶתְגָּאֵי, וְלֹא אֶתְעַנֵּג בְּעַנּוּגִין דְעֵלְמָא, אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה, בִּיקְרָא אִיהוּ לְגַבִּיהָ. (במדבר כ"ח) צוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. מֵאִי צוּ. דָּא עֲבוּדָה זָרָה. בְּגִין דְּלֹא יִיעוּל גְרַמִּיהָ לְאֶסְתָּאבָא בְּרוּחַ מִסְאָבָא, דְּאִיהוּ עֲבוּדָה זָרָה מִמֶּשׁ.

דף ר"מ ע"ב

רַבִּי אֶלְעָזָר פְּתַח. (שיר השירים ה) בְּאֶתִּי לְגַנִּי אֶחֻוּתִי כְּלָה וְגו'. הָאִי קְרָא אוּקְמוּהָ, אֲבָל אִיתַּ סְתָרִים בְּקַרְבְּנָא (ס"א שֵׁית סְדָרִין דְקַרְבְּנָא) הֵכָא, וְכֹלָא אֶתְמַר. אֲמַר לִיה רַבִּי שְׁמַעוֹן, יָאוּת הוּוּ, דְשֵׁרִית מְלָה, וְסַתְמַת, אִימָא. (ס"א נְסַתְמַת אִמָּאִי) אֲמַר, בְּגִין דְחֻמֵּינָא בְּסַפְרָא דְחֻנוּךְ מְלָה, וְאוּלִּיפְנָא. אֲמַר, אִימָא. הֵהִיא מְלָה דְחֻמֵּינָא (דף ר"מ ע"ב) וְשְׁמַעַת.

אֲמַר כְּלָא חַד מְלָה, קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּוּ אֲמַר דָּא, בְּאֶתִּי לְגַנִּי, בְּגִין דְכָל קַרְבְּנִין דְעֵלְמָא כַּד סְלָקִין, כְּלָהוּ עֵיילִין לְגוּ גְנֻתָא דְעַדוֹן בְּקַדְמִיתָא, רְזָא דְכְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל. וְהִיאךְ בְּקַדְמִיתָא וְשִׁירוּתָא דְקַרְבְּנָא, בְּשַׁעְתָּא דְבַר נֶשׁ אוּדִי חֻטְאוּי עָלָה, וְנִכְסוּ וּזְרִיקוּ דְדַמִּיהָ עַל מְדַבְּחָא.

הַשְׁתָּא אִיתַּ לְאֶסְתְּכֵלָא, הִיאךְ אֵינּוֹן רֹחִין קְדִישִׁין אֶתְהַנּוֹן מֵהָאִי. וּמֵאִי טַעְמָא דְקַרְבְּנָא דְבַהֲמָה, וְהָא יִתִּיר הוּוּ סְגִיָא, לְתִבְרָא בַר נֶשׁ הוּוּ רֹחַא, וְלֹאֶתְבָּא בְּתִיבְתָא מֵאִי טַעְמָא נִכְסוּ דְבַהֲמָה, וְלֹאֶוּקְדָא לִיה בְּנוּרָא דְמְדַבְּחָא.

אֶלָּא רְזָא הוּוּ, בְּגִין דְאִיתַּ בְּהֵמָה דְרַבִּיעָא עַל אֶלְפֵי טוּרִין, וְאֶלְפֵי טוּרִין אֶכְלַת בְּכָל יוֹמָא, וְכִלְהוּ אֶקְרוּן (תהלים נ) בְּהֵמוֹת בְּהַרְרֵי אֶלְפֵי. וְעַל דָּא תְּנִינּוֹן, דְאִיתַּ בְּעִירָא אֶכִּיל בְּעִירֵי. וּמֵמָה הוּוּ. מֵאֶשָׁא. וְכִלְהוּ לְחִיךְ לוֹן הֵהִיא בְּהֵמָה בְּלַחֲיכָא חֲדָא, הָדָא הוּוּ דְכְּתִיב, (דברים ד) כִּי יִי אֶלְהִיךְ אֶשׁ אֶכְלָה הוּוּ אֶל קָנָא. וְכָל מִיָּא דִּירְדוֹן, דְאֶמְלָא בְּשִׁית שְׁנִין, הִיא עֲבַדַת לִיה גְּמִיעָה חֲדָא, הָדָא הוּוּ דְכְּתִיב, (איוב מ) יִבְטַח כִּי יִגִּיחַ יִרְדוֹן אֶל פִּיהוּ.

סְתָרָא דְמְלָה, חֲמִירָא דְכָל הֲגֵי, עֶקְרָא וִיסוּדָא לְהֲגֵי בְּעִירֵי דְלֶתְתָא. בְּגִין דְרוּחָא מְנִייהוּ מִתְפַּשְׁטָא (ס"א דְרוּחֵי דְבְּעִירֵי מְנִייהוּ אֶתְפַּשְׁטוּ) לְתֶתְתָא, וְאֶתְצִירֵי הוּוּ רֹחַא לְתֶתְתָא בְּבְעִירֵי. וְכַד חַב בַּר נֶשׁ, אֵייתִי בְּעִירָא לְקַרְבְּנָא, וְהוּוּ רֹחַא דְבְּעִירָא דָּא, סְלָקָא וְתִב לְאֶתְרִיהָ, וּמִתְפַּשְׁט הוּוּ רֹחַא בְּכִלְהוּ. וְכָל אֵינּוֹן דְזִינָא דָּא, מִתְקַרְבִּין וְאֶתִּינּוֹן וְאֶתְהַנִּינּוֹן מֵהוּוּ חֲלָבָא וְדָמָא, דְהוּוּ לְבוּשָׁא דְרוּחָא דָּא, דְהָא מִסְטָרָא דְלֶהוֹן הוּוּ (בגין) הוּוּ רֹחַא (דְלֶהוֹן).

וְכִלְהוֹן אֶתְהַנּוּ וְאֶתְזָנוּ, וְאֶתְעַבְדוּן סִיגוּרִין עַל הַהוּא בַר נֶשׁ. וְעָאֵל דְרַךְ וְשֵׁט, כְּמָה דְאֶתְמַר. וּבְגִין כֵּן קֶרְבָּנָא מִן הַבְּהֵמָה

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּרִיךְ בְּרִי לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, עֲלֶךָ אֶתְמַר (מְשָׁלִי כַג) יִשְׁמַח אֲבִיךָ וְאֲמַךְ וְתַגְלֵי יוֹלְדֶתְךָ. יִשְׁמַח אֲבִיךָ, דְלַעֲיָלָא. וְאֲמַךְ, דָּא כְּנִסְתֵי יִשְׂרָאֵל. וְתַגְלֵי יוֹלְדֶתְךָ, דָּא בְּרִיתִיהָ דְרַבִּי פְּנַחֶס בֶּן יֵאִיר חֲסִידָא. אֲלַעְזָר בְּרִי אִימָא, הָא קוֹרְבָּנָא דְבְּהֵמָה, קֶרְבָּנָא דְעוֹפֵי מְאִי. דְכִתִּיב, (וִיקְרָא א) וְאִם מִן הָעוֹף עוֹלָה קֶרְבָּנוּ. אָמַר לִיה, לֹא חֲמִינָא, אֲבָל אֶסְתַּכְלָנָא מֵהַאי מְלָה דְבְּהֵמָה, מְלָה דְעוֹפֵי. וְלֹא אִימָא, בְּגִין דְלֹא חֲמִינָא, וְעַד כְּעַן לֹא שְׁמַעְנָא

אָמַר לִיה אֲלַעְזָר, יְאוּת אֶמְרַת. אֲבָל רְזָא דְקֶרְבָּנִין סִתְרִין סְגִיִּין תַּמּוּ, וְלֹא אֶתְמַסְרוּ לְגַלְאָה, בַּר לְזַכָּאֵי קְשׁוּט, דְרְזָא דְמֵאֲרִיהוֹן לֹא אֶתְכַסִּי מְנִיִּיהוּ. סִתְרָא דְקֶרְבָּנִין, דָּא אִיהוּ סִתְרָא, לְאִינוּן מְאִינִין (ס"א חִיוֹן) קְדִישִׁין. ד' דְיוֹקְנִין חֲקוּקִין בְּכֶסֶף, וְדָא אִיהוּ כּוּרְסִיָּא וּפְרָנְסָא דְמַלְכָא קְדִישָׁא. פְּנֵי שׁוּר. פְּנֵי נֶשֶׁר. פְּנֵי אֲרִיָּה. פְּנֵי אָדָם. פְּנֵי אָדָם דְכִלְיָל לְכִלְיָל. וְכָל אֲנָפִין מִסִּתְכַלִּין אֵלֶיךָ לְאֵלֶיךָ, וְאֶתְכַלִּילֵן אֵלֶיךָ בְּאֵלֶיךָ, וּמְנִיִּיהוּ מִתְפַּשְׁטֵן לְכַמְהָ סִטְרִין וּרְבּוּוֹן, עֵילָא וְתַתָּא, דְלִית לוֹן שִׁיעוּרָא וּמְנִיִּנָא וְחֻשְׁבוֹן

פְּנֵי שׁוּר, אֶתְפַּשְׁט לְבַעֲרֵי רוּחָא מְנִיָּה, לְאַרְבַּעָה זַיִינִין, וְאֶתְכַלִּילֵן בְּחַד, וְאֵלֶיךָ אִינוּן: פְּרִים, וְכִבְשִׁים, וְעֵתוּדִים, וְעִזִּים. וְאֵלֶיךָ קִימִין לְקֶרְבָּנָא. וּבְגִין דְמְנִיִּיהוֹן הוּא, אִינוּן חִיָּלִין קְדִישִׁין דְמִתְפַּשְׁטִי מֵהַהוּא פְּנֵי שׁוּר, מִתְקַרְבִּין לְיִסוּדָא דְלַהוֹן, וְאֶתְהַנּוּן מֵהַהוּא יִסוּדָא וְלְבוּשָׁא דְלַהוֹן. וְאִי לֹא דְהוּוּ לְהוּ יִסוּדָא דְהַאי עֲלָמָא, לֹא מִתְקַרְבִּין תַּמּוּ

כְּגוּוֹנָא דְהוּי נִיחָא לְשִׁכְיָתָא קְדִישָׁא, מְרוּחִיהוֹן דְצַדִּיקֵיָא, וְאֶתְקַרִּיבֵת לְקַבְּלָא רוּחָא דְהַהוּא זַכָּאָה, וְאֶתְהַנְּאֵת מְנִיָּה, בְּגִין דְמְנִיָּה הוּא הַהוּא רוּחַ. כֵּן אֵלֶיךָ אֶתְהַנּוּן מִסִּטְרָא דְיִסוּדָא דְלַהוֹן, וְאֶתְהַנּוּן מֵהַהוּא לְבוּשָׁא דְמִתְקַרְבִּי לִיה, (ס"א דְהַא) רוּחַ מְלַבוּשָׁא (ס"א כֵּן אֵלֶיךָ מִתְהַנּוּן מֵהַהוּא לְבוּשָׁא דְמִתְקַרְבוּ מִסִּטְרָא דְיִסוּדָא דְלַהוֹן, דְהַא חֲלָבָא וְדָמָא לְבוּשָׁא) דְרוּחָא דְלַהוֹן הוּא. וּבְגִין כֵּן אֶתְהַנּוּן מְנִיִּיהוּ

פְּנֵי נֶשֶׁר אֶתְפַּשְׁט לְעוֹפָא רוּחַ מְנִיָּה. וְנֶשֶׁר בְּתֵרִין סִטְרִין אִיהוּ. וְרְזָא דָּא (בְּרֵאשִׁית א) וְעוֹף יְעוֹפֵף, תֵּרִין רוּחִין. וּבְגִין כֵּן אֶתְפַּשְׁט וְנַחֲתָא (ס"א וְנֶשֶׁר בְּתֵרִין סִטְרִין אִיהוּ. יְמִינָא וְשְׂמָאלָא וְרְזָא דָּא (בְּרֵאשִׁית א) וְעוֹף יְעוֹפֵף, וּבְגִין כֵּן תֵּרִין רוּחֵי מִתְפַּשְׁטוּ מְנִיָּה וְנַחֲתוּ) מִיְמִינָא וּמִשְׂמָאלָא קֶרְבָּנָא דְעוֹפֵי

דף רמ"א ע"א

מִכָּל סִטְרֵי דְכִיָּא, לֹא אֶתְקַרִּיב אֶלָּא יוֹנָה וְתוֹרִים, דְאִינוּן בְּקִשׁוּט לְזוּגִיָּיהוּ, (דף רמ"א ע"א) מִכָּל שְׂאֵר עוֹפִין. וְהֵם נִרְדְּפִין, וְלֹא רוֹדְפִין. וּמֵהֵימְנָא דָּא לְדָא, נּוֹקְבָא לְבַר זוּגוּ. וְעַל דָּא קֶרְבָּנָא מְנִיִּיהוּ. וְנַחֲתֵי וּמִתְקַרְבִּי אִינוּן רוּחִין קְדִישִׁין, וְאֶתְהַנְּיִין מִיִּסוּדָא וְעַקְרָא דְלַהוֹן

וְאִי תִימָא, הֵיךְ אֶתְפַּשְׁט זְעִיר מֵהַאי יוֹנָה, אוּ מִשְׁפָּנִינָא דָּא, לְכַמְהָ סִטְרִין חִיָּלִין דְלִית לוֹן שִׁיעוּרָא. אוּ מִן בְּעִירָא חֲדָא אוּף הַכִּי. תָּא חֲזִי. חַד שְׂרָגָא דְדִקִּיק דְלִיק, אֶתְמַלְיָא מְנִיָּה כָּל עֲלָמָא. תּוּ אַעָא דְדִקִּיק, אֲדִלִיק לְרַבְרָבָא

עד הכא קרבנא מתרין סטרין דחקיקין בכסא. השתא אית למשאל, ד' דיוקנין אינון, דחקוקין בכסא, מאי טעמא לית קרבנין מאחרנין. אלא ודאי מכלהו אית קרבנא. אריה חקוק בכורסייא, בשעתא דקרבנא שלים, אריה נחית ועאל באשא, ואכיל ואתנהי מתמן. אדם חקוק בכורסייא, אדם עקרא דכלא, ומקריב תמן רוחיה ונשמתייה, ואדם עלאה אתהני מאדם תתאה, וכל זינא אתקריב לזיניה, ואתהני מניה מדיליה ממש, ומיסודא דיליה

ואי תימא, הא אריה דלית ליה יסודא לתתא בההוא קרבנא. אריה כליל בכלהו, דהא לימינא הוי, ובגין כך אכיל בכלהו, וכל שאר לא אכלין (ס"א מניה) מזיניה, בגין דימינא הוא. הא כל ד' דיוקנין דחקוקין בכסא, מתקרבין לקרבנא, ובגין כך הוי קרבנא שלים. וכד אתהנון מעקרא ויסודא דלהון, כדן נחת רוח לאדלקא בוצינין עלאין

כהני וליואי וישראל, יהבי (ס"א אינון) יסודא ועקרא לאינון דרגין עלאין דלהון. וכל דרגא יהיב ליסודיה ד' דיוקנין דכורסייא בקדמיתא. כדאמרן זינא לקבל זיניה, ומתקריב אינון בקדמיתא זינא לזיניה. פני שור כלהו פנים דמתפשטן לאינון זינן כדקאמרן, כלהו מתקריב לעקרא ויסודא דלהון. פני נשר, כדאמרן. פני אריה, כדאמרן. פני אדם, דמקריב רוחיה ונשמתייה מתקריב לגבי אדם עלאה

כהנא דמיחד שמא קדישא, מתקריב לגבי כהנא עלאה. ההוא דעאל לבית קדש הקדשים. ואתקריב דא, ואדליק בתקוניה בנהירו דאנפין (ס"א דאתוון), לקדמות כהנא דלתתא. ליואי די מנגני בחדוה, ההוא סטרא דלהון חדי, ואנהיר אנפין. ישראל דקריב, (ס"א דקיימו) על קרבנא בצלותא, דהא צלותא על כלא הוה. אתער לגבייהו ישראל סבא (ס"א עילאה), סתמא (ס"א חוטמא) קדישא, ואנהיר אנפין

כל זינא לזיניה, וכל מלה בתר יסודא דיליה אזלא ואתערו דרגין תתאין לדרגין עלאין, ואף על גב דכלהו מתערין, ואתערו דרגין דחקיקין בכסא, לגבי דרגין דארעא, יסודא דלהון. ואינון דרגין עלאין דמטמרן, כלהו מתערי ומתקריב לסעודתא, ומתעדני. אבל לית רשו לחד מנייהו למיכל, לא לדרגי עלאי, ולא לדרגי תתאי, ולמתהני שום הנאה, ולא לאושיט ידא בקרבנא, עד דמלכא עלאה אכיל ואתהני, ויהיב לון רשו

לבתר דיהב לון רשו, כל חד וחד וחד אתהני ואכיל (כדקא יאות). והיינו דכתיב, (שיר השירים ה) אריתי מורי עם בשמי, אלין אינון דרגין עלאין. מורי עם בשמי, אכלי ואתהני כדקא יאות. (ס"א דא דרועא ימינא, בירכא שמאלא). אכלתי יערי עם דבשי, דא יעקב ברחל, דא אכילה כדקא יאות. שתיתי ייני עם חלבי, דא דרועא שמאלא, בירכא ימינא. הא כלהו דרגין (ס"א קרבנין) עלאין, דאתהני בהו מלכא קדישא בקדמיתא. ודא מיכלא דיליה והנאה דיליה. עד הכא מיכלא דמלכא עלאה בקדמיתא

דף רמ"א ע"ב

מכאן ולהלאה, יהיב רשו לד' דיוקנין דחקיקין בכורסייא, ולכל אינון דמתפשטן מנייהו, לאתהני ולמיכל. הדא הוא דכתיב, אכלו רעים שתו ושכרו דודים. אכלו רעים, אלין אינון ארבע דיוקנין דאמרן. שתו ושכרו דודים, כל

אינון דמתפשטי מנייהו, וכלהו אכלי ומתפשטי, ואתהנון כדקא יאות,
ואנהירו אנפין, ועלמין פלהו בחדוה, (דף רמ"א ע"ב) וכל חד וחד, בין דרגין
עלאין, ובין דרגין תתאין, ביסודא דלהון מתקרבין ומתהנין. דא איהו רזא
וסתרא דקרבנא כדקא חזי

אתו רבי אלעזר ורבי אבא ושאר חברייהו, ואשתטחו קמיה. אמר רבי אבא,
אלמלא לא אתמסר אורייתא בטורא דסיני, אלא דאמר קודשא בריך הוא, הא
בר יוחאי אורייתא וסתרין דילי, דזי לעלמא. ווי כד תסתלק מן עלמא. מן
ינהיר בוצינין דאורייתא, כלא יתחשך מההוא יומא. דהא עד דיייתי מלכא
משיחא, לא ליהוי דרא כדרא דא, דרבי שמעון שרי בגויה

אמר רבי שמעון, על רזא דא, אסיר ליה לבר נש לטעום כלום, עד דזיכול
מלכא עלאה, ומה איהו. צלותא. צלותא דבר נש, כגוונא דא, בקדמיתא,
מזמנין לדיוקנין דחקיקין בכורסייא, על אינון ברין, דמתפשטי רוחין דלהון,
על עופי ובעירי, לקרבנא ברין דרוחא דלהון יסודא בהאי עלמא מנייהו,
והיינו (תהלים קד) מה רבו מעשיך יי, דהא ברין דאתחזין לקרבנא רוחא
דילהון, מתפשט עליהו ארבע דיוקנין, מזמנן על קרבנין אלין. והיינו
דקאמרן, והאופנים וחיות הקדש, וכל אינון חילין אחרנין דקא מתפשטי
מנייהו

ולבתר כהנא רבא דקא מייחד שמא קדישא, היינו אהבת עולם אהבתנו וכו'.
יחודא דקא מייחד, היינו (דברים ו) שמע ישראל יי אלהינו יי אחד. ולבתר
ליואי, דקא מתערי לנגונא, היינו (דברים יא) והיה אם שמוע וגו', השמרו
לכם פן יפתה וגו'. דא נגונא דליואי, בגין לאסתרא סתרא (ס"א לאתערא
סטרא) דא, בקורבנא דא. ולבתר ישראל, דא אמת וציב ונכון, ישראל סבא
דקיימא על קרבנא, (קרבנא עילאה הא דרגין) דאיהי י' דרגין עלאין פנימאין
דכלא, קיימא על פתורא

אבל לית רשו לחד מנייהו למיכל, ולאושטי דא לקרבנא, עד דמלכא עלאה
אכיל. והיינו ג' ראשונות, וג' אחרונות. בין דאיהו אכיל, יהיב רשו לד'
דיוקנין, ולכל אינון סטרין דמתפרשן מנייהו, למיכל

כדין אדם, דאיהו דיוקנא דכליל כל שאר דיוקנין, מאיך ונפיל על אנפוי,
ומסיר גרמיה ורוחיה לגבי אדם דלעילא, דקיימא על אינון דיוקנין, דכליל כל
דיוקנין, לאתערא ליה עליה כדקא חזי, והיינו (תהלים כה) אליך יי נפשי
אשא, לאתערא (תלת) דיוקנין אחרנין, וכל אינון דמתפשטי מנייהו. (תהלה
לדוד) והיינו (תהלים קמה) יביעו ירננו. יאמרו. ידברו. וכלהו אכלין ואתהנין
כל חד וחד כדקא חזי ליה

מכאן ולהלאה לימא בר נש עאקו דיליה ביה (ס"א דלביה), הדא הוא דכתיב,
(תהלים כ) יענך יי ביום צרה. (עאקו) כעוברתא דיתבא בעאקו, לאתהפקא
כלהון סניגורין עליה דבר נש. ועל דא כתיב (תהלים קמד) אשרי העם שפכה
לו וגו'

רבי שמעון הוה אזיל לטבריא, פגע ביה אליהו, אמר ליה שלמא עליה דמר.
אמר ליה רבי שמעון, במאי קא עסיק קודשא בריך הוא ברקיעא. אמר ליה
בקרבתות עסיק, ואמר מלין חדתין משמך, זכאה אנת, ואתינא לאקדמא לך

(דברים כט) כִּי אִזְ יַעֲשֶׂן אִף יִי. אִינוֹן אֶתְהַנּוֹן מַעֲשֶׂן. וְעֵשֶׂן רוּגְזָא, בְּחוּטְמָא אִיהוּ. רִיחַ: אִינוֹן דְּאֶקְרוּן תְּפוּחִין. אָמַר רַבִּי אַבָּא, כְּתַפוּחִים. הֵדָא הוּא דְכְתִיב, (שיר השירים ז) וְרִיחַ אֶפֶיךָ כְּתַפוּחִים. (במדבר כ"ח) אֶת הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בְּבֹקֶר. מֵאֵי בְּבֹקֶר. דָּא בֹקֶר דְּאַבְרָהָם. דְּכְתִיב, (בראשית כב) וַיִּשְׁכֶּם אַבְרָהָם בְּבֹקֶר. מְנַלְן דְּהָאֵי בֹקֶר דְּאַבְרָהָם הוּא. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, מֵהֶכָּא, (בראשית מד) הַבֹּקֶר אִוֵּר. בֹּקֶר אִוֵּר לֹא כְתִיב, אֶלָּא הַבֹּקֶר אִוֵּר, וְדָא אִוֵּר קַדְמָאָה, דְּבָרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעוּבְדָא דְּבְרָאשִׁית, וְעַל דָּא תַּעֲשֶׂה בְּבֹקֶר, בְּבֹקֶר דְּאַשְׁתְּמוּדְעָא. וְלִקְבֵּל בֹּקֶר דְּאַבְרָהָם, אֶתְקַרֵּיב קְרִבְנָא דָּא. קְרִבְנָא דְּבִין הָעַרְבִים, דָּא יִצְחָק, וְלִקְבֵּל עָרֵב דִּיִּצְחָק אֶתְקַרֵּיב. מְנַלְן. דְּכְתִיב, (בראשית כד) וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בְּשֻׂדָּה לְפָנוֹת עָרֵב. וְעָרֵב דִּיִּצְחָק הוּא, וְהָא אִוְקִימָנָא

רַעִיא מֵהִימְנָא פְּקוּדָא דָּא לְהַקְרִיב מִנְחָה בְּכָל יוֹם, וְלְהַקְרִיב קְרִבְנָא מוֹסַף שַׁבָּת. וְאַבְתְּרִיהּ לְהַסְדִּיר לְחַם הַפָּנִים וְלְבוֹנָה. וְקְרִבְנָא מוֹסַף בְּרֵאשׁ חֹדֶשׁ. בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, בְּכָל יוֹמָא צְרִיךְ לְשַׁדְרֵי דוֹרוּנָא לְמַלְכָּא בִּידָא דְּמִטְרוּנִיתָא. אִי אִיהִי בְּרֵשׁוּ בְּעֵלָה, צְרִיךְ תּוֹסַפְתָּ, כְּגוֹן מוֹסַף בְּשַׁבָּת וּבְרֵאשׁ חֹדֶשׁ, וּמוֹסַף דְּכָל יוֹמֵין טְבִין.

דְּאִיהִי רְשׁוּת הִיחִיד דִּילִיָּה וְעַמּוּדָא דְּאַמְצְעִיתָא אִיהוּ בְּעֵלָה דְּהָאֵי רְשׁוּת. וַיַּעֲקֹב דִּתְקַן צְלוֹתָא דְּעַרְבִית, אִיהוּ דְּרָגָא דִּילִיָּה דְּעַמּוּדָא דְּאַמְצְעִיתָא. בְּגִין דָּא אִוְקְמוּהּ מֵאֵרִי מִתְנִיתִין, תְּפִלַּת עַרְבִית רְשׁוּת, דְּאִף עַל גַּב דְּבְגָלוֹתָא דְּדוּמָה לְלֵילָה, דְּשִׁלְטִין תַּמָּן סְמָאֵל וְנַחֲשׁ, וְכָל מְמַנָּן דְּאַכְלוּסִין דִּילִיָּה, וְשְׂכִינְתָּא נַחֲתַת בְּגָלוֹתָא עִם יִשְׂרָאֵל, אִיהִי בְּרֵשׁוּ דְּבְעֵלָה אֶשְׁתַּכַּחַת, הֵדָא הוּא דְּכְתִיב, (ישעיה מב) אֲנִי יְיָ הוּא שְׁמִי וְכְבוֹדִי לְאַחַר לֹא אֶתֵּן

דף רמ"ב ע"ב

וּבְגִין דָּא (בראשית כח) וַיִּפְגַּע בְּמָקוֹם, לִית פְּגִיעָה, אֶלָּא פִּיּוּסָא. כְּגוֹן (רות א) אֵל תִּפְגַּעֵי בִּי. כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל פִּיּוּסַת לִיָּה, דְּלֹא יִזּוּ מִינָהּ, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִיהוּ מְקוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם. מֵאֵי עוֹלָם. דָּא (דף רמ"ב ע"ב) שְׂכִינְתָּא. תְּרַגּוּם עוֹלָם, עֲלָמָא, לִישְׁנָא דְּעוֹלָמָא, כְּמָה דָּאֵת אָמַר, הָעֲלָמָה. וּמָה כְּתִיב בֵּיהּ, (בראשית כח) וַיֵּלֶן שָׁם, אֶת־פִּיּוּסַת עַמָּה, לְמִיבַת תַּמָּן בְּגָלוֹתָא עִם שְׂכִינְתָּא. וְאִי תִימָא דִּיעֲקֹב פִּיּוּסַת לָהּ, שְׁפִיר. וּבְגִין דְּאִיהִי בְּכָל לֵילִיא, דְּאִיהוּ גְלוּתָא, בְּרֵשׁוּ בְּעֵלָה, אִוְקְמוּהּ תְּפִלַּת עַרְבִית רְשׁוּת. וּפִירוּשָׁא אַחְרִינָא, אִיהוּ תְּבִין לְמִיכָל לְבַעֲיָרָן חוּמְרִים בְּקַל וְחוּמְרִין. נַחֲתוּ מֵאֵרִי מִתְנִיתִין, וְאַשְׁתַּחֲוּוּ קַמִּיהּ, וְחַדִּי בְּהָאֵי מְלָה, וְקִשְׁרוּ לָהּ בְּכַמָּה קִשְׁרִין דְּרִזִּין סְתִימִין. וְאַעֲטְרוּ לָהּ, וְסִלְקוּ לָהּ לְגַבֵּי חַבְרִיא דְּאַשְׁתָּאֲרוּ תַּמָּן

אָמַר רַעִיא מֵהִימְנָא, בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, בְּגִין דָּא בְּשָׂאֵר צְלוֹתִין אִיהוּ חוּבָה, דְּשִׁטְרָא חוּבָא עֲלִיָּהּ, לְסַמְכָא לָהּ בְּצַדִּיק חֵי עֲלָמִין, דְּבִיָּה כָּל הַסּוּמְךָ גְּאוּלָּה לְתַפְלָה, אִינוּ נְזוּק בְּכָל אוֹתוֹ יוֹם. וּבְמֵאֵי סְמִיכַת עַל יְסוּד. בְּדְרוּעָא יְמִינָא. הֵדָא הוּא דְּכְתִיב, (רות ג) חֵי יְיָ שְׂכָבִי עַד הַבֹּקֶר

כַּד מְטִי זְמַן צְלוֹתָא דְּמִנְחָה, בְּעָרֵב הִיא בָּאָה. הֵדָא הוּא דְּכְתִיב, (בראשית ח) וּתְבֵא אֵלָיו הַיּוֹנָה לַעֲת עָרֵב. בְּגִין דְּמִנְחָה שְׁלוּחָה הִיא לְאַדוּנִי, (אדני מבעי ליה) בְּגָלוֹתָא דְּעֵשׂוֹ, (שם לב) וְהִנֵּה גַם הוּא אַחְרִינוּ. וְעוֹד לְאַדוּנִי (אדוני לאדוני), דָּא אִיהוּ אָדוֹן כָּל הָאָרֶץ, וְדָא צַדִּיק, מִתַּמָּן יוֹסֵף הַצַּדִּיק, (דברים לג) בְּכַר שׁוּרוֹ הֵדָר לוֹ. דְּעַתִּיד לְנַפְקָא מִנִּיהּ מְשִׁיחַ בֶּן אֶפְרַיִם. וּבְגִינָה אֶתְמַר

(בראשית לז) והנה קמה אלמתי וגם נצבה והנה תסופינה אלמותיכם ותשתחוינה לאלומתי. ובצדיק, כל הכורע כורע בברוך

אמר בוצינא קדישא, רעיא מהימנא, בך אתמר (שמות יג) ויקח משה את עצמות יוסף. בגין דגוף וברית חשבינן חד. ובגין דא עלך אתמר, והנה קמה אלומתי וגם נצבה. דכך תפלה מעומד. וכן כל הזוקף זוקף בשם. ובצדיק, כל הכורע כורע בברוך, והיינו ותשתחוינה לאלמתי. דאנת אחיד בימינא ובשמאלא, בגוף וברית. ולבתר תסתלק עלייהו לבינה, למפתח בה חמשינ תרעין דחירו לישראל. לקיימא, (מיכה ז) כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, ובגין דא צלותא דשחרית חובה, דערבית רשות

בערבית איהו השכיבנו, דשכיבת בין דרועי מלכא בגלותא. כד ייתי צפרא, פסח אחיד ביה בימינא. אבל בדרועא שמאלא דיצחק, תשרי. (בראשית כד) ויהי הוא טרם פלה לדבר והנה רבקה יוצאת, מן גלותא. ובגין דלא נפקי מסטרא דדינא, יעקב (בראשית מח) שכל את ידיו, ושוי שור בימינא, אריה בשמאלא. ובגין דא (תהלים קי) נאם יי לאדוני שב לימיני, דא צדיק, לקבליה משיח בן יוסף, ואמר ליה שב לימיני, דרועא דאברהם, בגלותא דישמעאל, עד אשית אויבך הדום לרגליך

בהווא זמנא, יתער רוח יתירה תוספת על ישראל, הדא הוא דכתיב, (יואל ג) אשפוך את רוחי על כל בשר, ויהוי נייחא לישראל מאומין דעלמא, (אסתר ט) ונוח מאויביהם. כגוונא דשבת, דאתוסף בבר נש נפש יתירה בשבת, ואית לון בה נייחא, אי בנפש יתירה אית לון נייחא, דאיהי נוקבא, כל שפן ברוחא דאיהו דכורא

ותנאים ואמוראים, נפש יתירה בשבת לכל ישראל כחדא, חד איהי. אבל לכל בר נש, איהו כפום עובדוי. ואלפינא מקל וחומר דתיובתא, דכל ישראל כחדא, בכל זמנא דחזרין כלהו, מתקבלי. הדא הוא דכתיב, (דברים ד) כיי אלהינו בכל קראנו אליו, דשם יי מוכתר עלייהו בכתריה, דאיהו כתר עליון. והאי איהו נשמה יתירה דכל ישראל, בשבת ויומין טבין. ובגין דא תקינו בכל יומין, למחתם בשם ידוד, דאיהו חותם דכל ברכאן דצלותין, ולא אמרין מוסף בלא כתר. ובשבת, תקינו למימר במוסף, כתר יתנו לך יי אלהינו

אבל לכל חד מישראל, הכי נחית ליה נפש יתירה, כפום דרגא דיליה. אי הוא חסיד, יהבין ליה נפש יתירה ממדת חסד, כפום דרגא דיליה. אי איהו גבור, ירא חטא, יהבין ליה נפש יתירה, ממדת גבורה. ואי איהו איש תם, יהבין ליה נפש יתירה, ממדת אמת. ונפש יתירה דא מלכות, דאיהי כלילא מעשר ספיראן, וכפום מדה דבר נש. אם נשיא ישראל, או חכם, או מבין בחכמה, או בתורה, דאתמר ביה, (משלי א) להבין משל ומליצה. או בנביאים, או בכתובים. הכי יהבין ליה נפש יתירה, דאתקריאת כתר מלכות

ואי חכם, כמה דאוקימנא המחפים לכל אדם, דאתמר (תהלים קד) כלם בחכמה עשית, יהבין ליה נפש יתירה מתמן. ואם הוא מבין דבר מתוך דבר באורייתא, יהבין ליה נפש יתירה מבינה. ואם הוא חכם בנביאים ובכתובים, יהבין ליה נפש יתירה מנצח והוד. ואי איהו צדיק גמור דנטר אות ברית, אות שבת, אות יומין טבין, אות תפילין, יהבין ליה נפש יתירה מצדיק, ובכל אתר, נפש יתירה ממלכות

וְאִי אִיהוּ בַר נֶשׁ מִכָּל מִדּוֹת אֱלֹיִן, יְהִינּוּ לִיהַ כְּתָר בְּשֵׁם יְדוּד, כִּידוּד (דף רמ"ג ע"א) אֱלֹהֵינוּ בְּכָל קְרָאנוּ אֱלֹי. אֵין קְדוּשׁ כִּידוּד. מְעַלְמָא דְדְכוּרָא, דְאִיהוּ תַפְאָרַת, מֶלֶךְ מוֹכְתָר בְּכְתָר עֲלָא, דְבָהּ יִמְלוֹךְ בְּשִׁכְיִנְתִּיהַ, דְאִיהִי נֶפֶשׁ יְתִירָה. וְכְתָר נִשְׁמָה יְתִירָה, יְהוּ"ה, רוּחַ, דְאֶתְמַר (יואל ג) אֲשַׁפּוֹךְ אֶת רוּחִי עַל כָּל בָּשָׂר, וְאִיהוּ כְּלִיל י' סְפִירָאן מְעִילָא לְתַתָּא, כְּגוּוֹנָא דָא: י' חֲכָמָה. ה' בִּינָה. ו' כְּלִיל שֵׁית סְפִירָאן, מְחַסֵּד עַד יְסוּד. ה' מְלָכוּת. כ' מִן כִּידוּד אֱלֹהֵינוּ, כְּתָר עַל רִישִׁיהַ. וְהֵאֵי אִיהוּ נִשְׁמָה דְאֶתְוֹסְפָא בְיוֹם שַׁבַּת

וּבְגִין דְעַלְת הַעֲלוֹת, מוֹפְלָא וּמְכוּסָה בְהֵאֵי כְתָר, וְאֶתְפֹּשֵׁט בְשֵׁם יְהוָה בְּשַׁבְּתוֹת וַיָּמִים טוֹבִים, לִית שׁוֹלְטָנוּתָא לְסַמְאֵל וּלְנַחֲשׁ וּלְכָל מִמְנָן דִּילֵיהַ, וְלִית לִיהַ שְׁלֹטָנוּתָא לְגִיהֵנָם, נוֹקְבָא בִישָׂא דְסַמְאֵל, וְלֹא לְמִשְׁרַיִן דִּילֵיהַ, כְּלָהוּ מִתְטַמְרִין מִן קִדְם מִשְׁרַיִתָא דְמַלְכָא, כְּגוּוֹנָא דִיתְטַמְרִין אוּמִין עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת דְעַלְמָא, כַּד יִתְגַּלִּי מְשִׁיחָא, הֲדָא הוּא דְכְתִיב, (ישעיה ב) וּבָאוּ בַמַּעְרוֹת צוּרִים (ישעיה ז) וּבְנִקְיֵי הַסְּלָעִים

קְמוּ תַנְאִין וְאִמּוֹרָאִין, וְאֶמְרוּ, רַעִיא מְהִימְנָא, אַנְתָּ הוּא שְׁקִיל לְכָל יִשְׂרָאֵל, מְמוּלָא מִכָּל מִדּוֹת טְבִין, וְדָאֵי בְךָ שְׁרַיָא, הֵהוּא דְאֶתְמַר בֵּיהַ, (שמואל א ב) אֵין קְדוּשׁ כִּידוּד אֱלֹהֵינוּ. אַנְתָּ כְתָר עַל כָּל חַד וְחַד מִיִּשְׂרָאֵל, כִּי אֵין בְּלַתְךָ בַר נֶשׁ, דִּיהָא כְתָר עַלְךָ, לֹא נִשְׂיָא, וְלֹא חֲכָם, וְלֹא מְבִין, וְלֹא חֲסִיד, וְלֹא גְבוּר, וְלֹא תָם, וְלֹא נְבִיא, וְלֹא צְדִיק, וְלֹא מֶלֶךְ. אַנְתָּ הוּא בְדִיוֹקְנָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, בְּרָא בְדִיוֹקְנָא דְאִבּוּהֵי, כְּגוּוֹנָא דִיִּשְׂרָאֵל, דְאֶתְמַר בְּהוֹן, (דברים יד) בְּנִים אַתֶּם לִי אֱלֹהֵיכֶם. אֲשֵׁלִים פְּקוּדִין דְמֶאֱרַךְ, דְלִית פְּקוּדִין מֵאֱלִין דִּילְךָ, דְלֹא יִתְעַטֵּר בֵּיהַ קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְשִׁכְיִנְתִּיהַ עֵילָא וְתַתָּא, בְּכְתָר עֲלָא, בְּכָל מַדָּה וּמַדָּה

פְּתַח וְאֶמַר, תַנְאִין וְאִמּוֹרָאִין, דְכַד הוּהוּ קְרִי לְכָלְהוּ, לְרַבֵּי שְׁמַעוֹן בְּכָלֵל עִמְהוֹן בְּכָל זְמָנָא, אֶמַר לוֹן, אַנָּא מְשַׁבְּחָנָא לְכוּ, כְּפּוּם נְדִיבוֹת דְלָכוֹן, דְאֶתוֹן בְּנֵי נְדִיבִים אֲבָרְהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב. לִית מֵאֵן דִּיכִיל לְשַׁבְּחָא לְכוֹן, אֶלָּא מְרִי עַלְמָא, דְאֶפִּילוּ אוּרִייתָא כְּלָה עַד אֵין סוּף, בְּכוּ הִיא תְלִיא. כְּגוּוֹנָא דְאֶתְמַר בְּאוּרִייתָא, (איוב יא) אַרְוֹפָה מֵאֲרֵץ מַדָּה וּרְחֹבָה מִנֵּי יָם, הִכִּי שַׁבַּח דִּילְכוֹן. אֲבָל יִתְקַיֵּים בְּכוּ, מַה דְאֶתְקַיֵּים בֵּי, דְחַדִּינָא בִיקְרָא דְאֶהְרֹן אַחִי, כְּמָה דְאוּקְמוּהַ, הַלֵּב שִׁשְׁמַח בְּגִדּוֹלַת אַחִיו, יִלְבַּשׁ אוּרִים וְתוּמִים

וְתַנְאִין וְאִמּוֹרָאִין, כָּל מוֹסְפִין דְשַׁבְּתוֹת וַיָּמִים טוֹבִים, כָּל מוֹסְפֵי דְאִמְרִין בֵּיהַ כְּתָר, מְהֵכָא אֲשַׁתְּמוּדְעִין. וְכָל צְלוֹתֵין דִּיִּשְׂרָאֵל, רִיחָא דְלֵהוֹן, כְּרִיחָא (שיר השירים ג) דְמֹר וּלְבוֹנָה וְכָל אֲבָקַת רוּכַל, בְּשָׂאֵר יוּמִין. אֲבָל בְּשַׁבְּתוֹת וַיָּמִים טוֹבִים, חֲשִׁיב עֲלֵיהַ מִכָּל מִינֵי בְשָׁמִים

בְּגִין דְבִיוּמִין טְבִין, סְלָקִין מִכָּל אֲבָקַת רוּכַל, דְאֶתְמַר בֵּיהַ, (בראשית לב) וַיֹּאבֶק אִישׁ עִמּוֹ. דְצְלוֹתָא דְאִיהִי פְגִימָה, אֶתְאֲבָק עִמָּה סַמְאֵל, לְאַגְחָא עִמָּה בְּהוּא פְגִימוּ דְעִבְרִיהַ, בְּהוּא אֲבָק דְדָא, וְדָא סְלִיק עַד שְׁמִיא

אֲבָק דִּיעֲקֹב, לְאוּלְפָא זְכוּתָא עַל צְלוֹתָא, בְּכַמָּה מִשְׁרַיִן דְחוּבִין (ד"א דזכוון) דְאִינוּן (ס"א חילין) חִבְלִין וּמִשְׁרַיִן, דְמִתְכַּנְּשִׁין עִמָּה, לְאוּלְפָא זְכוּ עֲלָה. וְאֲבָק דְרָגָא דְסַמְאֵל, סְלִיק בְּכַמָּה מִשְׁרַיִן דְחוּבִין, לְאוּלְפָא חוּבִין עֲלָה, וְדָא צְלוֹתָא דְעַרְבִית, דְאֶקְרִי סְלָם דִּיעֲקֹב, דְבָהּ (בראשית כח) וְהִנֵּה מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים

עולים ויורדים בו. אליו דסלקין חובין, ונחתי זכוון תחותייהו, ואליו סלקין זכוון, ונחתי חובין תחותייהו. ומשפילין לון בכמה קרבין

דאינון מארי תריסין, במלחמתה של תורה, עד דישתמע קרבא לטורין רברבין, דאינון אברהם יצחק ויעקב, הדא הוא דכתיב, (מיכה ו) שמעו הרים את ריב יי. ריב דצלותא. ריב דאורייתא. והאי קרבא דצלותא דערבית, עד עלות השחר. דרבן גמליאל אוקמה, עד עלות השחר. דתפלת ערבית זמנה כל הלילה, אלא דחכמים עבדו גדר עד חצות

ובגין דא ויאבק איש עמו עד עלות השחר, מאן שחר. צלותא דערבית. דשיעורה עד בקר דאברהם, דאיהי ארבע שעות (בראשית כב) וישכם אברהם בבקר. בריש שעתא קדמאה, בסוף השחר, (דאיהו) נצח יעקב, דתמן (תהלים כב) למנצח על אילת השחר, לנטלא נוקמא מסמאל, דנגע בירך שמאלא דיעקב, דאיהו הוד, דביה אתמר (איכה א) נתנני שוממה כל היום דוה, הוד, מסטרא דהוד, אלף חמישאה, אשתארת בי מקדשא חרבה ויבשה

אמר רבי שמעון, דא הוד דילך רעיא מהימנא, דביה אנת חרב, מנבואה דילך משמאלא, ובגין דאנת (ישעיה סג) מוליך לימין משה דאיהו נצח, רישא דשחרין, (משלי ה) אילת אהבים, פתח דוד למנצח על אילת השחר, דביה ייתי מארי נצחון קרבייא. ובגין דנצח והוד תרין שחרין, אוקמוה במתניתין מאימתי קורין את שמע בשחרין, ולא אמר בשחר. אלא בשחרין תרין

דף רמ"ג ע"ב

ותרין משיחין יתערון לגבייהו, משיח בן דוד, לקבל נצח, ואתקשר בבקר דאברהם, הדא הוא דכתיב, (תהלים טז) נעילות (דף רמ"ג ע"ב) בימינך נצח. הוד בגבורה, דביה משיח בן אפרים אחיד. אנת באמצעיתא, דדרגא דילך תפארת, דאתקשר בך עמודא דאמצעיתא. ויסוד חי עלמין בדרגא דילך. וחכמה בימין, הרוצה להחכים ידרים. ובינה לשמאלא, הרוצה להעשיר יצפין

איהי הקשת גבך, והאי איהו לבושא דשכינתא. לבושא דצדיק, דאתקרי ברית הקשת. ואיהו אות שבת, ואות יום טוב, ואות תפילין, ואות ברית מילה. ואמר קודשא בריך הוא, מאן דלאו איהו רשים בהאי אות, לא ייעול במראה דא, בחדר דא. והאי איהו מטה, דעמודא דאמצעיתא מטה ביה כלפי חסד לצדיקים גמורים, למיהב לון זכוון, בח"י ברכאן דצלותא. ומטה כלפי חובה לרשיעייא, למידן לון בגבורה לדינא, כפום עובדיהון. ובעמודא דאמצעיתא 'מארין על בינונים. והאי איהו ש

תלת גוונין דקשת, אות ברית הקשת, בת יחידה, שבת מלכתא. ואית לה שית דרגין, תחות שולטנותא, דאינון ששת ימי המעשה, דכלילן במטטרון. דעלייהו אתמר, (שמות כג) ששת ימים תעשה מעשיך. אבל בת יחידה, שבת לידוד, העושה בה מלאכה יומת

יהוה אתקרי באות ה'. ומסטרא דא, יד"ו לימנא. דאיהו ה' שלימו דיליה. והכי לכל סטרא בשית סטרין, ידו, דוי, ויד, יוד, דיו, ודי. אינון ח"י אתוון, דכלילן בצדיק חי עלמין. ואיהי רביעית ההין בכל סטרא

וְאִיהִי הָא, מִסְטָרָא דְשָׂמָא מְפָרֵשׁ, יו"ד ה"א וְא"ו. יו"ד בְּחֶסֶד, ה"א בְּגִבּוּרָה, וְא"ו בְּתַפְאָרֶת. כִּד שְׁלֵטָא הָאֵי ט"ל, אֶסְרוּ חֻכְמִים אַרְבַּעִים מְלָאכוֹת חֶסֶד אַחַת. וְאֶתְקְרִיאוּ אַבוֹת מְלָאכוֹת, עַל שֵׁם דְּאִינוּן לְקַבֵּל אַבְהוֹן, דְּשְׁלִיט עֲלֵיהוֹן ט"ל, דְּאִיהוֹ אַרְבַּעִים חֶסֶד אַחַת

וּבְאֵלִין אַרְבַּעִים מְלָאכוֹת חֶסֶד חַד, לְקַה עֲשֵׂרָה מְלֻקִּיּוֹת לְאָדָם. וְעֲשֵׂרָה לְחֹהָה. וְעֲשֵׂרָה לְנַחֲשׁ. וְתַשְׁעָה לְאַרְעָא. וּבְגִין דְּט"ל שְׁלֵטָא בְּשַׁבַּת דְּאִיהוֹ ה', אֵין לֹקִין בְּשַׁבַּת. וְהָאֵי ט"ל לֹא אִיהוֹ כְּט"ל דְּחֹל, מִסְטָרָא דְּעֵבֵד מְטָרוֹן. וְאַרְבַּעִים מְלָאכוֹת חֶסֶד אַחַת, הֵם הַזּוֹרֵעַ וְהַחּוֹרֵשׁ וְכוּ

סָבָא סָבָא, שְׂכִינְתָא אֶתְקְרִי אַר"ץ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. הֵדָא הוּא דְכָתִיב, (ישעיה סו) וְהָאֶרֶץ הַדּוֹם רָגְלִי. מִסְטָרָא דְּחֶסֶד אֶתְקְרִיאת מִים. וּמִסְטָרָא דְּגִבּוּרָה אֶתְקְרִיאת אֵשׁ. וּמִסְטָרָא דְּעֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא אֲוִיר. וְאִיהִי אַרְץ, קֶרְקַע לְכֻלְהוֹן

וּבְגִין דְּנִשְׁמַתָּא יִתִּירָה אֶתְפַּשְׁטָא בְּשְׂכִינְתָּא, דְּאִיהִי שַׁבַּת מְלַכְתָּא, דְּאֶתְמַר בֵּהּ (תהלים קג) וּמְלֻכוֹתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, מִשָּׁם אִיהִי מְלָכוּת, דְּשְׁלֵטְנוּתָהָא עַל אַרְעָא, וְעַל אֵילָנִין וְזִרְעִין. (וטורין ואבנין) וּבְגִין דְּאֵילָנָא דְּחַיִּי, דְּהִיא נִשְׁמַתָּא יִתִּירָה דְּבִשְׁבַּת, בֵּהּ תּוֹלְדִין דִּילָהּ, אֵית נִיחָא לְאַרְעָא, דְּאִיהִי שְׂכִינְתָּא

וּבְגִין דְּשְׂכִינְתָּא עֲלָאָה אֶתְפַּשְׁטָא בְּאַרְעָא, דְּאֶתְמַר בֵּהּ (במדבר יט) פְּרָה אֲדוּמָה תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין בֵּהּ מוּם אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עוֹל, אֶסּוּר לְחַרוֹשׁ בְּשַׁבַּת חֲרִישָׁה בְּשׁוּר. דְּאֶתְמַר (תהלים קכט) עַל גְּבִי חֲרָשׁוֹ חוֹרְשִׁים. וְשְׂכִינְתָּא תַתָּאָה אִיהִי פְּרָה אֲדוּמָה מִסְטָרָא דְּגִבּוּרָה. תְּמִימָה, מִסְטָרָא דְּחֶסֶד, דְּאִיהוֹ דְּרָגָא דְּאַבְרָהָם, דְּאֶתְמַר בֵּיהּ (בראשית יז) הִתְהַלַּךְ לִפְנֵי וְהָיָה תְּמִים. אֲשֶׁר אֵין בֵּהּ מוּם, מִסְטָרָא דְּעֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא. אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עוֹל, מִסְטָרָא דְּשְׂכִינְתָּא עֲלָאָה דְּאִיהִי חֲרִוּ, בְּאֶתֶר דְּאִיהִי שְׁלֵטָא (במדבר א) וְהָזֵר הַקָּרֵב יוֹמֵת, לֵית רְשׁוֹ לְסִטְרָא אַחֲרָא לְשְׁלֵטָאָה, לֹא שְׁטוֹן, וְלֹא מִשְׁחִית, וְלֹא מְלֻאָךְ הַמּוֹת, דְּאִינוּן מִסְטָרָא דְּגִיחָנָם

וּבְגִין דָּא, בְּיוֹמִין דְּחֹל, אֶמְרִין יִשְׂרָאֵל, (תהלים עח) וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עֵוֹן וְלֹא יִשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהַשִּׁיב אָפּוֹ וְגו'. בְּגִין דְּבְיוֹמִין דְּחֹל, שְׂכִינְתָּא תַתָּאָה אֶתְלַבֶּשֶׁת בְּאֵלִין קְלִיפִין דְּמִיתָה דְּדִינָא. וּבְשַׁבַּת אֶתְפַּשְׁטָא מְנִיחָהּ, בְּגִין דְּאֵילָנָא דְּחַיִּי דְּאִיהוֹ בֵּן י"ד, י"ו, אֶתְחַבֵּר בֵּה"א. בֵּהּ הוּא זְמַנָּא נִיחָא אֶשְׁתַּכַּחַת לֵה"א, וְכָל מָה דְּאִיהוֹ תַחוּתָהּ, וְלֹא צְרִיךְ לְמִימַר בֵּיהּ וְהוּא רַחוּם. וּמֵאֵן אֵינוּן (ס"א תַחוּתָהּ). תַחוּת י' יִשְׂרָאֵל. וְכָל אֶתֶר דְּיִשְׂרָאֵל מִשְׁתַּכַּחִין, נְטִירוֹ אֶשְׁתַּכַּח וּנִיחָא

וּבְגִין דָּא, אֶסּוּר לְמַחְרֵשׁ בְּאַרְעָא, וְלְמַעְבֵּד בֵּהּ גּוּמוֹת, דְּהוּי כְּאִילוֹ עֵבֵד פְּגִימוֹ בְּאַרְעָא קְדִישָׁא, דְּאִיהִי שְׂכִינְתָּא. וְאֶסּוּר לְאַשְׁתַּמֵּשׂא בְּכָלִים דְּאַרְעָא בְּשַׁבַּת. וְאִילוֹ לְטַלְטַל אֲבָן. וְלֹא כְּלִי בְּעֵלְמָא. דִּיהוּי נִיחָא לוֹן בְּזָכוֹ דְּשְׂכִינְתָּא דְּאֶתְקְרִיאת אַבְנָא, דְּכָתִיב בֵּהּ (בראשית כח) וְהָאֲבָן הַזֹּאת אֲשֶׁר שָׁמַתִּי מִצְבָּה, בְּצֻלוֹתָא. עֲמִידָה אִיהִי לְיִשְׂרָאֵל, דְּבִגִּינָה אֵית לוֹן קִיּוּמָא בְּעֵלְמָא. וְעֲלִיָּה אֶתְמַר, (בראשית מט) מִשָּׁם רוּעָה אֲבָן יִשְׂרָאֵל. (זכריה ג) עַל אֲבָן אַחַת שְׁבַעָה עֵינָיִם, (תהלים קיח) אֲבָן מְאִסּוֹ הַבּוֹנִים

דף רמ"ד ע"א

ובגין דא (שמות לא) ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדרתם ברית עולם. צריך לנטרא לה בדירתם, דלא יפקון מרשות היחיד לרשות הרבים. והאי איהו דאוקמוה מארי מתניתין, יציאות השבת שתיים שהן (דף רמ"ד ע"א) ארבע, הוצאה מרשות לרשות, והכנסה נמי יציאה קרי לה. ואינון סמאל ונחש, צריכין ישראל לנטרא לון, דלא ייעלון לדירה דשכינתא, דאיהי רשות היחיד. מאן רשות הרבים. חללה שפחה זונה נדה (גויה, רשות דסמאל ונחש, ושבעין ממנן דעמין. (ע"כ רעיא מהימנא

פתח ואמר, (שיר השירים ה) באתי לגני וכו', עד חלבי חסר. נדפס בפרשת ויקרא דף ג' ע"ב. ובחבורא קדמאה, (בדף רמ"א ע"א) אריתי מורי עם בשמי, דרועא ימינא בירכא שמאלא. אכלתי יערי עם דבשי, יעקב ברחל. שתיתי ייני עם חלבי, דרועא שמאלא בירכא ימינא. דרועא ימינא בירכא שמאלא, אינון חסד עם הוד. יעקב ברחל, עמודא דאמצעייתא במלכות. דרועא שמאלא בירכא ימינא גבורה בנצח

ואמאי שני מדות דיליה הכי. אלא רזא דנימא הכא, דוד אמר הכא, (תהלים קלב) כהניך ילבשו צדק וחסדיך ירננו. ואתמר התם, ולוייך מבעי ליה למימר. אמר קודשא בריך הוא לאו ארח לשנות מדותי, אלא בתר דזמינת לי, אית לי למעבד רעותך. ומהכא אוליפנא, דבעל הבית דמזמין אפילו למלכא, אית ליה למעבד רעותיה. ובגין דא אוקמוה, כל מה שאומר לך בעל הבית עשה חוץ מצא. ועם כל דא דרזא דא שפיר איהו, הא כתיב (מלאכי ג) אני יי לא שניתי, ובכל קרבנין לא כתיב בהון אלא לידוד, איך יכיל למהוי דישיני דרגין דשמיה בקרבנא

אלא, אריתי מורי: יוצר אור. עם בשמי: אהבת עולם. אכלתי יערי: שמע ישראל. עם דבשי: ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. שתיתי ייני: והיה אם שמוע, עד ויאמר. עם חלבי: מן ויאמר, עד אמת. אכלו רעים: ג' ראשונות, וג' אחרונות. שתו ושכרו דודים: שאר ברכאן דצלותא

ובחבורא קדמאה, סתרא דקרבנא, פרים וכבשים ועתודים ועזים, אינון ד', פני שור. פני נשר וגו', שתי תורים או שני בני יונה, וצריך לפרשא. אריה נחית לגבי שור, דאיהו שמאלא, לאתקשרא חסד בגבורה. אדם נחית לגבי נשר. דרגא דיעקב. ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין, שופריה דיעקב שופריה דאדם קדמאה הוה. ומאן גרים לאסתלקא לאתקרי ישראל, דכתיב, (בראשית לב) לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל יהיה שמך, דיהוי ישראל עקר לאפרשא בינייהו. (ע"כ רעיא מהימנא) (רמ"ז ע"א ובחבורא קדמאה סולת (למנחה וכו

במדבר כ"ח) ועשירית האיפה, אמאי. אלא עשירית האיפה, לקבל כנסת) ישראל. דאיהי עשיראה דדרגין, ואצטריכא לאתייבא בין תרין דרועין, ואיהי סלת נהמא, ואיהי נהמא. ובגין דאיהי נהמא, לא אתפקד על נהמא דחמשת מינין, דאיהי חטה, ושעורה, ושיפון וכו', ממנא דעלמא. ולא שוי ממנא עליהו, אלא קודשא בריך הוא בלחודוי

דף רמ"ד ע"ב

ובגין דא, מאן דמזלזל בנהמא, וזריק ליה בארעא, עניותא רדיף אבתריה. וחד ממנא אתפקד על דא, ואיהו רדיף אבתריה, למיהב ליה עניותא, ולא יפוק מן עלמא, עד דיצטרך לבריין. ועליה פתיב, (איוב טו) נודד הוא ללחם איה. נודד הוא, ויהך מטלטל, וגלי מאתר לאתר, ללחם איה הוא. ולית (דף רמ"ד ע"ב) מאן דישגח עליה, הדא הוא דכתיב איה. מאן דירחם עליה, בגין דלא ישפח. (ובחבורא קדמאה אמר רעיא מהימנא מאן דמזלזלא

רעיא מהימנא ובחבורא קדמאה אמר רעיא מהימנא, מאן דמזלזל בפרורין דנהמא, וזריק לון באתר דלא אצטריך. האי כל שכן מאן דמזלזל בפרורין דמוחא, דאינון טפין דזרע, דזריק לון בארעא, דאתמר בהון (בראשית ו) כי השחית כל בשר את דרכו על הארץ. או דזריק לון בנדה, או בבית אל נכר, או בשפחה או בזונה. וכל שכן וכל שכן מאן דמזלזל בפרורין דנהמא דאורייתא, דאינון קוצי אתוון, ותגי אתוון, דאתמר עליהו כל המשתמש בתגא חלף כל שכן מאן דמסר רזין דאורייתא, וסתרי קבלה, וסתרי מעשה בראשית, או סתרי אתוון דשמא מפרש, לאנשים דלאו אינון הגונים, דשליט עליהו יצר הרע, אשה זונה, דאתמר עליה, (משלי ו) כי בעד אשה זונה עד כפר לחם. ולית לחם אלא כ"ב אתוון דאורייתא. ולית כפר, אלא אפילו הלכה אחת. (ועוד רעיא מהימנא

ובחבורא קדמאה, לא גלי רזא באלין פרורין, אלא בארע פשט, ולא יהיב בהון שיעורא. אבל אוקמוה מארי מתניתין, דשיעורא דפרורין כזית לפחות, כל שכן אי אינון כפיצה. דמארי מתניתין דקדקו עליהו, עד כזית עד כפיצה לברכא עליהו

רעיא מהימנא וארע רזא, א"ח הוא ט' פרורין, שלש לכל סטר, תלת מן ד', תרין עשר. רביעית איהו שלימו, לאשלמא ביה עשר. ולאשלמא ד', דאינון ידוד. מאי עשר. אינון: יו"ד ה"א וא"ו ה"א. קוצא דאת ד' מן אחד, שיעורא כזית. י' מן ידוד, שיעורא דיליה כפיצה

איהי ד', שלימו דמרכבתא דאדם, ושלימו דארבע אנפין דאדם. ובגין דא, (במדבר ו) ישא ידוד פניו אליך. ואוקמוה מארי מתניתין, והכתיב (דברים י) אשר לא ישא פנים. אלא אמר הקדוש ברוך הוא, ולא אמרתי להם (דברים יא) ואכלת ושבעת, והם דקדקו עליהם, עד כזית או עד כפיצה, ואיך לא אשא להם פנים. ורבנן דמתניתין ואמוראין, כל תלמודא דלהון, על רזין דאורייתא סדרו ליה

קם רעיא מהימנא, וסליק ידוי קמי קודשא בריך הוא ושכינתיה, ואמר הכי, קודשא בריך הוא רעוא דילך, למיהב לון מזונא שלימתא, לתקנא לגבך, ולגבי מטרוניתא עלאה עלמא דאתי, דאתמר עליה, (תהלים כב) כי ליי המלוכה ומושל בגוים. ולגבי מטרוניתא תננינא, דאתמר בה זמנא תננינא, (עובדיה א) והיתה ליי המלוכה. לתקנא פתורא שלימתא, מכל עדונין, ומכל מאכלין

ואנא מזמן עמד, לכל מארי מתניתין, ולמארי מקרא, ולמארי תלמוד, וכל שכן למארי סתרי תורה דילך, פלה דילך, מטרוניתא קדישא דילך, עלאה ותתאה, וכלא ברשות דעלת כל עלאין, אדון כל האדונים, מלך על כל המלכים דעילא

וַתֵּתָא, דְּאִיהּ יַחֲד בְּלֹא תַנְיִנָא, וְלִית אַת וְנִקּוּדָה דְּמִשְׁתַּתֵּף בְּהֵדִיָּה, וְלֹא שְׁנוּי
גּוּוּנִין דְּאִינְשָׁא. דְּאִיהּ מְאֲרִי כָּל מִפְתַּחְאון, דְּרִזִּין דְּהוּוִיּוּת, וְשִׁמְהֵן וְכַנּוּיֵין, וְכָל
רִזִּין גְּנִיזִין דְּחֻכְמָתָא, דְּתַפְתַּח לֹון כְּלָהּ לִיקְרָא דִּילְךָ, עֵלְת עַל כָּל עֵלוֹת. אָנָא
מִתְחַנֵּן קִדְמָךְ, דְּתַפְתַּח לֹון לִיקְרָא דִּילְךָ, דִּיקְרָא דִּילְךָ אִיהּ מְאֲבִי וְאִמִּי דְשִׁמְיָא,
וְאָב דְּכָל יִשְׂרָאֵל, וְאִם דְּלֵהוֹן, דְּאִתְמַר בְּהּ (מִשְׁלִי א) וְאֵל תִּטּוֹשׁ תּוֹרַת אִמְךָ,
וְעִמְךָ לִית שׁוֹתְפוּ דָאָם בְּעֵלְמָא

קָם זְמַנָא תַנְיִנָא, וְאִמְר מְאֲרִי מִתְנִיתִין, נִשְׁמַתִּין וְרוּחִין וְנַפְשִׁין דְּלִכּוֹן, אֲתַעְרוּ
כְּעַן כּוֹלְהוּ, וְאִעְבְּרוּ שִׁינְתָא מִנְכוֹן, דְּאִיהִי וְדֵאִי מִשְׁנָה, אֲרַח פֶּשֶׁט דְּהֵאִי עֵלְמָא.
דְּאָנָא לֹא אֲתַעְרֹנָא בְּכוּ, אֲלֵא בְּרִזִּין עֵלְאִין דְּעֵלְמָא דְּאִתִּי, דְּאִתּוֹן בְּהוֹן (תְּהֵלִים
קַכָּא) הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן

פְּתַח וְאִמְר, הָא אֻקְמוּהָ מְאֲרִי מִתְנִיתִין, בְּעַל הַבַּיִת בּוֹצֵעַ וְאֲרַח מְבָרַךְ. וְעוּד
אֻקְמוּהָ, צְרִיךְ לְדַקְדַּק בְּה' מִן הַמוֹצֵיא. וְתַרְיִן הֵהִין אֵינוֹן, לְקַבֵּל שְׁתֵּי הַלְחָם.
שְׁתֵּי כְּפָרוֹת דְּשִׁבְת. י', אִיהִי כְּבִיצָה לְכָל חַד וְחַד. וּמֵאן אִיהּ בְּעַל הַבַּיִת
דְּבוֹצֵעַ. דָּא ו

אֲדַהְכִי, הָא סְבָא דְסָבִין קָא נַחֲת לְגַבִּיָּה, וְאִמְר, רַעֲיָא מְהֵימָנָא חֲזוֹר בְּךָ. דְּהָא
לְחָם אִיהּ ו', שְׁתֵּי כְּפָרוֹת דִּילִיָּה, כְּמָה דְּאִמְרַת אֵינוֹן ה' ה'. וְדֵאִי ו' אִיהּ לְקַבֵּל
יַעֲקֹב. ה' ה' לְקַבֵּל לֵאָה וְרַחֵל. י', כְּבִיצָה לְכָל חַד

אִמְר לִיָּה, סְבָא סְבָא, וְהָא בְּכַמָּה אֲתַרִּין אֻקְמוּהָ, דִּיעֲקֹב אִיהּ בְּעַל הַבַּיִת,
וְיוֹסֵף אֲוֹרַח, דְּדַרְגִּיָּה יְסוּד חֵי עֵלְמִין, כְּלִיל ח"י בְּרַכָּאן דְּצִלוֹתָא, וּבְגִין דָּא
אֻקְמוּהָ עֲלִיָּה, (מִשְׁלִי י) בְּרַכּוֹת לְרֵאשׁ צְדִיק. אִמְר לִיָּה הֵכִי הוּא, וְכֹלָא קְשׁוּט.
כָּל רִזָּא בְּאִתְרִיָּה, מַה דְּאָנָא אִמְרִית, וּמַה דְּאִתְּ אִמְרַת. אֲבָל הֵהוּא דְּפִלִּיג נְהֵמָא
מֵאן הוּא

אִמְר לִיָּה, סְבָא אַנְתְּ בְּדִיוֹקְנִיָּה, וְדָא יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, וְדָא אָדָם דְּמִרְכַּבְתָּא
עֲלֵאָה, דְּאֲנַפִּין דִּילִיָּה יְהוָה. וּבְגִין דָּא, ו' לְחָם, דְּאֵינוֹן ה' ה'. וְשִׁיעוּרָא
דְּאֻקְמוּהָ כְּזִית וְכְבִיצָה, הָא אִתְמַר כְּזִית בְּאֵן שְׁמָא מִשְׁעָרִין, דְּהָא אֻקְמוּהָ
רַבְּנִין דְּאִין עוֹשִׂין מִצּוֹת חֲבִילוֹת, אוֹף הֵכִי, לֹא יְהִיבִין תְּרִין שִׁיעוּרִין בְּאֵת י',
לְמַהוּי כְּזִית וְכְבִיצָה. אֲלֵא תְרִי אֲלֵפָא בֵּיתוֹת אֵינוֹן, אִית י' עֲלֵאָה, וְאִית י'
זְעִירָא, י' מִן יְדוּד, עֲלֵאָה. י' מִן אֲדֹנִי, זְעִירָא. וְאֵלִין תְּרִין, חַד בְּכְזִית, וְחַד
בְּכְבִיצָה, בְּרִזָּא דָא יְאֵהדְוִנְהִי. אֲתָא סְבָא וְנָשִׁיק לִיָּה

אֲדַהְכִי קָם בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, פְּתַח וְאִמְר, וְדֵאִי כְּעַן מִתְחַבְּרִין (מִשְׁלִי ל) מַה שְּׁמו
וּמַה שְּׁם בְּנוֹ, חֲדוּ חֲבַרְיָא וְאִמְרוּ, זְכָאָה הוּא מֵאן דְּזָכִי לְמִיכָל מְהֵאִי נְהֵמָא,
דְּאִתְמַר בֵּיה (מִשְׁלִי ט) לְכוּ לְחַמוּ בְּלַחְמִי. וְזְכָאָה נַפְשָׁא, דְּאִתְמַר בְּהּ (וִיקְרָא
כב) מִלְחָם אָבִיָּה תֹאכֵל. (וִיקְרָא כב) וְכָל זֶר לֹא יֹאכֵל בּוּ. דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
בֵּיה אִתְמַר, (מִלֹּאכִי ב) הֲלֵא אָב אַחַד לְכַלְנוּ. וְנַפְשָׁא דְּאִתְעַסְקַת בְּאוּרִיָּתָא,
מִלְחָם אָבִיָּה תֹאכֵל

וּמֵאן גְּרִים לֵה דְּאִכְלַת מִלְחָם אָבִיָּה. בְּגִין דְּתַבַּת בְּתִיּוּבְתָא (דף רמ"ה ע"א)
וְאִתְאַחַדְת (נ"א וְאִתְחַדַּת) כְּנַעוּרִיָּה. הֲדָא הוּא דְּכְתִיב, (וִיקְרָא כב) וְשִׁבְהָ אֶל
בֵּית אָבִיָּה כְּנַעוּרִיָּה, כְּגוֹן (אִיּוֹב לג) וְיָשׁוּב לִימֵי עֲלוּמִיו. כְּגוֹוָנָא דְּאִילְנָא
דְּקִצְיָצוּ לִיָּה, וְאִתְחַדַּשׁ בְּשַׁרְשׁוּי. וְהֵאִי אִיהּ רִזָּא, דְּמֵאן דְּמִית בְּלֹא זְרַע

ועוד אית רזא אחרא, דלבתר ייתי בגלגולא, ויתחדש כמלקדמין. והיינו אלמנה וגרושה, דאתתרכת מגנתא דעדן, ובגין דא אתקריאת גרושה, כגון (בראשית ג) ויגרש את האדם. ומאן גרים לה. בגין דזרע אין לה, דמית בלא בנין. ושבה אל בית אביה כנעוריה, דתבת בהאי עלמא בההוא נער בן יבם, והיינו ושבה אל בית אביה כנעוריה. ולבתר דזכת לזרע מלחם אביה תאכל. וכל זר לא יאכל בו וגו'. (דברים כה) לא תהיה אשת המת החוצה, לאיש זר

אמר רעיא מהימנא, הלל ושמאי, דאתון, חד מסטרא דרחמי, וחד מסטרא דדינא, דאינון חסד וגבורה, דרגין דאברהם ויצחק. ואתון מגזעיהו, אתכנשו הכא, אתון ותמוני תלמידים דהוו ליה להלל. ואוף הכי תלמידי בית שמאי, לסעודתא דמלכא

הא אוקמתון, אתון וחברייא דעמכון, מארי דהוראות, דאוקמתון, אין הבוצע רשאי למיכל, עד שיענו אמן מארי סעודתא, ולית מארי סעודתא רשאי למיכל, עד שיאכל הבוצע. ודאי כד בצע בעל הבית, ובצע לאינון מארי סעודתא, לאו לכלהו משער שעורא חדא, דלאו אורח אלין בוצעין, לבצוע בשוה, דלזמנין יהיב לדא כביצה, ולדא כזית

וכד עונין אמן על האי בציעא, קדם דייכול בעל הבית, מחברין תרין שיעורין כחדא, בכזית וכביצה, יאהדוניה, אמן, דא לאו איהו על האכילה, אלא על הבציעה, לבתר דאינון שיעורין מצטרפין באמן, ייכול בעל הבית. והיינו (שיר השירים ה) אריתי מורי עם בשמי אכלתי יערי עם דבשי, ולבתר אכלו רעים שתו ושכרו דודים. אכלו רעים, מארי סעודתא. דיהון בנין בדיוקנא דאבוהון

הא הכא לחם בשתי כפרות, ושיעורו כזית וכביצה. מאי ניהו לחם הפנים דפתורא דמלכא. אלא הא אוקמוה, דאית ליה תריסר אנפין. ומאי ניהו. אלא אינון ד' אנפי אריה. ד' אנפי שור. ד' אנפי נשר. ואינון (במדבר ו) יברכך ידוד. לאר ידוד. ישא ידוד

ומנלן דלחם הפנים איהו מפתורא דמלכא. דכתיב, (יחזקאל מא) וידבר אלי זה השלחן אשר לפני ידוד. ז"ה: י"ב אנפין. ואוף הכי, מאן דאית ליה, בעי לתקנא ולסדרא על פתוריה, ארבע כפרות בכל סעודתא דשבת, לתלת סעודתי תריסר אנפין

ואי תימא לאו אינון אלא שית מדאורייתא, משום לחם משנה. אלא לא ניכול למדכר ו', בלא חברה, ו' ו', שית מלעילא לתתא, ושית מלתתא לעילא. לקבל שית דרגין דכרסייא עלאה. ושית דרגין דכרסייא תתאה. שית באתכסייא. ושית באתגלייא. (דברים כט) הנסתרות לידו"ד אלהינו והנגלות לנו ולבנינו עד עולם

ולחמי תודה אינון מ' חלות, י' רקיקין. י' רבוכין. י' (קרח קע"ט ע"א) של חמץ. י' של מצה. הא אינון מ'. לקבל י' מן ידו"ד. ד' אנפי אדם. י' מן ידו"ד, ד' אנפי אריה. י' מן ידו"ד, ד' אנפי שור. י' מן ידו"ד, ד' אנפי נשר. האי איהו תקונא קדמאה דפתורא דמלכא, דאינון י' דברים דצריך בר נש לאנהגא בפתורא דשבת

חד, לתקנא פתורא כמאן דאכיל קמי מלכא. הדא הוא דכתיב זה השלחן אשר לפני ידו"ד. תניינא, נטילת ידים, עד שעורא דגזרו רבנן, דאינון חמש קשרין,

דְּבִהוֹן י"ד פֶּרְקִין. וְאוֹף הָכִי י"ד פֶּרְקִין אֵינוֹן, דִּיד שְׁמַלְא. וְאֵינוֹן כ"ח פֶּרְקִין.
לְקַבְּלֵיהוּ כ"ח יְדוּ"ד, דְּאֵינוֹן כ"ח אֲתוּוֹן דְּקָרָא קְדַמָּא דְּעוּבְדָא דְּבְרָאשִׁית.
דְּאֲתַמְר בְּהוֹן, (במדבר יד) וְעַתָּה יִגְדַל נָא כַח יְדוּד

וְעֶשֶׂר אֲצַבְעוֹן, רְמִיזֵי לְעֶשֶׂר אֲמִירָן דְּעוּבְדָא דְּבְרָאשִׁית. וּבְגִין דָּא אֲוִקְמוּהָ מְאִרֵי
מִתְנִיתִין, מֵאֵן דְּמִזְלִזֵל בְּנִטִילַת יָדִים, נְעַקֵר מִן הָעוֹלָם. אֲמַאי. בְּגִין דְּאִית בְּהוֹן
רְזָא דְּעֶשֶׂר אֲמִירָן, וְכ"ח אֲתוּוֹן, דְּבִהוֹן אֲתַבְרֵי עֲלֵמָא

תְּלִיתָא, כּוֹס דְּבִרְכָה, דְּתַקִּינוּ בֵּיה עֶשְׂרֵה דְּבָרִים. הִדְחָה. שְׁטִיפָה. עֶטוּר.
עֶטוּף. חֵי מְלָא. מְקַבְּלוּ בְּשִׁתֵי יָדוֹ. וְנוֹתְנוּ בְּיָמִין. וְנוֹתְנָן עֵינָיו בּוֹ. וּמְגַבִּיהוּ מִן
הַקֶּרֶקַע טַפָּח. וּמְשַׁגְרוּ בְּמִתְנָה לְאֲנָשֵי בֵיתוֹ

וְאוֹרַח רְזָא, כּוֹס (דְּבָרִים לֵג) מְלָא בְּרַכְתָּ יי. כּוֹס בְּגִי' אֱלֹהִים. וּמִתְמַן נִשְׁמַתָּא,
דְּאִיהִי עַל שְׁמִיָּה כּוֹס. הִדָּא הוּא דְּכִתִּיב, (תהלים קטז) כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֲשָׂא. מֵאֵן
יְשׁוּעוֹת. ה' אֲצַבְעוֹן. דְּאֵינוֹן לְקַבֵּל ה' סְפִירָן דְּכּוֹס. דְּאִיהוּ אֱלֹהִים חַיִּים בִּינָה
(דף רמ"ה ע"ב) מִתְפַּשְׁטָא בְּהוֹן, לְחַמְשִׁין תַּרְעִין. ה' זְמַנִּין עֶשֶׂר. בְּאֵת י', דְּאִיהוּ
' דְּבָרִים דְּתַקִּינוּ רַבָּנָן בְּכּוֹס, דְּאִיהוּ אֱלֹהִים חַיִּים, ה' אֲתוּוֹן, בְּחֻשְׁבָּן ה'

וְאוִקְמוּהָ בְּכּוֹס, שְׁצָרִיךְ הִדְחָה וְשְׁטִיפָה. הִדְחָה מִבְּחוּץ, וְשְׁטִיפָה מִבְּפְנִים. וְרְזָא
דְּמֵלָה, שְׁיֵהָא תּוֹכּוּ כְּבָרוּ. מֵאֵן דְּזִכִּי לְנִשְׁמַתָּא מֵהָאֵי כּוֹס, לְמַהוּי נִשְׁמַתָּא דְּכִיָּא
מְלָגוּ וּמְלָבַר. וְרְזָא דְּמֵלָה, (ויקרא טז) וְטַהֲרוּ וּקְדָשׁוּ, טַהֲרָה מִבְּפְנִים, וּקְדוּשָׁה
מִבְּחוּץ. וּמָה כּוֹס לָאו טַהֲרָתִיה וּקְדוּשָׁתִיה מְלָגוּ וּמְלָבַר בְּלֵא מֵיָא. אוֹף הָכִי
נִשְׁמַתָּא, לָאו טַהֲרָתִיה וּקְדוּשָׁתִיה מְלָגוּ וּמְלָבַר בְּלֵא אוֹרִיָּתָא. וּבְגִין דָּא אֲמַר
רַבִּן גַּמְלִיאֵל, מִי שְׁאִין תּוֹכּוּ כְּבָרוּ לֹא יִכְנַס לְבֵית הַמְּדַרְשׁ. בְּגִין דְּלָאוּ אִיהוּ
מִסְטָרָא דְּאִילְנָא דְּחַיִּי, אֲלֵא מַעַץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע

עֶטוּר, אֲוִקְמוּהָ מְעֶטְרוֹ בְּתַלְמִידִים. וְאוֹרַח רְזָא, ה' אִיהוּ כּוֹס, מְעֶטְרוֹ
בְּתַלְמִידִים בְּאֵת י', דְּאִיהוּ עֶטְרַת עַל ה'. עֶטוּף, צָרִיךְ לְאֲעֵטְפָא רִישִׁיה בְּגִין
דְּשְׁכִינְתָּא עַל רִישִׁיה. דְּהָכִי אֲוִקְמוּהָ מְאִרֵי מִתְנִיתִין, אֲסוּר לְתַלְמִיד חֲכָם
לְמִיחָד ד' אֲמוֹת בְּגִלּוּי הָרֵאשׁ. מְשׁוּם (ישעיה ו) מְלָא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. כָּל שְׁכֵן
בְּבִרְכָה, וּבְאֲדַכְרַת שְׁמָא קְדִישָׁא, לְמַהוּי בְּגִלּוּי הָרֵאשׁ

דָּאֵת י' מִן יְדוּד, אִיהִי אֲתַעֲטֵף בְּאוּר, וְאֲתַעֲבִיד אוֹיֵר. (והיינו אוירא דארץ
ישראל מחכים) בְּגִין דָּאֵת י' דְּאִיהִי חֲכָמָה בְּאוֹיֵר, וְהֵינּוּ אוֹר דְּאֲתַעֲטֵף בֵּיה כַּד
בְּרָא עֲלֵמָא, הִדָּא הוּא דְּכִתִּיב, (תהלים קד) עוֹטָה אוֹר כְּשִׁלְמָה. וְהָאֵי אִיהוּ
(בראשית א) יְהִי אוֹר יְהִי אוֹיֵר. וְאוִקְמוּהָ מְאִרֵי סְתָרֵי תוֹרָה, בְּטָרָם נִתְהוּוּהָ כָּל
דְּבָר, נִתְהוּוּ הַהוּיּוֹת. וּבְגִין דָּא יְהִי אוֹר וְיְהִי אוֹר, דְּהוּא מְקַדְּמַת דְּנָא

ח"י אֲוִקְמוּהָ, חֵי מִן הַחֲבִית. וְאוֹרַח רְזָא, שְׁכִינְתָּא עֲלָאָה אִיהִי תְּמִינָאָה
דְּסְפִירָאן מִתְתָּא לְעִילָא, וּבְגִין דָּא אֲתַקְרִיאַת ח', וְאֲתַמְר בְּהָ (משלי כד)
בְּחֲכָמָה יִבְנֶה בֵּית. וְהֵינּוּ חֲבִית: ח' בִּי"ת. וּבְגִין דְּאִיהִי חַיִּים, דְּכִתִּיב (משלי ג)
עַץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בְּהָ, יֵן מִתְמַן אִיהוּ ח"י. וְדָא אִיהוּ יֵינָא דְּאוֹרִיָּתָא.
מֵאֵן דְּאֲשְׁתַּדַּל בְּהָ, אֲקָרִי ח"י. וְעוּד, צְדִיק ח"י. אִיהוּ חֵי מִן הַחֲבִית

יֵין אִית מְנִיָּה תְּרִין גּוּוֹנִין, חוֹר וְסוּמְק. יֵין, ע' אֲנָפִין. הָא ע"ב. וְלְקַבֵּל תְּרִין
גּוּוֹנִין דֵּיין, אִיהִי זְכוּר וְשְׁמוֹר דְּשִׁבְתָּ, וְע' תִּיבִין דְּקְדוּשׁ וּיְכַל"ו, הָא ע"ב

מלא, הָדָא הוּא דְכָתִיב כּוֹס (דְּבָרִים לֵג) מְלֵא בְרַכַּת יי. וְאוּף דְאִיהוּ מְלֵא מִיַּנָּא דְאוּרִייתָא. בַּר נֶשׁ הָכִי צְרִיךְ לְמַהוּי שְׁלִים, כְּמָה דְאֵת אָמַר (בְּרֵאשִׁית כה) אִישׁ תָּם: גְּבַר שְׁלִים. כְּמוֹ (בְּרֵאשִׁית לֵג) וַיָּבֵא יַעֲקֹב שְׁלֵם, הָכִי צְרִיךְ לְמַהוּי נִשְׁמַתָּא שְׁלִימָתָא, וְלֹא יְהִי בָּהּ פָּגָם, (וַיִּקְרָא כֹּא) דְכָל אֲשֶׁר בּוֹ מוּם לֹא יִקְרָב. אוּף הָכִי אֵלֶם עִם יי"ה, הוּא אֱלֹהִים, כְּחוּשְׁבֵּן כּוֹס. (שֵׁם יי"ה) אִיהוּ מְלֵא, וְהַפּוֹךְ אֵלֶם וְתַמְצָא מְלֵא. אִימְתִּי. כַּד אֵית תַּמְן יי"ה. וְהֵינּוּ (שְׁמוֹת יז) כִּי יָד עַל כֶּס יי"ה. אֲדַנְי חוּשְׁבָנִיה ו"ה. עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא מְלֵא מִן (תְּקוּנִים ע' ע"א) תְּרוּוּיָהּ. וּבְגִין דָּא שְׂרִיא עֲלֵיהּ אָדָם, דְּהוּא שְׂמָא מִפְּרִשׁ

מְקַבְּלוּ בְּשֵׁתֵי יָדָיו, כְּגוּוֹנָא דְאוּרִייתָא, דְּהוּא בְּתָרִין לוּחִין, ה' דְּבָרָן בְּלוּחָא חָדָא, לְקַבֵּל ה' אֲצַבְעָאן דִּיד יְמִינָא. וְה' בְּלוּחָא תְּנִינָא, לְקַבֵּל ה' אֲצַבְעָאן דִּיד שְׂמָאלָא. וְאִתִּייהִבוּ בִּימִינָא דְהֵינּוּ בִּיד יְמִין. וּבְגִין דָּא, שְׁנֵי לוּחוֹת אֲבָנִים הוּרִיד בִּידוֹ, וְלֹא בִּידוֹ. וְהֵאֵי אִיהוּ דְאֶסְהִיד קְרָא, (דְּבָרִים לֵג) מִימִינוֹ אֶשׁ דַּת לְמוֹ.

וְנוֹתָן עֵינָיו בּוֹ, בְּגִין דְּהֵאֵי כּוֹס, דְּאִיהוּ לְקַבֵּל אֶרְעָא דִּישְׂרָאֵל, דְּאִתְּמַר בָּהּ, (דְּבָרִים יא) תְּמִיד עֵינֵי יי אֱלֹהֵיךְ בָּהּ. וְעֵינֵיךְ דְּלַעֲיֵלָא, אֵינּוּן שְׁבַעִין סְנֵהֲדָרִין, וּמִשָּׁה וְאַהֲרֹן עֲלִייהוּ. תְּרִין עֵינֵיךְ עֲלָאִין. חַד עֵין יְמִין, וְחַד עֵין שְׂמָאלָא, וְאֵינּוּן ע"ב, כְּמִנְיָן בִּינָן. וְהֵאֵי אִיהוּ רְזָא דְנוֹתָן בְּכּוֹס עֵינוֹ

וּמִגְבִּיהוּ מִן הַקְּרָקַע טַפַּח, בְּגִין דְּאֵת ה' אִיהֵי כּוֹס, בְּעֵי לְסַלְקָא לָהּ בְּאֵת יי, דְּאִיהֵי טַפַּח, דְּבִיָּה אֲתַפְתַּחַת ה' בָּהּ אֲצַבְעָאן. וּמִשְׁגָּרוּ לְאֲנָשֵׁי בֵיתוֹ בְּמִתְנָה, בְּגִין דִּיתְבַּרְךְ דְּבִיתְהוּ, דְּאִיהֵי נֶפֶשׁ, דְּאִתְּמַר בָּהּ (בְּמִדְבַר יא) נִפְשָׁנוּ יְבִשָּׁה אֵין כָּל, וְאִתְּבַרְכַת וְאִתְּעִבִידַת פְּרִין, הָדָא הוּא דְכָתִיב, (בְּרֵאשִׁית א) תִּדְשָׂא הָאָרֶץ דְּשָׂא.

רְבִיעָאָה, לְמַהוּי עַל פְּתוּרִיָּה דְּבָרֵי תוֹרָה, דְּלֹא יִתְקַיֵּים בִּיהּ כְּגוּוֹנָא דְעַמֵּי הָאָרֶץ, דְּאִתְּמַר עֲלִייהוּ (ישעיה כח) כִּי כָּל שְׁלַחְנוֹת מְלָאוּ קִיא צוֹאָה. אֲבָל בְּסִתְרֵי תוֹרָה אוּקְמוּהָ, הַרוּצָה לְהַעֲשִׂיר יִצְפִּין, יִתְּן שְׁלַחַן לְצַפּוֹן, הָרִי שְׁלַחַן לְשְׂמָאלָא, דְּאִיהוּ דִּין, בְּעֵי לְקַשְׂרָא בִּיהּ יְמִינָא, דְּאִיהוּ אוּרִייתָא, דְּאִתִּיְהִיבַת מַחֲסָד, דְּאִיהוּ רַחֲמֵי, יְמִין ה'

חֲמִישָׁאָה, אוּקְמוּהָ מְאֵרֵי מִתְנִיתִין, דְּצְרִיךְ לְהָאָרֶץ עַל פְּתוּרִיָּה, בְּגִין עֲנִיִּים. וְרְזָא דְמְלָה, בְּגִין דְּצַדִּיקָה יֶאֱרִיךְ יוֹמוֹי, דְּלֹא יִתְקַצְרוּן. כְּגוּוֹנָא דְאוּרִייתָא אִיהוּ אֲרִיכוֹת יוֹמִין, בְּתָרִין עֲלָמִין, בְּעֲלָמָא דִּין וּבְעֲלָמָא דְאִתִּי לְנִשְׁמַתָּא. אוּף הָכִי צַדִּיקָה, אִיהֵי אֲרִיכוֹת יוֹמִין לְגוּפָא, בְּתָרִין עֲלָמִין, הָדָא הוּא דְכָתִיב, (דְּבָרִים ל) כִּי הוּא חֲיִיךְ וְאוֹרֶךְ יְמֶיךָ. כִּי הוּא חֲיִיךְ בְּעוֹלָם הַזֶּה וְאוֹרֶךְ יְמֶיךָ בְּעוֹלָם הַבָּא. דְּעֲלָמָא דְאִתִּי לְגוּפָא (דף רמ"ו ע"א) לְתַחֲיִית הַמֵּתִים, דְּלִבְתָּר דִּיִּיקוּם לָא יָמוּת. וּכְגוּוֹנָא דְעֲלָמָא דְאִתִּי יְהֵא קֵיִים, הָכִי עֲלָמָא דִּין יְהֵא קֵיִים

שְׁתִּיתָאָה, שְׁלֹא יְהֵא גְרָגְרָן וּבִלְעָן עַל פְּתוּרִיָּה דְמְלַכָּא, כְּגוּוֹנָא דְעֵשׂוֹ דְאָמַר (בְּרֵאשִׁית כה) הֲלַעֲיִטְנִי, אֲרַח הֲלַעֲטָה, אֲלֵא בְּאֲרַח טַחֲיִנָּה. אוּף הָכִי, מֵאֵן דְּאִפִּיק מְלִין דְּצִלוֹתִין אוּ דְאוּרִייתָא מְפּוּמוֹי, בְּעֵי לְאִפְקָא לֹון בְּהַטְחָנָה שְׁלָמִים, וְלֹא בְּהַלְעֲטָה חֲסָרִים. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא בְּגִין סַפְנָה דְשְׂמָא יְקָדִים קָנָה לְוִשְׁט

שְׁבִיעָאָה, מִים אַחֲרוֹנִים. וְאוּקְמוּהָ, מִים רֵאשׁוֹנִים מְצוּהָ. וְאַחֲרוֹנִים חוּבָה. וְאֲמַצְעִיִים רְשׁוּת. מִים רֵאשׁוֹנִים צְרִיךְ לְסַלְקָא אֲצַבְעוֹן, בְּגִין דְּלֹא יְהִדְרוּן

מְשַׁקֵּין וְיִטְמְאוּ אֶת הַיָּדִים. וְאֵית מְרַבֵּנן דְּאִמְרֵי, דְּאִחְרוּנִים מְשׁוּם מְלַח סְדוּמִית, שְׁלֵא תִסְמָא אֶת הָעֵינַיִם. וְאִי הֵכִי אִפְקִין לֹון מְחֻבָּא. וְסַתְרֵי מִלִּין, אֲלִין דְּאִמְרוּ עֲלֵיהוּ חוּבָה, וְלֹאוּ אֶרְח אֶרְעָא לְסַתְרָא גְאוּנִים מִלִּין, (ס"א מֵאִלִּין דְּאִמְרֵי עֲלֵיהוּ) אֶלֶא דְּאִתְקַרֵי עֲלֵיהוּ, (דְּבָרִים יז) עַל פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר יוֹרוּךְ.

וְלֹא עוֹד, אֶלֶא דְּאִמְרוּ עֲלֵיהוּ ג' קְדוּשׁוֹת, הֵדָא הוּא דְּכַתִּיב, (וִיקְרָא יא) וְהִתְקַדְּשְׁתֶּם וְהִיִּיתֶם קְדוֹשִׁים. וְהִתְקַדְּשְׁתֶּם אֱלוּ מִים רִאשׁוֹנִים. וְהִיִּיתֶם קְדוֹשִׁים אֱלוּ מִים אֲחֵרוֹנִים. כִּי קְדוּשׁ, זֶה שְׁמֹן עֶרֶב. אֲנִי יי, זֹו בְּרָכָה. וְאִמְצָעִים, בֵּין גְּבִינָה לְבֶשֶׂר. וּבִגִּין דָּא, וְהִתְקַדְּשְׁתֶּם וְהִיִּיתֶם קְדוֹשִׁים כִּי קְדוּשׁ אֲנִי יי. זְכַאִין עֲמָא, דְּמֵאֲרִיהוֹן יִשׁוּי לֹון לְגַבִּיהָ.

אוּף הֵכִי וְהִתְקַדְּשְׁתֶּם, בְּשַׁעַת תְּשַׁמִּישׁ. מִים רִאשׁוֹנִים דְּזָרַע בְּר נֶשׁ, מְצוּהָ. אֲחֵרוֹנִים דְּנוֹקְבָא, חוּבָא. וְאִמְצָעִים קָא רְמִיז, וְכַגְבִּינָה תְּקַפִּיאֲנִי. הֵדָא הוּא דְּכַתִּיב, (אִיּוֹב י) הֲלֹא כְּחֶלֶב תִּתִּיכֵנִי וְכַגְבִּינָה תְּקַפִּיאֲנִי. וְהֵאִי אִיהוּ דְּקָא רְמִיז, בֵּין גְּבִינָה לְבֶשֶׂר, דְּאִתְמַר בֵּיהָ (אִיּוֹב י) עוֹר וּבֶשֶׂר תִּלְבִּישֵׁנִי.

תְּמִינָאָה, לְשִׁלְשָׁה צָרִיךְ כּוֹס. אִמְאִי. בִּינָה אִיהִי תְּלִיתָאָה מְעַשֵּׂר סְפִירָאן, מְעִילָא לְתַתָּא. וּבִגִּין דָּא פְּחוֹת מְשִׁלְשָׁה לֹא צָרִיךְ כּוֹס. (ד"א) לְשִׁלְשָׁה צָרִיךְ כּוֹס, קָא רְמִיז קְדוּשָׁה לְךָ יִשְׁלֹוּ. וְלֹא עוֹד, אֶלֶא דְּאוֹרִייתָא לֹא נְחַתָּא פְּחוֹת מְג', כְּהַנִּים, לְוִיִּם, יִשְׂרָאֵלִים. תּוֹרָה, נְבִיאִים, וְכַתוּבִים. בִּירַח תְּלִיתָאִי, בְּיוֹם תְּלִיתָאִי. וְדָא בִּינָה, י'ד"ו. וּבִגִּינָה אִתְמַר, שְׁלֹשׁ מְשִׁמְרוֹת הוּי' הַלִּילָה. מְלַכּוֹת ה' רְבִיעִית, עֲלֵה אִתְמַר אַרְבַּעַה מְשִׁמְרוֹת הוּי' הַלִּילָה. וְש' דְּתַלְת עֲנַפִּין לְקַבֵּל תַּלְת מְשִׁמְרוֹת. וְ דְּאַרְבַּע עֲנַפִּין, לְקַבֵּל אַרְבַּעַה מְשִׁמְרוֹת.

תְּשִׁיעָאָה, כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה, רְבִיעִית לּוֹג, וְשִׁיעוּרָא דִּילֵיהָ, לְקַבֵּל ה', רְבִיעָאָה דְּשֵׁם יְדוּ"ד. עֲשִׂירָאָה, בְּעֶשְׂרֵה אוֹמֵר נְבִרַךְ לְאַלְהֵינוּ. וְשְׁכִינְתָא תַתָּאָה, אִיהִי רְבִיעִית, וְעֲשִׂירִית. רְבִיעִית לְשֵׁם יְדוּד. עֲשִׂירִית לְעֶשֶׂר סְפִירִין. דְּאִינוּן יו"ד ה"א וְא"ו ה"א. וְכַמָּה צָרִיךְ בְּר נֶשׁ לְנִטְרָא גְרַמִּיהָ, דְּלֹא לְזִרוּק מִלִּין אֲלִין בְּאַתְרָא דְּלֹא אֲצִטְרִיךְ. כְּמוֹ מֵאן דְּזָרִיק נְהֵמָא. כָּל שְׁכָן מֵאן דְּזָרִיק נְהֵמָא דְּאוֹרִייתָא, לְבַר מְפִתּוּרִיהָ, דְּאִיהִי שְׁכִינְתָא. דְּאִתְמַר בָּהָּ, (יִחְזַקְאֵל מֵא) זֶה הַשְּׁלַחֵן אֲשֶׁר (לְפָנַי יי). (ע"כ רַעִיא מֵהִימְנָא

וּבְחַבּוּרָא קְדָמָאָה, תַּלְת אִינוּן דְּגְרַמִּין בִּישׁ לְגְרַמִּיָּהוּ. תְּרִין בְּהֵאִי עֲלָמָא, וְחַד בְּעֲלָמָא אַחְרָא, וְאֲלִין אִינוּן: מֵאן דְּלִיִּט גְרַמִּיהָ, דְּתַנְיִנן חַד מְמָנָא אִתְּפַקֵּד קְמִיהָ דְּבַר נֶשׁ, וּבְשַׁעַתָּא דְּלִיִּט גְרַמִּיהָ הֵוּא בְּר נֶשׁ, הֵאִי מְמָנָא, וְשַׁבְּעִין אֲחֵרִין דְּמְמָנָן תַּחוּתֵיהָ, נְטִלִין הֵהִיא מְלָה, וְאִמְרֵי אָמֵן, וְסַלְקֵי לָהּ לְעִילָא, וְדִינִין לָהּ, וְאִיהוּ רְדִיף אֲבַתְרִיהָ, עַד דְּעֵבִיד לֵיהָ, וְאֲשִׁלִּים לֵיהָ הֵהוּא מְלָה.

מֵאן לְךָ רַב מְמָשָׁה, דְּאִמַר (שְׁמוֹת לב) וְאִם אִין מְחַנִּי נָא מְסַפְרֵךְ אֲשֶׁר כְּתַבְתָּ, וְאִמַר לְצוּרְךָ, וְאִף עַל גַּב דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֵבִיד רַעוּתֵיהָ, עִם כָּל דָּא לֹא אֲשַׁתְּזִיב מְעוֹנָשָׁא, וְהֵא אִתְמַר דְּלֹא אִדְכַר בְּפִרְשַׁת וְאַתָּה תַצוּהָ, וְאַתְמַחִי מִתְמָן. וְהֵא אוֹקְמוּהָ. מֵאן לָן רַב מְדוּד מְלָכָא, דְּאִמַר (תְּהִלִּים לט) אִמְרֵי אֲשַׁמְרָה דְרַכִּי מְחֻטּוּא בְּלִשׁוֹנִי אֲשַׁמְרָה לְפִי מְחֻסּוּם בְּעוֹד רִשְׁעֵי לְנִגְדִי, מֵאִי בְּעוֹד רִשְׁעֵי לְנִגְדִי. הֵהוּא מְמָנָא דְּאִתְּפַקֵּד עַל דָּא, וְנְטִיל הֵהִיא מְלָה לְאַבְאָשָׁא לֵיהָ לְבַר נֶשׁ.

וְחַד מֵאֵן דְּזָרִיק נְהֵמָא, אוּ פִירוּרִין דְּנְהֵמָא בְּאַרְעָא, וְקָא עֵבִיד בֵּיהּ זְלוּלָא,
כְּמָה דְּאַתְמַר. הֵי תְרֵי בְּהַאי עֲלֵמָא. וְחַד בְּהֵוּא עֲלֵמָא, מֵאֵן דְּאוּקִיד שְׂרָגָא
בְּמוּצְאֵי שַׁבַּת, עַד לֹא מָטוּ יִשְׂרָאֵל לְקַדוּשָׁא דְסַדְרָא, בְּגִין דְּקָא מְחַלֵּל שַׁבַּתָא,
וְגַרְמֵי לְנוּרָא דְגִיְהֵנָם לְאַתּוּקְדָא, עַד לֹא מָטָא (דף רמ"ו ע"ב) זְמַנִּיה

חַד דּוּכְתָא אִית בְּגִיְהֵנָם, לְאִינוּן דְּקָא מְחַלְלֵי שַׁבַּתָא. כִּיּוֹן דְּאִיהוּ אוּקִיד שְׂרָגָא
עַד לֹא מָטָא זְמַנִּיה, חַד מְמַנָּא אִית בְּגִיְהֵנָם בְּמוּצְאֵי שַׁבַּת, וְאוּקִיד בְּקַדְמֵיתָא
לְהֵוּא דּוּכְתָא, וְאָמַר הָאִי דּוּכְתָא דְפִלְגֵינָא. וְכָל חֵיבִין דְּגִיְהֵנָם, מְסִייעֵי
לְאוּקְדָא הֵוּא דּוּכְתָא. הֵוּא מְמַנָּא קֶאֱרִי וְאָמַר, (ישעיה כב) הִנֵּה יִי מְטַלְטֵלְךָ
טַלְטֵלָה גָבֵר וְעֵטְךָ עֵטָה. חֵיבִין דְּגִיְהֵנָם אָמְרִי, (ישעיה כב) כְּדוֹר אֵל אֶרֶץ
רַחֲבַת יָדַיִם שָׁמָּה תָמוּת וְגו'. בְּגִין דְּאִיהוּ גָרִים לוֹן לְאַתּוּקְדָא, עַד לֹא מָטָא
זְמַנִּיהוּ. הָא לֹן תִּלְתָא, דְּגַרְמֵי בִישׁ לְגַרְמֵייהוּ, כְּמָה דְּאַתְמַר

(השלמה מההשמטות (סימן יב

בראשית כ"ח) וַיַּחְלוֹם וְהִנֵּה סוּלָם, דָּא צְלוּתָא. מְצַב אַרְצָה, דְּמַצְלִין בְּגִי נְשָׂא
לָהּ בְּאַרְעָא דְּאִיהִי שְׁכִינְתָא וּמְטָאֵת לְשִׁמְיָא דְּאִיהוּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאַתְמַר
(מלכים א ח) וְאַתָּה תִשְׁמַע הַשָּׁמַיִם. וְרָזָא דְמֵלָה (תהלים ח) ה' אֲדוֹנָנוּ מִה
אֲדִיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ אֲשֶׁר הוֹדַךְ עַל הַשָּׁמַיִם

וּבְזַמְנָא דְּמוּדְעַ לֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, שְׁכִינְתָא דְּסַלְקָא בְּהֵיא צְלוּתָא. מִיַּד
(בראשית כ"ח) וְהִנֵּה מְלֶאכִי אֱלֹהִים עוֹלִים וַיּוֹרְדִים בּוֹ, בְּהֵוּא בַר נֶשׁ. כּוּלְהוּ
פִתְחִין גְּדַפֵּייהוּ לְקַבֵּל שְׁכִינְתָא (בההיא) בְּהֵוּא צְלוּתָא. הֵדָא הוּא דְכָתִיב,
(יחזקאל א) וּפְנֵיהֶם וּכְנֻפֵיהֶם פְּרוּדוֹת מְלַמְעֵלָה. וְהָאִי אִיהוּ עוֹלִים שְׁכִינְתָא עַל
גְּדַפֵּייהוּ. וַיּוֹרְדִים בּוֹ, מֵאִי בּוֹ, בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא

וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נְחִית עֲלֵיהוּ לְקַבֵּלָא שְׁכִינְתָא, וּמִתִּיחַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
בּוֹ (בההיא) בְּהֵוּא צְלוּתָא. דְּשְׁכִינְתָא אִיהִי מְצוּהָ כְּלִילָא מְשֵׁם הַוַי"ה, יְהו"ה
אִיהִי חַיָּה דִּילִיהּ, וּמְצוּהָ בְּלֹא מַחְשְׁבָהּ לִית לָהּ סְלִיקוּ

וּמַחְשְׁבָהּ אִיהוּ אָדָם יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, תְּפֹאֲרַת מְצוּהָ, מְלֻכּוֹת כְּלִילָא
מְאַרְבַּע חִיוּן דְּמַרְכַּבְתָּא כְּלִילָא מְאַרְבַּע אֲתוּוֹן אִיהִי נּוֹקְבָא דִּילִיהּ אֲנַפִּין
דִּילִיהּ, אֲנַפִּי רַחֲמֵי. בְּגִינָה אֲמִינָא, (שמות ל"ג) אִם אֵין פְּנִיךָ הוֹלְכִים אֵל תַּעֲלֵנוּ
מִזֶּה

וּמִסְטְרָא דְצַדִּיק אֲתַקְרִי אַחֲרוּי, חַיָּה כְּלִילָא ח"י חוֹלִיין דְּאִינוּן מְאַחֲרוּ דְבַר
נֶשׁ לְקַבֵּל ח"י נְעֻנְוֵעִין דְּלוּלָב דְּדוּמָה לְשַׁדְרָה דְּבִיהּ ח"י חוֹלִיין. אִיהוּ אַחֲרוּ
לְעוּבְדָא דְּבְרָאשִׁית, וְקָדָם לְמַחְשְׁבָהּ דְּאַתְמַר בְּהּ, יִשְׂרָאֵל עֲלָהּ בְּמַחְשְׁבָהּ. מִה
לָאוּ הָכִי בְּאָדָם, דְּעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע דְּאִיהוּ אַחֲרוּ לְמַעֲשֵׂה וְקָדָם לְפּוֹרְעֻנוֹת

קָמוּ תַנְאִים וְאַמּוֹרָאִים וְאָמְרוּ, רַעִיא מְהֵימְנָא, יִתְקִיִים בְּךָ הָאִי קָרָא (ישעיה
ס"ב) אֵל תִּתְּנוּ דְמִי לוֹ. דְּהָא עֲלָאִין וְתַתְאִין מְקַנְנִין בְּצוּלְמָא דִּינְךָ. מְשִׁירִין
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאִינוּן מְמַתִּיבְתָא עֵילָאָה וּמְשִׁירִין דְּמְטְרוּנִיתָא דְּאִינוּן
מְמַתִּיבְתָא תַתְאָה, עֲלַךְ אֲתַמַּר (בראשית כ"ח) וְהִנֵּה מְלֶאכִי אֱלֹהִים וְגו'. בְּךָ
סְלִקִין מְשִׁירִין דְּשְׁכִינְתָא בְּצְלוּתָא דִּילְךָ, וְנַחֲתִין מְשִׁירִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְגַבֵּי שְׁכִינְתָא בְּכַמָּה שִׁירִין וְנִיגוּנִין בְּצְלוּתָא. וְאַנְתָּ הוּא

קריבו דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְצִלוֹתָא דִּילָךְ דְאִיהִי קַרְבָּנָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
וּשְׂכִינְתִּיהָ. (במדבר כ"ח) בְּצוֹ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת קַרְבְּנֵי לַחֲמֵי דְתַקִּינוּ מֵאֲרֵי
מִתְנִיתִין קַרְבָּנִין בְּצִלוֹתָא מִסְטְרָא דִּימִינָא, דְתַמְּן אִישׁ חֶסֶד כְּהֵן. וְתַקִּינוּ
זְמִירוֹת דְאִינוּן שִׁיר דְלוּיִם אֲבַתְרִייהוּ מִסְטְרָא דְגְבוּרָה. וְהוּד דְרָגָא דְדוּד מִלְכָּא
אֲתַקְשֵׁר בְּשִׂמְלָא. וְאֶהְרֵן דְדְרָגָא דִּילֵיהּ נְצ"ח אֲתַקְשֵׁר בְּחֶסֶד. הֲדָא הוּא
דְכְתִיב (תהלים ט"ז) נְעִימוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח

לְבַתֵּר שְׁמַע יִשְׂרָאֵל דִּיחֻדָּא, כְּלִיל בְּרַכּוֹ וְקְדוּשָׁה, אִיהוּ קְדוּשׁ קְדוּשׁ קְדוּשׁ,
וּבְרַכָּה מִסְטְרָא דִּימִינָא. הֲדָא הוּא דְכְתִיב (במדבר ו) דְבַר אֵל אֶהְרֵן וְאֵל בְּנֵי
לְאֹמֵר כֹּה תְבָרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

וְקְדוּשָׁה מִסְטְרָא דְלוּיִם עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא קְשׁוּר יְמִינָא וּשְׂמָלָא, וְאִיהוּ
קְשׁוּרָא דְתַפִּילִין דְרִישָׁא דְאִיהִי אִימָא עֵילָאָה תַפִּילִין עַל רִישִׁיהּ, כְּמָה
דְאֻקְמוּהּ מֵאֲרֵי מִתְנִיתִין בְּתַפִּילֵי דְמֵאֲרֵי עֲלָמָא, מָה כְּתִיב בְּהוּ. וְאִיהוּ קְשׁוּרָא
דְתַפִּילִין דִּיד דְאִיהִי שְׂכִינְתָא תַתָּאָה וְהִיא אִיהוּ דְאֻקְמוּהּ מֵאֲרֵי מִתְנִיתִין,
הֲרָאָהוּ לְמִשָּׁה קְשֵׁר שֶׁל תַפִּילִין. שֶׁל תַפִּילִין מִשָּׁה, כְּלִיל תַלַּת עַנְפִין דְאֲבָהּ
לְעֵילָא, דְתַקִּינוּ תַלַּת צִלוֹתִין דְאִינוּן סִימֵן שִׁמ"ע, דְאִיהִי שְׁחַרִי"ת מְנַח"ה
עֲרַבִי"ת, מ"ה דִּילָךְ צִלוֹתָא דְשַׁבַּת דְאֲתַמַּר בֵּיהּ (בראשית א) וַרְדּוּ בְדַגַּת הַיָּם
'וּבַעוֹף הַשָּׁמַיִם וְגו'

וְאֲנֵת כְּלִיל מְרַכְבָּה תַתָּאָה דְאֶהְרֵן דּוּד וּשְׁלֵמָה וְאָדָם קְדַמָּאָה לְעֵילָא וּבַת
זוּגִיָּה לְתַתָּא, אִם כָּל ח"י דְאִיהוּ צְדִיק חֵי עֲלָמִין. וּבְגִין דָּא אֶהְרֵן אָף עַל גַּב
דְאִיהוּ יְמִינָא אֻקְמוּהּ רַבְּנָן בֵּיהּ, אֶהְרֵן שׁוּשְׁבִינָא דְמִטְרוֹנִיתָא

יַעֲקֹב אִיהוּ כְּלִיל תַלַּת אֲבָהּן דְבֵיהּ רַכִּיב אָדָם קְדַמָּאָה, דְלָאו לְמַגְנָא אֻקְמוּהּ
מֵאֲרֵי מִתְנִיתִין, שׁוּפְרִיָּה דִיעֲקֹב כְּשׁוּפְרִיָּה דְאָדָם קְדַמָּאָה

אָמַר בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, רַעִיא מְהִימָנָא חֲזִינוּן דְכַפַּל קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא שְׁמַךְ.
וְאָמַר, מִשָּׁה מִשָּׁה, לְאֲכַלְלָא לָךְ בְּמִרְכַבְתָּא עֵילָאָה וּבְמִרְכַבְתָּא תַתָּאָה,
לְאֲכַלְלָא בְּךָ אָדָם קְדַמָּאָה מִסְטְרָא דְאֲבָהּן, וּלְאֲכַלְלָא בְּךָ חוּהּ מִסְטְרָא דְאֶהְרֵן
דּוּד וּשְׁלֵמָה. לְמָה לָא כְּפַל שֵׁם יַעֲקֹב הָכִי

אָמַר לֵיהּ בּוֹצִינָא קְדִישָׁא בְּגִין, דְקָרָא לֵיהּ יַעֲקֹב וּיִשְׂרָאֵל. יַעֲקֹב לִישְׁנָא דְעֲקֹב
דְהֵינּוּ נּוֹקְבָא. דְאֲתַמַּר, עֲקֹבוּ שֶׁל אָדָם הֲרָאשׁוֹן הִיָּה מְכַהָה גִלְגַּל חֲמָה.
וְאֲתַקְרִי יִשְׂרָאֵל דְתַמְּן רֵאשׁ דְכוּרָא, רִישָׁא לְנוֹקְבָא דְהֵינּוּ עֲקֹב. וְהִיא אִיהוּ
דְאָמַר קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְחוּיָא, (בראשית ג) הוּא יְשׁוּפֵךְ רֵאשׁ וְאֲתָה תְשׁוּפְנוּ
'עֲקֹב. וְדָא גְרַם שְׂכִינְתָא בְּגִלוּתָא דְאֲתַמַּר בָּהּ, (משלי כ"ב) עֲקֹב עֲנֹה יִרְאֵת ה'

חֲדִי רַבִּי שְׁמַעוֹן וְחֲדוּ מֵאֲרֵי מִתְנִיתִין וְאָמְרוּ, פּוּמָא דְשְׂכִינְתָא סִינִי, מֵאֵן יָכִיל
לְמִיקָם (קמי) פּוּמָךְ דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וּשְׂכִינְתִּיהּ מְמַלְלִין בֵּיהּ וְשִׁתִּין רַבּוּא
דְמַתִּיבְתָא עֵילָאָה וְשִׁתִּין רַבּוּא דְמַתִּיבְתָא תַתָּאָה מְמַלְלִין בֵּיהּ עַל פּוּמָךְ. וְעַלְךָ
אֲתַמַּר, וְהִנֵּה מְלֹאכֵי אֱלֹהִים עוֹלִים וְיּוֹרְדִים בּוֹ

דְבַר אַחַר וְהִנֵּה סוּלָם, פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, סִינִי דָא סוּלָם וְאִיהוּ קַל וְרָזָא
דְמִלָּה הִנֵּה ה' רֹכֵב עַל ע"ב ק"ל ע"ב, יו"ד ה"י וי"ו ה"י. וְעוּד ע"ב י', י"ה,
יה"ו, יְהוָה. ק"ל יו"ד, יו"ד ה"א, יו"ד ה"א ו"ו, יו"ד ה"א ו"ו ה"א. אֲתוּנוּן
קְדַמָּאִין סְלֶקִין לְע"ב אֲתוּנוּן, וְאִינוּן תּוֹלְדִין דִּילְהוֹן סְלֶקִין ק"ל. ע"ב ק"ל סְלֶקִין
(ש"ז ע"א) מֵאֲתָן וְתַרִין כְּחוּשְׁבָן ב"ר. וְאֲנֵת הוּא רַעִיא מְהִימָנָא, עַלְךָ אֲתַמַּר

(תהלים ב) נִשְׁקוּ בָר. וְאַנְתָּ רַב לַתְּתָא רַבֵּן שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל רַבֵּן דְּמִלְאֲכֵי הַשָּׁרְתָּ, בָּר לְעֵילָא, בָּר לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתֵיהּ

אֲתַמַּר לְגַבֵּי דְדוּד (שמואל ב י"ד) גַּם יִי הָעֵבִיר חֲטָאתְךָ לֹא תָמוּת, בְּהֵאֵי גַם אֲתַכְפֹּר דְדוּד. וְהֵאֵי אִיהוּ שְׁיַעוּרָא דְחַלְהָ, מ"ג בֵּיצִים וְתוֹסַפְתָּ חוֹמֶשׁ בֵּיצָה, רְמִיז (ויקרא ה) וְחִמִּישִׁיתוּ יוֹסֵף עָלָיו

זְכָאָה צְלוּתָא דְנַפְקָא מִפּוּמָךְ, כְּגוּוֹנָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא נְחִית עַל טוּרָא דְסִינֵי וְאֲתַמַּר בֵּיהּ (דברים כ"ט) כִּי אֲשֶׁר יִשְׁנוּ פֹה וְגו'. הֲכִי בָר (כד) אַנְתָּ תִשְׁתַּדַּל בְּאוּרֵייתָא וְצְלוּתָא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא כְּנִישׁ עֲלָאִין וְתַתְּאִין וְכָל אֵינוֹן נִשְׁמַתִּין דְהוּוּ וְכָל דְעִתִּידִין לְמַהוּי וְכָל מְשִׁירֵין דְמִלְאֲכִים וְנְחִית בְּצוּלְמָא דִילְךָ לְקַבְּלָא צְלוּתָא דִילְךָ וְאוּרֵייתָא דִילְךָ. בְּגִין דְמַחְשַׁבְתָּא דִילְךָ לִיחְדָא לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתֵיהּ בְּכָל מְשִׁרֵין דִילֵיהּ עֵילָא וְתַתָּא בְּאוּרֵייתְךָ וּבְצְלוּתְךָ

קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מַחְשַׁבָה טוֹבָה מְצַרְפָּה לְמַעֲשָׂה. וְכְגוּוֹנָא דְאִיהוּ אָמַר אָנְכִי, וְכִלְהוּ אָמְרוּ (שמות כ"ד) נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע, הֲכִי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עֵבִיד לְכָל מְשִׁירֵין דִילֵיהּ דְכִלְהוּ שְׁתַּקִּין וְשְׁמַעִין לְמַלּוּלְךָ, בְּגִין דְרַעוּתְךָ בְּהוֹן לִיחְדָא לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתֵיהּ בְּכָל מְשִׁרֵין דִילֵיהּ

וְכָל מָה דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אַבְטַח לְמַעַבְד לְךָ כְּמָה טְבִין דְלִית לּוֹן סוּף, כְּלָהוּ אָמְרוּ נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע. וּבְגִין דָּא (תהלים ק"ג) בְּרַכּוּ ה' מִלְאֲכֵי גְבוּרֵי כַח עוֹשֵׂי דְבָרוֹ לְשִׁמוּעַ בְּקוֹל דְבָרוֹ, וְאֲתַתְּקַף בְּךָ. דְהָא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתֵיהּ וְכָל מְשִׁירֵין דִילֵיהּ אֲסַתְּכְמוּ לְמַעַבְד כָּל רַעוּתְךָ וְיַתִּיר, מָה דְאִיהוּ כְּתוּב עַל יַדְךָ. וְלֹא נָפִיל מְלָה זַעִירָא מִכְּתִיבַת יַדְךָ דְלֹא אֲתַקִּים

זְכָאָה בָר נִשׁ דְמַאֲרִיהּ חָשִׁיב לִיהּ כְּגוּפִיהּ וְעֵבִיד לִיהּ יְקָרָא כְּדִיוקְנִיהּ לְמַהוּי שְׁקִיל מִלּוּלִין דְפּוּמוֹי בְּאוּרֵייתָא וְצְלוּתָא כְּמַלּוּי בְּטוּרָא דְסִינֵי. וְלִית חַד דְפַתַּח פּוּמוֹי לְקַטְרָגָא לִיהּ אֶלָּא כְּלָהוּ עֲלָאִין וְתַתְּאִין בְּאֲסַכְמוּתָא חֲדָא וּבְרַעוּתָא (חֲדָא): (עד כאן מההשמטות)

רַעִיא מְהִימְנָא אִמַר רַעִיא מְהִימְנָא דּוּכְתִין וְכו' עַד עַל אֲתוּוֹן (נדפס בספר ויקרא דף ט"ז ע"ב)

דְבַר אַחַר (בראשית כח) וַיַּחְלֹם וְהִנֵּה סֹלֶם, רַעִיא מְהִימְנָא, מָה ל' אֲסַתְּלַק עַל כָּל אֲתוּוֹן, הֲכִי אֲתָ עֵתִיד לְאֲסַתְּלַקָּא עַל כָּל בְּרִיין. בְּגִין דְאֲסַתְּלַק לְשִׁמָּא דִיו"ד ה"י וְא"ו ה"י. דְבִיהּ י"י, דְחוּשְׁבְּנִיהּ ל'. דְבִקְדָמִיתָא הָיִיתָ בְּשֵׁם יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, דְאִיהוּ יֵאָא, בִּי"ג מְכִילֵן דְרַחֲמֵי, דְאֵינוֹן אַחַד. כְּעַן תִּסְתַּלַּק בְּאֵל, דְאִיהוּ יֵאָא. דְתַרִּין שְׁמֵהֶן סְהַדִּין, הֲלֹא אֵל אַחַד בְּרָאנוּ. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (מלאכי ב) הֲלֹא אֵב אַחַד לְכַלְנוּ הֲלֹא אֵל אַחַד בְּרָאנוּ

וּבְג' יוּדִין אֵלִין, יְתַקִּים בְּךָ, (ישעיה נב) יְרוּם וְנִשָּׂא וְגִבָּה מְאֹד, בְּמ"ה. דְהֲכִי סְלִיק מְא"ד, לְחֲשַׁבְּוֹן אֲד"ם. וּבְהַפּוּךְ אֲתוּוֹן, מְאֹד הוּא אֲדָם. יְרוּם: בְּאַרְבַּע אַנְפִּין דְאַרְיָה, דְאֵינוֹן (במדבר ו) יְבַרְכֵךְ יְדו"ד. וְנִשָּׂא: בְּאַרְבַּע אַנְפִּין דְשׁוּר, דְאֵינוֹן יֵשָׂא יְדו"ד בְּשִׁמְאֵלָא. וְגִבָּה מְאֹד: יֵאָר יְדו"ד, בְּאַמְצַעִיתָא. וְדָא יוֹד הִי וְאוּ הִי, יֵשָׂא יְדו"ד פְּנִיו אֵלֶיךָ וְיִשֶׁם לְךָ שְׁלוֹם. רַבִּיעָאָה יְדו"ד, וְשִׁמוּ אֶת שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֲנִי אֲבָרְכֶם

מסטרָא דימינא, אַתְקריאַת אָבן. וְכִמָּה אָבְנִין מְפֹלְמִין יְקִירִין אֲשֶׁתְּכַחוּ מִנֶּה, דְּמִנְיֵיהּ מִיָּא דְאֹרִייתָא נְפִקִין. וּבְגִינֵיהוֹן אֲתָמֵר, אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא לְתַלְמִידֵיו כְּשֶׁתִּגִּיעוּ לְאָבְנֵי שֵׁשׁ טְהוֹר אֶל תֵּאמְרוּ מִיָּם מִיָּם שְׂמָא תִּסְתַּכְּנוּ בְּנִפְשָׁכֶם. לֹא תִימְרוּן דְאִינוּן מִיָּם, מִיָּם מְמַשׁ. מְשׁוּם (תְּהִלִּים קא) דּוֹבֵר שְׁקָרִים לֹא יִכּוֹן לְנֹגֵד עֵינָי. דְּאֵלִין מִיָּם, דָּא אֹרִייתָא, דְּאֲתָמֵר בֵּה (מִשְׁלֵי ו) וְתוֹרָה אֹר. וּבְגִין דְּהֵאֵי נְהוֹרָא נְבִיעַ בְּמַבּוּעָא דְמִיָּא, (יִשְׁעִיה נח) אֲשֶׁר לֹא יִכָּזְבוּ מִיָּמֵיו, אֲתָקְרִי מִיָּם.

וּמִסְטְרָא דְשְׂמָאֵלָא, הֵאֵי אָבְן דְאֵיהִי י', אֲתָקְרִי גַחְלַת. וּמִתְמָן עֲשֶׂר סְפִירָן כְּשֶׁלְּהֶבֶת קְשׁוּרָה בְּגַחְלַת. וְאֵית לָהּ ד' גּוּוּנִין, (וְעִשְׂרָה) אִינוּן, יוֹד הָא וְאוּ הָא. יְדו"ד. וְאֵיהִי יָד הַגְּדוּלָּה בִּימִינָא, יָד הַחֲזָקָה בְּשְׂמָאֵלָא, עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, מִתְמָן אֵיהִי יָד רַמָּה, כְּלִיל מִמ"ב גּוּוּנִין

וּבְגִין דְאֵיהִי מִסְטְרָא דִימִינָא אָבְן, וּמִסְטְרָא דְשְׂמָאֵלָא גַחְלַת, בֵּה נָטִיל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נּוֹקְמָא, מִיִּשְׁמַעְאֵל וְאָדוּם, דְאִינוּן אִישִׁין נּוֹכְרָאִין, וּמִיָּם הַזְּדוּנִים. וּמִמָּנָן דְלֵהוֹן סְמָאֵל וְנַחֲשׁ. סְמָאֵל אֲשֶׁא דְגִיְהֵנָם, מְמוּנָה עַל אוּמָה דְעֵשׂוֹ. נַחֲשׁ מְמוּנָה עַל אוּמָה דִיִּשְׁמַעְאֵל, וְאֵיהִי רַבֵּי דְמִמָּנָא עַל מִיָּא

בִּימִינָא דְאֲבֵרָהֶם, דְּדִרְגִיָּה חֲסֵד, נָטִיל נּוֹקְמָא מִיִּשְׁמַעְאֵל, וּמִמָּנָא דִילִיָּה. וּבְשְׂמָאֵלָא דִיִּצְחָק, דְּדִרְגִיָּה פֶּחַד, נָטִיל נּוֹקְמָא מְעֵשׂוֹ, וּמִמָּנָא דִילִיָּה. בְּתֵרִין מְשִׁיחִין, דְאִינוּן חַד מִימִינָא, מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד. וְחַד מְשִׁיחֵי בֶּן יוֹסֵף. וּבְדִרְגָּא דִיעֶקֶב, דְאֵיהִי לְקַבְּלִיָּה, בְּרָזָא (בְּרֵאשִׁית מַח) דְשֶׁכַּל אֶת יָדָיו (כִּי מִנְשָׂא הַבְּכוֹר). אֲרִיָּה לְשְׂמָאֵלָא. שׁוֹר לִימִינָא, דִיִּשְׁמַעְאֵל. בְּגִין דִּיהוּדָה גְּלָה בְעֵשׂוֹ, אֲשֶׁתְּכַח יְמִינָא דְקְדוּשָׁה, עִם שְׂמָאֵלָא דְעֵשׂוֹ. וְשְׂמָאֵלָא דְקְדוּשָׁה עִם יְמִינָא מְסַבָּא דִיִּשְׁמַעְאֵל, (בְּרֵאשִׁית מַט) עַד כִּי יָבֵא שִׁילָה, רַעֲיָא מְהִימָנָא, בְּדִרְגִיָּה תְּפָאֶרֶת יִשְׂרָאֵל, נָטִיל נּוֹקְמָא מְעַרְב רַב

בְּתַלַּת דְרָגִין אֵלִין, יְפִקוּד (נ"א יְפִקוּן) כְּהַנִּים לוֹיִם וְיִשְׂרָאֵלִים, מִן גְּלוּתָא. וּבֵהוֹן נָטִיל נּוֹקְמָא, מְעֵשׂוֹ וְיִשְׁמַעְאֵל וְעַרְב רַב. כְּגוּוּנָא דְעַרְב רַב מְעוּרְבִין בְּעֵשׂוֹ וְיִשְׁמַעְאֵל, הֵכִי יַעֲקֹב מְעוּרְב בְּאֲבֵרָהֶם וְיִצְחָק, עָרוּב דְתִירוּיָהוּ. וְהֵכִי מִתְעַרְב שִׁילָה, עִם מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד וּמְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף, וְיֵהָא שְׁלִשְׁתַּת דְתִירוּיָהוּ, כְּהֵהוּא זְמַנָּא דְחֲזָא בְלַעַם בְּנַבּוּאָה דִילִיָּה, דְהֵכִי מִתְקַשְׁרִי תֵרִין מְשִׁיחִין בְּרַעֲיָא מְהִימָנָא, בְּתַלַּת אֲבָהוֹן, בְּגְלוּתָא בְּתִרְאָה

דף רמ"ז ע"א

פֶּתַח וְאָמַר, (בְּמַדְבָּר כג) לֹא הִבִּיט אֶן בִּיעֶקֶב וְלֹא רָאָה עֵמֶל בְּיִשְׂרָאֵל יִי אֱלֹהֵיו עֲמוֹ וְתִרְוַעַת מֶלֶךְ בּוֹ. וְכִלְאֵי לְקִיָּמָא קָרָא, (יִשְׁעִיה נד) וּבְרַחֲמִים גְּדוּלִים אֶקְבָּצְךָ. בְּהֵהוּא זְמַנָּא מִתְבָּרִין קְלִיפּוֹת, דְהוּוּ מְסַחְרִין לְשִׁכְנִיתָא. מִיָּד אֲתַגְלִיָּא אָבְנָא חֲדָא מִתַּלַּת אָבְנִין, דְאִינוּן סְגוּלָּתָא. דְעִלְיָהוּ אֲתָמֵר, (יַחֲזַקָּאֵל א) וְיֵהִי בְשִׁלְשִׁים שָׁנָה, וְאִינוּן יִי בְרַבִּיעֵי, אָבְנָא רַבִּיעָא. (דף רמ"ז ע"א) בְּחֻמְשָׁה לְחַדֵּשׁ, אָבְנָא חֲמֵשָׁא. לְקַבְּלִיָּהוּ, (שְׂמוּאֵל א יז) וַיִּקַּח דָּוִד חֲמֵשָׁה חֲלוּקֵי אָבְנִים מִן הַנַּחַל. וְאִינוּן לְקַבְּלִיָּהוּ חֲמֵשׁ תֵּיבִין, דְאִינוּן שְׂמַע יִשְׂרָאֵל יְדו"ד אֱלֹהֵינוּ יְדו"ד. (יַחֲזַקָּאֵל א) וְאִנִּי בְּתוֹךְ הַגּוֹלָה, דָּא שְׁכִינְתָּא, בֵּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶחָד. ו' בְּתוֹסַפֶּת וְאִנִּי, הוּא נְהָר, צְדִיק חַי עֲלָמִין. (בְּרֵאשִׁית ב) וְנֶהָר יוֹצֵא מִעַדָּן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן, מֵאֵי עַדָּן. דָּא בִּינָה, נְהָר דְנִפְיָק מִנֶּה, דָּא ו', בֶּן י"ה,

דָּרָגָא דְרַעֲיָא מְהִימְנָא, וְרַעֲיָא מְהִימְנָא, נְפִיק מְאִימָא עֲלָאָה, וְאִתְפָּשֵׁט בְּשִׁית סְפִירָאן עַד צְדִיק, וּמְנִיָּה אֲשֶׁקִי לְגַנְתָּא (דַּעֲדוֹן), דְּאִיְהִי שְׂכִינְתָּא

מֵאִי כַּבֵּ"ר. כ', כְּתָר. ב', בִּינָה. ר', רֵאשִׁית חֲכָמָה. כְּתָר בִּימִינָא, חֲכָמָה בְּשִׂמְלָא, בִּינָה בְּאַמְצְעִיתָא. רָכַב לְעִילָא לְעֵלְת הַעֲלוֹת. י' סְפִירָאן כְּלָהוּ, אִתְכַּלְלוּ בְּנֵהָר, דְּאִיְהוּ אִתְפָּשֵׁט עַד צְדִיק, דְּאִיְהוּ כָל, כְּלִיל כְּלָא. וּבְגִינִיָּה אֹקְמוּהָ, (דְּנִיאל ד) אֵילָנָא רַבָּא וְתַקִּיף, וּמְזוֹן לְכָלָא בִּיה. מְנִיָּה תַלְיָא כְּלָא. כַּד חָמָא שְׂכִינְתָּא מְגוֹ קְלִיפִין, חָזָא עֲמָה עֶשֶׂר סְפִירָן. (ע"כ רַעֲיָא מְהִימְנָא) (עֵיין (רַכ"ו ע"ב) (ס"א וּבַחְבוּרָא קַדְמָאָה

סְלַת לְמַנְחָה, לְאַעְלָאָה לְהֵאִי סְלַת, קָמִי מְלַכָּא עֲלָאָה לְמַנְחָה. בֵּין תְּרִין דְּרוּעִין

רַעֲיָא מְהִימְנָא (זֶה בָּא אַחֲרֵי דְרוּעִין) וּבַחְבוּרָא קַדְמָאָה, אָמַר רַעֲיָא מְהִימְנָא, מְהֵאִי אֲשֶׁתְּמוּדַע, הֲנִי מִלִּין סְתִימִין אֵינוֹן, וְצָרִיךְ לְמַפְתַּח לֹון קָמִי חֲבַרְיָא, אַבְרָהָם יִצְחָק דְּתַקִּינוּ שְׁחָרִית וּמַנְחָה, אִתְמַר עֲלֵיהוּ, (יִשְׁעִיָּה מַח) אָף יָדִי יִסְדָּה אָרֶץ, דָּא יִצְחָק. וַיִּמְנִי טַפְחָה שְׁמַיִם, דָּא אַבְרָהָם. דְּדַרְגִּין דְּלֵהוֹן חֲסָד וּפְחָד. דְּאִתְמַר עֲלֵיהוּ (יִשְׁעִיָּה סב) נִשְׁבַּע יי בִּימִינוּ, וּבְזָרוּעַ עֲזוֹ, אֵינוֹן תְּרִין דְּרוּעִין דְּמְלַכָּא, דְּאִיְהוּ יְדוֹ"ד, עֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא. סְלַת דִּילִיָּה, דָּא שְׂכִינְתָּא תַתְּאָה, נְהוּרָא דִּילִיָּה, סְלַת נְקִיָּה מְסֻטְרוּי בְּלָא פְּגִימוּ דְחֲשׂוּכָא, וּבְלָא תַעְרוּבַת חֲשׂוּכָא כְּלָל. דְּהִכִּי אֵינוֹן חֲשׂוּכִין עִם נְהוּרִין, כְּבָר קָדָם מוֹץ וְתַבָּן

וּבַחְבוּיָהוֹן דִּישְׂרָאֵל, מִתְעַרְבִין חֲשׂוּכִין בְּנְהוּרִין, וּכְגוֹנוֹנָא דְדָשׁ בַּר נֶשׁ תְּבוּאָה, וּלְבַתֵּר אִיְהוּ בּוֹרֵר לֵה, כְּבוֹרֵר אוֹכֵל מִתּוֹךְ פְּסוּלַת. כֵּן יִשְׂרָאֵל, צָרִיךְ לְמַעַבְד בְּרוּחִיָּהוֹן, כַּד אִתְעַרְב בְּהוֹן חֲשׂוּכִין. וְרָזָא דְמַלְאָה, (תְּהֵלִים נָא) זְבַחִי אֱלֹהִים רוּחַ נְשִׁבְרָה וְגו'. דְּבַהֲכִי אִתְבַּר חֲשׂוּכָא, דְּאִיְהוּ יִצְר הָרַע, דְּמַכְסִי עַל רוּחָא, כְּמוֹץ דְּמַכְסָה עַל חֲטָה. אוֹ כְּעֵנָן, דְּמַכְסָה עַל שְׁמַשָּׁא, וְלֹא מְנַח לִיָּה לְאַנְהָרָא

וּבְזַמְנִין דְּחֲשֵׁךְ, דְּאִיְהוּ יִצְר הָרַע, מַכְסָה עַל יִצְר הַטּוֹב, דְּאִיְהוּ אוֹר. אִיְהוּ כְּמָאן דְּתַפִּיס בְּבֵית הָאֲסוּרִין דִּיצְר הָרַע. וְאוּף הִכִּי, כַּד יִצְר הַטּוֹב אִיְהוּ תַפִּיס בְּרִשׁוֹ דִּיצְר הָרַע, הִכִּי אֵינוֹן תַּפִּיסִין חִיילִין דִּיצְר הַטּוֹב, בְּרִשׁוֹ דְּחִיילִין דִּיצְר הָרַע. וּבְזַמְנָא דִּיתְבַּר בַּר נֶשׁ רוּחִיָּה, בְּכָל אַבְרִין דִּילִיָּה, קָדָם יְדוֹ"ד, מַה כְּתִיב. (יִשְׁעִיָּה מַט) לֵאמֹר לְאֲסוּרִים צֵאוּ וּלְאֲשֶׁר בַּחֲשֵׁךְ הִגְלוּ

אַבְל שְׂכִינְתָּא אִיְהִי סְלַת נְקִיָּה, דְּלִית חֲשׂוּכָא וְקַבְלָא יָכִיל לְאַתְעַרְבָּא בֵּה. אִיְהִי כְּגַפּוֹן, דְּלֹא מְקַבְלָא הֲרַכְבָּה מִמִּין אַחְרָא, דְּלֹאוּ אִיְהִי מִינָה. וְהֵאִי סְלַת בֵּין (דְּרוּעִי מְלַכָּא אִיְהִי יְתְבָא, בְּלוּלָה בְּשִׁמּוֹן כְּתִית. (ע"כ רַעֲיָא מְהִימְנָא

וּבַחְבוּרָא קַדְמָאָה) בְּלוּלָה בְּשִׁמּוֹן כְּתִית, בְּשִׁמּוֹן, בְּהֵהוּא שְׁמֹן דְּנִגִיד וְנִפְיָק) מְלַעֲיָלָא. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, יָאוּת אֲמַרְת. אַבְל מֵאִי כְּתִית. אֲלָא רָזָא עֲלָאָה אִיְהוּ. דְּכִיּוֹן דְּאִיְהוּ שְׁמֹן, מֵאִי כְּתִית. אֲלָא רָמְזָה הוּא דְקָא רָמִיז לְשְׁמַשָּׁא בְּנוֹקְבָא, לְאַנְגָּדָא לְגַבְהָ שְׁמֹן כְּתִית כְּדָקָא יָאוּת לֵה, לֹא הוּי אֲלָא כְּתִית (ס"א) אֲלָא רָזָא עֲלָאָה הוּא, דְקָא רָמִיז לְאַנְגָּדָא לְגַבְהָ שְׁמֹן כְּתִית כְּדָקָא יָאוּת לֵה), לְאַפְקָא מְזִיתִים, דְּאֵינוֹן שְׁיִיפִין דְּגוּפָא, וְלֹא מְשַׁכָּא הֵהוּא נְגִידוֹ מְלַעֲיָלָא, בְּכָל (שְׁיִיפָא וְשְׁיִיפָא. (לֹא הוּי אֲלָא כְּתִית

דף רמ"ז ע"ב

וְצָדִיק אִיהוּ דְכָתִישׁ (דף רמ"ז ע"ב) כְּתִישׁוֹן, וְאִפִּיק מְכַל אֵינוֹן שִׁיפִין עֲלָאִין, דְּאֵינוֹן זִיתִין קְדִישׁוֹן, מְשַׁח רְבוּ בְּתִיאֹבְתָא שְׁלִים, לְגַבֵּי נֹקְבִיָּה. וְאִי לֹא כְּתִישׁ, לֹא יִפּוֹק הֵהוּא מְשַׁח, אֲלֵא בְּלֹא תִיאֹבְתָא דְשִׁיפִין, וְהֵהוּא נְגִידוֹ, לֹא אֲתַהֲנִי מְנִיָּה נֹקְבָא, וְלֹא הוּי כְּדָקָא יְאוּת, עַד דְּתַהֲא בְּלוּלָה מְנִיָּה מְכַל שִׁיפִין. (וְעַל דָּא בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כְּתִית, לְאֲתַהֲנָא וְלְאֲתַזְנָא מְנִיָּה. (אמר רעיא מהימנא

רעיא מהימנא (שייך לקמן סוף ע"ג (נ"ל דצ"ל ע"ב)) אָמַר רַעִיא מְהִימְנָא, בּוּצִינָא קְדִישָׁא, כְּמָה מְתִיקִין מִיֶּלֶךְ, וְדָאִי אֲתַמַּר הֶכָא, בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כְּתִית. וְאֲתַמַּר הֶתֶם, בְּאוּרִייתָא דְבַעַל פֶּה, בְּלוּלָה בְּמַקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בְּתַלְמוּד. וְעוּד אֵית רְזָא תְנִינָא, בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כְּתִית. וְדָאִי לֹא אֲוִרִיתָא אִיהִי בְּלוּלָה. אֲלֵא לְמָאן דְּסָבִיל כְּמָה מְכַתְּשִׁין בְּגִינָה. כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ מְאִרֵי מְתַנִּיתִין, דְּלִית אוּרִיתָא מְתַקִּימָת, אֲלֵא בְּמִי שְׁמַמִּית גְּרַמִּיהָ עֲלָה. וְעוּד אָמְרוּ, בְּזִמְנָן שְׁאֲתַה מְכַתַּת רְגֵלֶיךָ מִמְּדִינָה לְמְדִינָה, תִּזְכֶּה לְרֹאוֹת פְּנֵי שְׂכִינָה.

וְעוּד בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כְּתִית, דָּא הוּא דְמְקִיִּים פֶּת בְּמַלַּח תֹּאכַל, (יחזקאל ד') וּמִים בְּמִשׁוּרָה תִשְׁתֶּה. וְעוּד בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כְּתִית, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (ישעיה נג) וְהוּא מְחֹלֵל מִפְּשַׁעֵינוּ מְדוּכָא מְעוֹנוֹתֵינוּ. וְעוּד בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כְּתִית, דָּא צָדִיק חֵי עֲלָמִין, דְּנָגִיד טְפִין קְדִישׁוֹן, דְּאֵינוֹן פִּירוּרִין כְּזִיתִים, מְמוּחָא עֲלָה, דְּאֵינוֹן חַד עֲשְׂרוֹן לְקַבֵּל י'. וְשְׁנֵי עֲשְׂרוֹנִים, י' י'. וְשְׁלֹשָׁה עֲשְׂרוֹנִים לְפָר, י' י' י'. וְאֵינוֹן עֲשְׂרוֹן לְכַבֵּשׁ, וּב' עֲשְׂרוֹנִים לְאֵיל, וְשְׁלֹשָׁה עֲשְׂרוֹנִים לְפָר.

וְרְזָא דְמִלָּה אָמְרוּ בְּתַעֲנִיּוֹת, אֵין טְפָה יוֹרְדַת מְלַמְעָה, שְׁאִין עוֹלִין כְּנַגְדָּה טְפִיִּים. וְאֵינוֹן בְּרְזָא דָּא ג' וּרְמִיזוּ דִילְהוֹן לְקַבֵּל תְּלַת מוּחִין. חַד מוּחַ הַזְכָּרוֹן. תְּנִינָא מוּחַ הַמְּחֻשְׁבָּה. תְּלִיתָא מוּחַ הַדְּמִיוֹן. הַדְּמִיוֹן וְהַזְכָּרוֹן סְלֻקִין מִן לְבָא הַמְּחֻשְׁבִּית נַחְתָּא עַל לְבָא וּמְקַבְּלִין לָהּ עֲלִיָּהוּ כְּמַלְכָּא בְּגִין דְּהֵאִי אָדָם דְּאִיהוּ מְחֻשְׁבָּה דְרַכִּיב וְשְׁלִיט עַל חֵיוָא תְּלִיתָא וְנַחֲתִית עֲלָה לְגַבֵּי תְרִין חֵיוֹן וּפְתַחֲחִין גְּדַפְיָהוּ לְקַבְּלָא לָהּ כְּגוֹן חוֹלָם עַל צִירֵי אֲתַעֲבִיד סְגוּלְתָא וְדָא כְּתִיר עֲלִיוֹן עַל חֻכְמָה וּבִינָה.

עֲשְׂרוֹן וְשְׁנֵי עֲשְׂרוֹנִים, רְמִיזוֹן לְתַלְתַּת חֵיוֹן דְּמַרְכְּבַתָּא עֲלָה. דְּאֵינוֹן: גְּדוּלָה, גְּבוּרָה, תְּפָאֲרַת. שְׁלֹשָׁה עֲשְׂרוֹנִין, רְמִיזוֹן: לְנֶצַח, הוֹד, יְסוּד. מְרַכְּבַת הַמְּשֻׁנָּה. רְבִיעִית הַהִין: דָּא מְלַכּוֹת קְדִישָׁא, ה' רְבִיעָאָה מִן שֵׁם יְדוּ"ד. דְּאִיהוּ אַרְבַּע (אֲנָפִי אָדָם. (ע"כ רעיא מהימנא

רְבִיעִית הַהִין, רְגֵלָא רְבִיעָאָה לְכַרְסֵיָא עֲלָה, וְאִיהוּ עוֹלָה תְּמִיד לְגַבֵּיהָ בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא, עַד מְחֻשְׁבַּתָּא עֲלָה, דְּלִית לָהּ סוּף. וּבְגִין דָּא, עוֹלָה קָא אֲתִיָּא עַל הַרְהוּר הַלֵּב.

רעיא מהימנא וּבְחֻבּוּרָא קְדַמָּאָה אָמַר, רַעִיא מְהִימְנָא, הֵיא תְּגָא דְזֹרְקָא, אִיהִי יוֹד, רְבִיעִית. אוּף הַכִּי בְּחִיָּה דְשְׁמָה אָדָם, דְּאַרְבַּע אֲנָפִין דִּילִיָּה דְאֵינוֹן יְדוּ"ד, מְקַף שׁוּפְרָ הוֹלֵךְ סְגוּלְתָא. תְּלַת חֵיוֹן, דְּאֵינוֹן תְּרִיסַר שְׁבַטִין. (ע"כ רעיא מהימנא)

וּבְחֻבּוּרָא קְדַמָּאָה, עוֹלַת תְּמִיד, אִיהִי רְגֵל רְבִיעָאָה לְכַרְסֵיָא עֲלָה, דָּא עוֹלָה תְּמִיד בְּכָל יוֹם, מְאֵינוֹן יוֹמִין שִׁית דְּבְרָאֲשִׁית. בְּשַׁבַּת עַל חַד תְּרִין, בְּגִין דִּיתוּסַף בָּהּ נְהִירוֹ וְשְׁלִימָא כְּדָקָא יְאוּת, וְהָא אֲתַמַּר

רעיא מהימנא אמר רעיא מהימנא, מלכו. בשית ספירן איהי עולה תמיד לגבי ו', דאחיד בהון. בן ז"ה, גניז בבניה. ובאן ספירה מאינון שית סליקת לגביה. ביומא תליתאה, דאקרי תפארת. דביום השבת אתוסף עמיה נפש יתירה, דאיהי בינה. ה' עלאה. י' אות בשבת, חכמה עלאה. מלך מעוטר בכתר, ובגין דא, בתפלת מוסף כתר יתנו לך.

ובראשי חדשיכם, וכי כמה רישין אית לה לסיהרא. אלא אינון תרין נקודין, כגוונא דא נקודה תתאה סיהרא, תרין רישין דילה, תרין נקודין דאינון עלה, סגול. בקדמיתא הוה כתר עלי תרי מלכין כגוונא דא, והות סגולתא. ולבתר דאמרת אי אפשר לשני מלכים להשתמש בכתר אחד, אמר ליה הקדוש ברוך הוא, לכי ומעטי את עצמך. ונחיתת לרגלוי דתרין מלכים, כגוונא דא והיינו סגול, מה דהות סגולתא, אתהדרת סגול.

ורזא דמלה, לקבל תרין נקודין, דאינון תרין מלכים, קא רמיז פרים בני בקר שנים, ולקבל נקודה עטרה על רישיהו, אמר, ואיל אחד, כמו כתר אחד. בתר דאמרת אי אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד, אזעירת גרמה אוף הכי, ושעיר עזים אחד לחטאת. איל דיצחק, אתהדר שעיר. אתהפך מרחמי לדינא, ואתזעיר.

ובגין דא שעיר עזים אחד לחטאת, ולא אמר לעולה, למהוי כתר. ומנלן דאית ירידה בחטאת, שנאמר (ויקרא ט) וירד מעשות החטאת. ואמאי שתף עולה עם חטאת בירידה. אלא לאולפא, דעולה הות בקדמיתא מדת הרחמים, ולבתר אתהפכת לדינא בירידה, ואתקריאת חטאת, וכלא חד.

דף רמ"ח ע"א

ובגין דא, הביאו עלי (דף רמ"ח ע"א) כפרה, עלי הות סיהרא כתר ודאי, כגוונא דא ולבתר אתמעטת, ונחתת לרגלין דילה, כגוונא דא ובזמנא דא הביאו עלי כפרה, איתמר בה, (ויקרא ו) היא העולה, סליקת מרגלוי. דאתמר בה, (ישעיה סו) והארץ הדום רגלי. למימר בה, השמים כסאי. והאי איהו רזא, (שמואל ב כג) צדיק מושל יראת אלהים. דמהפך דינא לרחמי. ורזא דמלה, (תהלים קיח) אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה. כגוונא דא, דוד". ידוד.

ועוד, כבש א' ושני כבשים בני שנה תמימים, לקבל תלת ספירן. שבעה כבשים בני שנה, לקבל שבע ספירן. שבעה כבשים, אינון ז' יומין דסיהרא. בני שנה, בנוי דסיהרא, דאקרי שנה. דאיהי חדא מאינון שנים קדמוניות. ((ע"כ רעיא מהימנא

ובראשי חדשיכם וגו'. וכי כמה ראשין אינון לסיהרא. והא לית רישא לסיהרא, אלא שמשא, דאיהו רישא לגבה. אלא ראשי תרין בכל ירחא וירחא. ואינון יעקב ויוסף, דמתחדתי על סיהרא. ועל דא בעו לחדתא לה.

פריס בני בקר שנים, אלן אינון דאמרה סיהרא, דהיך ישתמשון בה כחדא, ואזעירת גרמה תחותיהו. ואיל אחד, דא איל דיצחק. וכי אברהם לאן אזיל. אלא בגין דאתער תמן עשו, אתכניש אברהם, דלא יחמי ליה, ומאן איהו שעיר דראש חדש. (תרי נוסחי) ובגין דזמין לאתערא תמן עשו דאיהו שעיר אתכניש אברהם, ולא אשתכח תמן, יצחק, אשתכח תמן, דרחימו דילה.

לְגַבִּיהָ, כַּחֲמֵרָא עַל דּוֹרְדֵייהָ. יַעֲקֹב אֲשֶׁתְּכַח תַּמּוֹן, לְתַבְרָא אֲנָפוּי. יוֹסֵף דָּאִיהוּ
שׁוֹר (ס"א שטון) דִּילֵיהָ, לְגַבִּי רַחֵל.

רַעִיא מֵהִימְנָא אֲמַר רַעִיא מֵהִימְנָא, וְדַאי בְּנֵי שָׁנָה אֲתַקְרִיאוּ עַל שֵׁם חַמָּה,
(נ"א מלכות) אִימָא קְדִישָׁא, דְּאֲתַמַּר בֵּהּ פְּנֵי מִשָּׁה כְּפַנֵּי חַמָּה. (ס"א סיהרא
דַּאקְרִי שָׁנָה דַּאִית בֵּהּ שַׁנ"ה יוֹמִין, כַּחוֹשְׁבֹן) שָׁנָה אִית בֵּהּ שַׁס"ה יוֹמִין,
כַּחוֹשְׁבֹן שַׁס"ה לֹא תַעֲשֶׂה. וְאִיהוּ עַל דָּא לְשַׁמְאֵלָא. אִימָא עֲלָאָה, סִיְהָרָא
בִּימִינָא. אֲסוּרָה בְּרַתָּא לְאַבָּא דָּאִיהוּ לִימִינָא חֲסֵד. וְאִיהִי כְּלִילָא מֵרַמ"ח
פְּקוּדִין. אֲשֶׁתְּכַח ו' עִם אִימָא לְשַׁמְאֵלָא. בְּרַתָּא עִם אַבָּא לִימִינָא דְחֲסֵד. (וְאִיהִי
כְּלִילָא מֵרַמ"ח פְּקוּדִין. אֲשֶׁתְּכַח ו' עִם אִימָא, בְּרַתָּא עִם אַבָּא לִימִינָא) וְרִזָּא
דְּמֵלָה, (מִשְׁלִי ג) בְּחֲכֵמָה יֶסֶד אָרְץ. חֲכֵמָה אַבָּא. אָרְץ בְּרַתָּא. כּוֹנֵן שָׁמַיִם דָּאִיהוּ
בְּרָא, עִם אִימָא דָּאִיהוּ תְּבוּנָה, וְהֵאִי אִיהוּ יַדְד"ו, הַיּוֹת בְּאֲמָצַע

וְעוֹד וְשַׁעִיר עֲזִים אֶחָד, תַּרְיִן שַׁעִירִין אֵינּוֹן, דְּאֲתַמַּר עֲלֵיהּוּ (וִיקְרָא טז) וְלִקַּח
אֶת שְׁנֵי הַשַּׁעִירִים וְגו' גּוֹרֵל אֶחָד לִי וְגוֹרֵל אֶחָד לְעֲזָאזֵל. שַׁעִיר לִי, בְּגִין
מִיעוּט סִיְהָרָא, וְאִיהוּ שַׁעִיר אֶחָד לִידוֹ"ד לְחֲטָאתָא. אֶחָד: מִסְטָרָא דִּיחֻדָּא. אֲבָל
שַׁעִיר דְּעֲזָאזֵל, לֹא כְּתִיב בֵּיהּ אֶחָד, לֹא קֶרְבָּן, וְלֹא אִשָּׁה, וְלֹא עוֹלָה. אֲלָא
וְשַׁלַּח בְּיַד אִישׁ עֵתִי הַמְדַבֵּרָה. וְשַׁלַּח, כְּדָאֲמַר יַעֲקֹב (בְּרַאשִׁית לב) מִנְחָה הִיא
שְׁלוּחָה לְאֲדָנִי לַעֲשׂוֹ. אוּף הֵכִי שׁוֹחֵד, לְתַבְרָא רוּגְזָא דְּסַמְא"ל, דְּלֹא יִתְקַרֵּב
לְמַקְדָּשָׁא לְקַטְרָגָא

לְכַלְבָּא דָּאִיהוּ רַעֲב, וּמֵאֵן דְּבַעֵי דְּלֹא נְשִׁיךְ לֵיהָ, יְהִיב לֵיהָ בְּשַׂרָא לְמִיכָל, אוּ
נְהֵמָא, וְיִשְׁקִי לֵיהָ מֵיָא. וְרִזָּא דְּמֵלָה, (מִשְׁלִי כה) אִם רַעֲב שׁוֹנֵאֲךָ הָאֲכִילָהּוּ לְחֵם
וְגו'. וּבְדָא יִתְהַדֵּר רַחֲמֵי דְּבַר נֶשׁ, דְּלֹא דִּי דְּלֹא נְשִׁיךְ לֵיהָ בְּכַמָּה יְסוּרִין, אֲלָא
אֲתַהֲדֵר לְמַהוּי לֵיהָ סַנִּיגוּרָא, וְאֲתַהֲדֵר רַחֲמֵי

דף רמ"ח ע"ב

וְאִמָּי הוּוּ שְׁלַחִין לֵיהָ בְּיַד אִישׁ עֵתִי, פְּגִים. בְּגִין דְּסַטְרִין אַחֲרָנִין כְּלָהּוּ מֵאֲרִי
מוֹמִין, וְאֲתַקְרִיאוּ שַׁעִירִים, דְּכְתִיב, (יִשְׁעִיָה יג) וְשַׁעִירִים יִרְקְדוּ שָׁם. וְאֲתַמַּר
בְּהוֹן, (וִיקְרָא יז) וְלֹא יִזְבְּחוּ עוֹד אֶת זְבַחֵיהֶם לְשַׁעִירִים. דְּעֲלִיָּהּוּ אֲתַמַּר,
(דְּבָרִים לב) יִזְבְּחוּ לְשֹׁדִים לֹא אֱלוֹהִים. וּבְשַׁעִיר דָּא, אֲתַפְרֵשׁ מִכְּלָא, וְנוֹשָׂא כָּל
חוּבִין דִּישְׂרָאֵל עֲלֵיהָ, כְּמָה דְּאֲתָּ אֲמַר, (וִיקְרָא טז) וְנִשְׂא הַשַּׁעִיר עָלָיו אֶת כָּל
עֲוֹנוֹתָם. וְעוֹד, בְּתַר דְּנָטִיל אִיהוּ וְנִשְׂא. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוּ נֹשֵׂא עוֹן. (שְׁמוֹת
לד) מֵאִי בֵּין נֹשֵׂא לְנִשְׂא. נִשְׂא: מְטוּלָא. נֹשֵׂא: סְלִיקוּ דְּמְטוּלָא. (וּבַחְבוּרָא
קְדַמָּא) (ע"כ רע"מ

וְשַׁלְשָׁה עֲשָׂרוֹנִים, תְּלַת דְּרָגִין קְדַמָּאִין דִּילָהּ, דְּכָל חַד וְחַד עֲשָׂר, כְּגוֹנוֹנָא
דְּלַעֲלֵילָא עֲשָׂרוֹנִים, חַד מְעַשְׂרָה. וְשַׁעִיר חֲטָאת אֶחָד, אִמָּאִי אַקְרִי חֲטָאתָא. בְּגִין
דָּאִיהוּ חֲטָאתָא, וּמִסְטָרָא דְּחֲטָאתָא הוּוּ. אֲמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְהָא כְּתִיב לִי. (דף
רמ"ח ע"ב) אֲלָא לִי אֲתַקְרִיב וְדַאי, דְּכְתִיב לְכַפֵּר. לְתַבְרָא אֲנָפוּי, וְכֹלָא
יִתְקַרֵּב לְמַקְדָּשָׁא, אֲלָא יְהִי חוּלְקָא חֲדָא לְסַמְאֵל, וְאֲכִיל לֵיהָ, וְלֹא אֶחָד
בְּשַׂרָא קֶרְבָּנִין. וְדָא אִיהוּ לְחוּדֵיהָ, דְּלֹא אֲשֶׁתְּתַף אַחֲרָא עֲמִיהָ לְמִיכָל בֵּיהָ

אִיהוּ אֲתַהֲנִי בְּגוֹ סְעוּדָתָא דְּמַלְכָּא בְּחוּלְקָא דָּא, וְעַל דָּא חֲדִי, וְאֲתַפְרֵשׁ
מִישְׂרָאֵל, וְלֹא מְקַטְרָגָא עֲלֵיהּוּ. וְאִי לֹאוּ דְּהוּוּ מִיעוּטָא דְּסִיְהָרָא, לֹא הוּוּ יְהִיב
לֵיהָ בְּסְעוּדָתָא דְּמַלְכָּא כְּלוּם. וְכִי בְּמִיעוּטָא דְּסִיְהָרָא מֵאִי קָא עֲבִיד. אֲלָא בְּגִין

דְּקָרִיב וַיִּנְיֵק, וְנָטִיל חֵילָא לְעַמִּיהָ, מִגּוֹ סֶטֶר שְׁמַאלָא דְסִיְהָרָא, וְאֶתְתַּקֵּף בֵּיהּ.
וּבְשַׁעִיר דָּא אֶתְפָּרֵשׁ מִכְּלָא, וְאֶתְהַנִּי בְּהַאי. וּבְגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲזַעִיר לָהּ
לְסִיְהָרָא, מְקָרְבִין לִיהּ לְהַאי שַׁעִיר, בְּגִין דִּיתְפָּרֵשׁ מִנָּה, וְלֹא יִתְקָרִיב לְמִקְדָּשָׁא.
וְעַל דָּא תְּנִינוּ, הִבִּיאוּ עָלַי כְּפָרָה. עָלַי: בְּגִינִי, דְּאֲזַעִירָת לָהּ, בְּגִין סַבַּת דִּילִי
אֶתּוֹן צְרִיכִין דָּא

רַעִיא מֵהִימְנָא (גַּם זֶה רַעִיא מֵהִימְנָא) (בַּמְדַּבֵּר כ"ח) וּבְרָאשֵׁי חֲדָשִׁיכֶם, אֵינוֹן
יַעֲקֹב וַיֹּסֵף. (בְּרֵאשִׁית לז) אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף, דְּמַחֲדָּתֵי עַל סִיְהָרָא.
אֲשַׁכְּחָנָא בְּסַפְרָא דְחֲנוּךְ דְּאָמַר, כְּמָה דְּבְרָאשׁ חֲדָשׁ, דְּאֶתְדַּכִּיאַת סִיְהָרָא
לְאֶתְקָרְבָא בְּבַעֲלָהּ, אֲצַטְרִיךְ לְמִיָּהֵב לְסֶטְרָא אַחְרָא חוֹלְקָא חֲדָא, בְּהֵהוּא זִינָא
דִּילָהּ. אוּף הֲכִי נָמִי אֲצַטְרִיכַת לְאֶתְתָּא, בְּשַׁעֲתָא דְּאֶתְדַּכִּיאַת לְאֶתְקָרְבָא
בְּבַעֲלָהּ, לְמִיָּהֵב חוֹלְקָא חֲדָא לְסֶטְרָא אַחְרָא, בְּהֵהוּא זִינָא דִּילָהּ.

וּמֵאֵן אִיהוּ. הֵהוּא חוֹלְקָא טוּפְרָהָא בְּטוּפָא דְלֵהוֹן. וְזַעִיר מְרִישׁ דְּשַׁעֲרָא, בְּגִין
דְּבַעִי לְאֶסְרָקָא רִישָׁא, וְלֹאֲכַרְכָּא לֹון דָּא בְּדָא, וְלֹא יִזִּיל אֲבַתְרָה הֵהוּא סֶטְרָא
בִּישָׁא, לְאֶבְאָשָׁא לָהּ, וְאֶתְפָּרֵשׁ מִנָּה בְּכָל סֶטְרִין. וּמָה תַּעֲבִיד, מֵהֵהוּא שַׁעֲרָא
וְטוּפְרִין. לְבַתֵּר דְּתַכְרִיךְ לֹון כְּחֲדָא, אֲצַטְרִיךְ לְאַנְחָא לֹון בְּאַתֵּר דְּלֹא עֲבָרִין תַּמָּן
בְּנֵי נְשָׂא, אוּ בְּגוֹ חוֹרִין תַּתְּאִין דְּחֲצָרָא, וְתַגְנִיז לֹון תַּמָּן. (וְעוֹד וּבְרֵאשֵׁי
חֲדָשִׁיכֶם אִמְרוּ, שִׁיד כֹּאן)

וְעוֹד וּבְרֵאשֵׁי חֲדָשִׁיכֶם אִמְרוּ רַבְּנֵי דְמִתְנִיתִין, דְּכַד הוּוּ מְקַדְּשִׁין יֶרְחִין עַל פִּי
בֵּית דִּין, הוּוּ מְשִׁיאִין מְשׁוּאוֹת בְּרֵאשֵׁי הַהָרִים, וְהוּוּ אִמְרִין כְּזֵה רָאָה וְקַדְּשׁ.
לְזַמְנִין סִיְהָרָא הוּוּ כְּגוּוֹנָא דָּא הוּוּ מְסַתְּכָלָא לְעִילָא בְּקָרְנָא. וְלְזַמְנִין מְסַתְּכָלָא
לְתַתָּא כְּגוּוֹנָא דָּא לְזַמְנִין מְסַתְּכָלָא לְמַזְרַח כְּגוּוֹנָא דָּא כ לְזַמְנִין לְמַעֲרָב כְּגוּוֹנָא
דָּא לְזַמְנִין לְדָרוֹם וְלְזַמְנִין לְצַפּוֹן וְהַאי אִיהוּ כ אֶסְתַּכְלוּתָהּ דִּילָהּ לְשִׁית סֶטְרִין
דְּכֻלִּיל לֹון תַּפְּאָרַת דָּאִיהוּ ו' גְּדוּלָה גְּבוּרָה תַּפְּאָרַת. נְצַח הוּוּ יְסוּד

נְקוּדָא דְּנָגִיד עָלֶיהָ מְלָגוּ, הִיא חֲכָמָה. וְהִיא חוּט דְּאֶסְחָר עָלֶיהָ, אִיהוּ כְּתָר.
וְהִיא נְקוּדָא אִיהוּ לְזַמְנִין עֶטְרָה, וְלְזַמְנִין כְּסָא, לְמִיתַב עָלֶיהָ, לְזַמְנִין שׁוֹרְפָרְף
לְהָדוֹם רַגְלֵיו

וְאִמְאֵי אֶתְקָרְיַאת לְבָנָה. עַל שֵׁם לְבוֹן הַהֲלָכָה, דָּאִיהִי מְלָגוּ, (תְּהִלִּים מֵה) כָּל
כְּבוֹדָה בֵּת מֶלֶךְ פְּנִימָה. וּבְאֶשָׁא דְּבִינָה דְּנַחֲתִית עָלֶיהָ אִיהִי מִתְּלַבְּנַת. וְרָזָא דְּמָלָה,
(יִשְׁעִיָּה א) אִם יִהְיוּ חֲטָאִיכֶם כְּשָׁנִים כְּשֶׁלֶּג יִלְבִּינוּ. וּמֵאִי דְּהוֹת אֲדָנִי דִּינָא,
סוּמְקָא בְּגְבוּרָה, דְּתַמָּן בִּינָה. אֶתְלַבְּנַת מְסַטְרָא דְּחֶסֶד, דְּתַמָּן חֲכָמָה, וְאֶתְהַדְרַת
יְדוּד.

וּמָה גְרִים לְאֶתְהַפְּכָא מְדִינָא לְרַחֲמֵי צְדִיקִים גְּמוּרִים דְּסִיְהָרָא מְסַטְרָא דְּעַץ
הַדְּעַת טוֹב וְרַע, אִיהִי קְלִיפָא דִּילִיָּה חֲשׁוּכָא, אִם בְּהֶרֶת שְׁחוּרָה, הִיא יִצְר הָרַע,
שְׁפָחָה. (וִיקְרָא יג) וְשִׁפְלָה אֵינְנָה וְהִיא כְּהָהּ, וְלִית לָהּ מְדִילָהּ, אֵלֶּא הֵהוּא חוּט
דְּנִהִיר בְּהָ, דָּאִיהוּ לֵוִיָּה לָהּ בְּלִילִיא, דָּאִיהִי גְלוּתָא. וְאֶתְעֵבֵר מִנָּה בִּימְמָא, דָּאִיהוּ
עֲלָמָא דְּאֶתִי, דְּבִיָּה (מְלֹאכִי ג) וְזִרְחָה לְכֶם יִרְאִי שְׁמֵי שְׁמֵשׁ צְדָקָה וּמְרָפָא
בְּכַנְפֵיהָ

דף רמ"ט ע"א

אֲבָל סִיְהָרָא דְּעַץ הַחַיִּים, הֵהוּא נְקוּדָה דְּלָגוּ מִנָּה, אִיהִי כְּמַבּוּעָא דְּלִית לִיהּ
פְּסָק, דְּכְתִיב בְּהָ, (יִשְׁעִיָּה נח) וְכַמוּצָא מִים אֲשֶׁר לֹא יִכְזָבוּ מִימֵיו. וְאֶתְקָרְיַאת

אֵילַת אֲהָבִים מְסֻרָא דְחָסֵד, דְּהֵינּוּ (ירמיה לא) אֲהַבַת עוֹלָם אֲהַבְתִּיךָ עַל כֵּן מְשַׁכְּתִיךָ חָסֵד. וְתַרְיָן קַרְנֵי אֵית לָהּ מִן נְהוּרָא, כְּגוֹוְנָא דָא לְזַמְנֵינָא הָאחַת גְּבוּהָ (מִן הַשְּׁנִית כְּגוֹוְנָא דָא: לְזַמְנֵינָא קַרְנֵי אֵינוֹן שׁוּיָן. (ע"כ רעיא מהימנא

דף רמ"ט ע"א) רעיא מהימנא אמר רעיא מהימנא בההוא זמנא אלן מארי) חכמתא וכו' עד אתעבר נחש מעלמא (נדפס בפרשת אחרי מות דף ס"ז ע"ב ואחריו נמשך מה שכתוב בסמוך) ואי תימא דלע' תחיל ולב' שנין אולידת, בתר אלף ומאתון, כחושבן רע"ב. הא כתיב (ישעיה סו) בטרם תחיל ילדה. ורזא דמלה, (ישעיה סה) והיה טרם יקראו ואני אענה עוד וגו'. ומאי (ס"א יומא) בטרם. אלא קדם דישתלימו, שבועין ותרין שנין, בתר אלף ומאתון, אינון חבלים דילדה, יתגליין ב' משיחין בעלמא. ובההוא זמנא (תהלים כט) ובהיכלו כלו אומר כבוד, והא אוקמוה (משלי ג) כבוד חכמים ינחלו. בההיא שעתא, אלן מארי תורה יהון נכבדים. אלן דסבילו כמה חבלים וצירין כילדה, והוון מבוזין בין עמי הארץ, יהון נכבדים. ומיד (תהלים כט) יי למבול ישב, לרשיעיא. אין מבול, אלא דינין דמבול. כגוונא דנפתחו (בראשית ז) מעיינות תהום וארובות השמים נפתחו ביומי טופנא, אוף הכא יתערו דנין לגבייהו עילא ותתא, עד דלית סוף ותכלית, וכל בזויין וקלנא, דעבדו אומין עובדי כוכבים ומזלות דעלמא, לשם יהנה ולעמיה, וכמה חרופין דסבילו ישראל מנייהו על שם יי, מכלהו נטיל נוקמא קודשא בריך הוא, ועל דא אתקרי, (נחום א) נוקם יי ונוטר ובעל חמה לגבייהו. ובחדש הראשון, מאן ראשון. דא ניסן. תמן אולידת ההיא חיה, לקיים מה דאוקמוה מארי מתניתין, בניסן נגאלו ובניסן עתידין להגאל. ובי"ד דיליה, (שמות יז) ויאמר פי יד על כס יה, תמן אומי לאעברא מעלמא זרעא דעשו עמלקיים, בההוא זמנא (שמות יב) משכו וקחו לכם צאן למשפחותיכם ושחטו הפסח. משכו: (הושע ז) משך ידו את לוצצים. בההוא זמנא, כה אמר יי לרועים הפושעים ביי. ואומר, (יחזקאל יג) ואל אדמת ישראל לא יבאו. ואלן אינון רועים דענא, פרנסי דרא. ובגין דא אתמר עלייהו, (הושע ב) הנה אנכי מפתיה והולכתיה המדברה. (יחזקאל כ) ונשפטתי אתכם וגו', כאשר נשפטתי את אבותיכם (דקטיל לון במפת השך. (ע"כ רעיא מהימנא) (ר' אלעזר וכו' שהוא בהפך הדף

ובחדש הראשון וגו'. רבי אבא פתח, (תהלים מב) כאיל תערוג על אפיקי מים כן נפשי תערוג אליך אלהים. האי קרא אוקמוה, כתיב הכא איל וכתוב התם אילת בגין דאית דכר ואית נוקבא (ואף על גב דאית דכר ונוקבא, כולא חד. האי איל, איהו אקרי דכר. ואיהו אקרי נוקבא. הדא הוא דכתיב כאיל תערוג (ולא כתיב יערוג. וכלא חד. אילת השחר

מאי אילת השחר. אלא דא איהי חיה חדא רחמנית, דלית בכל חיון דעלמא רחמנית כנותה. בגין דבשעתא דדחיקת לה שעתא, ואצטרביכת למזונא לה ולכל חיון. איהי אזלת למרחיק לארח רחיקא. ואתיאת ואובילת מזונא. ולא בעאת למיכל, עד דתיתי ותתהדר לאתרהא. אמאי. בגין דיתכנשון לגבה שאר חיון, ותחלק לון מההוא מזונא. וכד אתת, מתכנשין לגבה כל שאר חיון, והיא קיימא באמצעיתא, ופלגת לכל חד וחד. וסימן, (משלי לא) ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וגו'. וממה דפליגת לון, איהי שבועה, כאלו אכלה יתיר (מיכלא מכלא. (אימתי פליגת לון

וכד יייתי צפרא דאקרי שחר. יייתי לה חבלים דגלותא. ובגין דא, אתקריאת
אילת השחר. על שם קדרותא דצפרא. דחבלים לה פיולדה. הדא הוא דכתיב,
(ישעיה כו) כמו הרה תקריב ללדת תחיל תזעק בחבליה וגו'. (אמר רעיא
מהימנא בההוא זמנא שייך אחרי זה

אימתי פלגת להון. כד צפרא בעי למיתי. בעוד דאיהי ליליא, וקדרותא סליקת
לאנהרא. כמה דאת אמר, ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וגו'. כיון
דאנהיר צפרא, כלהו שבעין במזונא דילה.

כדון, קלא חדא אתער באמצעיתא דרקיע, קארי בחיל ואמר, קריבין עולו
לדוכתיכון. רחיקין. פוקו. כל חד וחד ליכנש לאתריה דאתחזי ליה. כיון
דאנהיר שמשא, כל חד וחד אתכניש לאתריה. הדא הוא דכתיב, (תהלים קד)
תזרח השמש יאספון וגו'. ואיהי אזלת ביממא, ואתגליא בליליא. ופלגא
בצפרא. ובגין כך אקרי, אילת השחר

דף רמ"ט ע"ב

לבתר אתתקפת כגיבר ואזלת, ואקרי איל. לאן אתר אזלת. אזלת שתין פריסי
מההוא (דף רמ"ט ע"ב) אתר דנפקא, ועאלת לגו טורא דחשוכא. (ומתמן
ארכת מזונא) אזלת בגו ההוא טורא דחשוכא, ארח לרגלה חויה חדא
עקימא, ואזיל לרגלה. ואיהי סלקא מתמן, לגבי טורא דנהורא. כיון דמטת
תמן, זמין לה קודשא בריך הוא חויה אחרא, ונפיק ומקטרגא דא בדא, ואיהי
אשתזיבת. ומתמן נטלת מזונא, ותבת לאתרה, בפלגות ליליא. ומפלגו ליליא,
שריא לפלגא, עד דסליקת קדרותא דצפרא. כיון דאנהיר יממא, אזלת, ולא
אתחזיאת, כמה דאתמר

ובשעתא דעלמא אצטריך למטרא, מתכנשין לגבה כל שאר חיון, והיא סליקת
לריש טורא רמאה, ואתעטפת רישהא בין ברכהא, וגעת גועה בתר גועה,
וקודשא בריך הוא שמע קלה, ואתמלי רחמין, וחס על עלמא. והיא נחתת
מריש טורא, ורהטת, וטמירת גרמהא. וכל שאר חיותא אבתרהא רהטין, ולא
משכחין לה. הדא הוא דכתיב, (תהלים מב) כאיל תערוג על אפיקי מים. מאי
על אפיקי מים. על אפיקי מים מהנהו דאתיבשו, ועלמא צחי על מיא, כדון
תערוג.

בשעתא דאתעברת, אסתימת, כיון דמטא זמנא למילד, געאת ורמאת קליו,
קלא בתר קלא, עד שבעין קליו, כחושבן תיבין (תהלים כ) דיענך יי ביום צרה,
דאיהי שירתא דעוברתא דא. וקודשא בריך הוא שמע לה, וזמין לגבה. כדון
אפיק חד חויה רברבא, מגו טורי חשוך ואתי בין טורין, פומיה מלחכא
בעפרא, מטי עד האי איל, ואתי ונשיך לה בההוא אתר, תרי זמני

זמנא קדמאה נפיק דמא, ואיהי לחיך. זמנא תניינא, נפיק מייא ושתו כל אינון
בעירן די בטורייא, ואתפתחת ואולידת. וסימנך (במדבר כ) ויך את הסלע
במטהו פעמים. וכתיב ותשת העדה ובעירם

בההוא זמנא דקודשא בריך הוא חס עלה על (ס"א עובדא) עוברתא דנחש
(ס"א דחיה) דא. מה כתיב, (תהלים כט) קול יי יחולל אילות ויחשוף יערות
וגו', קול יי יחולל אילות, אינון חבלין וצירין, לאתערא אינון שבעין קליו. מיד
ויחשוף יערות, לאעברא (נ"א לאתערא) ההוא נחש, ולאנתגלייא ההיא חיה

בִּינְיָהוּ לְמִיחָךְ. וּבְהִיכְלוֹ, מֵאֵי וּבְהִיכְלוֹ. בְּהִיכְלוֹ דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כָּל אֵינוֹן
 אֶכְלוּסִין, פְּתִיחִין וְאִמְרִין כְּבוֹד. מֵאֵי כְבוֹד. (יחזקאל ג) בְּרוּךְ כְּבוֹד יי מִמְקוֹמוֹ.
 (במדבר כ"ח) וּבַחֲדָשׁ הָרֵאשׁוֹן, מֵאֵן חֲדָשׁ הָרֵאשׁוֹן. דָּא אִיהוּ חֲדָשׁ, דְּהֵאֵי חִיָּה
 אֲתַגְלִיָּיא בִּיהַ וְאֲתַתְּקַפְתָּ בִּיהַ, וְנִפְקָא לְעֵלְמָא בְּאַרְבַּעַה עָשָׂר יוֹם. בְּאַרְבַּעַה
 עָשָׂר, אֵלִין שְׁאָר חִיּוּתָא, דְּאֵינוֹן י' י' לְכָל סֵטֶר, בְּד' סֵטֶרִין דְּעֵלְמָא. וּבְסִפְרֵי
 קְדָמָאֵי, אִיהוּ י', וְחַד לְכָל סֵטֶר לְאַרְבַּע סֵטֶרִין, וְאֵינוֹן אַרְבַּע עָשָׂר. כִּיּוֹן דְּאֵינוֹן
 אַרְבַּע, מִתְחַבְּרָאן וּמִתְתַקְנָן עִם אֵינוֹן עָשָׂר דְּבִסְטְרָא דִּימִינָא, כְּדִין י"ד, בְּחֲדוּהַ
 לְאַתְתַּקְנָא חִיָּה דָא (ס"א לַאֲתַקְנָא סִיְהֵרָא חִיָּה דָא) בְּתַקּוּנָהָ

דף ר"נ ע"א

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, וְדָאֵי הָכֵי הוּא. וְתָא חֲזִי, כְּתִיב (שמות יב) מִשְׁכוּ וּקְחוּ לָכֶם
 צֹאן וְגו', מִשְׁכוּ, (בַּחֲבוּרָא קְדָמָא) מֵאֵי מִשְׁכוּ. כְּמֵאֵן דְּמִשְׁיךְ מֵאַתְרַּא אַחְרָא,
 לְאַתְרַּא דָּא. מִשְׁכוּ יוֹמִין עֲלָאִין לְגַבֵּי יוֹמִין תְּתַאֲיוּ. יוֹמִין עֲלָאִין אֵינוֹן שִׁס"ו, (דף
 ר"נ ע"א) כְּחוּשְׁבַּן מִשְׁכוּ. יוֹמִין תְּתַאֲיוּ, זְמַנִּין דְּאֵינוֹן שִׁנ"ה, וּבְזַמְנָא, דְּאַתְנַהֲרָא
 סִיְהֵרָא בְּאַשְׁלֵמוּתָא, סְלִיקוּ לְמַהוּי אֵינוֹן יוֹמִין שִׁס"ה, כְּחוּשְׁבַּן מִשְׁכוּ חֲסֵר חַד

מִשְׁכוּ יוֹמִין עֲלָאִין לְגַבֵּי יוֹמִין תְּתַאֲיוּ, לְמַהוּי כְּלָהוּ כְּחַדָּא בְּחַבּוּרָא חַדָּא. וּמֵאֵן
 מִשְׁיךְ לוֹן. אֵינוֹן עָשָׂר דְּלִסְטֵר יְמִינָא, דְּכְתִיב בְּעֵשׂוֹר. בְּעֵשׂוֹר, בְּעֵשְׂרָה מְבַעֵי
 לִיהַ, מֵאֵי בְּעֵשׂוֹר. אֶלָּא (תְּצוּהַ ק"פ ע"א) ט' אֵינוֹן לְכָל סֵטֶר, וּנְקוּדָה חַדָּא
 דְּאַזְלָא בְּאַמְצַעִיתָא. כְּגוּוֹנָא דָּא, וְהֵיא נְקוּדָה אֲשֵׁלִימַת לְעָשָׂר וְעַל דָּא בְּעֵשׂוֹר
 כְּמָה דְּאַתְמַר זְכוֹר וְשִׁמּוֹר לְשִׁמוּשָׁא בְּעֵשְׂרָה אֵינוֹן יוֹמִין תִּשְׁעַ בְּהֵיא נְקוּדָה.
 לְחַדָּשׁ הַזֶּה יוֹמִין דְּלִסְטֵר יְמִינָא בְּגִין לְאַתְחַבְּרָא זֵאת בְּזַה לְמַהוּי כְּלָא חַד

וּבְזַמְנָא דְּאֵינוֹן ד' אֲתַקְשְׁרוּ לְד' סֵטֶרִין (מִתְחַבְּרוֹן) בְּהַדִּיָּהוּ. כְּדִין אוֹלִידַת הֵיא
 חִיָּה וְחוּיָא אֲזִיל לִיהַ וּבְהֵיא זְמַנָּא מְקַדְשִׁין לְעֵילָא לְהֵיא חִיָּה וְקָרָאן לָהּ כְּבוֹד.
 וְכְדִין אֲתַקְדָּשׁ מוּעֵדָא. מַה דְּלָא הוּא עַד הַשְּׁתָּא, וְכַעַן קָרָאן לָהּ כְּבוֹד, הַדָּא
 הוּא דְּכְתִיב, (תהלים כט) וּבְהִיכְלוֹ כְּלוֹ אוֹמֵר כְּבוֹד. (אמר רעיא מהימנא מילין
 אֵלִין שִׁיךְ כָּאן)

רַעִיא מְהִימְנָא אָמַר רַעִיא מְהִימְנָא, מֵלִין אֵלִין סְתִימִין, וְצִרִיךְ לְמַפְתַּח לוֹן לְגַבֵּי
 חַבְּרִיָּיא, דְּמֵאֵן דְּסְתִימִין לוֹן גְּנִיזִין דְּאוּרִיָּיתָא, אִיהוּ מְצַעֵר לוֹן. דְּלִרְשִׁיעִיָּיא
 נְהוּרִין דְּרִזִּין, אֲתַחְזִרוֹן לוֹן חֲשׁוּכִין. וְאִיהוּ מְתַלָּא לְמַמוֹנָא דְּאִיהוּ גְּנִיז, מֵאֵן
 דְּחַפְּרָ לִיהַ, עַד דְּגַלִּי לִיהַ, וְלָאוּ אִיהוּ דִּילִיהַ, אֲתַהֲדֵר בְּסוּכְלַתְנוּתִיהַ בְּחֲשׁוּכָא
 וְקַבְּלָא. וְלִמֵּאֵן דְּאִיהוּ דִּילִיהַ, נְהִיר לִיהַ. וּבְגִין דָּא, אִית לְבַר נֶשׁ לְגַלְּאָה רִזִּין
 סְתִימִין דְּבְאוּרִיָּיתָא

בְּעֵשׂוֹר: ט' אֵינוֹן לְכָל סֵטֶר, לְקַבֵּל ט' יְרַחֲיוּ דִּיּוֹלְדָה, כְּחוּשְׁבַּן א"ח. מֵאֵן יוֹלְדַת.
 ד' מֵן אַחַד. א"ח, אִיהוּ ט', לְד' סֵטֶרִין דָּאֵת ד', וְאֵינוֹן אַרְבַּעִים. א"ח זְכוֹר, ד'
 שְׁמוֹר. הָא אַרְבַּעִין וּתְרִין

אֲשֵׁתָאֵר כְּבוֹד, דְּאַתְמַר בִּיהַ בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלַכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. וְאִיהוּ כְּבוֹד
 ל"ב, ד' זְמַנִּין לְכָל סֵטֶר דָּאֵת ד', הֵרִי ס"ד לְד' סֵטֶרִין, רנ"ו. וְאוּקְמוּהַ, כְּבוֹד
 לְעֵילָא, ל"ב לְתַתָּא. וּבְגִין דָּא מִיִּיחָדִין בְּכָל יוֹמָא תְּרִין זְמַנִּין, דְּאַמְרוֹן בְּהוּ תְּרִין
 זְמַנִּין כְּבוֹד, דְּאִיהוּ ס"ד. וּתְרִין זְמַנִּין ד' ד' מֵן אַח"ד, הֵרִי ע"ב. הֵרִי ד' דְּאַח"ד,
 שְׁלִימוֹ דַּמ"ב שְׁמָהוּ. וְשְׁלִימוֹ דַּע"ב שְׁמָהוּ. וּבְגִין דָּא אִמְרִין בְּמַזְמוֹר לְדוֹד

(תהלים כד) מי זה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יי עֲזוּז וְגִבּוֹר. וּבְזִמְנָא תִּנְיִנָא מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ (הַכְּבוֹד). (ע"כ רעיא מהימנא) (אמר רעיא מהימנא מילין אלין שייך כאן

מאן היכלו. דא היכל עלאה פנימאה, דתמן מתקדשא כלא. תמן מקדשין למאן דחזי לאתקדשא. היך מקדשין ליה בההוא היכלא. בקדמיתא אתפתחו תרעין, וחד מפתחא סתימא, אתקין ופתח תרעא חד, לסטר דרום, כדין עאל כהנא רבא בההוא פתחא, ואזדרז בהימיינוי, ותקונוי. ואתעטר בעטרא דקדושה ולביש חושנא ואפודא, ומעילא דשבעין זגין ורמונין, דאינון (שמות כח) פעמון זהב ורמון. וציץ נזרא דקודשא על מצחיה, דאתקרי ציץ נזר הקדש, ואתקשט בד' בגדי זהב, ובד' בגדי לבן. ועל ההוא ציץ מ"ב אתוון מלהטן ביה, ומנצצן עליה, ונהיר כל ההוא היכלא בנהורין עלאין. (רעיא 'מהימנא אסתחר ההוא היכלא לקמן וכו

דף ר"נ ע"ב

אסתחר ההוא מפתחא, ופתח סטרא אחרא דבסטר צפון, כדין עאל לוי, מעשרא דיעקב, דאפריש לקודשא בריך הוא. וכנור דעשר נימין עמיה, ואתעטר בעטרוי, וכדין אסתחר מפתחא, ופתח בההוא היכלא חד תרעא, ההוא תרעא דקיימא באמצעיתא, עמודא דלסטר מזרח (דף ר"נ ע"ב) עאל ואתעטר בשבעין עטרין, ואתעטר בארבע אתוון, דאינון תריסר. ואתעטר בגלופין דמאתן וע' אלף עלמין, ואתעטר בעטרין דסייפי עלמא עד סייפי עלמא, בכמה לבושי יקר, בכמה עטרין קדישין

אסתחר ההוא מפתחא, ופתח ליה כל תרעין גניזין, וכל תרעין דקדושין טמירין, ואתקדש בהו, וקיימא תמן כמלכא. מתברך בכמה ברכאן, מתעטר בכמה עטרין. כדין נפקי כלהו בחבורא חדא, מתעטרין בעטריהו כדקא יאות. כיון דנפקי אתער ליה בקשוטוי

והאי חיה אתער, ואזעירת גרמה, מגו רחימו דשירתא, היך אזערת גרמה מגו רחימו דשירתא, אזערת גרמה זעיר זעיר, עד דאתעבידת נקודה חדא. כיון דאיהי אזעירת גרמה, (בשירתא) כדין כתיב, (שמות ב) וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי. בת לוי ודאי, מסטרא דשמאלא. היאך אחיד לה. אושיט שמאלא תחות רישה מגו חביבו

ואי תימא, כיון דאיהי נקודה חדא, איך יכיל לאחדא בנקודה זעירא. אלא לגבי עילא, כל מה דהוא מלה זעירא, דא תושבחתא, ודא עלוייא ורב ברבו עלאה. מיד כהנא רבא אתער לה, ואחיד לה, וחביק לה, דאלו הוות רברבא, לא יכלין לאחדא כלל. אבל כיון דאזעירת גרמה, ואיהי נקודה חדא, כדין אחדין בה, וסלקין לה לעילא, כיון דסלקין לה, ויתבא בין תרין סטרין אליו, כדין ההוא עמודא דקיימא באמצעיתא, אתחבר בהדה בחביבו דנשיקין, ברחימו דחבורא חדא. כדין (בראשית כט) וישק יעקב לרחל, ברחימו דנשיקין. מתדבקו דא בדא, בלא פרודא, עד דנקטא נפשא דענוגין כדקא יאות

בשעתא דנקטא נפשא דענוגין כדקא יאות, ובעיא לפקדא לחילהא, מתכנשין כלהו, וקריין לה מגו היכלא קדישא, כבוד כבוד כבוד. בהיכלא קדישא אבא ואמא, פתחי ואמרי מקודש מקודש. כדין ירחא אתקדש כדקא יאות. וכדין כתיב, ובחדש הראשון, ראשון ודאי, ועל דא משכו וגו'. ועל דא בעשור

לחדש הזה, דאתחבר סיהרא בשמשא, ומה דהות (נקטא) נקודה חדא, כד נחתא אתפשט זעיר זעיר, ואתמלייא, ואתעבידת ה', מלייא מפל סטרין, מתקדשא כדקא יאות.

דף ר"נ ע"א

רעיא מהימנא (דף ר"נ ע"א) אסתחר ההוא היכלא, ופתח תרעא אחרא דסטר דרום (ד"א צפון) בשבעין ותריין עטרין. לבתר אפתח תרעא תליתאה, לסטר מזרח, בחמשין (ותריין) נהורין, דחמשין תרעין דבינה. לבתר אפתח תרעא אחרא דלסטר צפון (ד"א מערב), בע"ב עטרין, וכלהו רמ"ח בחושבן תיבין דפרשין דקריאת שמע. ומה דבקדמיתא ההיא חיה הות זעירא, בההוא זמנא אתרביאת, הדא הוא דכתיב, (ישעיה ו) מלא כל הארץ כבודו, דאיהו כבוד עלאה ותתאה.

כד מטי לח"י עלמין, דביה ח"י ברכאן דצלותא, ופתח ביה (תהלים נא) אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך. כדן עמודא דאמצעיתא, אתחבר בהדה בחביבו דנשיקין דשפון, ואינון נצח והוד, דלשון איהו צדיק בינייהו. לשון למודים בההוא זמנא, (בראשית כט) וישק יעקב לרחל, כדן קראן לההיא חיה כבוד כבוד אבא ואימא, מקודש מקודש. כדן ירחא אתקדשא כדקא יאות, כדן ובחדש הראשון ראשון ודאי

דף ר"נ ע"ב

וכדן משכו. ועל דא בעשור לחדש הזה, דאתחבר סיהרא קדישא בשמשא. דאתמר ביה, (תהלים פד) כי שמש ומגן יי אלהים (צבאות). ומה דהות נקודה זעירא, (ס"א כגוונא דא) אתמלאת בסיהרא, וכדן איהי החדש מלא. (דף ר"נ ע"ב) וסיהרא אתמלייא כגוונא דא. מלא כל הארץ כבודו. בקדמיתא חסר, (ויצען בשלימו). (ע"כ רעיא מהימנא) (ר' חייא פתח וכו

רעיא מהימנא אמר רעיא מהימנא, כגון לישנא דאיהו מקל לכל אנשי ביתיה, ואיהו לישנא דאת ו', ואיהו מטה דביה עשר אותיות, וביה מחא קודשא ברין הוא על ידוי י' מחאן. ובגין דכל מחאן הוו מסטרא דה' ה', רבי עקיבא אומר, מנין שכל מפה ומפה שהביא הקדוש ברוך הוא על המצרים במצרים היתה של חמש מכות וכו', אמור מעתה וכו'. ואת ה' סלקא באת י' לחמשין מחאן, חמש זמנין חמשין, אינון ר"ן. ובגין דא, ועל הים לקו ר"ן מכות

אמר יוסף, כל מיטב ארץ מצרים רעמסס היא, וההיא ארעא אפרישו לדחלון דלהון, לרעיא ולמיהך בכל ענוגין דעלמא. וכל מצראי חשיבון לאינון [ח ס ר
] כ א נ ק ט ע ר ע י א מ ה י מ נ א

מכלא. ולא עוד, אלא דאתמר בהו, (שמות יב) ומקלכם בידיכם, לאתכפייא כל דחלון דמצראי, תחות ידיהו. ובגין דאינהו בכורות ממנן, כתיב (שמות יב) וי' הפה כל בכור

בתר כל דא כתיב, (דברים טז) לא יאכל חמץ שבעת ימים תאכל עליו מצות לחם עוני. וכתיב (שמות יב) כל מחמץ לא תאכלו. אמר רעיא מהימנא, אמאי מני דלא למיכל חמץ שבעת יומין, ולמיכל בהון מצה. ואמאי לא יאכל, ואמאי לא תאכלו. אלא ז' ככבי לכת ואינון: שצ"ם חנכ"ל. ואינון מסטרא

טוב ורע, נהורא דלגו מצה. קליפה דלבר חמץ. ואינון חמץ דכר מחמצת
נוקבא.

מצה דלגו שמורה. ואינון, (אסתר ב) שבע הנערות הראויות לתת לה מבית
המלך. ואתמר עלייהו, (שמות יב) ושמרתם את המצות. מצה איהי שמורה
לבעלה, דאיהו ו'. וביה אתעביד מצוה

ומאן דנטיר לה לגבי יה, דגניזין במ"ץ מן מצה, ואינון. י"ם ה"ץ. ומני קודשא
ברוך הוא לברך לה שבע ברכות ליל פסח, דאינון שבע הנערות דילה, שצ"ם
חנכ"ל. ומני לאעברא מנהון חמץ ומחמצת, דאינון ענגים חשוכין דמכסין על
נהורין, דשבעה ככבי לכת, דאתמר בהון (בראשית מא) ותבאנה אל קרבנה
ולא נודע כי באו אל קרבנה ומראיהו רע, חשוד כאשר בתחלה. דכל כך
חשוכא דענגין דלהון, דלא יכלין נהורין לאנהרא להון, ובגין דא ולא נודע כי
(באו אל קרבנה. ע"כ רעיא מהימנא

רבי חייא פתח, בארבעה עשר יום לחדש פסח וגו'. אימרא דאיהו פסחא
אמאי. אלא דחלא דמצראי, ואלהא דלהון, הנה אמרא. בגין דמצראי פלחין
למזל טלה, ובגין כך פלחין לאימרא. תא חזי, כתיב (שמות ח) הן נזבח את
תועבת מצרים. מאי תועבת מצרים. וכי על דשנאין ליה, כתיב תועבת
מצרים. אלא דחלא דמצראי, ואלהא דלהון, אקרי תועבת מצרים. כמה
דכתיב, (דברים יח) כתועבת הגוים, דחלא דשאר עמין

דף רנ"א ע"א

תא חזי חכמתא דיוסף, דכתיב, (בראשית מז) ומקצה אחיו לקח חמשה
אנשים, ואוליף לון למימר, אנשי מקנה היו עבדיך. וכי מלפא דההו שליט על
כל ארעא, ואבא למלכא, עביד כדא, ועביד לאחוי דישנאון (דף רנ"א ע"א)
להון, ולא יחשבון להון. (למעבד להון רועי צאן) אלא ודאי תועבת מצרים,
דחלא ואלהא דלהון אקרי הכי, ועל דא כתיב, (שמות ח) הן נזבח את תועבת
מצרים.

אמר יוסף, כל (בראשית מז) מיטב מצרים היא ארץ רעמסס, והיא ארעא
אפרישו לדחלא דלהון, לרעיא ולמיהך בכל ענוגין דעלמא. וכל מצראי חשיבו
לאינון דרעאן לדחליהון, כדחליהון. אעביד לאחי דירתון ההיא ארעא, ויסגדון
לון מצראי, ויחשבון לון כדקא יאות. והיינו דכתיב, (בראשית מז) כי תועבת
מצרים כל רועה צאן, מחשבין לון כדחליהון

אמר רבי יוסי, והא תנינן כמה דאתפרע קודשא בריך הוא מאינון דפלחי
לעבודה זרה, הכי אתפרע מעבודה זרה ממש, וכי יוסף עביד לאחוי עבודה
זרה. אמר ליה, לא עביד יוסף לאחוי עבודה זרה, אלא עביד לון לשלטאה על
עבודה זרה דילהון, ולאכפיא עבודה זרה דילהון תחות ידיהו, ולרדאה לון
במקל. (אמר רעיא מהימנא כגון, בסוף דף שקודם זה) אמר יוסף, אי ישלטון
אחי על עבודה זרה דילהון, כל שפן דישלטון על גרמיהו, ובגין כך אותיב לון
במיטב ארעא, ואשליט לון על כל ארעא

ועל דא אמרא דאיהו פסח אמאי. אלא דחלא דמצראי, ואלהא דלהון הנה
אימרא. אמר קודשא בריך הוא, מבעשור לחדש סיבו דחלא דלהון דמצראי,

וּתְפֹשׂוּ לִיה, וְיֵהָא אָסוּר וְתַפִּישׁ בְּתַפִּישָׁה דִּילְכוּן, יוֹמָא חַד וְתַרִין וְג', וּבְיוֹמָא ד', אֲפִיקוּ לִיה לְדִינָא, וְאֲתַכְנְשׁוּ עָלֵיהּ.

וּבְשַׁעֲתָא דְמַצְרָאֵי הוּוּ שְׁמַעִין קַל דְּחַלָּא דִּילְהוֹן, דְּתַפִּישׁ בְּתַפִּישָׁה דִּישְׂרָאֵל, וְלֹא יִכְלִין לְשַׁזְבָּא לִיה, הוּוּ בְּכָאן, וְהוּוּ קְשִׁיא עָלֵיהּ, כְּאִילוּ גְרַמִּיָּהוּ אֲתַעְקִידוּ לְקַטְלָא. אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, יֵהִי תַפִּישׁ בְּרִשׁוּתֵיכּוֹן, יוֹמָא בְּתַר יוֹמָא, אַרְבַּעַה יוֹמִין, בְּגִין דִּיחֲמוֹן יִתִּיה תַפִּישׁ, וּבְיוֹמָא רַבִּיעָאָה אֲפִיקוּ לִיה לְקַטְלָא, וְיִחֲמוֹן לִיה מַצְרָאֵי הִיךְ אֲתוֹן עֲבָדִין בִּיה דִּינָא, וְדָא קְשִׁיא לְהוּ מִן כָּל מַכְתָּשֵׁי דְעֵבֵד לֹוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֵינּוֹן דִּינִין דִּיעֲבָדוֹן בְּדַחְלֵיהוֹן.

דף רנ"א ע"ב

לְבַתַּר דִּינִין לִיה (דף רנ"א ע"ב) בְּנוֹרָא, דְּכַתִּיב, (דברים ז) פָּסִילִי אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרֹפוּן בְּאֵשׁ. אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֵל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נָא. דְּלֹא יִימְרוּן בְּרַעוּתָא וּבְתִיאוּבְתָא דְּדַחְלָנָא, אֲכַלִּין לִיה הִכִּי. אֲלֹא אֲתַקִּינוּ לִיה צְלִי, וְלֹא מְבוּשָׁל, דְּאֵלוּ מְבוּשָׁל יֵהָא טְמִיר, וְלֹא יֲחַמוּן לִיה, אֲלֹא תַקְוִנָא דִּילִיה דִּיחֲמוֹן לִיה הִכִּי מוֹקְדָא בְּנוֹרָא, בְּגִין דְּרִיחִיה נוֹדֵף.

וְתוּ רִישִׁיה עָלֵיהּ כְּפוּף עַל קְרִסוּלוּי, דְּלֹא יִימְרוּן דְּחִיה, אוּ מְלָה אַחְרָא הוּא, אֲלֹא דִישְׁתַּמּוּדְעוֹן לִיה, דְּאִיהוּ דְּחַלָּא דְּלְהוֹן. וְתוּ, דְּלֹא יִכְלוּן לִיה. בְּתִיאוּבְתָא, אֲלֹא עַל שְׁבַעַא, אֲרַח קְלָנָא וּבְזִיוֹן. וְתוּ, עֶצֶם לֹא תִשְׁבְּרוּ בּוֹ, אֲלֹא דִיחֲמוֹן גְּרַמּוּי רַמָּאן בְּשׁוּקָא, וְלֹא יִכְלוּן לְשַׁזְבָּא לִיה. וְעַל דָּא כְּתִיב, (במדבר לג) וּבִאלֹהֵיהֶם עָשָׂה ה' שְׁפָטִים. דִּינִין סְגִיאִין. תּוּ וּמְקַלְכֶם בְּיַדְכֶם, וְלֹא חֲרָבָא וְרוֹמְחָא וְשַׁאֲר מְאֲנֵי קִרְבָּא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הָא אוֹקְמוּהָ, דְּמַצְרָאֵי פְּלַחִי לְמִזְל טְלָה, וּבְגִין כֶּךָ פְּלַחִין לְאִימְרָא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אִי הִכִּי, טְלָה יִפְלַחוּן, וְלֹא אִימְרָא. אָמַר לִיה, כְּלָא פְּלַחִין, אֲלֹא מִזְל טְלָה נַחִית וְסָלִיק בְּטְלָה וְאִימְרָא, וּבְגִין כֶּךָ פְּלַחִין לְכָלָא. אָמַר לִיה הִכִּי שְׁמַעֲנָא, דְּכָל בְּעִירָא רַבָּא (ס"א דְּצֵאן) דְּחַלָּא דְּלְהוֹן הוּוּ, וְעַל דָּא קָטִיל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כָּל בְּכוֹר בְּהֵמָה. וְהָא אֲתַמַּר דְּאֵלִין אֵינּוֹן דְּרַגִּין דְּלַעֲיָלָא, דְּאִקְרוּן הִכִּי.

אָמַר רַבִּי אֲלֵעָזָר, כְּתִיב (שמות יב) כָּל מַחְמֶצֶת לֹא תֹאכְלוּ, וְכַתִּיב (שמות יג) לֹא יֹאכַל חֶמֶץ. אֲלֹא דָא דְּכַר, וְדָא נוֹקְבָא. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲלֵעָזָר בְּרִי, בְּדָא (זֶה שִׁיךְ בְּרַעִיא מֵהִימְנָא אַחַר קִרְבְּנָא) כְּתִיב לֹא תֹאכְלוּ, וּבְדָא כְּתִיב לֹא יֹאכַל, אֲמַאי לֹא כְּתִיב לֹא תֹאכְלוּ. אֲלֹא, נוֹקְבָא דְּאִיהִי אֲסִטִּיאַת אֲרַחְהָא, בְּאֲזַהְרָה וְדָאִי, דְּכַר דְּאִיהוּ אַחִיד בְּחוּטָא דְּדַכְּיוּ יִתִיר, בְּבִקְשָׁה. וְעַל דָּא כְּתִיב, לֹא יֹאכַל, לֹא תֹאכְלוּ.

אָמַר לִיה אַבָּא, וְהָא כְּתִיב (דברים טז) לֹא תֹאכַל עָלֵיו חֶמֶץ. אָמַר לִיה, אֲסִי תְּבִין יִתִירִין לִיקְרָא לְקִרְבָּנָא. אֲבַל בְּקַדְמִיתָא בְּבִקְשָׁה לֹא יֹאכַל. אֲבַל לְבַתַּר בְּאֲזַהְרָה, לֹא תֹאכְלוּ, דְּהוּא קְשִׁיא מִתְרוּוִיָּהוּ. מַחְמֶצֶת מֵאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּרִיחָא דְּמוֹתָא אִיתַּ תַּמָּן. חֶמֶץ, דְּכַר. מַחְמֶצֶת, נוֹקְבָא. (משלי ה) רַגְלִיהָ יוֹרְדוֹת מוֹת, בְּרִישָׁא וְסִיפָא דְּתִיבָה, תִּשְׁכַּח לָהּ. וּבְגִין דָּא מֵאֵן דְּאֲכִיל חֶמֶץ בְּפִסְחָא, אִיהוּ אֲקַדְמִית לִיה מוֹתָא, וְלִינְדַע דְּמִית הוּא בְּעֵלְמָא דִּין, וּבְעֵלְמָא דְּאֲתִי, כְּתִיב (שמות יב) וּנְכַרְתֶּהּ הַנֶּפֶשׁ הַהִיא.

מִצָּה, אָמַי (ס"א אתקריאת מצה). אֵלָא הֵכִי תַנִּינן, שְׂדֵי: בְּגִין דְּאָמַר לְעוֹלָמוּ דִּי, דִּיאַמַר לְצִרוּתֵינוּ דִּי. אוּף הֵכִי מִצָּה, בְּגִין דְּקָא מְשַׁדֵּד דְּמִבְּרַחַת לְכָל סְטָרִין בִּישׁוּן, וְעֵבִיד קְטָטָה בְּהוּ, כְּגוּוֹנָא דְשְׂדֵי דְמִזְוָזָה, דְּמִבְּרִיחַ לְשְׂדֵים וּמִזִּיקִים דְּתַרְעָא, אוּף הֵכִי אִיהִי מִבְּרַחַת לֹון מְכַל מְשַׁכְּנֵי קְדוּשָׁה, וְעֵבִיד מְרִיבָה וּקְטָטָה בְּהוּ. כְּמָה דְאֵת אָמַר, (שמות יז) מָסָה וּמְרִיבָה. עַל דָּא כְּתִיב מִצָּה. וְהָא מָסָה בְּסַמְךָ אִיהוּ. אֵלָא תַרְגוּמוֹ דְּמָסָה, אִיהוּ מִצְוֹתָא

רַעִיא מֵהִימְנָא רַבִּי שְׁמַעוֹן פְּתַח וְאָמַר, גְּעַר חֵית קְנָה עֲדַת אַבִּירִים בְּעַגְלֵי עַמִּים. גְּעַר חֵית קְנָה, דָּא קְנָה דְאֵתְאֶחָד בֵּיה עֲשׂוּ, דְאִיהִי קֶרְתָּא דְרוּמֵי רַבְתָּא, דְנַעֵץ גְּבִרְיָאֵל קְנָה בִּימָא רַבָּא, וּבְנוּ עֲלֶיהָ כְּרֶךְ גְּדוֹל דְרוּמֵי. קְנָה דְחַמְץ. וְכַד יִיתִי פּוֹרְקָנָא לְיִשְׂרָאֵל, יִתְבַּר לִיה. הִדָּא הוּא דְכְּתִיב גְּעַר חֵית קְנָה עֲדַת. וּמִתְעַבֵּר מִיַּד חַמְץ מְעֻלְמָא. מְחַמְצַת דִּילֵיה רוּמֵי. וַיִּתְגַּלֵּי מִצָּה בְּעֻלְמָא, דְאִיהִי בִּי מְקַדְּשָׁא דְבֵית רַאשׁוֹן וּבֵית שְׁנֵי

אָמַר בּוֹצִינָא קְדִישָׁא (ס"א רַעִיא מֵהִימְנָא), דְאֵינוֹן לְקַבֵּל בֵּת עֵין יָמִין, וּבֵת עֵין שְׂמָאל. וְאֵינוֹן לְקַבֵּל (לחם משנה) רוּמֵי רַבְתִּי, רוּמֵי זְעִירָא. לְקַבֵּל תְּרִין עֲנִינִין, דְּמַפְסִיין עַל בֵּת עֵינָא יָמִינָא וּשְׂמָאלָא. וְאֵינוֹן לְקַבֵּל שְׂאוֹר וְחַמְץ. וְעַד דְאֵלִין יִתְבַּעְרוֹן מְעֻלְמָא בַּל יִרְאָה וּבַל יִמְצָא חַד מִנֵּיהוּ, בֵּית רַאשׁוֹן וּשְׁנֵי לָא יִתְגַּלֵּין בְּעֻלְמָא

וְאֶסּוּוֹתָא דְעֻנָּא עֵינָא, דְאֶחְשִׁיךְ לְבַת עֵינָא יָמִין וּשְׂמָאל, מַה יְהֵא אֶסּוּוֹתָא דְלַהוֹן. מְרָה דְעַגְלָא. וְהֵינּוּ (ישעיה כז) שָׁם יִרְעָה עֵגֶל וְשָׁם יִרְבֵּץ. שָׁם יִרְעָה עֵגֶל, דָּא מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף, דְאֵתְמַר בֵּיה (דברים לג) בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הִדָּר לוֹ. וְשָׁם יִרְבֵּץ, דָּא מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד. חַד אַעְבָּר רוּמֵי רַבְתִּי. וְחַד אַעְבָּר רוּמֵי זְעִירָתָא. וּגְבִרְיָא"ל דְּמִיכָאֵל לְקַבְּלֵיהוּ אֵינוֹן

וּבְגִין דָּא ח', דְאִיהוּ חוּטָא זְעִירָא, תְּבַר לָהּ, וַיִּיעוֹל ה' בְּאֵתְרָהּ. דְּבִקְדָמִיתָא קְנָה וְסוּף קַמְלוֹ. קְנָה שְׁלֹטְנוּתָא דְרוּמֵי, וְסוּף לְכָל מְלָכִין, דְעֵתִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְתַבְרָא לִיה. גְּעַר חֵית קְנָה, גְּעַר חֵיה בִּישָׁא, ח' מִן חַמְץ, וְאֵתְבַר רְגְלֵיה מִן מְחַמְצָת, דְאֵתְמַר בֵּיה (משלי ה) רְגְלֵיהּ יוֹרְדוֹת מוֹת. וְעוֹד גְּעַר חֵית קְנָה, יִתְבַּר רְגֵל קוֹף מִן קְנָה, וַיִּשְׁתָּאֵר הֵנָּה. מִיַּד הֵנָּה יִי אֱלֹהִים בְּחֻזְק יָבָא, (ישעיה מא) רַאשׁוֹן לְצִיּוֹן הֵנָּה הַנֶּם וְלִירוּשָׁלַם מְבַשֵּׁר אֶתְּנָה. הֵנָּה: ס' בְּתַר אֶלְף וּמֵאתָן

וְאָמַר (שמות מט) בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, (בראשית מ"ו) כָּל הַנֶּפֶשׁ לְבֵית יַעֲקֹב שְׂשִׁים וְשֵׁשׁ. שְׂשִׁים, לְאֵתְעֻרוּתָא דְמְשִׁיחַ רַאשׁוֹן. וְשֵׁשׁ, לְאֵתְעֻרוּתָא דְמְשִׁיחַ שְׁנֵי. אֶשְׁתָּאֵרוּ ו' שְׂנִים לַע"ב, לְקֵיִים בְּהוּ, (ויקרא כה) שֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע שְׂדֶךְ וְשֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְמוֹר כְּרֶמֶךְ וְאֶסְפַּת אֶת תְּבוּאֹתָהּ, דְאֵתְמַר (ירמיה ב) קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל לִי רַאשִׁית תְּבוּאֹתָהּ

אִם כֵּן, מַה כְּתִיב לְעִיל (ירמיה לא) רְנוּ לִיעֲקֹב שְׂמַחָה. אֵלָא אַרְבַּע גְּאוּלוֹת עֵתִידִין לְמַהוּי, לְקַבֵּל אַרְבַּע כּוֹסוֹת דְּפִסְחָא. בְּגִין דִּישְׂרָאֵל מְפּוֹזְרִין בְּאַרְבַּע פְּנוֹת עֻלְמָא, וְאֵינוֹן דִּיהוֹן רְחוּקִין מֵאוּמִין, אֶקְדִּימוּ לְרַנּוֹ. וְתַנְיִינִין, לְשִׁתִּין. וַיִּתְלִיתָאִין, לְשִׁתִּין וְשִׁית. וּרְבִיעֵאִין לַע"ב

וּפּוֹרְקָנִין אֵלִין, יְהוֹן בְּאַרְבַּע חִיּוֹן, בְּשֵׁם יְדוּד דְרִכִּיב עֲלֵיהוּ. הִדָּא הוּא דְכְּתִיב, (חבקוק ג) כִּי תִרְכַּב עַל סוּסֶךָ מִרְכְּבוֹתֶיךָ יְשׁוּעָה. דְלְקַבְּלֵיהוּ, יִתְעַר לְתַתָּא אַרְבַּע דְּגָלִין, וְתַרְיִסָר שְׁבָטִין. בְּרָזָא דִּידוּד מְלָךְ, יְדוּד מְלָךְ, (שמות טו) יְדוּד

ימלוך לעולם ועד. תריסר אתון אינון, לקבל תריסר שבטין, וי"ב אנפין
דתלת אבהן, דאתמר עליהו האבות הן הן המרובה. ואינון עשר שבטין, אלף
שנין. תרין שבטין, מאתן שנין. ומי"ב אתון, תליין ע"ב שמהן, דאינון ע"ב
שנין, בתר אלף ומאתן

ואינון כ"ד, לכל חיה מתלת חיון. כ"ד רזא דיליה, (ישעיה ו) וקרא זה אל זה
ואמר. ואינון תלת פתות, מן כ"ד צורות. פת אחת אומרת קדוש, וכת תננינא
אומרת קדוש, וכת תליתאה אומרת קדוש. מיד אתער שמאלא במ"ב אתון,
דעבד דינא בעמלק

דברים כב) פי יקרא קן צפור לפניך בדרך מארי מקרא. בכל עץ, מארי משנה.
דאינון כאפרוחים, דמקננין בענפי אילנא. אית דאמרי, בכל עץ, אלין ישראל.
(דף רנ"ב ע"ב) דאתמר בהו, (ישעיה סה) פי כימי העץ ימי עמי. או על הארץ,
אלין מארי תורה (ד"א משנה), דאתמר בהו, על הארץ תישן וחי צער תחיה
ובתורה אתה עמל. אפרוחים: אלין פרחי כהונה. או ביצים: אלין דזון לון
קודשא בריך הוא מקרני ראמים ועד ביצי כנים. והאם רובצת על האפרוחים,
בזמנא דהו קרבין קרבנין. מה כתיב לא תקח האם על הבנים

חרב פי מקדשא, ובטלו קרבנין, מה כתיב, שלח תשלח את האם. וגלו הבנים,
והיינו ואת הבנים תקח לך, מסטרא דא' דאת ו', דאיהו עולם ארוך דאתמר
ביה (דברים כב) למען ייטב לך והארכת ימים, לעולם שפלו ארוך

ובאתר דקרבנין, תקינו צלותין, ומצפצפין בקלין דשירין. בקול דקריאת שמע,
לגבי עמודא דאמצעיתא דאיהו לעילא. דהא אימא וברתא בגלותא, ומיד
דנחית, קשרין לה בברתא, דאיהי יד כהה, למהוי קשיר ו' עם ה', בשית
ספיראן. מיד מלחשין לגבי חכמה, ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד

אח"כ כבו"ד, גימטריא מ"ה מן חכמה. דנחית ליה לגבי אמה, ומיד דנחית,
קשרין ליה עמא בקשורא דתפילין דרישא. ובגין דא בארבע פרשיין דתפילין,
קדש לי, חכמה. והיה כי יביאך, בינה. שמע ישראל תפארת, כליל ו' ספירן,
בשית תיבין. והיה אם שמוע, מלכות, יד כהה. צלותא כתר כ' על רישיה, אין
קדוש פיודד, דסנדלפון קושר כל צלותין, ועביד לון כתר

בהווא זמנא צריך לסדרא מנורא (ס"א פתורא) לסעודתא דמלכא, ומשכנא
ומנרתא וארונא ומדבחא, וכל מיני שמושא דביתא דמלכא. ולא בתר פתורא
אזלינן דלא עובדא דקודשא בריך הוא, דלא אזלינן אלא בתר פתורא דאיהו
עובדי ידוי דקודשא בריך הוא, דאיהו שכינתיה. משכן דיליה, פתורא דיליה,
מנרתא דיליה, ארונא דיליה, מדבחא דיליה, איהי כלילא מכל מאני שמושא
למלכא עלאה

אינהו אינון דמתקני חמרא ונהמא דמלכא עלאה, דאתמר בהו את קרבני
לחמי לאשי, דלית לקרבא ליה לגביה אלא אלין דאתקריאו אשי יי. ובגין דא
את קרבני לחמי לאשי. דעליה אתמר, (משלי ט) לכו לחמו בלחמי. ואתקרי
לחם הפנים, דאינון י"ב אנפין, (במדבר ו) יברכך יהוה, יאר יהוה, ישא יהוה,
תריסר אנפין דתלת חיון

מאי לחם דאלין פנים. דא נהמא דאדם, דאיהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א. ואית ליה נהמא בארבע אנפין, דאינון ארבע אתוון ידוד. האי נהמא דפתורא דמלכא, איהו סלת נקיה

כבשן דיליה, דאופה ביה נהמא, שכינתא. תמן אתבשל ואשתלים. ובגין דא, אין בוצעין אלא מאתר דגמר בשולא. כגוונא דשלימו דפרי, איהו גמר בישולו. והאי איהו אדני, גמר ושליו דידוד, דאיהו לחם הפנים. אדני, כבשן דיליה. דאיהי כבושה תחות בעלה. ובגינה אתמר, (שמות יט) והר סיני עשן כלו מפני אשר ירד עליו יי באש ויעל עשנו כעשן הכבשן. ולא ככבשן דאש דהדיוט, אלא ככבשן, דביה כבש רחמיו לעמיה, כד מצלין ובעון בעותיו, כן יכבשו רחמין את כעסך. וביה כבשי דרחמנא למה לך

ובנהמא דאורייתא, אית סלת דיהב ליה מלכא, לאינון דאתמר עליהו, כל ישראל בני מלכים. מיכלא דצדיקייא. ואית נהמא דאורייתא, דאיהו פסולת, לאינון עבדין ושפחות, דבי מלכא. ובגין דא במטרוניתא אתמר (משלי לא) ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וחזק לנערותיה, דאינון מארי מתניתין. ובגין דא אתמר במיכלא דמלכא, ועשירית האיפה סולת ודאי, ודא יו"ד מן אדני, איהי עשירית. ודא סלת דהיכלא דמלכא אשבחת (ד"א דמיכלא דמלכא (אשתכחת

קום בוצינא קדישא, אנת ורבי אלעזר בריך, ורבי אבא, ורבי יהודה, ורבי יוסי, ורבי חייא, ורבי יודאי, לתקנא דורונא למלכא, ולקרבא כל אברין, דאינון ישראל, קרבנין לקודשא בריך הוא ההוא דאתקרי נשמה, לגבי אברים שכינתא קדישתא, אש של גבוה. דאחיד בעצים, דאתקריאו עצי העולה, דאינון עץ החיים ועץ הדעת טוב ורע. עצי הקדש אתקריאו, אינון מארי תורה, דאתאחידת בהון אורייתא, דאתמר בה (ירמיה כג) הלא כה דברי כאש נאם יי

ואתמר בה, עולה ליי, קרבן ליי, אשה ליי, ואתמר את קרבני לחמי לאשי. והא כתיב דלית לקרבא קרבן אלא ליי, מאי ניהו, את קרבני לחמי לאשי. אלא ארחא, דמאן דקריב דורונא, למקרב ליה למלכא, ולבתר איהו פליג ליה, למאן דבעי. אוף הכי ישראל, מקריבין אורייתא לקודשא בריך הוא, (דף רנ"ג ע"א) דאיהו לחמו, ואיהו יינו, ואיהו בשר דיליה, ואתמר בה, (בראשית ב) עצם מעצמי ובשר מבשרי. בשר קדש, דאוקמוה עלה מארי מתיבתאן, בבשר היורד מן השמים עסקינן

קודשא בריך הוא מאי עביד מההוא דורונא. למלכא דאכיל על פתורא. דקרבין על פתוריה מפל מין ומין, סלת, ובינוני, ופסולת. ואיהו פליג מפתוריה, לכל מארי סעודתא, לכל חד כדקא יאות, על ידי ממנן דיליה. ומההוא נהמא, דאיהו סלת, דמלכא אכיל, איהו מני למיהב לאינון דרחימין גביה. הדא הוא דכתיב, את קרבני לחמי לאשי ריח נחוחי. דהיינו (דברים יח) אשי יי ונחלתו יאכלון (ודא הוא ההוא דאתמר ביה (משלי ט) לכו לחמו בלחמי ושתו ביין מסכתי.) האי איהו מסטרא דאילנא דחיי. אבל מסטרא דעץ הדעת טוב ורע, מני למיהב בינוני, למלאכים. ופסולת לשדין ומזיקין, דאינון משמשין לסוסוון ולפרשיין דמלכא

ואוף הכי דפּרשין דמלכא, הוו מארי משנה, דאינון כמלאכים. משמשין לון שדים יהודאי, דאינון רשימין באות שדי, (ס"א באות י') ואית שדין ומזיקין מסטרא דמסאבו, דאתקריאו שדים עובדי כוכבים ומזלות. (קהלת ז) וזה לעומת זה עשה האלהים

ובגין דא אמרו מארי מתניתין, דאינון ג' מינין מינייהו, חד מין דלהון כמלאכי השרת. ומין תניינא, כבני אדם. ומין תליתאי, כבעירן. ואית בהון חכימין באורייתא דבכתב ודבעל פה. אתקרי יוסף שידא, על שם דאוליד ליה שד. ולא למגנא אמרו מארי מתניתין, אם הרב דומה למלאך יי צבאות תורה יבקשו מפייהו. ואשמדאי מלכא, הוא וכל משפחתיה, הא אוקימנא דאינון שדין יהודאין, דאתכפיין באורייתא, ובשמהן דאורייתא

דף רנ"ב ע"א

ובני אהרן, בגין דעריכו קרבנהון, בגין דא אתענשו, דכלהו קרבנין אף על גב דאתקריבו לגבי מלכא, איהו פליג לון לכל חד כדקא חזי. ונטל לחולקיה מה (דאתחזי ליה. ע"כ רעיא מהימנא

רבי שמעון פתח ואמר, (תהלים סח) גער חית קנה עדת אבירים בעגלי עמים. גער חית, דא חיה דאתאחד בה עשו. קנה: תנינון, דביומא דנסב שלמה מלכא בת פרעה, בא גבריא, נעץ קנה בימא רבא, ועליה אתבני קרתא דרומי. מאי קנה. דא דכורא דהאי חיה (דף רנ"ב ע"א) בישא, דאית ליה סטרא זעירא באחדותא דקדושה. ודא איהו קנה, דנעץ בימא רבא. ובגין כך איהי שלטא על עלמא, ועל שולטנו דא כתיב, (ישעיה יט) קנה וסוף קמלו. קנה, שולטנותא וראש לכל מלכוון. תו קנה, דזמין קודשא בריך הוא לתברא ליה כקנה דא

תא חזי, במצרים איהי שלטא, ומנה נפקו כמה שלטנין לזנייהו, וכלא ברזא דחמץ, פיון דתבר לה קודשא בריך הוא, אפיק חמץ ואעיל מצה. במה. בחוטא זעירא מכלא, תבר ח' חמץ, ואתעביד מצה. אינון אתוון. אלא דתבר ח' דהאי חיה, דאקרי חמץ. ועל דא אקרי חית קנה, דנוח לאתברא כקנה דא. במה אתבר. בחוטא זעירא כנימא, תבר ח' ואתעבר מאיתנה, והוה מצה. ועל דא כתיב, גער חית קנה, גער בה קודשא בריך הוא, ואתבר ח' חמץ, ואתעביד ה' (ס"א ואתעבר ח' חמץ ואתאביד

וזמין קודשא בריך הוא. לתברא ליה להווא קנה, כגוונא דא, יתבר רגליה דק' מקנה, וישתאר הנה. (ישעיה מ) הנה יי אלהים בחזק יבא וזרועו מושלה לו הנה שכרו אתו ופעולתו לפניו. מאי ופעולתו. דא פעל דההיא ק' (ס"א פעולה דהווא חמץ) דיתבר לה, ואיהי פעולה לפניו, איהו יעבר רגליה, ויהא הנה (ישעיה מא) ראשון לציון הנה הנם וגו'

ובחבורא קדמא (במדבר כ"ח) וביום הבפורים בהקריבכם מנחה חדשה וגו'. אמר רבי אבא, יום הבפורים, מאן יום. דא נהר היוצא מעדן, דאיהו יומא מאינון בכורין עלאין. ודא איהו דאורייתא תליא ביה, ואיהו אפיק כל רזין דאורייתא. ובגין דאיהו אילנא דחיי, פרי אילנין אצטריכו לאייתא

רעיא מהימנא (במדבר כ"ח) וביום הבפורים בהקריבכם מנחה חדשה וגו'. רבי אבא אמר, יום הבפורים אינון בפורים עלאין דאורייתא. הדא הוא

דְּכָתִיב, (שמות כג) רֵאשִׁית בְּכוּרֵי אֲדָמָתְךָ תָּבִיא וְגו'. אָמַר רַעִיָא מְהִימְנָא, כְּגוּוֹנָא דְּבְכוּרִים לְאַמְהוֹן, אוֹף הָכִי אֲתַקְרִיאוּ פִירוֹת בְּכוּרִים, דְּפִירוֹת דְּאֵילָנִין, (הושע ט) כְּבִכּוּרָה בְּתָאנָה, הָכִי יִשְׂרָאֵל קִדְמוֹנִים וּבְכוּרִים לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מְכַל אוּמִין דְּעֵלְמָא, הָדָא הוּא דְּכָתִיב, (ירמיה ב) קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל לִידוֹן"ד וְגו'. וּבְגִין דָּא אֲתַמַּר בְּהוֹן, (שמות כג) תָּבִיא בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ. וּבְגִין דָּא אוּמִין עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת, דְּאֲתַמַּר בְּהוֹן (ישעיה ט) וַיֹּאכְלוּ אֶת יִשְׂרָאֵל בְּכָל פֶּה. וַיֶּאֱשָׁמוּ רָעָה תָּבִיא אֲלֵיהֶם

אוֹף הָכִי ו' דְּכָלִיל שִׁית סְפִירָאן, וְאִיהוּ בְּן י"ד, אֲתַקְרִי בְּכ"ר. וְכָל עֲנַפִּין דְּנִפְקִין מִנִּיהּ דְּבְהוֹן רֵאשִׁין, כְּגוּוֹנָא דָּא אֲתַקְרִיאוּ בְּכוּרִים. ו' אִיהוּ נְהַר, מְאִינוֹן בְּכוּרִים עֲלָיִן, וְהוּא נְהַר נְפִיק מְעַדָּן. וְדָא אִיהוּ דְּאוּרִייתָא תְּלִיבָא בֵּיהּ. וְכַד נְפִיק נְפִיקֵי כָּל רִזִין דְּאוּרִייתָא, וּבְגִין דְּאִיהוּ אֵילָנָא דְּחִי אֲוִרִיתָא, הָדָא הוּא (נ"א חדא היא) דְּכָתִיב, (משלי ג) עֵץ חַיִּים הֵיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ. וּפְקוּדִין דִּילָהּ דְּמִיִּין לְאִיבָא פְּרִי דְּאֵילָנִין, אֲצִטְרִיכוּ לְאִייתָאָה

אָמַר רַעִיָא מְהִימְנָא וְאִי תִימְרוּן אָמַי בְּכוּרִים, דְּלֵהוֹן אֲתַקְרִיאוּ מְנַחָה חֲדָשָׁה, מְשִׁית יְרַחֵן לְשִׁית יְרַחֵן. וּמְבַר נֶשׁ דְּאֲתַמַּר בֵּיהּ (דברים כ) כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׂדֶה לְתַשַׁע יְרַחֵן, אוֹ לְשִׁבְעָה. וּבְעִירָא אוֹף הָכִי, (ויקרא כב) שְׁבַעַת יָמִים יִהְיֶה תַּחַת אָמוֹ וּמִיּוֹם הַשְּׁמִינִי וְהִלָּאָה יִרְצָה לְקַרְבַּן אִשָּׁה לִיהוָה, לְקַרְבָּא קַרְבְּנָא קָדָם יי. וְעוֹד סְפִירָאן, בְּהוֹן שֵׁם יְהוָה, וְכָל כְּנוּיִין דִּילֵיהּ, אָמַי אֲתַקְרִיאוּ בְּשֵׁם חִיּוֹן

אֵלָא מְנַחָה חֲדָשָׁה בְּאַרְח רְזָא, דָּא שְׂכִינְתָּא. מְשִׁית יְרַחֵן לְשִׁית יְרַחֵן, אֵינוֹן שִׁית סְפִירָאן, דְּאֲתַקְרִיאוּ שְׁנַיִם קִדְמוֹנִיּוֹת לְבְרִיאת עֵלְמָא, דְּאֵינוֹן שִׁיתָא אֲלִפֵּי שְׁנַיִן הוּי עֵלְמָא, מְסִטְרָא דְּאִימָא עֵלְאָה. וּמְסִטְרָא דְּאִימָא תְּתָאָה, אֲתַקְרִיאוּ יְרַחֵן. וּבְגִין דְּקִדְמוֹ לְעֵלְמָא, וְכָל בְּרִיִין, אֲתַקְרִיאוּ בְּכוּרִים

דף רנ"ג ע"ב

וּשְׂכִינְתָּא מְנַחָה חֲדָשָׁה, מְסִטְרָא דְּחֵיהּ, דְּאֲתַמַּר בָּהּ (יחזקאל א) וּדְמוֹת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם. וְאִיהוּ תַשַׁע לְחֻשְׁבוֹן זְעִיר דְּחֻנוֹךְ. אִיהוּ בְּר נֶשׁ (דף רנ"ג ע"ב) דְּאֲתִיילִיד לְתַשַׁע יְרַחֵן דְּעוֹבְרָא, דְּאִיהִי עֲשִׂירָאָה. וּבְדָא כָּלִיל מְכַלָּהּ, וְאֲתַקְרִי בְּן בּוֹכְרָא, עַל שֵׁם אוֹת בְּרִית, דְּאִיהוּ י', טְפָה קִדְמָאָה דְּאֲתַמַּשְׁךְ מִנִּיהּ זֶרַע יוֹרָה כַּחֲץ. דְּאִיהוּ ו', וְאִיהוּ י', סְלִיק עַל ו', כְּאִיבָא דְּסְלִיק עַל עֲנַפָּא דְּאֵילָנָא

וְאִף עַל גַּב דְּכַמָּה עֲנַפִּין אִית בְּאֵילָנָא, וְכַמָּה תְּאָנִים עֲלִיָּהּ, אֵינוֹן דְּאֲקִדְמוּ בְּקִדְמִיתָא, אֲתַקְרִיאוּ בְּכוּרִים. אֵלִין אֵינוֹן רִישִׁין דְּכַלָּהּ. כְּגוּוֹנָא דְּלֵהוֹן אֲתַמַּר (תהלים כד) שָׂאוּ שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם. (ישעיה מ) שָׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם וּרְאוּ מִי בְּרָא אֱלֹהִים. (במדבר א) שָׂאוּ אֶת רֹאשׁ כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

שָׂאוּ שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם. שְׁעָרִים אֵלִין, אֵינוֹן חֲמִשִּׁין תְּרַעִין דְּבִינָה. דְּאִיהִי מְתִיבְתָא דְּלַעֲלֵלָא. וְשָׂאוּ פְתַחֵי עוֹלָם, דְּמְתִיבְתָא תְּתָאָה, דְּכָל מָאן דְּאֲשַׁתְּדַל בְּאוּרִייתָא לְסוּף מְתַנְשָׂא. הָדָא הוּא דְּכָתִיב, (משלי ל) אִם נִבְלַת בְּהַתְנַשָּׂא. וְאוֹקְמוּהָ מְאִרֵי מְתַנִּיתִין, כָּל הַמְנַבֵּל עֲצָמוֹ עַל דְּבְרֵי תוֹרָה, לְסוּף מְתַנְשָׂא, וַיְבֵא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד, וְלִית כְּבוֹד אֵלָא תוֹרָה

מְהֵכָא, מָאן דִּילִיף אוּרִייתָא דְּאֲתַקְרִיאת כְּבוֹד, אֲקִרֵי מֶלֶךְ. וְלֹא תִימָא בְּהוּא עֵלְמָא דְּאֲתִי וְלֹא יִתִיר, אֵלָא מֶלֶךְ בְּתֵרִין עֵלְמִין, בְּדִיוֹקְנָא דְּמְאִרִיָּה. וּבְגִין דָּא

כפול פסוקא תרין זמנין, חד מי זה מלך הכבוד. תננינא מי הוא זה מלך הכבוד. שאו שערים ראשיכם, מאי ראשיכם תרין זמנין. אינון חיון דמרקבתא (עלאה, וחיון דמרקבתא תתאה. ובחבורא קדמאה (ע"כ רעיא מהימנא

רבי שמעון פתח קרא ואמר, שאו שערים ראשיכם וגו'. האי קרא אוקמוה ואתמר. אבל שאו שערים ראשיכם, אלן אינון תרעין עלאין, תרעין דסכלתנו עלאה. ואינון חמשין תרעין. ראשיכם, אינון ראשים מאן אינון. אלא, כל חד וחד, אית ליה רישא לאתפשטא ולמייעל דא בדא, ולאכללא דא בדא

אשכחנא בספרא דחנוך, שאו שערים, אלן אינון תרעין דלתתא מאבהן, ואינון תלתא בתראין. ראשיכם: אלן אינון ראשי אלפי ישראל, ואינון אבהן עלאי, ואינון ראשין דאינון תרעין. ובגין אלן דאינון אופנים, דסחרן ונטלין לון על כתפייהו, אמרי שאו שערים ראשיכם, שאו למאן. לראשיכם. דאינון ראשין עלייכו, ושלטנין עלייכו. והנשאו פתחי עולם. אלן אמהן וארבע אינון דלתתא

דף רנ"ד ע"א

ויבא מלך הכבוד, דא מלכא עלאה דכלא, דאיהו מלך מההוא כבוד, דנהיר לסיהרא, ומאן איהו. יי צבאות. ויבא, לאן אתר. למיעל אורייתא בארונא, בחבורא חדא, כדקא יאות. וכיון דהאי עאל לאתריה, כדן אורייתא עאל בארונא. ואתחבר חבורא חדא, אורייתא עלאה, באורייתא (דף רנ"ד ע"א) דבעל פה, מתחברו לפרשא מילין סתימין

אימתי. בשבועותיכם. למנינא דאתון מונין. דבכל שעתא דישראל עבדין חושבנין לירחין וזמנין, קודשא בריך הוא אתקין תיבה גו אינון רקיעין, ואעבר כרוזא, הא בני לתתא, קדשו ירחא, קדשו זמנא, אתקדשו כלכו לעילא. ועביד לכל חילי דבשמיא, דמתקדשין כחדא בעמא קדישא, וכלהו נטרי כחדא, נטירא חדא, ועל דא בשבועותיכם, למנינא דאתון מונין אינון שבע שבתות

וכדן משיך קודשא בריך הוא, משיכו דשבע דרגין לתתא, בההוא דרגא דאתאחד בהו, באינון שבע שבתות. (ס"א באינון שבע שבתות. וכדן משיך קודשא בריך הוא, משיכו דשבע דרגין דלעילא, בההוא דרגא לתתא דאתאחד באינון שבע שבתות). ואי תימא, והא שיתא אינון ולא יתיר. אלא כדן אימא יתבא על אפרוחין, ואשתכחת רביעא עלייהו. ואנן מפרחין לה, ונטלין אינון שית בנין. בהאי דרגא דלתתא, לקיימא דכתיב, (דברים כב) שלח תשלח את האם ואת הבנים וגו'

רב המנונא סבא אמר, בהאי יומא, לא נטלין ישראל אלא חמש בנין, ואינון חמשה חומשי תורה. ואי תימא שית אינון. אלא שבע אינון, בחד צפורא דאשכחת בין גדפהא דאימא. וישראל, ידעי למימד צידא טבא, רבא ויקירא. מה עבדי. מפקי מתחות גדפהא דאמהא, ההוא צפורא, בלחישו דפומא מלחשו לגבה, לחישו בתר לחישו

וההוא צפורא דחייש (ס"א דרחים) לאינון לחישין, ולאינון קלין, דקא מלחשי לגבה. ואף על גב דאיהי תחות גדפי אמהא, זקיף רישא ואסתכלת לגבי ההוא לחישו דקלא, ופרחת לגבייהו, ונפקת מתחות גדפהא דאימא. כיון דישראל

נטלי לה, אתקיפו בה, ולחשין לה, וקשרין לה בקשורא דלא תפרח ותזיל.
מיד נטלי לה ישראל בההוא קשורא, ואיהי בעאת למפרח ולמיזל, ולא יכילת
למיזל לה

דף רנ"ד ע"ב

ובעוד דהיא קשירא בידיהו, אינון מלחשי בקליהון, ואיהי מצפצפא בהדיהו,
(דף רנ"ד ע"ב) ופרחת לעילא, ונחתת. וכל אינון בנין דתחות גדפי אמהון,
כיון דשמעי ההוא צפצפא דאחתהון, ולחישו דההוא קלא, מיד נפקי מתחות
גדפהא דאמהון, ופרחי לגבי ההוא צפורא, וישראל נטלי לון, ואחדי בהו.
ואלמלא ההוא צפורא דקא אחדי בקדמיתא, אינון לא פרחי לגביהו לעלמין,
ולא יכלין לאחדא בהו

היך צדין צידה דהאי צפרא קדישא. מתקנין לקמא מיכלא יקירא בחדוה, וכל
ענוגין, ועאלין לבי כנשתא ולבי מדרשא, ומצפצפון לגבה בקל לחישו כדקא
יאות. ואיהי דמטמרא תחות גדפהא דאימא, זקפת רישא, וחמאת פתורין
מתקנין, וצפצופין לגבה כדקא יאות. נפקת ופרחת לגביהו כמה דאתמר, ובה
אחדין כל אינון בנין

ומשלחין לההוא דרביעא עליהו ואזלת. בגין דהא מן רקייעא שביעאה
ולעילא, במכוסה ממך אל תדרוש. שלח ליה, דלא תיכול לאדבקה ועל דא
'כתיב, (דברים כב) שלח תשלח וגו'

מקרא קדש, דא קריאה וצפצופא, דעבדין לההוא צפרא קדישא בקדמיתא.
וכיון דאחדין בה שאר יומין, אקרון מקראי קדש. האי צפרא אקרי קדש,
דכתיב, כי קדש היא לכם. ובגין דאיהי קדש, איהי קראה לכולהו ואתין
לגבה. ובגין כן אקרון מקראי קדש

איהי קראה, וישראל מצפצפון בהדה, וקראן אוף הכי. ועל דא אינון אתין
לגביהו, ואחדי בהו. בגין כן (ויקרא כג) אלה מועדי יי מקראי קדש אשר
תקראו אותם. מקראי קדש, בצפצופא דלהון, ובההוא צפרא קדישא קדש,
דקרא לון

רעיא מהימנא אמר רעיא מהימנא, מלין אליו, כמה סתימין אינון, למאן דלא
ידע, וגליין למאן דידע בהו. ודאי ההוא צפורא איהו שכינתא. קן דילה, דא בי
מקדשא. וישראל אינון אפרוחין, דאימא יתבא עליהו. הדא הוא דכתיב,
(דברים כב) והאם רובצת על האפרוחים, ואינון מארי משנה, דפרחין בפקודין
דילה. או ביצים, אינון מארי מקרא. ובזמנא דחבו ישראל, ואתחריב בי
מקדשא, מה כתיב. שלח תשלח את האם, הדא הוא דכתיב, (ישעיה נ)
ובפשעיהם שלחה אמכם. ואינון מארי שיתא סדרי משנה כתיב בהו, ואת
הבנים תקח לך. דאינון שית, מסטרא דשית בנין דתחות אימא עלאה, דאינון
בשית תיבין דקריאת שמע. או בשית סדרי משנה, אחד המרבה ואחד
הממעט ובלבד שיכוין לבו לשמים. וקשרין לון בקשרין דתפליון, על רישא
ועל דרועא. ובמאי נטלין בנין בכמה צפצופין דקלין דקריאת שמע. ולבתר
לחשין בלחישו בצלותא דחשאי, לגבי אימא וברתא, ואינון ה' ה', ונחתין
לגביהו ו', בקשר דיליה דאיהו יו"ד. ושריא ה' עלאה, על ו', תפליון על רישיה.
ה' זעירא, נחת לגבי י', דאיהו קשר דה' עלאה, על ראש ו', ואיהו ו', קשר

עֲמָה בַּה' דִּיד כְּהָה. וּבִגִּין דָּא, אֶפְרוּחִים מְסֻטְרָא דָּאֵת ו', כְּלִיל ו' סְדְרֵי מְשֻׁנָּה. אוּ בִיְצִים, אֲלִין. מְאָרֵי מְקָרָא, דְּאֶתְמַר עֲלֵיהּוּ, בְּנֵי ה' שְׁנַיִם לְמְקָרָא, וְדָא ה'. בְּנִין מְסֻטְרָא דְבִין י"ה, אֲלִין מְאָרֵי קְבֵלָה. עֲלֵיהּוּ אֶתְמַר (דְּבָרִים כב) לֹא תִקַּח הָאִם עַל הַבָּנִים. וּמְאָרֵי קְבֵלָה, אֵינוֹן מְאָרֵי תִלְמוּד. וְאֶתְמַר עֲלֵיהּוּ, (דְּבָרִים ו) וְשִׁנַּנְתֶּם. וְאוּקְמוּהָ מְאָרֵי מִתְנִיתִין, אֵל תִּקְרִי וְשִׁנַּנְתֶּם, אֲלֵא וְשִׁלַּשְׁתֶּם, דְּאֵינוֹן שְׁלִישׁ בְּמְקָרָא, שְׁלִישׁ בְּמְשֻׁנָּה, שְׁלִישׁ בְּתִלְמוּד. וְרָזָא דְמִלְהָ, (דְּבָרִים כב) כִּי יִקְרָא קִין צְפוּר לְפָנֶיךָ בְּדֶרֶךְ, בְּמְאָרֵי מְקָרָא. (שְׁמוֹת כה) וְעָשִׂיתָ מְנוֹרֹת זָהָב טְהוֹר. הָאֵא וּקְמוּהָ, וְעָשִׂיתָ מְנוֹרֹת, כְּלָל. זָהָב, פְּרָט. מְקֵשָׁה, כְּלָל. וְכַמָּה מְקָרָאִין מְאָרֵי מִתְנִיתִין, אֵינוֹן מְרַבִּין וּמְמַעֲטִין, כְּגוֹן רִיבָה וּמִיעֵט. אוּף הַכִּי, מְרַבִּין, אֵל תִּקְרִי מָה. אֲלֵא מָהָה. אוּף הַכִּי, אֵל תִּקְרִי וְשִׁנַּנְתֶּם, וְשִׁלַּשְׁתֶּם. אֲלֵא וְדַרְשִׁינוּן מְנִיָּה, שְׁלִישׁ בְּמְקָרָא, שְׁלִישׁ בְּמְשֻׁנָּה, שְׁלִישׁ בְּתִלְמוּד. כְּדָאִיתָא בְּקִדּוּשִׁין. אוּף הַכִּי, (בְּמִדְבָר ז) בְּיוֹם כָּלֵת מֹשֶׁה, כָּלֵת דְרַשְׁיָנוּן בֵּיהָ. אִי תִימָא דְדַרְשִׁינוּן לֹון מְנַהוֹן. כִּיֻּצַּד מְאֻלְפָא בֵּיתָא, וְלֹא מְעַצְמָן דְּאֵינוֹן לִית לֹון רְשׁוּ, לְאוּסְפָא, וְלֹא לְמַגְרַע אוֹת מְנִיָּה, (דְּהִיא ו') אוּ לְאַחְלָפָא אֵת דָּא בְּאֵת אַחְרָא. הָא כְּתִיב כָּלֹת מְלֹא בְּאוּרִיתָא. מָאן יְהִיב לֹון רְשׁוֹת לְמַגְרַע אוֹת מְנִיָּה, דְּהוּא ו', הָא לֹא אֵית הַכָּא מְלֹה דְּאֶתְחַלְפִי בְּאַלְפָא בֵּיתָא. אֲלֵא עַל אֲלִין תִּיבִין חֲסָרִין, דְּאֵינוֹן מְלֵאִים. וּמְלֵאִים, דְּאֵינוֹן חֲסָרִים. וְעַל כֹּל פִּירוּשִׁין דִּיכְלִין לְמַעַבְדַּ לְקִשְׁטָא כְּלָה בְּתַכְשִׁיטִין דִּילָהּ, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְנִי לְמַעַבְדַּ, כְּמָה דִּימְרוּן, וְלִמְהוּי מְאָמִין לֹון, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב, (דְּבָרִים יז) עַל פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר יוֹרֶךְ. לְאוּמָן דְּחַתֵּךְ מְאָנִי לְבוּשִׁין דְּמַלְכוּתָא, וְעֵבִיד מְנַהוֹן חֲתִיכָן סְגִיאִין, אֵינוֹן דִּידְעִין אֶתְרִין דְּחֲסָרִין אֲלִין חֲתִיכוֹת, אוּ אֲלִין דְּמִשְׁתַּאֲרִין, אֵינוֹן מְתַקְנִין אֵינוֹן לְבוּשִׁין, וְשׁוּין אֵינוֹן חֲתִיכוֹת דְּאֶתוּסְפָן, בְּאֶתְרֵי דְּמַעוּטִין, וְחֲתִיכוֹת דְּאֵינוֹן מְעֻטִין, מוּסִיפִין עֲלֵיהּוּ, וְהֵאֵי אֵיהּוּ עַל פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר יוֹרֶךְ. וְאִי תִימָא, אִי כֵךְ הוּא, מְאִי אֵיהּוּ דְלִזְמִנִין טְעִי חַד מְנִיָּהּוּ, וְיִימָא הַדְרִי בִי. אֲלֵא עַד דִּיעְבְּדִי הוֹרָאָה מְהֵיָא מְלֹה דְּחוּלְקִין עֲלָהּ, יְכִיל הוּא דְּאֶקְשִׁי עֲלָהּ, לְמִימַר הַדְרִי בִי. דְּלֹא כֹל מְפָרְקִי תַכְשִׁיטִין דְּכֻלָּהּ, יְדַעִין בְּחֲתִיכוֹת לְאֵן אֲזֻלֹן, עַד דִּיָּהּ פֶּסֶק עַל בּוּרִיָּהּ, פְּרוּקִין דְּהִלְכוֹת עַל בּוּרִיָּהּוּן. מְנוֹרָה, שְׁבַע בּוּצִינִין דִּילָהּ, (אֶסְתֵר ב) אֵת שְׁבַע הַנְּעוּרוֹת הָרְאוּיוֹת לְתֵת לָהּ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ. לְקַבֵּל שִׁי"ן דְּתֵלֵת רֵאשִׁין ש. וְשִׁי"ן דְּאַרְבַּע רֵאשִׁין דְּתִפְלִין. וְאֵינוֹן לְקַבֵּל ז' בְּרַכָּאן דְּקִרְיָאֵת שְׁמַע, דְּאֵינוֹן בְּשַׁחַר מְבָרַךְ שְׁתֵּים לְפָנֶיהָ וְאַחַת לְאַחֲרֶיהָ, וּבְעֶרֶב מְבָרַךְ שְׁתֵּים לְפָנֶיהָ וְשְׁתֵּים לְאַחֲרֶיהָ. לְבַתֵּר, כְּהֵנָּא רְבָא בְּעֵבוּדָהּ, דְּמִשְׁמַשׁ בְּכַנְפֵי מְצוּהָ, פְּעֻמוֹנִים וְרַמּוֹנִים, אֵינוֹן קְשָׁרִין וְחוּלְיִין וְצִיץ תִּפְלִין, מִתְמָן וְאֵילָךְ (שְׁמוֹת ל) וְעָשִׂיתָ מְזִבַּח מְקֻטֵּר קְטָרֵת. פְּתַח רַעִיא מְהִימָנָא, (ד"א רַבִּי שְׁמַעוֹן) וְאָמַר, כְּתִיב בְּפִרְשָׁתָא דָּא, וְהִקְרַבְתֶּם אֶשֶׁה עוֹלָה לִי. וְאוּקְמוּהָ, דְּעוֹלָה לְאֲשִׁים. וּבִגִּין כֵךְ סַמְךְ עוֹלָה לְאֲשֶׁה. וְעוֹד אוּקְמוּהָ, דְלִית עוֹלָה אֶתִיָּא אֲלֵא עַל הַרְהוּר הַלֵּב. וְדָאִי, כֹּל קְרַבְנִין לֹא אֶתִיָּין, אֲלֵא לְכַפְרָא. כֹּל קְרַבְנָא וְקְרַבְנָא, עַל כֹּל אֲבָרִין דְּבַר נֶשׁ, כְּפּוּם הוּא חֲטָא דְּהוּא אֲבַר. עַל טְפִין דְּמוּחָא, (שְׁמוֹת יב) עוּגוֹת מְצוֹת כִּי לֹא חֲמֵץ. אִי זְרִיק טְפִין קְדָמָאִין, קְדָם דְּאַחְמִיצוּ, בְּאֶתְרֵי דְּלָאוּ דִּילָהּ. וְעַל אֲלִין דְּאַחְמִיצוּ, וְזְרִיק לֹון בְּאֶתְרֵי דְּלֹא אֲצֻטְרִיךְ, צְרִיךְ לְאַיִתָּאָה עֲלֵיהּוּ לְחֵם חֲמֵץ, וְאֵינוֹן לְחֵמי תּוֹדָה הַכִּי הוּוּ, מְנַהוֹן חֲמֵץ, וּמְנַהוֹן מְצָה. פְּרִים מְסֻטְרָא דְּדִינָא, כְּבָשִׂים וְאֵילִים וְעִתּוּדִים וְעִזִּים. בְּגִין דְּאֵינוֹן אֲנָפִי דְשׁוּר, כְּלָהּוּ שְׁחִיטָתָן בְּצַפּוֹן, וְקַבּוּל דְּמֵן בְּכֻלֵי שְׁרַת בְּצַפּוֹן. שְׁחִיטָה וְקַבְלָה וְזְרִיקָה כְּלָם בְּצַפּוֹן. לְבִסְמָא מִדַּת הַדִּין, דְּאֶתִי לְבֵית דִּין מְסֻטְרָא דְּגִבּוּרָה. בֵּית דִּין הַגְּדוֹל מְסֻטְרָא דְּגִבּוּרָה, דְּתַמָּן

בִּינָה. בֵּית דִּין הַקָּטָן, מִסְטָרָא דְמַלְכוּת. וְכָל אֵינוֹן שׁוֹפְכֵי דְמִים לְמַצּוֹה, אֵינוֹן מִסְטָרָא דְגְבוּרָה. וּמָה דְאוֹקְמוּהָ, עוֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבְתּוֹ וְלֹא בְשַׁבַּת אַחְרָא, בְּגִין דְּעֵבֶר יוֹמוֹ בְּטַל קִרְבָּנוֹ. דְּקִרְבָּן דּוּחָה שַׁבַּת, וְאֲדִלֵּיק אֵשׁ בְּשַׁבַּת, בְּגִין דְּאִיהוּ אֲשָׁא קְדוּשָׁה. דְּכָל אֵשׁ דְּקִרְבָּנִין אִיהוּ קִדְשׁ, וְשַׁבַּת קִדְשׁ, אַחֲיָדָן דָּא בְּדָא. אֲבָל אֵשׁ דְּחוֹל, אֲסִיר לְאַחְדָּא לִיהּ בְּקִדְשׁ, וּבְגִין דָּא מְנִי לוֹן לְיִשְׂרָאֵל, (שְׁמוֹת לֵה) לֹא תִבְעֵרוּ אֵשׁ בְּכָל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת. דֵּהֲאִי אִיהוּ כְּלָאִים דְּטוֹב וְרַע. וּבְשַׁבַּת דְּשִׁלְטָא אֵילְנָא דְּחַיִּי, דְּלִית בֵּיהּ תַּעְרוּבַת, (אֲסִיר לְאֲבַעְרָא בֵּיהּ דְּחוֹלִין, דֵּהֲאִי אֵשׁ דְּחוֹלִין דְּטוֹמָאָה וְלֹא דְּחוֹלִין דְּטַהֲרָה) וְחוֹלִין דְּטַהֲרָה אֲסִיר לְעֵרְבָא בְּאֵשׁ דְּקְדוּשָׁה. כָּל שְׁכָן חוֹלִין דְּטוֹמָאָה, דְּאֲסִיר לְעֵרְבָא לוֹן בְּקְדוּשָׁה. אוֹף הֲכִי כָּל קִרְבָּנִין, אֲתַקְרִיאוּ בְּשֵׁר קִדְשׁ. וְכָל קִרְבָּנִין דְּכָל מִין, אִית בְּהוֹן חוֹלִין דְּטַהֲרָה, וְאִית בְּהוֹן (דָּף רנ"ה ע"א) קִדְשׁ וְקִדְשׁ הַקְּדָשִׁים

ו

רְעִיא מֵהִימְנָא (הַמְשַׁךְ) וְרָזָא, דְּאִית הַפְּרָשׁ בֵּין קִדְשׁ לְקִדְשׁ, הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב, (שְׁמוֹת כו) וְהִבְדִּילָהּ הַפְּרָכֶת לָכֶם בֵּין הַקּוֹדֶשׁ וּבֵין קִדְשׁ הַקְּדָשִׁים. אוֹף הֲכִי אֲשׁוֹת דְּקִרְבָּנִין, לֹא אֵינוֹן שׁוֹין. דְּאֵשׁ שֶׁל גְבוּהָ מְקוֹדֶשׁ מֵאֵשׁ דְּקִדְשׁ דְּלַתְתָּא. דְּאֲתַקְרִי אֵשׁ עֲצֵי הַקִּדְשׁ, אוֹ אֵשׁ בְּשֵׁר הַקִּדְשׁ. וְאֲשָׁא דְּקוֹדֶשׁ, אִית בֵּיהּ הַפְּרָשָׁה לְבֵין אֵשׁ הַדְּיוֹט. אֵף עַל גַּב דְּאוֹקְמוּהָ עֲלֵיהּ, דְּמַצּוֹה לְהִבִּיא מִן הַהַדְּיוֹט, אֵף עַל גַּב דְּאִית אֵשׁ דְּקוֹדֶשׁ, דְּכָל חַד צְרִיךְ לְאַתְרֵיהּ. וּמִתְלָא אֲמַתִּילוּ יִשְׂרָאֵל קְדָמָי לְהֵאֵי רָזָא יִשְׂרָאֵל. (נ"א יִשְׂרָאֵל אֲמַתִּילוּ לְהֵאֵי. דֵּהֲא יִשְׂרָאֵל בְּכָלל) אֲתַקְרִיאוּ מְלָכִים כְּמָה דְּאוֹקְמוּהָ, כָּל יִשְׂרָאֵל בְּנֵי מְלָכִים. אֲבָל כִּד הוּוּ עֲאֲלִין לְבֵי מְקוֹדֶשׁ, כָּל חַד שְׁרִיֵּא בְּאַתְרֵיהּ, כְּדָקָא יְאוּת לִיהּ. אוֹף הֲכִי כָּל קִרְבָּנִין לֹא אֵינוֹן שׁוֹין, דְּאֵף עַל גַּב דְּבִכּוּלְהוּ כְּתִיב קִרְבָּן לִי, אִיהוּ פְּלִיג כְּלָא כָּל חַד וְחַד כְּדָקָא יְאוּת. וְרָזָא דָּא, אֲשִׁתְּמוּדַע בְּפִרֵי הַחֶג, דֵּהוּוּ קִרְבִּין לוֹן יִשְׂרָאֵל קְדָם יי

אֲמַר בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, קוּם רְעִיא מֵהִימְנָא מְשַׁנְתָּךְ, דְּאֲנָת וְאֲבָהוֹן יִשְׁנֵי עָפֶר אֲתַקְרוּן, דְּעַד כְּעַן הוּיְתוֹן מְשַׁתְּדִלִין בְּאוֹרֵייתָא, בְּאֵינוֹן יִשְׁנִים בְּמִשְׁנָה, דְּאֲתַמַּר בְּהוֹן עַל הָאָרֶץ תִּישָׁן. וּבְיוֹם הַבְּכוּרִים בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַיהוָה. אֲתוֹן אֵינוֹן (בְּנוֹי) בְּכוּרִים דְּשְׁכִינְתָּא, וּבְעוֹבְדִין דְּלָכוֹן, אִיהִי אֲתַחְדָּשֶׁת בְּצִלוֹתִין דְּאֲבָהוֹן בְּכָל יוֹמָא. דְּאוֹקְמוּהָ מְאִרֵי מִתְנִיתִין, תְּפִלוֹת כְּנֶגֶד אֲבוֹת תְּקוּנוֹם. וּבְקִרְיַת שְׁמַע דְּאֲמַר רְעִיא מֵהִימְנָא שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, וְאוֹקְמוּהָ כָּל הַקּוּרָא קִרְיַת שְׁמַע בְּכָל יוֹם, כְּאֵלוֹ הוּא מְקִיִּים (יְהוֹשֻׁעַ א) וְהִגִּית בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה

וְדֵאִי בְּצִלוֹתִין דְּלָכוֹן, בְּקִרְיַת שְׁמַע דְּלָכוֹן, שְׁכִינְתָּא אִיהִי אֲתַחְדָּשֶׁת קַמִּיהּ דְּקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא. וּבְגִין דָּא, וְהַקְרִבְתֶּם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַיהוָה. בְּצִלוֹתִין דְּאֵינוֹן בְּאַתָּר דְּקִרְבָּנִין. בְּאֵן קִרְבָּנִין דְּצִלוֹתִין אִיהִי מִתְחַדָּשֶׁת. בְּשַׁבּוּעוֹתֵיכֶם. דֵּהֵינּוּ שְׁבּוּעוֹת, דְּבִיהּ מִתֵּן תּוֹרָה, וְאֲתַקְרִי חֲמִשִּׁים יוֹם לְעוֹמֵר. וּבִיהּ שְׁבַעָה שְׁבּוּעוֹת, מִסְטָרָא דֵּהֲהוּא דְּאֲתַמַּר בֵּיהּ, (תְּהִלִּים קִיט) שְׁבַע בְּיוֹם הַלֵּלֶתִיךְ, וְאִיהִי מְלָכוּת כְּלָה. כְּלִילָא מְשַׁבַּע סְפִירוֹן, כְּלִילָא בְּבִינָה, דְּאִיהִי אֲתַפְּשֶׁטַת בְּה' סְפִירָאן לְחַמְשִׁין

יְסוּד כָּל, כְּלוֹל מֵאֲלִין חֲמִשִּׁין. כְּלָה: כ"ל ה'. כְּלִילָא מְחַמְשִׁים, כְּלָהוּ גְבַלְעִים בְּגוֹ חֲמִשִּׁים, חֲכָמָה דְּאִיהִי, י' עֲלָאָה, מוּבַלְעַת בְּגוֹ חֲמִשִּׁין. ה' זְמַנִּין עֶשֶׂר. ה' בִּינָה. י' חֲכָמָה. עֶשֶׂר זְמַנִּין ה' הֵינּוּ חֲמִשִּׁין וּבְחוּשְׁבֹן כ"ל. וּבְחוּשְׁבֹן י"ם. וְאִיהוּ

ים התורה. מקורא דיליה כתר, דלית ליה סוף. שאר ספיראן, אתקריאו על שמה שבעת ימים. ומלכות ים סוף, סוף דכל ימים

ובגין דא דאינון חמשין, שבע שבועות, מנחתם שלשה עשרונים, ושני עשרונים. חמש, דאינון חמש זמנין עשר. הדא הוא דכתיב, ומנחתם סלת בלולה בשמן שלשה עשרונים לפר האחד ושני עשרונים לאיל האחד עשרון עשרון לכבש האחד לשבעת הכבשים. ושבעת הכבשים, לקבל (ויקרא כג) שבע שבתות תמימות תהיינה. כל חד עם שית יומין דיליה. (במדבר כט) ובעשור לחודש השביעי, דאיהו תשרי. מקרא קדש יהיה לכם, דא יום הכפורים. דאיהו עשירי י', כליל מעשרת ימי תשובה. ותקיננו ביה ה' צלותין, לחברא לה עם ה'. (מאי מקרא קדש. יהיה לכם דא יום הכפורים דאיהו עשירי י', כליל מעשרת ימי תשובה. ותקיננו ביה ה' צלותין, לחברא עם ה') מאי מקרא קדש. לאפרשא ליה משאר יומין, דאית בהו פולחנא דחול. ובגין דא, כל מלאכת עבודה לא תעשו

דיומין דאית בהון מלאכת חול, אינון מסטרא דעץ הדעת טוב ורע. דאתהפך ממטה לנחש, ומנחש למטה. לכל חד כפום עובדוי, ודא מטטרו מטה, נחש, סמאל. אבל בהאי יומא דאיהו יום הכפורים דאתקרי קדש, שלטא אילנא דחיי, דלא אשתתף עמיה שטן ופגע רע. ומסטריה (תהלים ה) לא יגורך רע. ובגין דא, ביה נייחין עבדין באילנא דחיי, (נ"א ואשתתפן גביה) וביה נפקן לחירות, ביה נפקי משלשליהון

אינון דאית עליהו גזר דין, בנדר ובשבועה, ובגין דא תקינו למימר ביה, כל נדרי ואיסרי וכו', כולהון יהון שביתין ושביקין לא שרירין ולא קיימין. ובגין דא נדר דידו"ד, דאיהו תפארת. ושבועה דאדני, דאיהו מלכות. דעבדו על גלותא דלהון, בחכמה ובינה יהון שביקין ושבייתין לא שרירין ולא קיימין, (במדבר טו) ונסלח לכל עדת בני ישראל. דחסד איהו מים. גבורה אש. תפארת אויר. ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין, הטר נדרים פורחים באויר

ובגין דשבועה ממלכות, דאיהי לתתא מיניה. אוקמוה, נדרים על גבי שבועות עולים. ועוד אוקמוה, כל הנשבע כאילו נשבע במלך עצמו. וכל הנודר כאלו נודר בחיי המלך. המלך עצמו, אדני. חיי המלך, ידו"ד. ובגין דא (במדבר ל) כי ידור נדר לידו"ד

דף רנ"ה ע"ב

ואוף הכי אית רזא אחרא, חיי (דף רנ"ה ע"ב) המלך, חכמה. הדא הוא דכתיב, (קהלת ז) החכמה תחיה בעליה. כל הנודר ביהוה, דאיהו תפארת. כאילו נודר בחכמה, דאיהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א, חיי המלך. וכל הנשבע באדני, כאילו נשבע במלך עצמו. עצמו דא אימא עלאה, כאילו נשבע בה, דאיהי (שמות כד) עצם השמים לטוהר. מסטרא דחסד, (בראשית ב) עצם מעצמי. ובשר מבשרי, מסטרא דגבורה, דא מלכות. ובחכמה דאיהי חיי תפארת, איהו סליק לאתקרי אדם, הדא הוא דכתיב, (ישעיה מד) כתפארת אדם

ואתמר ביום הכפורים. (ויקרא טז) ועניתם את נפשותיכם. ובעשור לחודש השביעי הזה תענו את נפשותיכם. תקינו ביה ה' ענויים, בגין דתתלבן ה' זעירא בה' עלאה, דאיהו ה' צלותין. לקיים בישראל, (ישעיה א) אם יהיו

חטאיכם כשנים כשגל ילבינו. והאי איהו רזא דלשון של זהורית, בגין דכל חובין דישראל מטון לגבי מלכות. ותשובה דאיהי בינה, מלבנת לון. בגין דאתמר בה, (ויקרא טז) השוכן אתם בתוך טומאותם. וד' בגדי לבן, וד' בגדי זהב למלבש, יאהדוניה.

ותקיננו לתקוע שופר ביום הכפורים, לסלקא קול דאיהו ו', לחרות. דאתמר בה, (ישעיה סג) בכל צרתם לו צר, בא', ובו', קרי וכתוב. ועבודת יום הכפורים איהי באריכות, ואיהי כלילא מתלת דרגין, במחשבה דבור ומעשה. (ויקרא כג) בחמשה עשר יום לחדש השביעי וגו', דאיהי תשרי, מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת עבודה לא תעשו וחגותם אותו חג ליי שבעת ימים וגו'. בחמשה עשר, מסטרא די"ה. וחגותם אותו, דא אות ו', עמודא דאמצעיתא. (ח"ג חסד גבורה) שבעת ימים, מסטרא דבת שבע, דאיהי מלכות. אבהו, ורעיא מהימנא, ואהרון, דוד ושלמה, הא אינון שבע, לקבל שבע ספיראן. אנה בעינא לתקנא לכון סכה, דאיהי אימא עלאה, לסככא עליהו, כאמא על בנין.

ובגין ז' ספיראן אמר קרא, (ויקרא כג) כי בסכות הושבתי את בני ישראל, במפקנותהון מארעא דמצרים, בז' ענני כבוד. סוכה (אית באת ו', בסוכות חסר ו', דאתמר בה בסכת תשבו שבעת ימים, איהי אימא אבל סוכה) באת ו', איהו ברזא (דתיבין) דתרין בנין, ידוד אדני. והכי סליק סוכ"ה בחושבן יאהדוניה. תרין כרובים, דהם (שמות כה) סוככים בכנפיהם על הכפורת ופניהם איש אל אחיו.

ואית עשרה טפחים בכרובים מתתא לעילא, מרגליהון עד רישיהון, ומרישיהון ועד רגליהון, ושתיין על טפח דאיהו י'. ועשרה עשרה מעילא לתתא, ומתתא לעילא, היינו יו"ד. ובגין כך, שיעורא דסכה אמרו רבנן, לא פחות מעשרה, ולא למעלה מעשרים. סכה העשויה ככבשן מסטרא דאימא, עלה אתמר, (שמות יט) והר סיני עשן כלו מפני אשר ירד עליו יי באש ויעל עשנו כעשן הכבשן. (ואוקמוה מאי (יחזקאל א) והחיות רצוא ושוב, כאור היוצא מפי הכבשן) וכלא חד. (ישעיה ד) וסכה תהיה לצל יומם, דסכך בעינן. וסכך אתעביד לצל. דאתמר ביה, (תהלים צא) בצל שדי יתלונן. ולא בצל סכת הדיוט, דאגין על גופא משמשא. אלא צל לאגנא על נשמתא. (שיר השירים ב) בצלו חמדתי וישבתי. (איכה ד) אשר אמרנו בצלו נחיה בגוים. צל עם ס', איהי צלם. דאתמר ביה, (תהלים לט) אך בצלם יתהלך איש. ס' סתומה אית לה ארבעה דפנות.

ומה דאוקמוה שתיים כהלכתן ושלישית אפילו טפח. ולמאן דאמר שלשה כהלכתן ורביעית אפילו טפח. ואינון בגין דא, תריין, תלת, ארבע, הא תשע, טפח איהי עשיראה, לאשלמא כל חסרון. ובגין דא, שיעור סכה לא פחות מעשר, דאיהי מלכות, עשיראה דכל דרגין. ולא למעלה מעשרין, דאיהי כ', כתר עליון, דלא שלטא ביה עינא. כבוד עלאה, עליה אמר משה, (שמות לג) הראני נא את כבודך. ואתיב ליה קודשא בריך הוא, לא תוכל לראות את פני'. ולית כבוד, בלא כ

ובגין דא שיעור מארי מתניתין לקבליהו, סכה העשויה כמבוי, מסטרא דאת ב', כמין גא"ם, מסטרא דאת ג'. כמין צריף, מסטרא דאת ד'. ושבע אתון

אינון, בגין דא כפר"ת. כ', כבשן. ב', בורגנין. ושאר סכות. וכלהו רמיזי לגבי מארי מתניתין. ולית לארכא בהון

ואינון לקבליהו שבעה ככבי לכת, ואינון דכר ונוקבא. ובגין דא אתקריאו ז' כפולות. כגון שבעה שרגין דמנרתא, דאתמר בה (תהלים קיט) שבע ביום הללתיך. הכי (זכריה ד) שבעה ושבעה מוצקות. הכי שבעה ספראן כפולות. ושבעה יומי בראשית לתתא, שבעה לעילא, (קהלת א) אין כל חדש תחת השמש.

לולב דא צדיק. דדמי לחוט השדרה, דביה ח"י חולין, לקבל ח"י נענועין דלולב. ואינון לקבל ח"י ברכאן דצלותא. לקבל שמנה עשר אזכרות, (תהלים כט) דהבו ליי בני אלים. לקבל שמנה עשר אזכרות דקריאת שמע. ונענוע לשית סיטרין, בחושבן ו'. תלת נענועין בכל סטרא, אינון ח"י

דף רנ"ו ע"א

לולב בימין, כליל ששה מינין (דאינון) ג' (דף רנ"ו ע"א) הדסין, גדולה גבורה תפארת. ודמין לתלת גווי עינא. ב' בדי ערבות, נצח והוד. ודמין לתרין שפון. לולב, יסוד, דומה לשדרה. דביה קיום דכל גרמין. ועליה אמר דוד, (תהלים לה) כל עצמותי תאמרנה יי מי כמוך. אתרוג, מלכות. דומה ללבא. דביה הרהורין

ונענועין דהלל, אינון משותפין בנענועין דנטילת לולב, ואינון ח"י באנא. ח"י ח"י, בהודו תחלה וסוף. ח"י דנטילת לולב, הרי ע"ב. ובגין דא לולב בחושבן ח"י, וד' מינין דלולב, הא חסד, דרועא מינא. ובגין דא תקינו לולב בימין, לסטרא דחסד. אתרוג לסטרא דגבורה, לשמאלא לבא. ובגין דא אתרוג הדומה ללב, תקינו למהוי ביד שמאל. כמה דאוקמוה, לולב בימין, ואתרוג בשמאלו. אינון לקבל זכור ושמור. ומאן נטיל תרווייהו. עמודא דאמצעיתא. לולב בימיניה, ואתרוג בשמאליה

אתו אבהו, ורעיא מהימנא, ואהרן ודוד ושלמה, וברוכו ליה, ואמרו ליה, אנת בוצינא קדישא, וחבריאי דילך דאינון שית, לקבל אינון ז'. ואנת בוצינא קדישא נר מערבי באמצע, דכל שית גרות נהרין מנך. בכל חד אתמר ביה, (משלי כ) נר יי נשמת אדם. ורעיא מהימנא נהיר בך, ואנת בחבריאי דילך, וכלא חד, בלא פרודא כלל. ומתמן ואילך מתפשטין ענפין לכל מארי חכמתא, אשלים מלין דחבורא קדמאה דילך לאעטרא לון

פתח בוצינא קדישא ואמר, בחבורא קדמאה אתמר (שיר השירים ח) מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה וגו'. מאי בוז. יומא תניינא, ויומא שתיתא, ויומא שביעאה דסוכות. דבהון הוּו מנסכים מים ויין

דשבע יומין דסוכות, בהון היו מקריבין ישראל שבעים פרים, לכפרא על שבעין ממנן, בגין דלא ישתאר עלמא חרוב מנייהו. הדא הוא דכתיב, ובחמשה עשר יום והקרבתם עולה אשה לריח ניחח ליי פרים בני בקר שלשה עשר תמימים. וביום השני פרים י"ב. וביום השלישי י"א. וביום הרביעי עשרה. וביום החמישי פרים תשעה. וביום השישי פרים שמונה. וביום השביעי שבעה. וכלהו שבעין. ובכל יומא הוּו חסרים. אמאי חסרים

אֵלָא הָכָא קָא רְמִיז, (בראשית ח) וַתִּנַּח הַתֵּיבָה בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי. וַיְמַה הָתָם
בְּיָמֵי טוֹפְנָא, (בראשית ח) וְהַמַּיִם הִלְכוּ הַלֹּךְ וְחָסוּר. אוֹף הָכִי בַתְּשָׁרִי, דְּאִיהוּ
יֶרְחָא שְׁבִיעָאָה, דְּבִיָּה כְּמָה פְּקוּדִין, רֵאשׁ הַשָּׁנָה וַיּוֹם הַכַּפּוּרִים, סָכָה וְלוֹלֵב
אֶתְרוּג, מִיָּנִין דְּלוֹלֵב שׁוֹפֵר. שְׂכִינְתָא עֲלָא שְׂרִיָּא עַל יִשְׂרָאֵל, דְּאִיהִי תְּשׁוּבָה,
סוּכָה. אֶתְרוּג, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאִיהוּ לוֹלֵב. מִיָּד וְהַמַּיִם הָיוּ הַלֹּךְ וְחָסוּר,
מִתְמַעֲטִין חוּבִין דִּישְׂרָאֵל, אוֹף הָכִי מִתְמַעֲטִין מִמֶּנּוּ דְּאִינוּן מְלָאכֵי חֲבֵלָה,
דְּמִמֶּנּוּ עֲלִיָּהוּ, דְּדַמְיִין לְמֵי טוֹפְנָא. כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ, עֲשֵׂה עֲבָרָה אַחַת קָנָה לוֹ
קְטִיגוּר אֶחָד. בַּהּ הוּא זְמַנָּא דְּמִתְמַעֲטִין חוּבִין, מִתְמַעֲטִין פְּרִים דְּלֵהוּן,
מִתְמַעֲטִין מִמֶּנּוּ דְּע' אוּמִין, מִתְמַעֲטִין ע' אוּמִין, מִתְמַעֲט טוּבָא דְּלֵהוּן

תֵּיבַת נַח, מְנִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְאַעְלָא עֲמִיה (בראשית ז) שְׁנַיִם שְׁנַיִם
שְׁבַעָה שְׁבַעָה זָכָר וְנִקְבָּה, לְקַרְבָּנָא, לְאַגְנָא עַל נַח, וְעַל כָּל אִינוּן דְּעֵאלִין עֲמִיה
לְתֵיבָה. אוֹף הָכִי אֵלִין דְּמִנְטְרִין חֲגִין וְזְמַנִּין, דְּאִינוּן יָמִים טוֹבִים, שְׁנַיִם שְׁנַיִם
שְׁבַעָה שְׁבַעָה, שְׁנַיִם שְׁנַיִם תְּרִין יוּמִין דְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, וְתִרִין יוּמִין דְּשְׁבוּעוֹת,
וּבְגִין דְּאִינוּן תְּרִין מְנִיָּהוּ בְּסַפֵּק, הָא אֵית שְׁנֵי יָמֵי הַפּוּרִים בְּאַתְרֵיהוּ. שְׁבַעָה
שְׁבַעָה, ז' יוּמִין דְּפִסְחָא, ז' יוּמִין דְּסוּפּוֹת. נַח לְקַבֵּל יוֹם הַשַּׁבָּת, וְהָאִי אִיהוּ מְכַל
הַחֵי

סָכָה קָא אַגִּינַת עֲלִיָּהוּ דִּישְׂרָאֵל, הֵדָא הוּא דְּכַתִּיב, (ישעיה ד) וְסָכָה תִּהְיֶה לְצִל
יוֹמָם מִחֹרֵב. סָכָה קָא אַגִּינַת. מַה תֵּיבַת נַח לְאַגְנָא, אוֹף הָכִי סָכָה לְאַגְנָא.
(תִּיקוּנִין ב ע"א) וְעוֹד מְכַל הַחֵי, ח"י בְּרַכָּאן דְּצִלוּתָא, מְאִינוּן ט' ט', בְּרַכָּתָא
דְּמִיָּנִין בַּהּ אֲשֶׁתְּלִימו י' סְפִירָאן מְעִילָא לְתַתָּא, וּמִתַּתָּא לְעִילָא. וְאִיהוּ לְקַבֵּל
נַח

וְעוֹד מְכַל הַחֵי, שְׂכִינְתָא אַגִּינַת עַל אֵלִין דְּנִטְרִין י', אוֹת שַׁבַּת בְּתַחוּמָא דִּילִיהָ,
דְּאִיהוּ ח' אֵלְפִים, תְּרִין אֵלְפִין לְכָל צַד. וְעוֹד, מְכַל הַחֵי, אֵלִין דְּנִטְרִין י' אוֹת
בְּרִית, דְּאִיהוּ בַח' יוּמִין, דְּאַתְמַר עֲלִיָּהוּ, (ויקרא יב) וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יְמוּל בְּשׂר
עַרְלָתוֹ. וְעוֹד, מְכַל הַחֵי, אֵלִין דְּנִטְרִין אוֹת י', תְּפִלִּין בְּתַמְנִיָּא פְּרָשִׁין

דף רנ"ו ע"ב

שְׂכִינְתָא דְּאִיהִי סוּכָה, אַגִּינַת עֲלִיָּהוּ, וּפְרִישַׁת גְּדַפָּאָה עֲלִיָּהוּ, כְּאָמַר עַל בְּנִין,
וּבְגִין דָּא תְּקִינוּ לְבְּרָכָא, הַפּוּרִס סוּכַת שְׁלוֹם עֲלִינוּ. וּבְגִין דָּא בִּירְחָא שְׁבִיעָאָה,
דְּבִיָּה כָּל פְּקוּדִין אֵלִין, (שיר השירים ח) מִיָּם רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת
הָאֵהָבָה. עִם יִשְׂרָאֵל בְּאַבוּהוּן שְׁבַשְׁמִים. וְלִית מִיָּם רַבִּים, אֵלָא כָּל אוּמִין
וּמִמֶּנּוּ דְּלֵהוּן. אִם יִתְּן אִישׁ, דְּאִיהוּ סְמָאָל, כָּל מַה דְּאִית לִיה בְּעֵלְמָא דִּין, בְּגִין
(דף רנ"ו ע"ב) דִּישַׁתְּתַף בְּאֵלִין פְּקוּדִין עִם יִשְׂרָאֵל, בּוֹז יְבוּזוּ לוֹ

וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצַרְתָּ פֶּר אֶחָד אֵיל אֶחָד, הָא אוּקְמוּהָ מְאִרֵי מִתְנִיתִין, לְמַלְכָּא
דְּזַמִּין אוּשְׁפִּיזִין, לְבַתֵּר דְּשַׁלַּח לוֹן, אֲמַר לְאֵלִין בְּנֵי בֵּיתָא דִּילִיהָ, אָנָּא וְאַתּוּן
נְעֻבִיד סְעוּדָה קְטַנָּה. וּמְאִי עֲצַרְתָּ. כְּמָה דְּאַתְּ אֲמַר, (שמואל א ט) זֶה יַעֲצוֹר
בְּעַמִּי, וְלִית עֲצָר אֵלָא מְלָכוֹת. מְסַטְרָא דְּשְׂכִינְתָא עֲלָאָה, עֲבִיד סְעוּדָתָא
רַבְרָבָא, וּמְסַטְרָא דְּמְלָכוֹתָא, סְעוּדָתָא זְעִירָא. וְנוֹהֲגִין לְמַעַבְדַּד יִשְׂרָאֵל עִמָּה
חֲדוּהָ, וְאַתְקִרִיָּאת שְׂמַחַת תּוֹרָה. וּמְעַטְרִין לְסַפֵּר תּוֹרָה בְּכַתֵּר דִּילִיהָ, רְמֵז סְפֵר
תּוֹרָה לְתַפְאָרַת, שְׂכִינְתָא עֲטַרְתָּ תַּפְאָרַת

אמר רבי אלעזר, אבא, אמאי מסטרא דאמא עלאה, זמין לכל ממנן דכל
אומין, ומסטרא דשכינתא תתאה, לא זמין אלא לאומה יחידה, לקבל פר
יחידא.

אמר ליה ברי, שפיר שאילת. בגין דמלכות איהי רמיזא לברתא, דאיהי צנועה
בבית אביה ואמה. ואיהי ארוסה ולא נשואה. לאו אורח ארעא, למיכל עם
אושפיזין. אבל אימא דהיא נשואה, אורח ארעא איהו (למיכל עם אורחי)
בתר דמזמין בעלה אושפיזי, למיכל על פתורא עם בעלה. ואי אינון אושפיזין
נכראין, לא אכלי עמהון, לא אבא, ולא אמא, וכל שכן ברתא. ובגין כך
בסעודתא דשבעין ממנן, לא אשתתף למיכל עמהון, חד מן מארי מלכא, בגין
דאינון נוכראין. אמר ליה ודאי כען אתיישבת מלה בלבאי, על בורייה.

עולת תמיד, דא שכינתא, דסליקת לעילא בההוא דרגא, דאתמר בה ערב
ובוקר בכל יום תמיד, ואומרים פעמים שמע ישראל. ואיהי סליקת בעמודא
דאמצעיתא, דאיהו תדיר עמה בלא פרודא כלל.

ולאן סליקת. לאתר דאתגזרת מתמן, דאיהו אין סוף, ואיהו גבוה מכל
ספיראן. ובגין דא אוקמוה. עולה פלה לגבוה סלקא. וכד איהי סליקת, אחידן
בה כל ספירן, ואינון סלקין עמה. ומאי סליקו דילה. לריח ניחח, למיהב ריחא
טבא קדם יי, ולבתר אתמר בה, (ויקרא ט) וירד מעשות החטאת והעולה.
נחתת מליא כפרה מכל חובין דישראל.

והא סליקו דילה איהו, בעמודא דאמצעיתא. אוף הכי נחיתו דילה איהו ביה,
וכל חיילין דילה, ובגין דא אקרי סלם, דביה כל הוויין (נ"א כנויין) סלקין
ונחתין, דאינון תליין מן ידוד. ובגין דא, כל קרבנין ועלוון אינון ליידוד.
ואתקריאת קרבן, על שם דאתקריבו בה כל כנויין ליידוד.

ובגין דא אתמר עלה, (במדבר ז) קרבנו קערת כסף אחת. לית דרגא דאתקריב
לגבי ידוד, פחות מנה. ולית צלותא ופקודא מכל פקודין דאורייתא, וכל
קרבנין ועלוון, דאינון לבר מנה. בכל דרגין דספיראן לא מתקבלן קדם ידוד,
לבר מנה. ובגין דא אתמר עלה, (ויקרא טז) בזאת יבא אהרן אל הקדש. ובגין
דא אמר נביא, (ירמיה ט) כי אם בזאת יתהלל המתהלל.

איהי שלמים, שלימו דשמא דיידוד, בכל דרגא ודרגא. איהי ה'. אדני י' דיידוד.
איהי ה' מן אלהים. איהי ה' מן אהיה. י' מן שדי. סוף דכל הויה וכנוי. ובגין
דא אתמר בה, (קהלת יב) סוף דבר הכל נשמע את האלהים ירא ואת מצותיו
שמור. איהי סוף מעשר ספיראן, ים סוף. שלימו דעלאין ותתאין. איהו תרעא
לאעלא לכל חכמתא, לכל כנוי והויה, ולאעלא בכל ספירה וספירה, ידיעה
דכלא. ופחות מינה, לית רשו לשום בריה, לאשגחא לשום ידיעה בעולם. עלה
אתמר, (תהלים קיח) זה השער ליי צדיקים יבאו בו.

איהו שם מ"ב אתוון, דבהון אתבריאו עלאין ותתאין. (ואלין אינון אתוון
כנויין לאתוון דהוויין דבהון אתבריאו עלאין) איהי אתקריאת עין מסטרא
דימינא, (תהלים לג) הנה עין ידוד אל יראיו. ואתקריאת און מסטרא
דשמאלא, (דניאל ט) הטה אלהי אונך ושמע. ואתקריאת ריח מסטרא
דעמודא דאמצעיתא. ואתקריאת פה, מגרמה. הדא הוא דכתיב, (במדבר יב)
פה אל פה אדבר בו.

אֶתְקַרְיָאת פְּקוּדָא קַדְמָאָה אֲנִכִי, מְסֻטְרָא דְכֶתֶר, דְּאִיהוּ אִי"ן מְאַלְהִינוּ. אֲנִכִי בִיה כ', כְּתֵר. וּבִיה אִין. וְכֶתֶר אֶתְקַרְיָ מְסֻטְרָא דְאִימָא עֲלָאָה. דְּאֶדְכֵר לְגַבְהָ חֲמִשִּׁין זְמַנִּין יְצִיאַת מְצָרִים בְּאֹרִייתָא. וְאִיהִי בִ"ת מִן בְּרֵאשִׁית, דְּכֻלִּילָא עֶשֶׂר אֲמִירוֹן, מְסֻטְרָא דְחֻכְמָה בֵּת י', (מְשֻׁלִי ג) בְּחֻכְמָה יֶסֶד אֶרֶץ. בְּאֶבָא יֶסֶד בְּרֵתָא. וְאִיהוּ (אִיּוֹב כח) נְתִיב לֹא יִדְעוּ עֵיט, דְּכֻלִּיל ל"ב נְתִיבוֹת, דְּאִינוּן ל"ב אֱלֹהִים מְסֻטְרָא דְאִימָא עֲלָאָה, דְּאֶתְקַרְיָ כְּבוֹד. וְכֹד אֶתְכֻלִּיל בְּבֵרֵתָא, אֶתְקַרְיָ ל"ב. וּבִגִּין דָּא כְּבוֹד לְעִילָא, ל"ב לְתַתָּא

דף רנ"ז ע"א

ו' דְּבָרָן אֶתְיִיְהִיבוּ. חֲמִשׁ בְּלוּחָא חֲדָא, וְחֲמִשׁ בְּלוּחָא תְנַיִנָא. אִיהִי כְּלִיל לֹון, ה' מְכַתֵּר עַד גְּבוּרָה. וְה' מְעַמּוּדָא דְאֶמְצַעִיתָא, עַד (דף רנ"ז ע"א) בְּרֵתָא. וְאִינוּן ה' ה'. וְכִי אִית לְמַלְלָא בְּעֶשְׂרָה פִּיּוֹת. אֶלָּא כְּלִיל לֹון בְּבֵת יְחִידָה י' וְאֶתְעִבִידוּ כְּלָהוּ חֲדָא. אוֹף הֲכִי ו', אֶתְקַרְיָ קוּל, וְלֹא אֶשְׁתַּמּוּדְעִין בִּיה, עַד דְּאֶשְׁתַּתְּף עַד (ס"א ע"ס) דְּבוּר. וּבִגִּין דָּא, (דְּבָרִים ד) קוּל דְּבָרִים אֶתָּם שׁוּמְעִים

אִיהִי פְּקוּדָא תְנַיִנָא מְסֻטְרָא דְגְבוּרָה, יִרְאָה בְּחוּשְׁבָן. וּרְמִיזָא בְּמַלְת בְּרֵאשִׁית, יִרְאָ בִשְׁת. וְאוּקְמוּהָ, מֵאֵן דְּלִית לִיה בִּשְׁת פְּנִים, וְדָאִי דְלָא עֲמָדוּ אֶבְהַתּוּי עַל טוּרָא דְסִינֵי

אִיהִי פְּקוּדָא תְלִיתָאָה, דְּאֶתְקַרְיָ אֶהֱבַת חֶסֶד. הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (יִרְמִיָה לֹא) אֶהֱבַת עוֹלָם אֶהֱבַתִּיךְ עַל כֵּן מִשְׁכַּתִּיךְ חֶסֶד. אֶהֱבָה כְּלִילָא מֵאֶבְהָן, דְּאֶתְקַרְיָ בְּהוּן בְּכָל מְכָל כָּל. וְרִזָּא דְמַלְהָ, (יִרְמִיָה ב) זְכַרְתִּי לְךָ חֶסֶד נְעוּרֶיךָ אֶהֱבַת כְּלוּלוֹתֶיךָ

וְאִיהִי פְּקוּדָא רְבִיעָאָה, יְחוּד, מְסֻטְרָא דְעַמּוּדָא דְאֶמְצַעִיתָא, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל. וְאִיהִי כ"ה אֶתְוּוֹן, עֲמִיָה בְּשִׁית תִּיבִין, דְּאִינוּן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל. וּבִגִּינָה אֶמַר אֶבְרָהָם (בְּרֵאשִׁית כב) גִּלְכָה עַד כ"ה וְנִשְׁתַּחֲוּהָ. (שְׁמוֹת יט) כ"ה תֹּאמַר לְבֵית יַעֲקֹב

אִיהוּ א"ח, עַמּוּדָא דְאֶמְצַעִיתָא, וְאִיהִי ד', שְׁלִימוּ דִּיחּוּדָא דִּילִיהָ, לְאֶשְׁלַמָּא בִּיה אֶחָד. א"ח, כְּלִיל ט' סְפִירָאן, דְּאִינוּן א' אִין סוּף. ח' תְּמַנְיָא סְפִירָאן, מְחֻכְמָה עַד יֶסוּד. ד' מְלָכוֹת, קוּצָא דִּילָהָ, בְּהָ אֶשְׁתַּלִּימוּ לְעֶשְׂרָה, דְּאִינוּן יו"ד ה"א וְא"ו ה"א. ד' כְּלִילָא מְד' אֶתְוּוֹן יְדוּד

פְּקוּדָא חֲמִישָׁאָה, (יְהוֹשֻׁעַ א) וְהִגִּית בּוּ יוֹמָם וּלְיָלָה. אִיהִי אוֹרִייתָא דְבְּכַתֵּב מְסֻטְרָא דְחֶסֶד. וְאוֹרִייתָא דְבַעַל פֶּה מְסֻטְרָא דְגְבוּרָה. דְּבְהוּן חֻכְמָה וּבִינָה. כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ מְאִרִי מְתַנִּיתִין, הַרְוָצָה לְהַחֲכִים יְדָרִים. לְהַעֲשִׂיר יַצְפִּין. וְעַמּוּדָא דְאֶמְצַעִיתָא כְּלִיל תְּרוּוּיָהּ, וּבִגִּין דָּא אֶתְקַרְיָ שְׁמַיִם, כְּלִיל אֶשׁ וּמִים, אֶשׁ דְּגְבוּרָה, וּמִים דְּחֶסֶד

וּבִגִּין דָּא כְּתֵר, (תִּיקוּנִין קל"ד) דְּאִיהִי כָּף, (בְּמַדְבַּר ז) עֶשְׂרָה עֶשְׂרָה הַכָּף בְּשֻׁקֶל הַקֹּדֶשׁ. דְּאִינוּן יו"ה, תְּלַת אֶתְוּוֹן, אֶתְעִבִידוּ כָּף, עַל ו'. וְהִינּוּ כְּנִגְד כְּתֵר תּוֹרָה, ו' הִינּוּ סֵפֶר תּוֹרָה, כָּף עֶטְרָה עַל רִישִׁיהָ. וְכֻלָּא יְדוּד, כ"ו בְּחוּשְׁבָן

פְּקוּדָא שְׁתִּיתָאָה, אִיהִי תְּפִלָּה שֶׁל יְד, בְּדְרוּעָא שְׁמַאלָא. וּמְסֻטְרָא דְגְבוּרָה ה' יְד כְּהָה, מְכַתֵּר וְעַד גְּבוּרָה, ה' סְפִירָאן, וְאִינוּן תְּפִילִין דְּרִישָׁא דְעַמּוּדָא דְאֶמְצַעִיתָא. וְאִיהִי קֶשֶׁר תְּלַת רְצוּעוֹת, דְּאִינוּן נֶצַח הוּד יֶסוּד

וְאִי־הִי פְקוּדָא שְׁבִיעָאָה, מְצוֹת צִיצִית, כְּלִיל תְּכֵלֶת וְלִבָּן, דִּינָא וְרַחֲמֵי. בְּנוּרָא, אֲשָׁא חֲנוּרָא לֹא אָכִיל. תְּכֵלֶא, אָכִיל וְשָׁצִי, (מַלְכִים א יח) וְתֹאכַל אֶת הָעוֹלָה. חֲנוּר מִימִינָא, תְּכֵלֶת מְשֻׁמָּלָא, עֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא, יְחוּד בֵּין תְּרוּוֹיָהּ, יְרוּק. בְּגִין דָּא אוֹקְמוּהּ מֵאַרְי מִתְנִיתִין, מֵאַיְמֵתִי קוֹרִין אֶת שְׁמַע בְּשַׁחְרִין מְשִׁיכִיר בֵּין תְּכֵלֶת לְלִבָּן. וּבְגִין דָּא תְּקִינוּ פְרָשֶׁת צִיצִית, לְמַקְרֵי לָהּ בִּיְחוּדָא

וְאִי־הִי פְקוּדָא תְּמִינָאָה, מְזוּזָה. שְׁכִינְתָא אֶתְקַרִיאת מְזוּזָה, מְסַטְרָא דְעֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא, דְּאֶתְוּוֹן דִּידוֹ"ד. וּמְסַטְרָא דְצַדִּיק, רְזָא דְבְרִית, אֶתְקַרִי שְׁדִי. שְׁדִי חוֹתְמָא דְמַלְכָא, דְּאִי־הוּ יְדוּד

פְּקוּדָא תְּשִׁיעָאָה, שְׁכִינְתָא אֶתְקַרִיאת אוֹת בְּרִית, מְסַטְרָא דְצַדִּיק יְסוּד עוֹלָם. (בְּרֵאשִׁית ט) זֹאת אוֹת הַבְּרִית. (שְׁמוֹת לֹא) בִּינִי, עֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא, וּבִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, נֶצַח הוּד. אוֹת, דָּא צַדִּיק. הִיא, דָּא שְׁכִינְתָא. כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יי אֶת הַשָּׁמַיִם, מִכְּתָר עַד עֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא. דְּלִית שִׁית בְּכָל אֶתְרָא, אֲלֵא מְסַטְרָא דָּאת ו'. וְלִית שְׁבִיעִי, אֲלֵא מְסַטְרָא דָּאת י', עֲטָרָה עַל רִישִׁיהָ חֲכָמָה עֲלָאָה. אוֹת הוּא. חֲכָמָה תְּתָאָה, אוֹת הִיא

וְתְּקִינוּ לְמַגְזֵר לְתַמְנִיָּא, דְּאִינוּן ח', מִן חֲכָמָה עַד יְסוּד. לְקַבְּלָא בְּהוּן י' זְעִירָא, לְסַלְקָא לָהּ עַד כְּתָר, לְמַהוּי עֲטָרָה עַל רֵאשִׁיהוּן. וְתְּקִינוּ לְשׁוּוּיָא לְעַרְלָה בְּמִנָּא דְעַפְרָא, לְקַיִים (יִשְׁעִיהָ סָה) וְנַחֲשׁ עַפְרָא לְחַמוּ

פְּקוּדָא עֲשִׂירָאָה, (שְׁמוֹת לֹא) וְשָׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשְּׁבֵט. שְׁכִינְתָא אֶתְקַרִיאת שְׁבֵט, מְסַטְרָא דְתֵלֶת דְּרָגִין עֲלָאִין דְּאִינוּן ש', ג' כְּתָרִין: כְּתָר, חֲכָמָה, וּבִינָה. וְאִי־הִי בֵּת, רְבִיעָאָה לוּן. שִׁית יוֹמִין, מַחְסָד עַד יְסוּד, בְּהוּן תְּעַשֶׂה מְלֹאכָה, בְּגִין דְּבְנִינָא מִתְחִיל מַחְסָד, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב, (תְּהִלִּים פֹּט) עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה. אֲבָל מִבִּינָה וְלַעֲיִלָא, אִי־הִי מְנוּחָה וְעֵנַג וְשְׁבִיתָה לְכָל עוֹבְדָא

פְּקוּדָא חַד סָר, אִי־הִי אֶתְקַרִיאת צְלוֹתָא דְשַׁחְרִית מְנַחָה עַרְבִית, מְסַטְרָא דְתֵלֶת אֲבָהוּן, וְאִי־הִי תְּפִלַּת כ"ל פ"ה, לִית כָּל, אֲלֵא צַדִּיק דְכְּתִיב, (דְּבָרֵי הַיָּמִים א כֹּט) כִּי כָל בְּשָׁמַיִם וּבְאַרְעָא, וְתִרְגָּם יוֹנְתָן בֶּן עֻזִּיאֵל, דְּאַחִיד בְּשָׁמַיָּא וּבְאַרְעָא. פ"ה כְּחוֹשְׁבֵן מִלָּה. וְיִמָּה בְּרִית בֵּיהּ מִתְיַחֲדִין דְּכָר וְנוֹקְבָא דְלִתְתָא, אוּף בִּיְסוּד, מִתְיַחֲד חֲתָן וְכֵלָה דְלַעֲיִלָא, הוּא חֵי עֲלָמִין כְּלִיל ח"י בְּרַכָּאוּן, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב, (מְשָׁלִי י) בְּרַכּוֹת לְרֵאשׁ צַדִּיק

דף רנ"ז ע"ב

וּבְגִין דָּא, כָּל הַפּוֹרַע כּוֹרַע בְּבֵרוּךְ וְכָל הַזּוֹקֵף זּוֹקֵף בְּשֵׁם. דָּא שְׁכִינְתָא, בְּשֵׁם דִּידוֹ"ד, בֵּיהּ צְרִיךְ לְזַקְפָּא שְׁכִינְתָא. הֵהִיא דְאַתְמָר בְּהָ, (עֲמוֹס ה) נְפִלָה לֹא תוֹסִיף (דף רנ"ז ע"ב) קוּם בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל, עַל יְדֵי דְרָגָא אַחְרָא, וּבְגִין דָּא (עֲמוֹס ט) בְּיוֹם הַהוּא אָקִים אֶת סִכַּת דּוֹד הַנוֹפֶלֶת. הֵהוּא דְאַתְמָר בֵּיהּ, (תְּהִלִּים קֵמו) יְדוֹ"ד זּוֹקֵף כְּפּוּפִים

פְּקוּדָא תְּרִיֶסֶר, אִי־הִי אֶתְקַרִיאת חַג הַמְּצוֹת, וְחַג הַשְּׁבִיעוֹת, וְחַג הַסְּכוֹת, מְסַטְרָא דְג' אֲבָהוּן. וְרֵאשׁ הַשָּׁנָה מְסַטְרָא דִּילָהּ, דִּינָא דְמַלְכוּתָא דִּינָא. וְאִית דְּיִמָּא, פְּסַח דְרוּעָא יְמִינָא. שְׁבִיעוֹת, מִתָּן תּוֹרָה, דְּאֶתְיִהִיבַת בְּמַדְבְּרָא, דְּאִי־הוּ מְמָנָא עֲלֶיהָ שׁוֹר, מְסַטְרָא דְגְבוּרָה. סְכוֹת (בְּרֵאשִׁית לֵג) וַיַּעֲקֵב נָסַע סְכוֹתָהּ

פקודא תליסר, קריאת שמע. ואית למנדע, דאיהו אתקרי חכם בכל מיני חכמות. ומבין, בכל מיני תבונות. וחסיד, בכל מיני חסדים. וגבור, בכל מיני גבורות. ויועץ, בכל מיני עצות. וצדיק, בכל מיני צדקות. ומלך, בכל מיני מלכות. עד אין סוף. עד (ס"א כתר) אין חקר. ובכל אלן דרגין, בחד אקרי רחמן. ובחד אקרי דיין. והכי בכמה דרגין, עד אין סוף. אי הכי שנוי אית, בין רחמן לדיין. אלא קודם דברא עלמא, אתקרי הוא בכל אלן דרגין, על שם בריין דהוו עתידין להבראות, דאי לאו בריין דעלמא, אמאי אתקרי רחום דיין, אלא על שם בריין דעתידין

ובגין דא, כל שמהן, אינון כנויין דיליה. על שם עובדין דיליה. כגוונא דא, ברא נשמתא, בדיוקנא דיליה, דאתקריאת על שם פעולות דילה, בכל אבר ואבר דגופא, דאתקרי עלמא זעירא. כגוונא דמארי עלמא, אתנהיג בכל בריין. ובכל דרא, כפום עובדוי. כן נשמתא, כפום עובדוי דכל אבר ואבר. ההוא אבר דעביד ביה פקודא, אתקרי נשמתא, לגבי חמלה וחסדא חנא ורחמי. ובההוא אבר דעביד ביה עבירה, אתקרי נשמתא לגבי, דינא וחימה וכעס. אבל לבר מן גופא, למאן תהא חמלה, או אכזריות

אוי הכי מארי עלמא, קדם דברא עלמא, וברא בריין דיליה, למאן אתקרי רחום וחנון או דיין. אלא כל שמהן דיליה, אינון כנויין, ולא אתקרי בהון, אלא על שם בריין דעלמא, ובגין דא, כד מארי דרא אינון טבין, איהו אתקרי לגבייהו, יהו"ה במדת רחמים. וכד מארי דרא אינון חייבין, אתקרי אדנ"י במדת הדין. לכל דרא, ולכל בר נש, כפום מדה דיליה. אבל לאו דאית ליה מדה ולא שם ידיע

כגוונא דספיראן, דכל ספירה אית לה שם ידיע, ומדה, וגבול, ותחום. ובאלין שמהן מארי עלמא איהו אתפשט, ואמליך בהון, ואתקרי בהון, ואתפסי בהון, ודר בהון, כנשמתא לגבי אברים דגופא. ומה רבון עלמין, לית ליה שם ידיע ולא אתר ידיע, אלא בכל סטרא שולטנותיה. אוף הכי לית לה לנשמתא שם ידיע, ולא אתר ידיע, בכל גופא אלא בכל סטר שולטנותיה, ולית אבר פנוי מנה

ובגין דא, לית לרשמא לה בחד אתר, דאי לאו הא חסר שולטנותא בשאר אברים. ולא לאתקרי לה בשמא חד, או בתרין, או בג'. למימר דאיהי חכמה מבינה, ואית לה דעת, ולא יתיר. דאי עביד הכי, הא חסר לה משאר דרגין

כל שכן למארי עלמא, דלית לרשמא ליה באתר ידיע, או לאתקרי ליה בשמהן, או לשנאה ליה בהון, או (ס"א לשלשא) לשלטאה ליה כגון דרגא דמרפבתא, דאתמר בה קדושה לך ישלשו, דכל דרגין דכל מרפבות דיליה, אינון משולשים, כגון האבות הן הן המרפבה, דאינון דמות אריה שור נשר, דאינון מרפבה לאדם. דאתמר עליה, (יחזקאל א) ודמות פניהם פני אדם. ומסטרא דנוקבא, אינון שלטין על אדם, ונוקבא איהי מרפבה לגבייהו. ובגין דא אתמר עליה, קדושה לך ישלשו

ואוף הכי אתוון, דאינון אנפין דחיון, משולשין, כגוונא דא: יד"ו. הו"י. וה"י. ה' רביעאה, קדושה לך ישלשו. איהי שלמים דכלהו, לאשלמא בכלהו שם ידו"ד. אבל למאריה דכלא, לית לשלשא ביה בשמהן, ולא באתוון, אלא איהו

אתקרי בכל שמהו, ולית ליה שם ידיע. וכל שם ושם אסהיד עליה, דאיהו אדון כל עלמין. אסהיד עליה אדני

ולית דידיעין דאית בר נש, דירית ג' מאה ועשר עלמין, הדא הוא דכתיב, (משלי ח) להנחיל אוהבי יש. כפום דרגא דיליה, דאתקרי יש מאין. ודא חכמה עלאה. ואית בר נש דלא ירית אלא עלמא חד, כפום דרגא דיליה, כמה דאוקמוה, כל צדיק וצדיק יש לו עולם בפני עצמו. והכי ירית עלמין כל בר נש מישראל, כפום דרגא דיליה לעילא. אבל למארי עלמא, לית לרשמא ליה עלמין בחושבון, אלא אדון כל עלמין, ואדני קא סהיד עליה

אוף הכי יהו"ה, מניה תלייא כל הויין, ואיהו וכל הויין דיליה, סהדין על מארי עלמא, דאיהו הוה קדם כל הויין. ואיהו בתוך כל הויה. ואיהו לאחר כל הויה. ודא רזא, דסהדין הויין עליה, היה, הוה, ויהיה

דף רנ"ח ע"א

דינא, בהפוך אתוון אדני. ובגין דא אמרו רבותינו זכרונם לברכה, דינא דמלכותא דינא. שם אל סהיד על מארי דכלא, דלית יכולת לכל שם, והויה ודרגא. כל שכן לשאר ברין, פחות מניה. הדא הוא דכתיב, (דניאל ד) כלא (דף רנ"ח ע"א) חשיבין וכמצביה עביד בחיל שמיא וגו'. אלהי"ם, סעיד על אלהות דיליה, דאיהו אלהי"ם ואלהי האלהים, ואיהו אלוה על כלא, ולית אלוה עליה. צבאות, סהיד עליה כדכתיב, וכמצביה עביד בחיל שמיא. שדי, סהיד עליה, דכד איהו אמר לעולם די עמד בתחומיה, ולא אתפשט יתיר. ואוף למיא ורוחא ואשא

ואוף הכי, כל הויה, ושם, סהדין עליה. דכד הוה איהו יחיד קודם דברא עלמא, אמאי הוה איהו צריך לאתקרי בשמהן אלין, או בשאר פנויין, כגון (שמות לד) רחום וחנון ארך אפים וגו', דיין אמיץ חזק. וסגי אין בכל אינון שמהן וכנויין, אתקרי על שם כל עלמין וברין דלהון, לאחזאה שולטנותיה עלייהו

אוף הכי נשמתא, (תיקונין כ"ד ע"א) על שולטנותא דכל אברים דגופא, אמתיל לה לגביה. לאו דאיהי אדמיא ליה איהי בעצמה, דהוא ברא לה, ולית ליה אלוה עליה דברא ליה. ועוד, נשמתא אית לה כמה שנויים ומקרים וסבות, דאתקריאו לה. מה דלאו הכי למארי כלא. ובגין דא היא אדמיא בשלטנותא דילה על כל אברי גופא, אבל לא במלה אחרא

ועוד, (דברים ו) שמע ישראל, שם ע' רבתי, ד' מן אח"ד רבתי, היינו ע"ד, בין ש"ם מן שמע, א"ח מן אח"ד. (שמואל א יב) עד יי בכם. ועל כל אחד ואחד דמיחד אותו בעולם. ועל כן אמר דוד, (תהלים קד) אנכי אשמח ביי, (עיין לעיל רל"ז ע"ב) ש"מ מן שמע, א"ח מן אח"ד, הרי אשמח

ועוד. ד' רבתי, ד' בתי תפילין, דמנח להון א"ח, ואתעטר בהו, ואינון פאר על רישיה. ואינון יהו"ה (ס"א יהה"ו), י' עטרא על ה', דאיהי בריתא, והיינו (משלי ג) ידו"ד בחכמה יסד ארץ, אבא יסד בריתא. ה', אמא עלאה, עטרה על ו', דאיהו ברא, והיינו (משלי ג) כונן שמים בתבונה. באמא כונן ברא. והאי איהו דעולם הבא אין בו לא אכילה ולא שתיה, אלא צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם

וּבְרַתָּא אִיהִי תַפְלָה שֶׁל יָד, כַּה"ה. י' קֶשֶׁר דִּילִיָּה. ה' עֲלָא אִימָא, תַפְלִין דְּרִישָׁא עַל רֵאשׁ תַפְאָרְתָּ. תַפְלִין דִּילִיָּה, כְּסֻדְרֵי יְדוֹ"ד, דְּאִיהוּ קֶדֶשׁ לִי. וְהִיא כִּי יִבְאֵךְ. שְׁמַע. וְהִיא אִם שְׁמוּעָ. אָבֵל בְּעֲלָמָא דְאִתִּי, הוּיֹת בְּאַמְצַע, דְּאִינוּן ה' ה'. וּבְגִין דָּא אִמְרַ הַנְּבִיא, (יִרְמִיָּה ט) בְּזֹאת י' תַהֲלֵל ה' מְתַהֲלֵל ה' שְׁכַל ו' יְדוּעָ אֹתִי כִּי אֲנִי יְדוֹ"ד. וּבְגִין דָּא אֹקְמוּהָ מְאִרִי מִתְנִיתִין, דְּאִית בְּרִישָׁא אֲתֵר, לְאַנְחָא תְרִי זֹגִי דְתַפְלִי. וְדָא זְכִי לְתֵרִין פְּקוּדִין, דְּאֹקְמוּהָ עֲלֵיהוּ, לֹא כָּל אָדָם זֹכֶה לְשִׁתֵּי שׁוּלְחָנוֹת. י' חֲכָמָה. ה' בִּינָה. ו' עֲמוּדָא דְאַמְצַעִיתָא. ה' מְלָכוֹת קְדִישָׁא. רִישָׁא דְאַתְעֵטֶר בְּאַרְבַּע אֲתוּוֹן, דָּא כְּתֵר רִיהֲטָא דְרִישָׁא דְאַסְחָר לֹוֹן, וְכִסִּי לֹוֹן. אֶהְבָּה חֶסֶד קְרִיאַת שְׁמַע, דְשְׁקִילָא לְאֹרִייתָא, דְאַתִּיְהִיבַת מִימִנָּא. תַפְלִין עֲזָ, מְשֻׁמָּלָא דְגְבוּרָה. עֲמוּדָא דְאַמְצַעִיתָא, כְּלִיל כְּלָא, כְּנַפֵּי דְמִצְוָה, נֶצַח וְהוּד, תְּכַלֵּת וְלִבָּן. מְזוּזָה רְשִׁים שְׁדִי, צְדִיק. וְשְׁכִינְתָא תְרַעָא דְמְזוּזָה, זָה הַשְּׁעָר לְיְדוֹ"ד

וְעוּד ש' תֵּלַת רְצוּעוֹת. ד' קֶשֶׁר שֶׁל תַפְלִין מְאַחֲרוּי. י' קֶשֶׁר דְתַפְלִין דִּיד. וּבְגִין דָּא שְׁד"י מְלַבֵּר, יְדוֹ"ד מְלָגוּ, דְאִיהִי ד' פְּרִשְׁיִין. דד' רֵאשִׁין רְמֵז לַד' בְּתִי דְתַפְלִין, שְׁד"י אֹת דִּילִיָּה עוֹלָה מִסְטֵרוֹן

וְעוּד. י' חֲכָמָה קֶדֶשׁ לִי. ה' בִּינָה, וְהִיא כִּי יִבְיָאֵךְ. ו' שְׁמַע, שִׁית תִּיבִין, רְמִיזָא לְשִׁית סְפִירוֹן, שִׁית עֲנַפִּין דְאִילָנָא, דְכָלֵל לֹוֹן תַפְאָרְתָּ. ה' וְהִיא אִם שְׁמוּעָ מְלָכוֹת. אֵלִין אִינוּן דְרִישָׁא, דְאִיהוּ כְּתֵר, כ', (שְׁמוּאֵל א ב) אִין קְדוּשׁ כִּי כִּי אִין בְּלִתְךָ

שְׁדִי, רְמִיז רְצוּעֵי וּבְתִי וְקֶשֶׁרִי דְתַפְלִין מְלַבֵּר. אוֹף הֲכִי בְּמְזוּזָה, יְדוֹ"ד מְלָגוּ, שְׁד"י מְלַבֵּר, דְאַרְבַּע רֵאשִׁין עִם ד' רְמִיז לַד' בְּתִי וְלִקְשֵׁר תַפְלִין מְאַחֲרוּ ד' כְּפוּלָה אוֹף הֲכִי ש' כְּפוּלָה, י' קֶשֶׁר דִּיד כַּהֲהוּ דְאִיהוּ בִּיתָא חֲמִישָׁאָה ד' (ס"א י') דְשְׁד"י אִיהוּ מוּחָא דְאֹקְמוּהָ עֲלֵיהָ בְּמָקוֹם שְׁמוּחֹו שֶׁל תִּינוּק רוּפְס בּוּ, וְדָא תִינוּק יוֹנֵק מְשְׁדִי אִמוּ שְׁד"י

תַפְלִין דְמְאִרִי עֲלָמָא, כְּתֵר. וּמְאִי נִיהוּ כְּתֵר דְמְאִרִי עֲלָמָא. יְדוֹ"ד. דְאִיהוּ: י' חֲכָמָה. ה' בִּינָה. ו' תַפְאָרְתָּ. כְּלִיל שִׁית סְפִירִין. ה' מְלָכוֹת. וּבְגִין דָּא (שְׁמוּאֵל ב ז) וּמִי כְעַמְךָ פִּישְׁרָאֵל (דְּבָרִים ד) כִּי מִי גוֹי גְדוֹל אֲשֶׁר לוֹ אֱלֹהִים קְרוּבִים אֵלָיו, כִּי אֱלֹהֵינוּ בְּכָל קְרָאנוּ אֵלָיו. אַרְבַּע קְרָאִי, כְּלָהוּ רְשִׁימִין בְּכ', רְזָא דְאֵת כ': י' י'. דְאִיהִי י' מִן יְאֶהֲדוּנְהִי, (בְּמִדְבָר ז) עֲשֶׂרָה עֲשֶׂרָה הֲפָ בְשֶׁקֶל הַקֶּדֶשׁ, כ' מִן כְּתֵר, כְּלִילָא מְעֵשֶׁר סְפִירָאן, כְּלִילֹן מְעִילָא לְתַתָּא, וּמְעֵשֶׁר סְפִירָאן מִתַּתָּא לְעִילָא

דף רנ"ח ע"ב

וְאֵלִין אִינוּן, (תַהֲלִים קִמַח) וְהַמִּים אֲשֶׁר מַעַל הַשְּׁמַיִם, מִים עֲלִיוֹנִים זְכָרִים, מִים תַּחְתּוֹנִים נְקֻבוֹת. וְעֲלִיָּהוּ אִמְרַ רַבִּי עֲקִיבָא לְתַלְמִידִיו, כְּשִׁתְּגִיעוּ לְאַבְנֵי שֵׁשׁ טְהוֹר, אֵל תֵּאמְרוּ מִים מִים, שְׁמָא תִסְתַּכְנוּ בְּנַפְשְׁכֶם. דְּלָאוּ אִינוּן מִים כְּמִשְׁמַעֲנָן. אֵלָא אִיהוּ אוֹר נוֹבַע. וּבְגִין דָּא, אֲדָמוּ לְמִים נוֹבְעִים. וְהִיא נְהוּרָא לִית לִיהָ פְּסָק, וְלֹא קְצוּץ, וּפְרוּד. וּבְגִין דְאִינוּן מְכַתֵּר, אֲתַקְרִיאַן שְׁאִין לְהֶם (סוּף, דְכְּתֵר אִין סוּף אֲתַקְרִי. ע"כ רַעִיא מִהִימָנָא

דף רנ"ח ע"ב) (בְּמִדְבָר כ"ח) וְהַקְרַבְתֶּם עוֹלָה לְרִיחַ נִיחַח לִי. תָּא חֲזִי, בְּפִסְחָא כְּתִיב, וְהַקְרַבְתֶּם אִשָּׁה עוֹלָה לִי. וְהֲכָא לֹא כְּתִיב אִשָּׁה, (דְהָא בִיומָא דָּא אִשָּׁה

לא כתיב ביה) אלא והקרבתם עולה. מאי טעמא. יומא דא, יומא דעיילת פלה לחופה איהו. וישראל מנו יומין דדכיו. יומין ושבויעין, ואתכלילו ועאלו ביומין דדכיו. והיא נפקת מפל סטרא בישא, ונטרת יומי דכיו כדקא חזי. ורזא דא, מלכא טעם בתולה טעים. בגין כך לא כתיב ביה אשה, דהא אחרא לא קריב למשכנא, והא אתרחק מתמן. ועל דא אשים לאו הכא, ולא אצטריכו להכא, וישראל מרחקו אינון מן סטרא בישא. (ומנן יומין דדכיו, יומין ושבויעין, ואתכלילו ועאלו ביומין דדכיו). אמר רבי אבא, עדיין צריכין אנן לפתחא דא למפתח.

אמר רבי שמעון, ארימית ידי בצלו למאן דברא עלמא, ורזא דא, אשכחן בספרי קדמאי, אשים אינון באמצעיתא, ואתיין בסטרא דא ובסטרא דא, אדבקו באילנא דדעת טוב ורע, אדבקו ברע, ואדבקו בטוב. ובגין כך, בשאר יומין כתיב בהו אשה עולה. אבל בהני יומא, דאילנא דחיי קיימא, ולא אחרא, לית אנן צריכין לאשה, ולא אצטריך למהוי תמן. ויומא דא, יומא דאילנא דחיי איהו, ולא דדעת טוב ורע. ובגין דא, והקרבתם עולה לריח ניחח ליי, ולא אשה ליי עולה. ועולה, לשון (נ"א לשם) עולה, כמה דאתמר, והא אתערנא מלי דפרים בני בקר, וכל ההוא קרבן. (במדבר כ"ט) ובחדש השביעי, כמה דאתמר, יומא דראש השנה, דינא דכל עלמא, דינא תקיפא, ודינא רפיא. ועשיתם עולה, והקרבתם מבעי ליה, כשאר כל יומין, מאי ועשיתם. אלא ביומא דא, (בראשית כז) ועשה לי מטעמים כתיב. כמה מטעמים ותבשילים עבדו ישראל בהני יומי, בעוד דמקטרגא אזיל לפשפשא בחובין דעלמא. ועל דא לא כתיב והקרבתם, אלא ועשיתם עולה. ולא אשה עולה. וכן בכל שאר יומין, (ס"א בקרבנין) לא כתיב אשה, דלית לון חולקא בכל הני יומי. כל שכן בהאי יומא, דאנן עבדין מטעמים ותבשילים בלא דעתא דסטרא אחרא, דהא יצחק משדר ליה לצוד צידה דחובין דבני עלמא, ולאיתא לגביה.

ובעוד דאיהו אזיל, ישראל נטלי עיטא ברבקה, ועבדין כל אינון פולחנין, כל אינון צלותין, מזמני שופר ותקעין ליה, בגין לאתערא רחמי. והא אוקימנא, (בראשית כז) ויבא לו יין וישת, דאתי (ס"א דאכל) מרחוק, מגו אתר דחמרא עתיקא, ושתי. ואטעים ליה, וחדי. ואחר כך מברך ליה בכמה ברכאן, ואעבר על חוביו. מה כתיב, (בראשית כז) ויהי אך יצוא יצא יעקב ועשו אחיו בא מצדו, טעין מכמה טועני כמה דאתמר, והא אוקימנא מלה.

ובגין כך איהו יומא דיבבא, וקרבנא איהו עולה. איל אחד, כמה דאתמר, בגין אילו דיצחק. ושעיר עזים אחד לחטאת, שוחד לסמאל לכפרה (לתברא) אנפוי, בההוא בכיה דאיהו בכי בהאי יומא, פיון דחמי דלא אתעביד רעותיה, והא למגנא צד צידה. כמה דאתמר. פגוונא דא יומא דכפורי, והא כתיב בפרשת אמור. (במדבר כ"ט) ובחמשה עשר יום וגו'. רבי אבא פתח, (בראשית ח) ותנח התיבה בחדש השביעי וגו', תא חזי, כל הני יומין, אזלת אימא על בנייא, בגין דלא ישלוט סטרא אחרא עליהו, ובגין לשזבא לון. פיון דאשתזיבו בנהא, והא יתבין בסכות, מתנטרין בנטורא. יומא קדמאה, ויומא תנינא, פקדת לון לישראל, למעבד סעודתא לממן דשאר עמין, ואיהי לא שריא תמן. ביומא תליתאה, דאיהו י"ז לחדש, שריאת למשרי עליהו. הדא הוא דכתיב, ותנח התיבה בחדש השביעי בשבעה עשר יום לחדש על הרי אררט, טורין דכל לווטין ומרדין שראן בגווייהו.

אמר רבי אלעזר, יומא קדמא דחג, לא שריא עלייהו, ולא יומא תניינא, אלא יומא תליתאה, דאוסף וגרע שריא עלייהו, אוסף אתוון, וגרע קרבנין. דכתיב עשתי עשר וגו'. והכי אתחזי לרע עין, בגין דיומא קדמא ויומא תניינא חדוה דבנהא, ואינון מפלגי עדאן לון. מיומא תליתאה ולהלאה, דאיהי שריא עלייהו, מה כתיב. (בראשית ח) והמים היו הלוך וחסור עד החדש העשירי בעשירי באחד לחדש נראו ראשי ההרים (דף רנ"ט ע"א) והמים היו הלוך וחסור, אלן קרבנין, דאזלין ומתמעטין. וכמה דאינון מתמעטין, הכי נמי אתמעט טובא דלהון

אמר רבי שמעון, אלעזר, תא חזי, מיומא תניינא שריאו מיא לאתחזאה, פון דשריאו מים, מיומא תליתאה איהי שרת עלייהו, ואינון מים לא הוו ידעי בבלאי (ס"א בכולא), אמאי רשימין הכא, דהא טובא דישראל לא הוי באתר דמעוטה, אלא באתר דרבויהא. ובגין דאלין מין דרשימין הכא אתמעטון, אתי קרא לאשמעין דכתיב, והמים אינון דידיען ביומי דחג, אינון דרשימין גו קרבנין, דאינון טורי לווטין, היו הלוך וחסור טובא דלהון, ונגידו דאנגיד עלייהו, היו הלוך וחסור, ובגין דאינון מים דלהון הוא, לא אתחברן אתוון, דלא יתחבר טובא דלהון, אלא זעיר זעיר

אבל לישראל, דאינון מקודשא בריך הוא, מה כתיב. (תהלים לד) ודורשי יי לא יחסרו כל טוב. רישיה דקרא, כפירים רשו ורעבו, אלן ממנן דשאר עמין. ודורשי יי, אלן ישראל, לא יחסרו כל טוב, אלן אזלין ואסתלקו לעילא לעילא. ובגין כך, טובא דלהון דאינון מים, היו הלוך וחסור. עד החדש העשירי. דא טבת, דהא כדין ימי הרעה הוו, ואתערת ההיא רעה ואתתקפת, וכלה קדישא לא אנהירת מגו שמשא, כדין נראו ראשי ההרים, אלן אינון הרי חשוכא, טורין דלווטין אתחזון ואתתקפו, ועבדין בישין בעלמא

ביומין אלן, אשה בהאי עולה, דהא כדין הני אשים אכלי חולקיהון. שבעים פרים אלן, אינון לקבל שבעים ממנן, דשלטו על שבעין עמין. וסלקין ביומא קדמא, ונחתי בכל יומא ויומא, ואקרון פרים מנגחין ביומין דלהון. אילם, (חסר) ארביסר, תרין בכל יומא אינון י"ד יהו"ה. ידא דשליטא עלייהו תדיר, בכל יומא ויומא. אמרין בני שנה, מניינא דלהון ח"ץ

ואי תימא אי הכי, רע עין הוינן לגבייהו. אין, דהא כתיב, (משלי כה) כי גחלים אתה חותה על ראשו. אבל אנן לא יהבינן אלא בחדוותא, דלית ביומי שתא, חדוותא, כאלין יומין. ובגין דאנן יהבין בטוב לבא, ובחדוותא דרעותא, אתהפך עלייהו גחלים על רישיהון, גומרין מלהטון, דחדוותא דילן, עבדי לון ביש. י"ד, (ס"א ה') ע', וחץ. כך סלקין בחושבנא דילהון

וכל דא איתימא מאן יהיב לן לאקרבא עלייהו, דלמא אינון לא בעאן כל דא. אלא לית חדווה לכל אינון ממנן, בכל אינון תורים אילים ואמרין כהני, בשעתא דישראל יהבי לון סעודתין אלן. ועם כל דא לא מתקרבו כלא, אלא לקודשא בריך הוא בלחודוי, ואינון מתקרבי תמן, ואיהו פליג לון. ועל דא כתיב, (משלי כה) אם רעב שונאך האכילהו לחם, אלן אינון קרבנין דחג. ואם צמא השקהו מים, אלן מים דרשימין הכא ביומי דחג. וביומא תניינא, וביומא שתיתאה ושביעאה, וסימן (שיר השירים ח) בו"ז יבוזו לו

מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה, אלין אינון מים, די מנסכי ישראל, בחדוה וברחימו דקודשא בריך הוא, דכתיב, (ישעיה יב) ושאתם מים בששון. ונהרות לא ישטפוה, אלין אינון נהרי דאפרסמונא דכיא, דכלהו דבקי ומתקשרי ברחימו דא. אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז יבוזו, דא סמאל, באהבה דישראל, למהוי ליה חולקא בהדייהו, באינון מים דרשימין הכא בפרשתא, דכתיב אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז יבוזו, סימנא דאינון מים בו"ז, יבוזו לו ודאי, דהא כלהו אתחשיבו לגבון, חרש נשבר, דלית ליה תקנה לעלמין

מים דלהון אתפליגו ביומין בו"ז, אשתארו שאר יומין, דאינון ג' ד' ה' (נוטריקון) חמישי רביעי שלישי, וסימן, (ישעיה מה) חר"ש את חרשי האדמה, ולית לון תקונא בהדן, ולא לעלמין. ואי תימא בוז יבוזו לו כתיב. התם (תהלים כב) כי לא בזה ולא שקץ ענות

יומא קדמאה מאי עביד ליה. אלא לא אקרי ראשון, ולא אקרי אחד, אלא חמשה עשר סתם, בלא רשומא כלל. אבל שירותא דרשימו דמין, מיום שני הוי. והכי אתחזי, בגין דלית טוב בשני, ובגין כך, לא רשים ראשון ולא אחד כלל, והוי בסתם, ושרי רשימו דיומין, ביום שני. ואתפלגו מים בבו"ז, ואשתארו ביומין חר"ש, כמה דאתמר, וכלא כדקא יאות

דף רנ"ט ע"ב

זכאה חולקיהון דישראל, דידיעי (דף רנ"ט ע"ב) לאעלאה לגו מוחא דאגוזא. ובגין למיעאל לגו מוחא, מתברין קליפין אלין, ועאלין. מה כתיב לבתר כל האי. ביום השמיני עצרת תהיה לכם. לבתר דתברו כל הני קליפין, ותברו כמה גזיזין, וכמה נחשים קטלו, וכמה עקרבים דהוו לון באינון טורי דחשוכא, עד דאשכחו אתר דישובא, וקרתא קדישא, מקפא שורין סחור. סחור, כדין עאלו לגבה, למעבד נייחא תמן, ולמחדי בה. והא אוקימנא מלה ודא איהו עצרת, כנישו. אתר דמתכנש כלא לגבה. תהיה לכם, ולא לאחרא, למחדי אתון במאריכון, ואיהו בהדייכו. ועל דא כתיב, (תהלים לב) שמחו בני וגילו צדיקים והרנינו כל ישרי לב. אמר ר' שמעון כל מאן דחדי וכו' עד שלא (עשו חסד עם העניים) (נדפס בהקדמת בראשית דף י' ע"ב)